นิทานอีสป

ชด สุนทโรทยาน

398.2
ร5527น

นิยายอีสป

ฉบับบริบูรณ์ตามฉบับของ

MILO WINTER

หอสมุดแห่งชาติ
30 ม.ค. 2533
กรมศิลปากร

ชิต สุนทโรทยาน

แห่งสำนักงานแถลงข่าวอังกฤษ

หอสมุดแห่งชาติรับมอบหนังสือ
จันทบุรี

แปลและเรียบเรียง

น.ส. บุญเรือน โกวสุวรรณ

43/58 ถ. ตรีรัตน์ จ. จันทบุรี

สำนักพิมพ์ก้าวหน้า

882 วังบูรพา พระนคร โทร. 26541

ผู้จัดพิมพ์จำหน่าย

ราคา 12 บาท

...แขห้อง ลพ.

เลขหมู่ 398.2
855246

เลขทะเบียน หมอมฝ่อสื่อ ลพ(ร)

พิมพ์ที่ ร.พ.อักษรสัมพันธ์ ๑๑๗—๑๑๙/๒ เฟื่องนคร หน้าวัดราชบพิธ พระนคร โทร. ๒๙๗๓๒ นายประยูร พิศนาคะ ผู้พิมพ์โฆษณา ๒๕๐๗

สุนัขป่ากับลูกแพะ

The Wolf and the Kid

ครั้งหนึ่ง มีลูกแพะตัวหนึ่ง ซึ่งเขาของมันที่กำลังงอกขึ้นนั้น ทำให้มันคิดว่า ตัวของมันกำลังโตเป็นหนุ่มพอที่จะรักษาตัวเองได้แล้ว ดังนั้นในตอนเย็นวันหนึ่ง ขณะที่ฝูงแพะกำลังเตรียมตัวจะออกจากทุ่งหญ้าเพื่อกลับคอก แม่ของมันจึงร้องเรียกหา แต่ลูกแพะตัวนั้นมิได้สนใจคงและเล็มกินหญ้าอ่อนอยู่เรื่อยไป ชั่วครู่หนึ่งต่อมา เมื่อมันเงยหัวขึ้นจึงรู้ว่าฝูงแพะพากันกลับไปหมดแล้ว

ลูกแพะตัวนั้นจึงคงอยู่ตามลำพังตัวเดียว ดวงอาทิตย์กำลังลับขอบฟ้าไปแล้ว ความมืดกำลังทอดแผ่ไปทั่วทุ่งหญ้า ลมเย็นกำลังพัดตามมาเฉื่อยฉิว กระทบต้นหญ้าเสียงดังหวิว ๆ น่าวังเวง ลูกแพะตัวสั่นเทาเมื่อมันนึกถึงสุนัขป่าอันน่ากลัว มันออกวิ่งอ้าวร้องเรียกหาแม่ปตามท้องทุ่งอย่างรวดเร็ว แต่ไปได้ยังไม่ถึงครึ่งทางพอใกล้หมู่บ้านก็พบสุนัขป่าเข้าพอดี

ลูกแพะรู้ตัวดีว่ามีทางรอดได้น้อยเต็มที

"ได้โปรดเถิด, ท่านสุนัขป่า" มันพูดเสียงสั่น

ข้าพเจ้าทราบดีว่าท่านกำลังจะกินข้าพเจ้า แต่ก่อนที่จะกินข้าพเจ้าขอได้โปรดเป่าขลุ่ยให้ข้าพเจ้าฟังสักครั้งหนึ่งเถิด ข้าพเจ้าอยากจะเต้นรำให้เย็นที่เพลิดเพลินสักหน่อยก่อน”

สุนัขป่าเห็นด้วยกับความคิดที่ว่าควรจะต้องมีการร้องรำทำเพลงกันเสียก่อนกิน ดังนั้นมันจึงลากขลุ่ยเป่าขลุ่ยและลูกแพะก็ลุกขึ้นกระโดดโลดเต้นอย่างสนุกสนาน

ในระหว่างนั้น ฝูงแพะ กำลัง มุ่ง หน้า กลับ สู่คอกอย่างเชื่องช้า ท่ามกลางอากาศอันเงียบสงบในตอนเย็นเช่นนั้น เสียงขลุ่ยของสุนัขป่าดังก้องไปไกล บรรดาสุนัขเลี้ยงแพะต่างหูผึ่ง มันต่างจำเสียงเพลงที่สุนัขป่าเป่าขลุ่ยก่อนกินอาหารได้อย่างแม่นยำ ในทันใดนั้นมันต่างพากันวิ่งห้อกลับไปที่ทุ่งหญ้า เสียงเพลงของสุนัขป่าเงียบลงทันใด และในระหว่างที่มันออกวิ่งหนีโดยมีฝูงสุนัขเลี้ยงแพะไล่ติดหลังมานั้น มันนึกด่าตัวเองว่า ช่างโง่เง่าเสียนี่กระไรที่มัวเป่าขลุ่ยเอาใจลูกแพะทั้ง ๆ ที่จะเป็นเหยื่อให้มันกินอยู่แล้ว

อย่ายอมให้สิ่งใด มาเปลี่ยน ความตั้งใจ ของท่าน เป็นอันขาด

Do not let anything turn you from your purpose.

เต่ากับเป็ด

The Tortoise and the Ducks

ท่านทรายแล้วสินะว่าเต่าไปไหนก็มีบ้านแบกติดหลังของมันไปด้วย จะเหนื่อยยากลำยากอย่างไรมันก็ทิ้งบ้านของมันไม่ได้ เขาว่ากันว่าเทวดาท่านสาปไว้เพราะเต่าขี้เกียจดี แต่นอนอยู่กับบ้าน จนกระทั่งไม่ยอมไปในพิธีอภิเษกของเทวดาพฤหัสบดีทั้งๆ ที่มันได้รับเชิญเป็นพิเศษ

หลังจากนั้นต่อมาอีกหลายปี เต่าจึงนึกได้ว่าที่มันควรจะไปในงานอภิเษกครั้งนั้น เมื่อมันเห็นฝูงนกบินผ่านไปมาอย่างร่าเริง และเห็นกระต่ายตลอดจนกระ-กและสัตว์ต่างๆ วิ่งไปมาอย่างว่องไว มันอยากจะเห็นสิ่งทุกอย่างที่ควรจะเห็น เต่ารู้สึกเศร้าเสียใจและไม่อใจเป็นอันมาก มันอยากจะเห็นโลกเช่นเดียวกัน แต่จำต้องแบกเอาบ้านติดไปบนหลังของมันโดยใช้ขาสั้นๆ เล็กๆ ตะเกียกตะกายพาไปด้วยความยากลำยาก

วันหนึ่งมันไปพบเป็ดเข้าคู่หนึ่ง จึงได้เล่าความยากลำยากให้ฟัง

“เราสามารถจะช่วยให้ท่านเห็นโลกได้” เป็ดทั้งคู่กล่าวขึ้น “ท่านจงเอาฟันของท่านกัดไม้อันนี้ไว้ให้แน่น เราจะพาท่านบินขึ้นไปบนท้องฟ้าเพื่อท่านจะได้เห็น

ภูมิประเทศได้ทั่วถึง แต่ท่านต้องอยู่เงียบ ๆ มิฉะนั้นท่านจะต้องเสียใจ”

เต่ามีความดีใจเป็นอันมาก มันกัดไม้อันนั้นไว้ด้วยฟันของมันอย่างแน่นหนา เป็ดทั้งสองตัวคาบปลายไม้อันนั้นไว้ตัวละข้าง แล้วก็พากันบินขึ้นสู่ท้องฟ้า

ยังเอิญมีกาตัวหนึ่งบินผ่านมา การู้สึกแปลกใจในภาพประหลาดที่เห็น จึงร้องออกมาว่า

“นี่คงเป็นราชาแห่งเต่าเป็นแน่”

“ก็จะเป็นอะไรเสียอีกเล่า” เต่าเริ่มพูด

แต่ขณะที่เต่าเริ่มพูดถ้อยคำโง่ๆ เหล่านั้นออกมา ปากของมันก็หลุดออกจากไม้อันที่คาบอยู่ พลัดตกลงมายังพื้นดินกระทบกับก้อนหินตัวแตกกระจายเป็นเสี่ยง ๆ

ความอยากรู้ อยากเห็น และความพุ่งเพ้อ เป็น เหตุให้เกิดเคราะห์บ่อย ๆ

Foolish curiosity and vanity often lead to misfortune

ลูกปูกับแม่ปู

The Young Crab and His Mother

“ทำไมเจ้าจึงเดินตุปัดตุเป๋อย่างนั้นนะ?” แม่ปู

ทางไปด้วยความอดทนทั้ง ๆ ที่มิได้พบสิ่งใดที่น่าตื่นเต้นพอจะพูดคุยสู่กันฟังได้

ในตอนกลางคืน ไก่เที่ยวมองหาคอนที่จะเกาะนอนตามธรรมเนียมของมันเอง มันด้อมมองเข้าไปใกล้ๆ โพรงไม้ต้นหนึ่งซึ่งมันคิดว่าพอจะใช้อาศัยนอนในตอนกลางคืน สนัขก็สามารถคลานเข้าไปได้และไก่ก็สามารถบินขึ้นไปเกาะกิ่งไม้ได้อย่างสะดวก ดังนั้นสัตว์ทั้งสองจึงได้พักหลับนอนอย่างสบาย

พอแสงตะวันเริ่มส่องสว่างไก่ก็ตื่นขึ้น มันลืมไปชั่วขณะว่าตัวมันอยู่ที่ไหน มันคิดว่าตัวมันยังคงอยู่ในลานโรงนาซึ่งเป็นหน้าที่ของมันที่จะต้องปลุกชาวบ้านให้ตื่นในตอนรุ่งสาง ดังนั้น มันจึงลุกขึ้นยืดตัวยืดแล้วโก่งคอขันด้วยเสียงอันดัง แต่แทนที่จะได้ปลุกชาวนา มันกลับไปปลุกเอาสุนัขจิ้งจอกตัวหนึ่งซึ่งอยู่ในป่าไม้ไม่ไกลเท่าใดนัก สุนัขจิ้งจอกมองเห็นอาหารเช้าอันโอชารสของมันเข้าทันที มันริบวิ่งไปยังต้นไม้ที่ไก่เกาะนอนอยู่ แล้วพูดขึ้นอย่างสุภาพว่า

“ขอต้อนรับเข้าสู่ป่าไม้ของเรา ด้วยความยินดีและเป็นเกียรติยิ่งนัก ฉันไม่สามารถจะบอกได้ถูกว่าฉัน

ดีใจเพียงใดที่ได้พบท่านที่นี่ ฉันมั่นใจเหลือเกินว่าเราคงได้เป็นมิตรสนิทสนมกันเป็นที่ยิ่ง”

“ฉันรู้สึกภูมิใจในความกรุณาของท่านมาก” ไก่ตอบด้วยความสุภาพทำนองเดียวกัน “ถ้าท่านจะกรุณาอ้อมไปเข้าทางประตูบ้านของฉันตรงโคนต้นไม้ ผู้เฝ้าประตูของฉันจะอนุญาตให้ท่านเข้ามาข้างในได้”

สุนัขจิ้งจอกที่หิวโหยก็พาซื่อเดินอ้อมต้นไม้ไปตามที่ไก่บอก และภายใต้แสงอาทิตย์อันเร่าเร้องนั้นเอง สุนัขก็จับสุนัขจิ้งจอกไว้ได้

ผู้ที่พยายามทำอุบายหลอกลวงผู้อื่นอาจได้รับผลตอบแทนทำนองเดียวกัน

Those who try to deceive may expect to be paid in their own coin.

เอาลูกพรวนไปผูกคอแมว

Belling the Cat

ครั้งหนึ่ง บรรดาหนูได้มีการประชุมตกลงกันที่จะหาทางป้องกันอันตรายอันเกิดจากแมว ผลสุดท้ายต่างต้องการที่จะหาวิธีที่จะให้รู้ว่าเมื่อไรแมวมาจะได้มีเวลาหนีทัน เป็นที่แน่นอนว่าจะต้องกระทำวิธีใดวิธีหนึ่งให้จงได้

เพราะบรรดาหนูต่างอยู่กันด้วยความหวาดกลัวกรงเล็บของแมวจนไม่กล้าออกจากรูทั้งกลางวันและกลางคืน

ได้มีการปรึกษาหารือกันหลายครั้งเพื่อหาวิธี แต่ไม่มีวิธีใดที่คิดว่าจะดีพอ ผลที่สุดมีหนูรุ่นหนุ่มคะนองตัวหนึ่งลุกขึ้นกล่าวว่า

"ฉันมีวิธีง่าย ๆ แต่ฉันคิดว่าต้องสำเร็จแน่ เท่าที่เราทำก็เพียงหาลูกพรวนไปผูกคอแมวไว้ เมื่อเราได้ยินเสียงลูกพรวนดัง เราก็จะรู้ได้ทันทีว่าศัตรูของเรามาแล้ว"

บรรดาหนูทั้งหลายต่างพากันประหลาดใจเป็นอันมากเพราะไม่เคยมีใครคิดถึงเรื่องนี้มาก่อนเลย แต่ในท่ามกลางความดีใจในโชคชะตาของมันอยู่นั้นเอง หนูแก่ตัวหนึ่งก็ลุกขึ้นพูดว่า

"ฉันขอชมว่าวิธีการของหนูหนุ่มนี้ดีมาก แต่ขอให้ฉันถามสักคำเถิดว่า ใครจะเป็นผู้เอาลูกพรวนไปผูกคอแมวเล่า?"

การพูดกับการกระทำนั้นมันผิดกันมาก

It is one thing to say that something should be done, but quite a different matter to do it

นกอินทรี กับ นกแก

The Eagle and the Jackdaw

น่กอินทริ์ตัวหนึ่ง กางปีกถลาลงมาเฉี่ยวเอาลูกแกะพาบินไปสู่รังของมัน นกแกตัวหนึ่งเห็นเข้า มันก็คิดด้วยสมองอันโง่เง่าของมันว่า ตัวมันนั้นใหญ่และแข็งแรงพอจะทำแบบเดียวกับนกอินทริ์ได้ ดังนั้นมันจึงโผถลาลงมาท่ามกลางพายุที่พัดจนขนของมันกระจุยกระจาย เกาะลงบนหลังแกะหนุ่มตัวใหญ่ แต่เมื่อมันพยายามจะบินขึ้นจึงรู้สึกว่ามันไม่สามารถจะบินได้ เพราะเล็บของมันถูกขนแกะ พันไว้จนแน่น และใช่แต่เพียง มันไม่สามารถจะเฉี่ยวเอาแกะหนุ่มไปได้เท่านั้น แกะหนุ่มยังมิทันได้ สังเกตเสีย ด้วย ซ้ำไป ว่า นกแกได้ มาเกาะ อยู่บนหลังของมัน

คนเลี้ยงแกะเห็นนกแกกระพือปีกอยู่พับ ๆ กันกรูได้ทันทีว่าเกิดอะไรขึ้น เขาวิ่งเข้ามาขับนกแกแล้วขลิบปีกออกทั้งสองข้าง ในตอนเย็นวันนั้นเขาก็เอานกไปให้ลูก ๆ เขาเล่น

"นี่นกอะไรกันรูปร่างน่าขันจริง" เด็ก ๆ พากันกล่าวขึ้นพร้อมกับหัวเราะ "พ่อเรียกมันว่านกอะไรจ๊ะพ่อ"

"นั่นมันนกแกลูก แต่ถ้าลูกลองถามมันดู มันจะบอกว่ามันคือนกอินทรี"

อย่าให้ความฟุ้งเฟ้อ ทะเยอทะยานนำท่านไปสู่ความผยองอำนาจ

Do not let your vanity make you overestimate your powers.

เด็กชายกับลูกเฮเซ็ลนัท

The Boy and the Filberts

เด็กชายคนหนึ่งได้รับอนุญาตให้เอามือล้วงลงไปในเหยือกเพื่อหยิบลูเฮเซ็ลนัท แต่เขาหยิบเอาลูกเฮเซ็ลเต็มกำมือเกินไป จึงไม่สามารถดึงกำมือออกจากเหยือกได้ เขายืนเฉยอยู่ ไม่ยอมปล่อยลูกนัทให้หลุดจากกำมือแม้แต่ลูกเดียว และเขาก็ไม่สามารถดึงกำมือเอาลูกเฮเซ็ลออกมาทั้งหมดได้ เขาเกิดโมโหเพราะความไม่สมหวังจึงได้แต่ร้องไห้

"ลูกเอ๋ย" แม่ของเขากล่าวขึ้น "ลูกจงกำมันไว้เพียงครึ่งกำมือสิ จะได้ดึงกำมือออกมาได้ แล้วจึงค่อยล้วงออกมาอีกภายหลัง"

จงอย่าพยายามโลภมากนัก

Do not attempt too much at once.

ลูกเฮเซ็ลหรือที่เรียกว่าเฮเซ็ลนัท hazel-nut เปลือกแข็งสีน้ำตาล รับประทานได้

เทวดากับคนขับรถม้า

Hercules and the Wagoner

ชาวนาผู้หนึ่งขับรถม้าไปตามถนนที่มีแต่โคลนตมของชนบทแห่งหนึ่ง หลังจากฝนได้ตกลงมาอย่างหนัก ม้าไม่สามารถจะลากรถซึ่งบรรทุกของเต็มไปตามถนนซึ่งมีแต่โคลนตมสายนั้นได้ ผลที่สุดล้อรถข้างหนึ่งก็ตกลงไปในหล่มลึกและนิ่งอยู่กับที่

ชาวนาได้จากที่นั่งลงมายืนดูอยู่ข้างรถโดยมิได้ลงมือทำสิ่งใดที่จะให้รถหลุดออกมาจากหล่ม เขาได้แต่ยืนสาปแช่งเคราะห์กรรมของเขา และบนบานสารกล่าวให้เทวดาช่วยเขาด้วยเสียงอันดัง ตามที่เขาเล่ากันว่าเทวดาปรากฏขึ้นมาจริง ๆ เสียด้วย เทวดากล่าวว่า

“เอาบ่าของเจ้าแบกลูกล้อไว้ซิ แล้วก็ไล่ม้าให้มันฉุดขึ้นสิ เจ้าคิดว่าเจ้ายืนอยู่เฉย ๆ รถมันจะหลุดขึ้น

มาได้เองอย่างนั้นหรือ เทวดาช่วยอะไรเจ้าไม่ได้ดอก นอกจากเจ้าจะหาทางช่วยตัวเจ้าเอง”

และเมื่อชาวนาเอาย่าดันลูกล้อแล้วตะโกนไล่ม้า รถก็เคลื่อนขึ้นมาจากหล่มได้โดยง่าย ภายในไม่ช้า ชาวนาก็ขับรถม้าต่อไปได้โดยสะดวก ทั้งยังได้บทเรียนที่ดีอีกด้วย

การช่วยตัวเองนั่นแหละเป็นการดี สวรรค์จะช่วยผู้ที่ช่วยตัวเองเท่านั้น

Self-help is the best help. Heaven helps those who help themselves.

ลูกแพะกับสุนัขป่า

The Kid and the Wolf

ลูกแพะรุ่นคะนอง ตัวหนึ่ง ถูกคนเลี้ยงแกะทิ้งให้อยู่ในกระท่อมมุงจากสำหรับเป็นที่พักของฝูงแกะ เพื่อให้มันพ้นภัย ลูกแพะตัวนั้นเล็มหญ้าอยู่ริมชายคากระท่อม มันมองเห็นสุนัขป่าตัวหนึ่ง จึงเริ่มพูดจาเยาะเย้ยและกล่าวคำด่าทอต่าง ๆ ตามความพอใจ

“ฉันได้ยินแล้ว” สุนัขป่ากล่าวตอบ “และ

ฉันมิได้นึกโกรธเจ้าแม้แต่น้อย เมื่อเจ้าอยู่ภายใต้ชายคาเจ้าก็กล้าพูดได้น่ะสิ”

อย่าพูดสิ่งใดในเวลาที่ไม่ควรพูด ควรจะพูดให้ถูกกาลเทศะ

Do not say awything at any time that you would not say at all times.

หนูในเมืองกับหนูบ้านนอก

The Town Mouse and the Country Mouse

ครั้งหนึ่ง หนูในเมืองตัวหนึ่งได้เดินทางไปเยี่ยมญาติซึ่งอยู่บ้านนอก เมื่อถึงเวลาอาหารกลางวัน หนูบ้านนอกก็นำต้นข้าวสาลี รากไม้ ลูกโอ๊ค และเศษอาหารพร้อมด้วยน้ำเย็นเพียงเล็กน้อยออกมาเลี้ยง หนูในเมืองก็กินสิ่งละนิด ๆ หน่อย ๆ และแสดงอาการให้เห็นว่ากินเพียงเพื่อรักษากิริยาเท่านั้น

หลังจากกิน อาหาร แล้ว ต่างก็ หาเรื่องมา คุยกัน หรือถ้าจะพูดอีกทีก็คือหนูในเมืองเล่า ถึงชีวิตในเมืองของมันให้หนูบ้านนอกเป็นฝ่ายฟัง หลังจากนั้นมันก็พากันเข้าไปนอนในรังอันอบอุ่น ซึ่งมี รั้วกั้น และ หลับ อย่าง สบายจน

กระทั่งรุ่งเช้าในระหว่างที่นอนหลับ หนูบ้านนอกฝันไปว่าตัวเองได้เป็นหนูในเมือง มีเครื่องบำรุงบำเรอความสุขและชีวิตอันน่าอภิรมย์ สมดังที่สหายของมันเล่าให้ฟังทุกประการ โดยเหตุนี้พอวันต่อมาเมื่อหนูในเมืองเอ่ยปากชวนให้หนูบ้านนอกไปเที่ยวบ้านด้วยกันในเมือง หนูบ้านนอกก็ตกปากรับคำด้วยความดีใจ

เมื่อมันพากันไปถึงอาคารซึ่งหนูในเมืองพำนักอาศัยอยู่ มันพบอาหารที่เหลือจากการกินเลี้ยงมากมายวางอยู่บนโต๊ะในห้องรับประทานอาหาร - อาหารเหล่านั้นมีเนื้อหวานและวุ้นฝรั่งแป้งอบ รวมทั้งเนยอย่างโอชารส มันเป็นอาหารอันยั่วยวนชวนให้หนูใครลิ้มรสนัก แต่ในขณะที่หนูบ้านนอกกำลังจะเข้าไปแทะแป้งอบชิ้นน้อยอันโอชะ มันก็ได้ยินเสียงแมวร้องเหมียวดังสนั่น และกำลังตะกายประตูอยู่ ด้วยความกลัวอย่างสุดขีด หนูพากันวิ่งตะกายเข้าหาที่ซ่อน แล้วลงนอนเงียบอยู่เป็นเวลานานจนแทบจะไม่หายใจ ผลที่สุดมันก็พากันเลี่ยงเข้าไปที่โต๊ะอาหาร ทันใดนั้นประตูก็เปิดผางออก แล้วมีพวกคนใช้เข้ามาเพื่อจะเก็บอาหาร มีสุนัขตัวหนึ่งเดินตามเข้ามาเสียด้วย

หนูบ้านนอนพักอยู่ในรังของหนูในเมืองชั่วระยะเวลานานเพียงเพื่อเตรียมกระเป๋าเดินทางและร่มเท่านั้น

"ขอให้เธอมีเครื่องบำรุงบำเรอความสุข และอาหารอันโอชะที่ฉันไม่มีไปเถอะ" มันกล่าวขึ้นขณะที่รีบร้อนจะเลี่ยงกลับ "แต่ฉันสมัครใจไปหาอาหารเรียบ ๆ และดำเนินชีวิตง่าย ๆ ในชนบท เพื่อหาความสงบและปลอดภัยของฉันต่อไปละ"

ความยากจนในท่ามกลางความปลอดภัย ย่อมดีกว่าความพุ่งเพื่อท่ามกลางความกลัวและความไม่แน่นอนนัก

Poverty with security is better than plenty in the midst of fear and uncertainty.

สุนัขจิ้งจอกกับพวงองุ่น

The Fox and the Grapes

วันหนึ่ง สุนัขจิ้งจอกตัวหนึ่ง มองเห็นองุ่นพวงงามกำลังสุกงอมห้อยอยู่ที่เถาองุ่นซึ่งเลื้อยพันไปตามกิ่งของต้นไม้ต้นหนึ่ง องุ่นพวงนั้นห้อยอยู่กับกิ่งไม้สูง สุนัขจิ้งจอกต้องกระโดดจึงจะถึง ครั้งแรกมันกระโดดต่ำไปมาก ดังนั้นมันจึงเดินห่างออกมาอีกเล็กน้อย แล้วก็วิ่งและกระโดดไปที่พวงองุ่น แต่ก็ไม่ถึงอีก มันกระโดดแล้วกระโดดเล่า แต่ก็ไม่ได้ผลทุกครั้ง

โดยเหตุนี้มันจึงนั่งลงมองดูผลองุ่นอย่างงุ่นง่านใจ "พุทโธ่, เรานี่ช่างโง่เง่าเสียจริง ๆ" มันบ่นกับตัวเอง "เราจะมานั่งเฝ้าเจ้าลูกองุ่นเปรี้ยว ๆ เหล่านี้ทำไม ไม่เห็นมันจะมีค่าควรแก่การเฝ้าคอยเลยสักนิด"

แล้วมันก็เดินจากไปอย่างไม่แยแส

มีอยู่เป็นจำนวนมากที่แกล้งทำเป็นไม่แยแสในสิ่งที่ตนสุดจะเอื้อมถึง

There are many who pretend of despise and belittle that which is beyond their reach.

กิ่งไม้ทั้งมัด

The Bundle of Sticks

บิดาผู้หนึ่งมีลูกชายอยู่หลายคน ลูกชายเหล่านั้นต่างมีเรื่องทะเลาะทุ่มเถียงกันอยู่เป็นนิจ ผู้เป็นบิดาพยายามห้ามปรามก็ไม่เชื่อฟัง ดังนั้นเขาจึงคิดหาทางที่จะแสดงให้ลูกเหล่านั้นเห็นว่า การแตกแยกกันนั้นมันเป็นทางนำโชคร้ายมาสู่ลูก ๆ เหล่านั้น

วันหนึ่ง เมื่อเกิดเรื่องทะเลาะทุ่มเถียงกันจนน่ารำคาญยิ่งขึ้นผิดปกติ จนกระทั่งลูกชายของเขาแต่ละคนมีสีหน้าบูดบึ้งและมีกิริยาเกรี้ยวกราดไปตามๆกันแล้ว

เขาก็สั่งให้ลูกชายของเขาคนหนึ่งไปหากิ่งไม้มามัดหนึ่ง แล้วเขาส่งกิ่งไม้มัดนั้นให้ลูกชายของเขาพยายามหักทีละคน ๆ แต่ถึงแม้ลูกชายของเขาแต่ละคนจะได้พยายามหักมันอย่างเต็มที่แล้วก็ตาม แต่ก็หามีคนใดหักสำเร็จไม่

ผู้เป็นบิดาจึงแก้มัดกิ่งไม้นั้นออก แล้วหยิบกิ่งไม้ส่งให้ลูกชายหักทุกคน ๆ ละอัน ลูกชายเหล่านั้นของเขาก็พากันหักได้โดยง่าย

"ลูกเอ๋ย" ผู้เป็นบิดากล่าวขึ้น "เจ้าเห็นหรือยังล่ะว่า ถ้าหากพวกเจ้าต่างคนต่างกลมเกลียวและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ศัตรูของพวกเจ้าก็ไม่มีทางทำอันตรายแก่เจ้าได้ แต่ถ้าพวกเจ้าแตกแยกกัน พวกเจ้าก็จะไม่เป็นปึกแผ่นแข็งแรงเช่นเดียวกับกิ่งไม้ที่แก้ออกจากมัดนั่นเอง

การร่วมกันคือความแข็งแกร่ง

In unity is strength.

สุนัขป่ากับนกกระเรียน

The Wolf and the Crane

สุนัขป่าตัวหนึ่งกินอาหารอย่างตะกละจนกระทั่ง

กระดูกติดคอ มันไม่สามารถจะเอากระดูกออกหรือขยอกลงไปในลำคอได้ ทั้งทำให้มันไม่สามารถกินอะไรได้อีกด้วย เหตุนี้จึงทำให้เจ้าสุนัขป่าตะกละตัวนั้นเกิดความหวาดวิตกมากเป็นธรรมดา

มันริบเดินทางไปหานกกระเรียน มันเชื่อแน่ว่านกกระเรียนซึ่งมีคอยาวและเล็กคงจะสามารถเข้าไปคาบเอากระดูกออกมาจากคอมันได้

"ฉันจะให้ค่าจ้างท่านอย่างงาม" สุนัขป่าพูด "ถ้าหากท่านคาบเอากระดูกออกมาได้"

ท่านคงนึกเห็นแล้วว่านกกระเรียนคงไม่สามารถเอาหัวมุดเข้าไปในคอของสุนัขป่าได้ง่าย ๆ นัก แต่นกกระเรียนเป็นนกที่มีนิสัยโลภมากตามธรรมชาติ มันจึงทำตามคำขอร้องของสุนัขป่า

เมื่อสุนัขป่ารู้สึกว่ากระดูกหลุดออกมาแล้ว มันก็ตั้งท่าจะเดินจากไป

"อ้าว แล้วรางวัลของฉันล่ะ" นกกระเรียนถามด้วยความร้อนใจ

"ว่าอย่างไรนะ" สุนัขป่าหันมาแยกเขี้ยวถาม "ที่ฉันยอมให้แกเอาหัวออกมาจากปากของฉันโดยฉันมิได้งับให้ขาดไปนั่น ยังมิใช่รางวัลที่แกได้รับอีกหรือ"

อย่าหวังรางวัลจากการรับใช้คนพาล

Expect no reward for serving the wicked.

ลากับคนขี่

The Ass and His Driver

ลาตัวหนึ่งขณะที่ถูกขี่ไปตามถนนเลียบเชิงเขา มันเกิดความคิดขึ้นในสมองโง่เง่าของมันที่จะเลือกทางเดินเอาเอง มันมองเห็นคอกของมันตั้งเด่นอยู่ที่เชิงเขา มันรู้สึกว่าทางลงไปสู่เชิงเขาให้เร็วที่สุดก็ดูเหมือนจะต้องลงไปทางริมหน้าผาที่อยู่ใกล้ที่สุด ในขณะที่มันเตรียมตัวจะเผ่นลงไปนั้น นายผู้ขับของมันก็จับหางของมันพยายามดึงไว้ให้กลับ แต่เจ้าลาหัวดื้อไม่ยอมหยุดยั้งทั้งดึงกลับไปอย่างเต็มกำลังอีกด้วย

"ดีละ" นายของมันกล่าวขึ้น "ถ้าอย่างนั้นก็ไปตามทางของเอ็งก็แล้วกันไอ้หัวดื้อ จะได้รู้เสียทีว่ามันจะพาเอ็งไปไหน"

เขากล่าวแล้วก็ปล่อยลาไป และเจ้าลาก็เลยหัวทิ่มคะมำตกลงไปตามไหล่เขา

ผู้ที่ไม่ยอมฟังเหตุผล เอาแต่อวดดื้อถือดีไปตาม

ความเห็นของตัวเอง โดยไม่ยอมฟังคำแนะนำด้วยความหวังดี จากผู้ที่ฉลาดกว่าย่อมจะต้องประสบกับเคราะห์กรรมในที่สุด

They who will not listen to reason but stubbornly go their own way against the friendly advice of those who are wiser than they are on the road to misfortune.

วัวกับลูกล้อเกวียน

The Oxen and the Wheels

วัวคู่หนึ่งกำลังลากเกวียนที่บรรทุกของเต็มไปตามถนนสายหนึ่ง ซึ่งมีแต่โคลนตมของชนบทแห่งหนึ่ง วัวทั้งคู่นั้นต่างต้องใช้กำลังลากเกวียนกันเต็มที่ แต่มันมิได้ร้องเลยสักอึ

เจ้าลูกล้อเกวียนนั่นมันผิดธรรมดาลูกล้อทั่วไป ถึงแม้ว่ามันออกกำลังน้อยกว่าวัว มันก็ส่งเสียงอื้ออึงไปเสียทุกรอยที่ล้อหมุน เจ้าวัวที่น่าสงสารคงใช้กำลังสุดแรงลากเข้าเกวียนไปตามโคลนตมลึก ๆ กางหูผึ่งฟังเสียงลูกล้อเกวียนร้องครางเอี๊ยด ๆ ไปตลอดทาง โดยเหตุนี้ท่านคงรู้สินะว่า มันทำให้เจ้าวัวทั้งคู่สุดแสนจะรำคาญยิ่งไปเสียกว่าทำงานหนักสักเพียงใด

"เงียบเสียงเสียบ้างซิโว้ย" ในที่สุดวัวร้องออกมาอย่างเหลือที่จะทนทาน "ไอ้ลูกล้อมันจะร้องอุทธรณ์เสียงดังลั่นเอาอะไรของมันนะ ไอ้เราหรือลากเกวียนหนักจะตายโหง มันมาลากกับเราเมื่อไร เรายังทนนิ่งอยู่ได้"

ผู้ที่ลำบากน้อยมักจะร้องอุทธรณ์มาก

They complain most who suffer least.

สิงโตกับหนู

The Lion and the Mouse

สิงโตตัวหนึ่งนอนหลับอยู่ในป่า หัวโต ๆ ของมันวางพาดอยู่บนเท้าหน้าทั้งคู่ หนูตัวกระจ้อยร่อยตัวหนึ่งไต่ขึ้นมาโดยมิได้ตั้งใจ ความตกใจกลัวและริบร้อนจะหลีกไปให้พ้น มันเลยวิ่งลนลานข้ามจมูกสิงโตไป สิงโตตกใจตื่นเอ๊อมกรงเล็บออกไปตะปบเอาหนูตัวน้อยไว้โดยตั้งใจจะฆ่าเสีย

"โปรดไว้ชีวิตข้าพเจ้าเถิด" เจ้าหนูที่น่าสงสารร้องขอชีวิต "โปรดปล่อยข้าพเจ้าไปเถิด วันหนึ่งข้าพเจ้าจะตอบแทนบุญคุณท่านให้ได้"

สิงโตรู้สึกขบขันเป็นอันมาก เมื่อคิดว่าหนูไม่มี

วันจะมาช่วยตัวได้ แต่มันก็ใจกว้างพอขนาดปล่อยหนูไปเหมือนกัน

ต่อมาอีกหลายวัน ขณะที่สิงโตกำลังเดินย่างสามขุมหาเหยื่อกินในป่านั้น ก็ถลำเข้าไปติดตาข่ายของนายพราน เมื่อไม่สามารถจะดิ้นรนหลุดออกมาได้ เจ้าสิงโตก็ส่งเสียงคำรามลั่นไปทั้งป่า หนูจำเสียงได้ก็รีบวิ่งมา เห็นสิงโตดิ้นขลุกขลักอยู่ในตาข่าย หนูจึงวิ่งตรงเข้าไปที่เชือกเส้นใหญ่ซึ่งพันตัวสิงโตอยู่ มันแทะเชือกจนขาด และสิงโตหลุดออกมาได้

"ท่านเคยหัวเราะเมื่อข้าพเจ้าบอกว่า จะตอบแทนบุญคุณท่านอย่างไรเล่า" หนูกล่าวขึ้น "ที่นี้ท่านเห็นละสินะว่าถึงแม้หนูตัวน้อย ก็สามารถช่วยสิงโตได้"

ความกรุณาไม่เคยเสียหลาย

A kindness is never wasted.

๘ เด็กเลี้ยงแกะกับสุนัขป่า

The Shepherd Boy and the Wolf

เด็กเลี้ยงแกะผู้หนึ่งนำแกะของนายข้างไปเลี้ยงที่ป่าทึบแห่งหนึ่งซึ่งไม่ไกลจากหมู่บ้านเท่าใดนัก ต่อมาไม่ช้าเขารู้สึกว่า ชีวิตในทุ่งหญ้านั้นมันช่างไม่มีอะไรน่า

สนุกเสียเลย เท่าที่เขาจะหาความรื่นเริงให้ตัวเองได้บ้าง ก็เพียงคุยกับสุนัขหรือเข่าขลุ่ยเล่นเท่านั้น

วันหนึ่ง ขณะที่เขานั่งเฝ้าดูแกะและข่าอันเงียบสงัดอยู่นั้น ใจเขาคิดไปว่า ถ้าหากเห็นสุนัขป่าเข้าสักตัวหนึ่งเขาจะทำอย่างไร ทันใดเขาก็คิดหาวิธีที่จะหาความสนุกใส่ตัวเองขึ้นมาได้

นายของเขาได้เคยบอกกับเขาว่า ถ้าสุนัขป่ามาทำร้ายฝูงแกะละก็ให้เขาร้องขอความช่วยเหลือ ชาวบ้านจะได้ออกมาช่วยกันไล่สุนัขป่า ถึงแม้ขณะนั้นเขาจะยังมิได้เห็นสิ่งใดคล้ายกับสุนัขป่าก็ตาม เขาก็ยังวิ่งตรงไปที่หมู่บ้านพร้อมกับร้องตะโกนไปสุดเสียงว่า “หมาป่า ช่วยด้วย หมาป่า”

เหตุการณ์มันก็เป็นไปสมใจนึกของเขา บรรดาชาวบ้านที่ได้ยินเสียงร้องของเขาต่างพากันทิ้งงานแล้ววิ่งไปที่ทุ่งเลี้ยงสัตว์ด้วยความตื่นตกใจ แต่พอไปถึงต่างคนต่างเห็นเด็กเลี้ยงแกะนั่งหัวเราะอยู่ด้วยความพึงพอใจที่เขาสามารถเล่นตลกให้คนเหล่านั้นหลงเชื่อได้

อีกสองสามวันต่อมา เด็กเลี้ยงแกะคนนั้นตะโกนว่า “หมาป่า หมาป่ามา” อีก และบรรดาชาวบ้านต่าง

พากันวิ่งไปช่วยอีก แต่ก็คงเห็นเด็กเลี้ยงแกะนั่งหัวเราะอยู่อีกเช่นเคย

แล้วต่อมาในตอนเย็นวันหนึ่ง ขณะที่ดวงอาทิตย์กำลังจะลับยอดไม้ และความมืดกำลังจะปกคลุมไปทั่วทุ่งหญ้านั้นเอง สุนัขป่าตัวหนึ่งก็กระโดดออกมาจากใต้พุ่มไม้เข้าตะครุบแกะจริง ๆ

เด็กเลี้ยงแกะวิ่งไปที่หมู่บ้านด้วยความตกใจกลัว พลางร้องตะโกนว่า "หมาป่ามา หมาป่ามาแล้ว" แต่ถึงแม้ชาวบ้านจะได้ยินเสียงเด็กตะโกน พวกเขาก็ไม่ยอมวิ่งไปช่วยเหมือนอย่างที่เคยทำอย่างครั้งก่อน ต่างคนต่างพูดกันว่า "ที นี้มันหลอกเราอีกไม่ได้ละ"

สุนัขป่าฆ่าแกะของเด็กคนนั้นเสียหลายตัว แล้วก็เผ่นเข้าป่าไป

คนโกหก ถึงแม้จะพูดจริงก็ไม่มีใครเชื่อ

Liars are not believed even when they speak the truth.

รันกับวัว

The Gnat and the Bull

รันตัวหนึ่งบินร้องหึ่ง ๆ มาตามทุ่งหญ้า แล้ว

เกาะลงที่โคนเขาข้างหนึ่งของววัตัวหนึ่ง เมื่อมันพักอยู่เพียงครู่เดียวมันก็เตรียมตัวจะบินจากไป แต่ก่อนที่มันจะบินไปนั้นมันขอโทษววัที่ใช้เขาของววัเป็นที่พักผ่อน

"ท่านคงจะดีใจมากที่ฉันจะจากไปเดี๋ยวนี้" ริ้นพูด

"ฉันก็เหมือนกัน" ววักล่าวตอบ "ฉันยังไม่รู้เลยว่าท่านเกาะอยู่ที่เขาของฉัน"

ในสายตาของเรามักเห็นว่า มีสิ่งสำคัญยิ่งกว่าในสายตาของผู้อื่นเสมอ ความเห็นเป็นเรื่องเล็ก ความอวดดีเป็นเรื่องใหญ่

We are often of greater importance in our own eyes than in the eyes of our neighbor. The smaller the mind the greater the conceit.

ต้นไม้ใหญ่กับคนเดินทาง

The Plane Tree

นักเดินทางสองคนซึ่งเดินทางมาท่ามกลางแสงแดดในตอนเที่ยง เลือกหาร่มไม้ใหญ่เพื่อพักร้อนได้แห่งหนึ่ง ขณะที่เขาทั้งสองนอนมองดูใบไม้อันปกคลุมอยู่มากมาย เขาจึงรู้ว่ามันเป็นต้นไม้ใหญ่ที่ไม่มีลูก

"ไอ้ต้นไม้นี่ไม่เห็นมันมีประโยชน์อะไรเลย" คนเดินทางคนหนึ่งกล่าวขึ้น "มันไม่มีลูกมีแต่ใบร่วงหล่นลงมาทับถมทำให้รกรุงรังเท่านั้น"

"ไอ้คนอกตัญญู" มีเสียงกล่าวตอบลงมาจากต้นไม้ใหญ่ "พวกเจ้าเข้ามาอาศัยร่มเงาอันเย็นสบายของข้าแล้วยังหาว่าข้าไม่มีประโยชน์อีกหรือ ช่างอกตัญญูไม่รู้คุณเสียเลย เทวดาเจ้าข้า กรุณาประทานพรให้เจ้าสองคนนี้ด้วยเถิด"

พรอันประเสริฐของเราอย่างน้อยก็คงพอทำให้มีผู้รู้สำนึกในบุญคุณได้บ้าง

Our best blessings are often the least appreciated.

ชาวนากับนกกระสา

The Farmer and the Stork

นกกระสาที่โง่และใจง่ายตัวหนึ่งถูกนกกระเรียนรูปงามฝูงหนึ่งชักชวนให้ไปที่ทุ่งนาแห่งหนึ่ง ซึ่งปลูกข้าวลงใหม่ ๆ แต่แล้วฝูงนกทั้งหมดก็ต้องประสบกับความเศร้า เพราะเข้าไปติดตาข่ายของชาวนาทุกตัว

นกกระสาร้องอ้อนวอนขอให้ชาวนาปล่อยตนไปเสีย

"โปรดปล่อยข้าพเจ้าไปเถิด" นกกระสาร้องอ้อนวอน "ข้าพเจ้าเป็นนกกระสา ซึ่งท่านคงทราบดีว่าเป็นนกที่ซื่อสัตย์และมีอัธยาศัยดี นอกจากนั้นข้าพเจ้าก็หารู้ไม่ว่านกกระเรียนจะมาขโมยข้าวของท่านกิน"

"เจ้าอาจเป็นนกจำพวกที่มีนิสัยดีจริง" ชาวนาตอบ "แต่ข้าจับเจ้าได้ในหมู่นกกระเรียนขี้ขโมย เจ้าก็ต้องถูกลงโทษเช่นเดียวกับนกกระเรียนเหมือนกัน"

เมื่อท่านอยู่ในกลุ่มชนพวกใด เขาก็จะพากันคิดว่าท่านเป็นคนจำพวกนั้นไปด้วย

You are judged by the company you keep.

แกะกับหมู

The Sheep and the Pig

วันหนึ่ง คนเลี้ยงแกะผู้หนึ่งได้พบหมูอ้วนตัวหนึ่งในทุ่งหญ้าซึ่งเขานำฝูงแกะไปเลี้ยง เขากระโดดเข้าจับหมูซึ่งส่งเสียงร้องดังลั่นในทันใดที่คนเลี้ยงแกะเอามือตะครุบไว้ ท่านคงคิดว่าเมื่อหมูร้องเสียงดังลั่นนั้นมันคงจะเจ็บมาก แต่มิใยที่หมูร้องลั่นและดิ้นรนจะหนี คน

เลี้ยงแกะก็กลับกระซับมือมั่น แล้วอุ้มมันเดินตุ่มไปหาพ่อค้าเนื้อทันที

บรรดาแกะในทุ่งหญ้าพากันประหลาดใจและนึกขำในพฤติการณ์ของหมู ต่างจึงพากันเดินตามไปดูจนถึงประตูทางออกของทุ่งหญ้า

"ทำไมแกจึงต้องร้องเสียงหลงดังนี้เล่า" แกะตัวหนึ่งร้องถามขึ้น "คนเลี้ยงแกะเคยจับพวกเราอุ้มไปบ่อย ๆ แต่พวกเรารู้สึกอับอายขายหน้าที่จะส่งเสียงร้องเอะอะอย่างแกนัก"

"ข้อนั้นมันเป็นความดีของพวกแก" หมูร้องตอบพร้อมกับตะกุยตะกายแทบสิ้นสติ "เพราะเมื่อเขาจับพวกแกนั้น เขาเพียงเพื่อต้องการขนของพวกแก แต่เขาจับฉันไปมันเพื่อเอาเนื้อของฉันดอกแกเอ๋ย"

ความกล้าเมื่อไม่มีอันตรายนั้นเป็นของทำได้ง่าย

It is easy to be brave when there is no danger.

คนเดินทางกับกระเป๋าใส่เงิน

The Travelers and the Purse

ชายสองคนเดินทางร่วมไปด้วยกันบนถนนสาย

หนึ่ง บังเอิญชายคนหนึ่งเก็บกระเป๋าใส่เงินขึ้นมาได้ใบหนึ่ง

"ฉันช่างโชคดีอะไรอย่างนี้" เขาร้องขึ้น "ฉันพบกระเป๋าใส่เงินใบหนึ่ง รู้สึกว่ามันหนักอึ้งราวกับมีทองคำใส่อยู่ที่เดียว"

"อ้าว อย่าพูดว่า 'ฉันพบกระเป๋าใส่เงิน' สิ" เพื่อนเดินทางของเขากล่าวขึ้น "ที่ถูกควรพูดว่า 'เราพบกระเป๋าใส่เงินใบหนึ่ง' และ 'เราช่างโชคดีอะไรอย่างนี้' สิ พวกที่เดินทางร่วมกัน ควรจะต้องมีโชคร่วมกันหรือมีเคราะห์ร่วมกันในการเดินทางบนถนนด้วยกันเสมอ"

"อะ ไม่ได้สิ ไม่ได้สิ" อีกคนกล่าวอย่างโกรธขัด "ฉันพบฉันก็ต้องเก็บของฉันไว้สิ"

ทันใดนั้นคนทั้งสองก็ได้ยินเสียงร้องตะโกนมาว่า "หยุดนะ ขโมยโว้ย" พอเหลียวไปรอบ ๆ เห็นคนกลุ่มหนึ่งถือท่อนไม้วิ่งมาตามถนน

ชายคนที่เก็บกระเป๋าเงินได้ตกใจแทบสิ้นสติ

"เราเห็นจะแย่ ถ้าคนเหล่านั้นพบกระเป๋าเงินที่เรา" เขาพูดขึ้น

"อ๋ะ, ไม่ได้ ไม่ได้" อีกคนหนึ่งร้องตอบ "แก

จะพูดว่า 'เรา' ไม่ได้, ที่นี้แกต้องพูดคำว่า 'ฉัน' ของแก ตามเดิมซิ แกต้องพูดว่า 'ฉันเห็นจะแย่' จึงจะถูก"

เราจะไปหวังให้ผู้อื่นเขารับเคราะห์กับเรา อย่างไรได้ นอกจากเราจะให้เขามีส่วนในโชคของเราด้วย

We cannot expect any one to share our misfortunes unless we are willing to share our good fortune also.

สิงโตกับลาโง่

The Lion and the Ass

วันหนึ่งขณะที่สิงโตเดินอย่างสง่างามมาตามทางเดินในป่า จนฝูงสัตว์ทั้งหลายพากันหลีกทางให้ด้วยความขามเกรงนั้น มีลาโง่ตัวหนึ่งส่งเสียงพูดอย่างดูหมิ่นขณะที่สิงโตเดินผ่านไป

สิงโตฉุนกึก แต่เมื่อมันเหลียวมาดูและเห็นว่าใครเป็นผู้พูดแล้ว มันก็เดินต่อไปอย่างสงบ โดยมันไม่ยอมให้สัตว์โง่ตัวนั้นได้รับเกียรติถูกตบด้วยกรงเล็บคมของมันเลย

อย่าโกรธตอบคนโง่ เฉยเสียดีกว่า

Do not resent the remarks of a fool. Ignore them.

กบเลือกนาย

The Frogs Who Wished for a King

กบฝูงหนึ่งรู้สึกเบื่อหน่าย ที่ต้อง ปกครอง พวกมัน ด้วยกันเอง พวกมันต่างมิอิสระแก่ตัวของพวกมันเองจน ชักจะเคยตัวไปตาม ๆ กัน เพราะวันหนึ่ง ๆ ไม่ได้ทำอะไร ได้แต่นั่งอยู่รอย ๆ แล้วก็ส่งเสียงร้องอย่างน่าเบื่อ จึงอยาก จะให้มีนายที่ยิ่งผายมาปกครองพวกมัน เพื่อจะได้ให้ พวกมันเคารพนบนอบอย่างเจ้านาย จะได้รู้ไว้เสียบ้างว่า พวกมันน่ะมีผู้ปกครองแล้ว มันพากันร้องประกาศก้องว่า มันไม่มีทั้งรัฐบาลนมและรัฐบาลน้ำ ดังนั้นมันจึงพากัน ร้องทุกข์ไปยังเทวดาเพื่อขอนายมาปกครองพวกมัน

เทวดาเห็นว่าเจ้าพวกกบนี้มันช่างโง่เสียจริง ๆ แต่เพื่อหาทางให้มันยุติการเรียกร้อง และให้มันรู้ว่ามัน มีนายสมประสงค์ของมันแล้ว ท่านจึงทิ้งท่อนซุงมาให้ ท่อนหนึ่งซึ่งหล่นลงมาน้ำแตกกระจาย เจ้าฝูงกบตกใจ มุดหัวซุกหลบลงไปตามกอกกและกอหญ้า คิดเสียว่า เทวดาคงส่งนายที่ใหญ่โตน่ากลัวราวกับยักษ์ลงมาให้ เป็นแน่แล้ว แต่ต่อมาไม่ช้ามันก็เห็นว่าเจ้าท่อนซุงของ มันนั้น ช่างเซื่องซึมและสงบเงียบเสียนี่กระไร ภายในชั่ว ระยะเวลาไม่ช้านัก แม้แต่เจ้าลูกกบก็ยังใช้นายท่อนซุง

ของมันนั้น ช่างเซื่องซึมและสงบเงียบเสียนี่กระไร ภาย
ในชั่วระยะเวลาไม่ช้านัก แม้แต่เจ้าลูกกบก็ยังใช้นาย
ท่อนซุงเป็นเวทีโดดน้ำเล่นไปเสียฉิบ ส่วนเจ้ากบตัวแก่ๆ
ก็พากันใช้ท่อนซุงเป็นที่ชุมนุมพบปะปรึกษาหาวิธีที่จะร้อง
อุทธรณ์ให้เทวดาส่งเจ้านายมาให้ใหม่เสียเลย

เพื่อสอนให้เจ้าพวกกบได้บทเรียนเกี่ยวกับกฎ-
เกณฑ์การปกครองของเทวดาเสียบ้าง คราวนี้เทวดาเลย
ส่งนกกระเรียนมาให้ เจ้านกกระเรียนก็พิสูจน์ให้เห็นว่ามัน
เป็นเจ้านายที่ผิดกับเจ้านายท่อนซุงเป็นอันมาก มันขยอก
กบที่น่าสมเพชเหล่านั้นทั้งขวาและซ้าย จนในไม่ช้าเจ้า
พวกกบก็รู้สึกตัวว่ามันช่างแสนจะโง่เง่าเพียงไร พวกกบ
ก็เลยส่งเสียงร้องอย่างน่าสงสารให้เทวดาจัดการหาทาง
เอาเจ้านกที่เกรี้ยวกราดตัวนี้กลับไปเสียก่อนที่พวกมันจะ
ถูกสังหารหมดไปเสียที่เถิด

"แล้วทีนี้จะเอาอย่างไรต่อไปล่ะ?" เทวดาร้อง
ถาม "พวกเอ็งยังไม่พอใจอีกหรือ เอ็งอยากได้อะไรก็ได้
แล้วทีนี้พวกเอ็งจงโทษตัวเองเถิด ที่พวกเอ็งหาเคราะห์
ใส่ตัวเองแท้ๆ"

จงแน่ใจตัวเองเสียก่อนว่าจะสามารถทำให้ความเป็นอยู่ของตัวเองดีขึ้นได้ แล้วจึงค่อยหาวิธีเปลี่ยนแปลง

Be sure you can better your condition before you seek to change.

นกเค้าแมวกับตั๊กแตน

The Owl and the Grasshopper

นกเค้าแมว เป็น นก ที่ชอบ นอน ในเวลา กลางวัน พอตกเวลากลางคืน เมื่อแสงตะวันสีกุหลาบค่อยจางหาย ไปจากท้องฟ้า และเงามืดเริ่ม คืบคลาน เข้ามา ปกคลุมทั่ว บริเวณป่าไม้ นกเค้าแมวก็ตกใจตื่นลืมตาหยี ๆ และโผล่ ออกมาจากโพรงไม้ คราวนี้มันจะส่งเสียงร้อง ฮู–ฮู–– ดังก้องกังวานไปท่ามกลางป่าอันเงียบสงัด แล้วก็เริ่ม ออกไล่ขับแมลงเล็ก ๆ แมลงปีกแข็ง กบ และหนูซึ่งเป็น ของโปรดของมันกินเป็นอาหาร

จะกล่าวถึง นกเค้าแมว ตัวหนึ่ง ซึ่งขณะนั้นมี อายุ แก่หง่อมและอารมณ์ร้าย ถ้าหากมีสิ่งใดมากวนใจใน ขณะที่มันนั่งง่วงโงกหงุบอยู่เป็นประจำ วันหนึ่งตอนบ่าย ในฤดูร้อน ขณะที่มันกำลังเคลิ้มหลับอยู่ในโพรงต้นโอ๊ก เก่าแก่ต้นหนึ่งนั้นเอง มีตั๊กแตนตัวหนึ่งซึ่งเกาะอยู่ใกล้ๆ

ส่งเสียงร้องเพลงลั่นออกมาอย่างกวนอารมณ์ นกเค้าแมวเฒ่ายื่นหัวออกมาจากโพรงไม้ซึ่งเป็นเสมือนทั้งประตูและหน้าต่างของมัน

"ขอได้โปรดกรุณาไปเสียจากที่นี่ ที่เถิดท่าน" มันกล่าวขึ้นกับตั๊กแตน "ท่านช่างไม่มีมรรยาทเสียบ้างเลยเชียวหรือ อย่างน้อยท่านก็ควรจะเคารพในความเป็นผู้มีอายุของฉันแล้วปล่อยให้ฉันนอนอย่างสงบบ้างจึงจะถูก"

แต่ตั๊กแตนกลับตอบอย่างทะลึ่ง ๆ ว่า มันมีสิทธิทุกอย่างในถิ่นที่อยู่ของมันภายใต้ดวงอาทิตย์เช่นเดียวกับนกเค้าแมวที่มีสิทธิอย่างกว้างขวางภายในโพรงต้นโอ๊กนั้นเหมือนกัน แล้วตั๊กแตนก็ยิ่งส่งเสียงร้องจนน่ารำคาญมากยิ่งขึ้นอีก

นกเค้าแมวผู้เฒ่าอันชาญฉลาดรู้ดีว่า ขืนเถียงกับตั๊กแตนหรือใครๆในเรื่องนั้นต่อไปก็คงไม่ได้ประโยชน์อะไรขึ้นมาเลย อีกประการหนึ่ง ในตอนกลางวันตาของมันก็ไม่เห็นถนัดพอที่จะหาทางลงโทษตั๊กแตนให้สาสมได้ ดังนั้นมันจึงเว้นการกล่าวคำรุนแรง แล้วเปลี่ยนเป็นพูดจาอย่างอ่อนหวานกับตั๊กแตน

"ถ้าเช่นนั้นจะเป็นไรไปล่ะท่าน" นกเค้าแมว

กล่าว “ถ้าข้าพเจ้าจะนอนไม่หลับจริง ๆ ข้าพเจ้าก็จะพยายามสนใจฟังเพลงของท่าน ข้าพเจ้านึกขึ้นมาได้ว่าข้าพเจ้ามีเหล้าองุ่นอย่างดีอยู่ด้วย เขาส่งมาให้ข้าพเจ้าจากโอลิมปัส ยอกว่าเป็นเหล้าที่อะปอลโลดื่มก่อนที่เขาจะร้องเพลงถวายพระเจ้า โปรดกรุณาขึ้นมาดื่มเหล้าอร่อย ๆ เช่นนี้กับข้าพเจ้าสิ ข้าพเจ้าคิดว่ามันจะทำให้ท่านร้องเพลงได้เหมือนกับอะปอลโลทีเดียว”

เมื่อได้ฟังคำหวานจากนกเค้าแมว เจ้าตั๊กแตนหน้าโง่ก็ตายใจ มันกระโดดขึ้นไปในโพรงของนกเค้าแมว แต่พอมันเข้าไปในระยะใกล้พอที่นกเค้าแมวจะมองเห็นได้ถนัด นกเค้าแมวก็ตะครุบขยี้มันกินเสียเลย

คำประจบไม่ใช่ข้อพิสูจน์อันควรแก่การเลื่อมใสเสมอไปนัก อย่าปล่อยให้คำประจบพาใจให้เหลิงจนลืมระวังภัยจากศัตรู

Flattery is not a proof of true admiration. Do not let flattery throw you off your guard against an enemy.

สุนัขป่ากับเงา

The Wolf and His Shadow

เย็นวันหนึ่ง สุนัขป่าตัวหนึ่งออกจากถ้ำของมัน

ด้วยความผยองและหิวกระหาย ขณะที่มันวิ่งไปนั้น แสงตะวันที่กำลังจะตกส่องต้องตัวของมันเป็นเงาทอดยาวไปตามพื้นดินมีขนาดใหญ่กว่าตัวจริงของมันสักร้อยเท่า

"แม่เจ้าโว้ย—" สุนัขป่าร้องขึ้นอย่างภูมิใจ "ดูซิตัวของฉันใหญ่เสียนี่กระไร! ดู ๆ แล้วผิดกันไกลกับเจ้าสิงโตตัวกะจ้อยร่อยนั่นนัก ฉันจะต้องแสดงให้มันเห็นว่าใครสมควรจะเป็นเจ้าป่า มันหรือฉันกันแน่"

แต่แล้วเงาของมันก็หายไปจนหมดสิ้น และชั่วครู่ต่อมา สิงโตตัวหนึ่งก็ฆ่ามันตายโดยการตบเพียงทีเดียวเท่านั้น

อย่าสำคัญผิดจนลืมสภาพอันแท้จริงของตนเอง

Do not let your fancy make you forget realities.

ต้นโอ๊กกับต้นกก

The Oak and the Reeds

ต้นโอ๊กใหญ่ต้นหนึ่ง ขึ้นอยู่ใกล้ลำธารแห่งหนึ่ง ซึ่งมีต้นกกทอดยอดอ่อนไสว เมื่อลมพัดมาต้นโอ๊กใหญ่คงยืนต้นแผ่กิ่งก้านสาขายืนหยัดอยู่อย่างสง่าผ่าเผย แต่

บรรดาต้นกกพากันเอนรายลงตามลม พร้อมทั้งส่งเสียงร้องครวญครางดังหวิว ๆ

“เป็นการสมควรแล้วที่พวกเข้าจะต้องส่งเสียงร้องทุกข์” ต้นโอ๊กกล่าวขึ้น “ลมอ่อน ๆ ที่พัดผิวน้ำจนกระเพื่อมเป็นเหตุให้พวกเข้าต้องโน้มหัวลงต่ำ ในขณะที่ข้าเข้าแห่งต้นโอ๊กอันทรงพลัง สามารถยืนหยัดต่อต้านแม้กระทั่งพายุใหญ่ได้อย่างสบายที่เดียว”

“ขออย่าได้เป็นห่วงพวกเราเลย” บรรดาต้นกกกล่าวตอบ “ลมไม่ทำอันตรายพวกเราดอก เราเอนต้นไปตามลม และโดยเหตุนี้เราคงไม่หักเป็นแน่ ว่าแต่ท่านเถอะเพราะความลำพองและแข็งแกร่งของท่านได้ต่อต้านกับแรงลมที่พัดตลอดมาแล้วก็จริงอยู่ แต่ว่าวาระสุดท้ายของท่านกำลังจะมาถึงอยู่แล้ว”

พอต้นกกพูดขาดคำ ก็มีพายุใหญ่พัดมาจากทางเหนือ ต้นโอ๊กยืนต้นสู้กับกำลังลมอย่างสง่า ซึ่งในขณะเดียวกันนั้น บรรดาต้นกกต่างก็ลู่ลำต้นไปตามลม ลมทวีกำลังพัดจัดยิ่งขึ้นอย่างแรงร้าย ทันใดนั้นต้นไม้ใหญ่ก็ถอนรากโค่นลงท่ามกลางดงกก

จงอ่อนน้อมไว้ดีกว่า ถ้าหากเห็นว่า ขืนสู้ไปจะ ต้องล่ม จม ดีกว่าสู้อย่างหัวรั้นจนกระทั่งถูกทำลาย

Better to yield when it is folly to resist, than to resist stubbornly and be destroyed.

หนูกับช้าง
The Rat and the Elephant

หนูตัวหนึ่งเดินทางไปบนถนนหลวงสายหนึ่ง มันเป็นหนูที่หยิ่งผยอง ถ้าหากจะพิจารณาถึงรูปร่างอันกะจ้อยร่อย และเสียงที่เลื่องลือในทางเลวตามสภาพที่หนูทั้งหลายเป็นอยู่ ขณะที่หนูเดินไปนั้น โดยมากมันมักจะเดินไปตามคูตลอดเวลา มันเห็นตามถนนมีผู้คนเกรียวกราว และภายในไม่ช้าก็เห็นขบวนแห่อันมโหฬารเคลื่อนเข้ามา ขบวนแห่นั้นเป็นขบวนของพระราชาและข้าราชบริพาร

พระราชาทรงประทับอยู่บนหลังช้าง ซึ่งประดับประดาด้วยเครื่องตกแต่งอันหรูหรางดงาม ภายในกูบอันมีเครื่องประดับสวยงามตระการตา ซึ่งพระราชาประทับอยู่นั้น มีสุนัขกับแมวโดยเสด็จมาด้วย ประชาชนพากันเดินตามขบวนเสด็จเป็นจำนวนมาก คนเหล่านั้นต่างพึง

พอใจในช้างของพระราชา ไม่มีผู้ใดสังเกตเห็นหนูเลย ทำให้ความหยิ่งผยองของตัวมันต้องเสื่อมลง

"ช่างโง่เง่าอะไรเช่นนี้หนอ" เจ้าหนูร้องออกมา "ดูฉันมั่งซิ แล้วท่านจะต้องลืมช้างงุ่มง่ามตัวนั้นแน่ ๆ พวกท่านมองตาค้างเพราะความใหญ่โตของช้างกระนั้หรือ หรือมองหนังอันเหี่ยวย่นของมัน ทำไม ฉันก็มีตา มีหู และมีขา ตั้งหลาย ขา เหมือน ช้าง เหมือน กัน และ—"

แต่แล้วทันใดนั้น แมวของพระราชาก็มองเห็นมันเข้า และชั่วครู่ต่อมา เจ้าหนูตัวนั้นก็รู้ตัวว่ามันมิได้มีความสำคัญเท่าช้างเลย

การมีสิ่งต่าง ๆ เหมือนกับผู้ใหญ่นั้น มิได้ทำให้ตัวเราเป็นใหญ่ตามไปด้วยเลย

A resemblance to the great in some things does not make us great.

เด็ก ๆ กับฝูงกบ

The Boys and the Frogs

วันหนึ่ง มีเด็กหลายคน พากันไปเล่นอยู่ริมสระน้ำซึ่งมีกบฝูงหนึ่งอาศัยอยู่ เด็กเหล่านั้นพากันหาความ

สำราญให้ตัวเองด้วยการร่อนแผ่นหินลงไปในสระ เพื่อให้มันแฉลบไปตามผิวน้ำ

แผ่นหินเหล่านั้นแฉลบปลิวร่อนอย่างรวดเร็ว ทำให้เด็กเหล่านั้นรู้สึกสนุกสนานมาก แต่ฝูงกบที่น่าสงสารในย่อนั้นพากันตัวสั่นงันงกด้วยความกลัว

ผลที่สุดกบตัวที่แก่ที่สุดและกล้าที่สุดตัวหนึ่งโผล่ศีรษะขึ้นมาเหนือน้ำพร้อมกับกล่าวว่า "โอ ได้โปรดเถิด คุณหนูที่รักทั้งหลาย โปรดเลิกการเล่นอันทารุณของพวกเธอเสียที่เถิด ถึงแม้มันจะเป็นความสนุกของพวกเธอ แต่มันหมายถึงความตายของพวกเราที่เดียว"

จงคิดไว้เสมอว่าความสนุกของท่านนั้น จะก่อความเดือดร้อนให้อื่นบ้างหรือเปล่า

Always stop to think whether your fun may not be the cause of another's unhappiness.

กากับเหยือก

The Crow and the Pitcher

ในท่ามกลางอากาศอันแสนจะแห้งแล้งราวกับต้องสาป โดยที่ฝูงนกจะหาน้ำกินได้ก็เพียงไม่กี่หยด กา

ที่กระหายน้ำตัวหนึ่งไปพบเหยือกซึ่งมีน้ำเพียงเล็กน้อยเข้าใบหนึ่ง แต่เหยือกใบนั้นสูงและมีปากแคบมาก ถึงกาจะพยายามสถานใดก็ไม่สามารถจะดื่มน้ำได้ กาที่น่าสงสารรู้สึกตัวว่าเห็นจะตายเพราะกระหายน้ำเป็นแน่

แล้วมันก็เกิดความคิดขึ้นมาอย่างหนึ่ง มันจิกเอาก้อนกรวดขึ้นมา แล้วก็หย่อนทิ้งลงไปในเหยือกทีละก้อน ก้อนกรวดที่ตกลงไปทุก ๆ ก้อนก็ทำให้น้ำมีระดับสูงขึ้นมาทุกที ในที่สุดมันก็สูงขึ้นมาจนมันสามารถดื่มน้ำได้

ในท่ามกลางความลำบาก การใช้ไหวพริบอันเฉียบแหลมของเราก็อาจช่วยตัวเราเองได้

In a pinch a good use of our wits may help us out.

มดกับตกแตน

The Ants and the Grasshopper

วันหนึ่งซึ่งมีอากาศแจ่มใสในฤดูใบไม้ร่วง มดฝูงหนึ่งต่างเร่งรีบช่วยกันขนเอาเมล็ดข้าวเปลือกที่มันเก็บสะสมไว้ในระหว่างฤดูร้อนออกตากแดด มีตั๊กแตนซึ่งอดอาหารตัวหนึ่งเดินหนีบซอเข้ามาขออาหารกิน

“ว่าอะไรนะ” พวกมดพากันร้องถามด้วยความ

ประหลาดใจ “ท่านไม่ได้เก็บสะสมอาหารไว้สำหรับกินในฤดูหนาวเลยหรือ? ในระหว่างฤดูร้อนที่แล้วมาท่านมัวไปทำอะไรเสียเล่า?”

“ข้าพเจ้าไม่มีเวลาจะสะสมอาหารไว้เลย” ตั๊กแตนตอบด้วยน้ำเสียงสะอึกสะอื้น “ข้าพเจ้ามัวยุ่งอยู่กับการเล่นดนตรีเสียหมด กว่าจะรู้สึกตัวก็ต่อเมื่อหมดฤดูร้อนเสียแล้ว”

ฝูงมดพากันยักไหล่อย่างแสดงอาการรังเกียจ “อ้อ ท่านมัวเล่นดนตรีอยู่นั่นรึ?” มดพากันร้องขึ้น “ถ้าอย่างนั้นก็ดีแล้ว เวลานี้ก็ลงมือเต้นระบำเข้าสิ” ว่าแล้วฝูงมดก็พากันหันหลังให้ตั๊กแตน และลงมือทำงานของมันต่อไป

ถึงเวลางานก็ต้องเป็นงาน ถึงเวลาเล่นก็เล่น

There s a time for work and time for play.

ลาบรรทุกรูปบูชา

The Ass Carrying the Image

รูปบูชารูปหนึ่ง ถูกนำไปยังโบสถ์โดยบรรทุกไปบนหลังลาซึ่งประดับประดาไปด้วยพวงมาลัย และเครื่องตกแต่งอันโอ่อ่า มีขบวนแห่มโหฬารประกอบด้วยบรรดา

พระและสานุศิษย์ เดินเป็น ขบวนไป ตาม ถนน สาย ต่าง ๆ ขณะที่ลากำลังเดินไปนั้น บรรดาประชาชนพากันก้มศีรษะ หรือมิฉะนั้นก็พากันคุกเข่าแสดงความเคารพเป็นเหตุให้ลาคิดว่าตัวเองเป็นผู้ได้รับเกียรติจากคนเหล่านั้น

เนื่องจากความเข้าใจอันโง่เขลาของมันเต็มเปี่ยมอยู่ในสมองดังกล่าวนี้, เจ้าลาเกิดความเหลิงลำพองใจขนถึงกับหยุดเดินแล้วเริ่มส่งเสียงดังลั่น แต่ในท่ามกลางความลำพองคะนองเพลงของมันนั้น คนขับลาสังเกตรู้ว่าเจ้าลาเกิดความรู้สึกอย่างไร เขาเลยคว้าไม้เรียวหวดเจ้าลาเข้าให้อย่างไร้ความปรานี

"เดินต่อไปเถอะ" เขาร้องตะโกน "เขาไม่ได้ให้เกียรติเจ้าดอก เขาแสดงความเคารพรูปปูชายนหลังเจ้าต่างหากเล่าเจ้าลาโง่!"

อย่าพยายามฉวย เอาเกียรติยศของ ผู้อื่นมา เป็นของตนเอง

Do not try to take the credit to yourself that is due to others.

กากับหงส์

A Raven and a Swan

กาตัวหนึ่ง ซึ่งท่านคงรู้แล้วว่าสีของมันดำราวกับถ่าน เกิดอิจฉาหงส์ ซึ่งมีขนสีขาวบริสุทธิ์ราวกับหิมะ เจ้ากาโง่เกิดความคิดขึ้นมาว่า ถ้าหากมันมีความเป็นอยู่อย่างหงส์ว่ายน้ำดำเล่นทั้งวัน แล้วหาอาหารจำพวกหญ้าและผักซึ่งงอกขึ้นอยู่ในน้ำกินเป็นอาหาร ขนของมันคงจะกลายเป็นสีขาวเหมือนอย่างหงส์เป็นแน่

ดังนั้นมันจึงออนจากรังในป่าไม้และไร่นา บินถลาลงไปอยู่ในหนองและบึง แต่ถึงแม้มันจะล้างขนของมันครั้งแล้วครั้งเล่าตลอดวันจนแทบจะจมน้ำตาย ขนของมันก็มิวายที่จะเป็นสีดำเหมือนที่เคยมา และเนื่องจากผักและหญ้าในน้ำที่มันกินเข้าไปไม่เหมาะกับตัวมัน กาตัวนั้นก็เลยผอมลง ๆ จนในที่สุดก็เลยตาย

การเปลี่ยนแปลงนิสัย หาทำให้ธรรมชาติเปลี่ยนแปลงไปได้ไม่

A change of habits will not alter nature.

แพะสองตัว

The Two Goats

แพะสองตัวต่างกระโดดโลดเต้นอยู่อย่างสำราญ

ใขยนโขดหินสูงชันในหว่างเขาแห่งหนึ่งด้านละตัว บังเอิญแพะทั้งสองนั้นมาพบกันตรงขอบเหวซึ่งมีน้ำไหลเชี่ยวอยู่เบื้องล่าง มีต้นไม้ต้นหนึ่งล้มพาดอยู่ปากเหวนั้น ขนาดที่แม้กระรอกตัวเล็กๆสองตัวก็ไม่อาจหลีกกันได้โดยปลอดภัย ทางข้ามอันแสนจะแคบนี้ แม้ผู้ที่กล้าที่สุดก็จะต้องสั่นสะท้าน แต่เจ้าแพะทั้งคู่หากลัวไม่ เนื่องด้วยความหยิ่งลำพองของแต่ละตัว มันต่างตัวต่างไม่ยอมที่จะคอยให้อีกตัวหนึ่งข้ามก่อนเลย

เมื่อตัวหนึ่งย่างเท้าก้าวลงบนต้นไม้ด้านหนึ่ง อีกตัวหนึ่งก็ก้าวลงอีกด้านหนึ่งเช่นเดียวกัน เมื่อต่างตัวต่างเดินมาประจันหน้ากันตรงกลางลำต้นไม้นั้น เขาของมันทั้งสองประสานกันพอดี ต่างตัวต่างก็ไม่ยอมหลีกทางให้แก่กัน โดยเหตุนั้นมันต่างก็ร่วงหล่นลงไปในลำน้ำอันเชี่ยวกราก และต่างก็ถูกกระแสน้ำเบื้องล่างพัดหายไปทั้งคู่

หากขืนอวดดื้อถือดีจะมีเคราะห์ละก็ จงย่อมแพ้กันเสียข้างหนึ่งดีกว่า

It is better to yield than to come to misfortune through stubbornness.

ลาบรรทุกเกลือ

The Ass and the Load of Salt

พ่อค้าผู้หนึ่ง ขับลาบรรทุกเกลือขนหนักอ้อง จากชายฝั่งทะเลมุ่งหน้าจะกลับบ้าน พอมาถึงแม่น้ำสายหนึ่งซึ่งแต่ก่อนข้ามพ้นหลายครั้งโดยมิเคยมีอุปสรรค แต่บังเอิญคราวนั้นพอลาข้ามไปได้ครึ่งแม่น้ำ ก็ลื่นไถลล้มลง ผลที่สุดเมื่อพ่อค้าฉุดให้มันลุกยืนขึ้นได้ เกลือก็ละลายหายไปสิ้นแล้ว เจ้าลารู้สึกน้ำหนักบนหลังของมันเบาลง มันก็เดินตัวปลิวจนถึงบ้านอย่างสำราญใจ

วันต่อมาพ่อค้าก็นำลาบรรทุกเกลือไปอีก ตอนขากลับเจ้าลาระลึกขึ้นได้ว่า เมื่อลุยน้ำคราวก่อนเกิดอะไรขึ้นบ้างมันก็แกล้งล้มตัวลงนอนในน้ำอีก แล้วมันก็รู้สึกเบาหลังลงอีกเช่นเคย

พ่อค้าโกรธ เขาจูงลากลับไปยังชายฝั่งทะเลทันที คราวนี้เขาเอาฟองน้ำสองกระบุงใหญ่บรรทุกหลังลา เจ้าลาคงแกล้งทำล้มลงไปในน้ำขณะลุยข้ามเหมือนครั้งก่อน แต่เมื่อมันตะกายลุกขึ้นยืน คราวนี้เจ้าลาต้องเดินคอตกตาลายไปจนถึงบ้าน โดยแบกน้ำหนักมากขึ้นกว่าคราวก่อนสักสิบเท่า

วิธีปฏิบัติเยี่ยงเดียวกันนั้นมันมิได้เหมาะไปทุกโอกาสเสมอไป

The same measures will not suit all circumstances.

สิงโตกับริ้น

The Lion and the Gnat

"ไปให้พ้น, ไอ้แมลงถ่อย!" สิงโตตวาดริ้นซึ่งตอมหึ่ง ๆ อยู่บนหัวของมันด้วยความโกรธ แต่เจ้าริ้นหาได้สะทกสะท้านแม้แต่น้อยไม่

ริ้นตอบสิงโตอย่างเยาะเย้ยว่า "ท่านคิดว่าข้าพเจ้าจะกลัวท่าน เพราะเขาเรียกท่านเป็นเจ้าแห่งสัตว์กระนั้นหรือ"

ว่าแล้วริ้นก็บินไปที่สิงโต และกัดเข้าให้ตรงจมูกอย่างจัง สิงโตโมโหสุดขีด มันตะปบริ้นอย่างดุเดือด แต่ผลที่ได้ก็คือเล็บของมันตะกุยตัวของมันเองจนเป็นแผล เจ้าริ้นก็ตรงเข้ากัดเอา ๆ จนสิงโตร้องครวญครางด้วยความเจ็บปวดผลที่สุดสิงโตก็หอบเพราะความโมโห ตามเนื้อตัวมีแต่แผลเกิดจากเขี้ยวเล็บของตัวเอง มันจำต้องยอมหยุดการต่อสู้กับริ้น

ส.ม
398.2
น. 324ม 8056ป
ส552น

ฝ่ายรินก็ยินร้องหึ่ง ๆ ไปโฆษณาให้โลกรู้ว่ามันเป็นฝ่ายชนะสิงโต แต่แล้วมันก็ยินไปติดใยแมงมุมเข้า และณ ที่นั้นเองชีวิตของรินซึ่งชนะสิงโตเจ้าแห่งสัตว์ป่าก็ต้องสิ้นสุดลงอย่างน่าสังเวช เพราะตกเป็นเหยื่อของแมงมุมตัวน้อย

ขึ้นชื่อว่าศัตรูแม้จะตัวเล็กก็ควรกลัว อย่าภูมิใจในความสำเร็จจนลืมตัว

The least of our enemies is often the the most to be feared. Pride over a success should not throw us off our guard.

การกระโดดไกลที่เมืองโรดส์

The Leap at Rhodes

ผู้ชายคนหนึ่งไปเที่ยวดินแดนต่างด้าว ไม่มีอะไรจะเล่าให้ชาวบ้านฟังเมื่อกลับบ้านของตัวเอง นอกจากการเผชิญภัยอันน่าทึ่งซึ่งเขาประสบมา และคุณความดีที่เขาปฏิบัติเมื่อเขาไปนอกประเทศ

ความสามารถสิ่งหนึ่งซึ่งเขาเก็บเอามาเล่าคือการที่เขาไปเล่นกระโดดในเมืองโรดส์ การกระโดดของเขาครั้งนั้นเป็นการกระโดดครั้งยิ่งใหญ่ ซึ่งไม่มีชายคน

ใดจะกระโดดได้ไกลทัดเทียมกับเขาเลย เขาว่ามีคนในเมืองโรดส์ได้เห็นเขากระโดดในครั้งนั้น เป็นจำนวนมาก พอจะพิสูจน์ให้เห็นได้ว่าที่เขาเล่านั้นเป็นความจริง

"ออ! ไม่ต้องมีพยานก็ได้" ผู้ฟังคนหนึ่งกล่าว "เอาละ สมมติว่าที่นี่เป็นเมืองโรดส์ ลองกระโดดให้เราดูซิว่าจะกระโดดไกลได้สักเพียงไหน"

การจะให้เขาเชื่อถือมันอยู่ที่การกระทำ ไม่ใช่อยู่ที่การโอ้อวด

Deeds count, not boasting words.

ไก่กับพลอย

The Cock and the Jewel

ไก่ตัวหนึ่ง ขณะที่กำลังคุ้ยเขี่ยหาอาหารเพื่อเลี้ยงตัวและครอบครัวอยู่นั้น ได้เอาพบพลอยอันมีค่าซึ่งเจ้าของทำตกหายเข้าเม็ดหนึ่ง

"โอ้โฮ" เจ้าไก่ร้องขึ้น "ไม่ต้องสงสัยละว่าเจ้าจะต้องมีค่ามาก เจ้าของที่เขาทำเจ้าตกหายคงจะต้องให้เงินมายมายถ้ามีคนพบเจ้า แต่สำหรับข้าละก็ แม้จะเอาพลอยทั้งโลกมาแลกข้าวสารสักเม็ดเดียว ข้าก็ไม่เอา"

สิ่งที่มีค่า ย่อมเป็น สิ่งที่ไร้ค่า สำหรับผู้ที่ไม่รู้จักค่าของสิ่งนั้น

Precious things are without value to those who cannot prize them.

ลิงกับอูฐ
The Monkey and the Camel

ในพิธีเฉลิมฉลอง เกียรติของ พญาราชสีห์ อันยิ่งใหญ่ครั้งหนึ่ง ลิงตัวหนึ่งถูกขอร้องให้ลุกขึ้นเต้นให้บรรดาสัตว์ทั้งหลายดู การเต้นของลิงเป็นการเต้นที่น่าดู บรรดาสัตว์ทั้งหลายต่างได้ รับความ พึงพอใจในการ เต้น อันสวยงามและแคล่วคล่องว่องไวของมันมาก

คำสรรเสริญเยินยอที่มีต่อลิงครั้งนั้น ทำให้อูฐเกิดการอิจฉาขึ้นมา มันแน่ใจว่าตัวมันเองก็สามารถพอที่จะเต้นได้ ถึงจะไม่ดีกว่าก็คงพอ ๆ กันที่เดียว ดังนั้นมันจึงแหวกทางผ่านฝูงสัตว์ที่ล้อมวงอยู่ ตรงไปที่ลิงแล้วก็ลุกขึ้นเต้นโดยใช้สองเท้าหลังกระโดดโหยงเหยง แต่เจ้าอูฐร่างอุ้ยอ้ายทำตัวของมันให้เป็นที่น่าขำมาก ในเมื่อมันเตะแข้งขาอันเป็นปุ่มเป็นปมออกไป แล้วก็ทำคอยาว ๆ ของมันยิดไปมา มิหนำซ้ำบรรดาสัตว์ทั้งหลายยังต้องพา

กันคอยเอาขา ของมัน หลบหลีกไม่ให้ ถูก กีบเท้า ของ อูฐ เหยียบเอาอีกด้วย

ผลที่สุด เมื่อขาอันใหญ่ของมันข้างหนึ่งบังเอิญเฉียดไปเกือบจะถูกงวงของราชสีห์ สัตว์ทั้งหลายเกิดรำคาญขึ้นมาก็โกรธ เลยช่วยกันขับไล่อูฐไปในทะเลทราย

หลังจากนั้นไม่นานนัก อาหารอันประกอบด้วยตะโหงกและซี่โครงของอูฐ ก็ถูก นำมา แจก กันกินใน หมู่สัตว์ทั้งหลาย

จงอย่าพยายามเอาความดีด้วยการเลียนแบบผู้อื่น

Do not try to ape your betters.

หมูป่ากับสุนัขจิ้งจอก

The Wild Boar and the Fox

ขณะที่หมูป่าตัวหนึ่ง กำลังสาละวนลับเขี้ยวอยู่กับตอไม้ มีสุนัขจิ้งจอกตัวหนึ่งเดินผ่านมาเห็นเข้า สมัยนั้นสุนัขจิ้งจอกมีนิสัยชอบแสวงหาความสนุกสนานอยู่กับบรรดาเพื่อนสัตว์ที่อยู่ใกล้เคียงกันเสมอ โดยเหตุนี้มันจ้องดูหมูป่าลับเขี้ยวอยู่ด้วยความกังวลใจ คล้ายกับเกิด

กลัวว่าจะมีศัตรูซ่อนเร้นอยู่ฉะนั้น แต่หมูป่าก็คงลับเขี้ยวของมันอยู่เรื่อยไป

ผลที่สุดสุนัขจิ้งจอกจึงเอ่ยถามขึ้นด้วยสีหน้าอันฉงนว่า "ทำไมถึงต้องทำอย่างนั้นด้วยล่ะ ฉันยังไม่เห็นว่าจะมีอันตรายอะไรเกิดขึ้นเลย"

"ข้อนั้นน่ะมันจริงละ" หมูป่าตอบ "แต่ถ้าหากจะคอยให้มีอันตรายเกิดขึ้นเสียก่อน ก็ไม่มีเวลาลับเขี้ยวเป็นแน่ อาวุธของฉันจะต้องเตรียมไว้พร้อมเสมอ มิฉะนั้นฉันเห็นจะต้องลำบากในภายหลัง"

การเตรียมสงครามนั่นแหละคือหลักประกันของความสงบ

Preparedness for war is the best guarantee of peace.

ลา สุนัขจิ้งจอก และราชสีห์

The Ass, the Fox, and the Lion

ลากับสุนัขจิ้งจอกเป็นเพื่อนสนิทกันมาก ต่างตัวต่างชื่อสัตว์และไม่เคยทิ้งกันเลย เมื่อลาได้ผักสดมาสักกำ สุนัขจิ้งจอกก็จะต้องเที่ยวหาลูกไก่จากไร่ข้างเคียงหรือมิฉะนั้นก็จะต้องฉกฉวยหาเนยเอามาจากโรงรีดนม

ให้จงได้ วันหนึ่งสัตว์ทั้งคู่ยังเอิญไปพบราชสีห์เข้าโดย มิได้ตั้งใจ ลาตกใจเยื่นอันมาก แต่สุนัขจิ้งจอกก็ระงับความกลัวไว้ได้

"ฉันจะไปพูดกับเขาเอง" สุนัขจิ้งจอกกล่าวขึ้น แล้วสุนัขจิ้งจอกก็เดินอาด ๆ เข้าไปหาราชสีห์

"ท่านผู้ทรงเกียรติ" สุนัขจิ้งจอกพูดเสียงแผ่ว ๆ เพื่อไม่ให้ลาได้ยิน "ข้าพเจ้ามีอุบายอันแยบยลในสมองของข้าพเจ้าอยู่อย่างหนึ่ง ถ้าหากท่านสัญญาว่าจะไม่ทำร้ายข้าพเจ้าแล้ว ข้าพเจ้าจะนำไอ้สัตว์โง่ ๆ ตัวนั้นไปตกหลุมพรางทางโน้น ซึ่งมันคงจะหาทางขึ้นไม่ได้ ท่านจะได้จับมันกินตามสบาย"

ราชสีห์ตกลงด้วย แล้วสุนัขจิ้งจอกก็กลับไปหาลา

"ฉันขอให้เขาสัญญาว่าจะไม่ทำร้ายเรา" สุนัขจิ้งจอกกล่าวขึ้น "มาเถอะ ฉันรู้ที่ซ่อนดี ๆ พอจะหลบจนกว่าเขาจะพ้นไปแล้ว"

แล้วสุนัขจิ้งจอกก็พาลาเดินไปตกหลุมลึก แต่เมื่อราชสีห์เห็น ว่าไหน ๆ ลาก็จะต้องเป็นเหยื่อของมันแน่ ๆ แล้ว มันก็ตะครุบสุนัขจิ้งจอกทรยศกินเป็นอาหารเสียก่อน

ผู้ที่ทรยศก็ต้องพบกับความทรยศเช่นเดียวกัน

Traitors may expect treachery.

นก, สัตว์ป่า และค้างคาว

The Birds, the Beasts, and the Bat

บรรดานก สัตว์ป่า ต่างพากันเป็นศัตรูซึ่งกันและกัน เมื่อไม่มีการปรับความเข้าใจกันได้ต่างก็ใช้เขี้ยวเล็บเข้าลงมือกันอุตลุด เขาว่ากันว่าการทะเลาะวิวาทครั้งนั้น เกิดขึ้นเนื่องจากสุนัขจิ้งจอกเข้าไล่กัดพุ่มห่านสัตว์ป่าก็พากันถือเป็นข้อวิวาท นกอินทรีก็ฉวยโอกาสคอยเข้าโฉบฝูงกระต่ายป่า และบรรดานกเค้าแมวก็เข้าจับหนูกินเป็นอาหารเสียทุกวัน

การวิวาทครั้งนั้นดำเนินไปอย่างน่ากลัว บรรดากระต่ายป่าและหนูล้มตายลงเป็นจำนวนมาก ไก่และห่านล้มตายลงนับเป็นสิบ ๆ ฝ่ายผู้ชนะจะหยุดยั้งก็ต่อเมื่อกินอาหารฉลองชัยกันเท่านั้น

ในคราวนั้น ค้างคาวมิได้เข้ากับฝ่ายใดอย่างเปิดเผยเลย พวกมันเป็นสัตว์ที่มีนโยบายหลักแหลมมาก เมื่อมันเห็นนกเป็นฝ่ายได้เปรียบ มันก็แสดงตัวเป็นพวก

นก แต่เมื่อผลแห่งการสู้รบตบมือเปลี่ยนแปลงไป มันก็จะแสดงตัวกลับเป็นฝ่ายสัตว์ป่าทันที

เมื่อการสู้รบสิ้นสุดลงแล้ว ได้มีการถกปัญหาเกี่ยวกับการกระทำของค้างคาวในที่ประชุมสงบศึก เล่ห์กะเท่ห์ดังกล่าวของค้างคาวเป็นสิ่งที่อภัยกันไม่ได้ ดังนั้นบรรดานกและสัตว์ป่าต่างจึงลงความเห็นต้องกันให้ขับไล่ค้างคาวไปเสีย ตั้งแต่นั้นมาบรรดาค้างคาวจึงต้องหลบหลีกไปอาศัยอยู่ตามหอคอย และบริเวณที่รกร้างมืดทึบจะบินออกมาก็ต่อเวลากลางคืนเท่านั้น

ผู้ที่มีเล่ห์เหลี่ยมมากก็มักปราศจากเพื่อน

The deceitful have no friends.

สิงโต, หมี, และสุนัขจิ้งจอก

The Lion, the Bear, and the Fox

ขณะที่หมีใหญ่ตัวหนึ่ง เผ่นถลาเข้าไปจะตะครุบลูกแพะหลงทางมาตัวเดียวกินเป็นอาหารนั้น สิงโตตัวหนึ่งก็กระโจนเข้าใส่เหยื่อตัวเดียวกันจากอีกทาง สัตว์ทั้งสองต่างตบกัด ฟัดเหวี่ยงกัน อย่างดุร้ายเพื่อแย่งเหยื่อตัวนั้น จนกระทั่งต่างตัวต่างได้รับบาดเจ็บและต่างทรุดหมดกำลังจนไม่สามารถจะสู้กันอีกได้ต่อไป

ในทันใดนั้น ก็มีสุนัขจิ้งจอกตัวหนึ่งวิ่งถลันเข้ามาตะครุบลูกแกะพาวิ่งจากไปอย่างรวดเร็ว ปล่อยให้สิงโตกับหมีมองตามด้วยความเกรี้ยวกราด แต่ก็ไม่สามารถจะทำอะไรสุนัขจิ้งจอกได้

สัตว์ทั้งสองต่างปรับทุกข์แก่กันว่า "ถ้าหากเราตกลงแบ่งกันกินเสียก็จะดีไปแล้ว"

ผู้ที่เหนื่อยยากมิใช่ว่าจะได้กำไรเสมอไปนัก

Those who have all the toil do not always get the profit.

สุนัขป่ากับลูกแกะ

The Wolf and the Lamb

ลูกแกะตัวหนึ่ง หลงทางมากินน้ำอยู่ริมลำธารในป่าไม้ตอนเช้ามืดวันหนึ่ง ตอนเช้าวันเดียวกันนั้น สุนัขป่าตัวหนึ่งก็เดินลุยหาอาหารกินด้วย ความหิวขึ้นมาตามลำธารแห่งนั้น ในไม่ช้ามันก็เห็นลูกแกะเข้า ตามธรรมดาเมื่อสุนัขป่าจะตะครุบสัตว์กินเป็นอาหารนั้น มันมักจะหาเหตุเสียก่อน แต่สำหรับลูกแกะตัวนี้ ถึงแม้จะอยู่ตามลำพังตัวเดียวก็ยังไม่มีเหตุจะจับกินเป็นอาหารได้

สุนัขป่าจึงคิดจะหาเหตุเอากับลูกแอะเสียก่อนแล้วจึงจะกินต่อภายหลัง

"ทำไมเจ้าจึงมาเดินท่องให้น้ำในลำธารของข้าขุ่นเป็นตมไปเช่นนี้เล่า!" สุนัขป่าร้องตวาดออกไปอย่างดุร้าย "เจ้าจะต้องได้รับโทษอย่างหนักในความผิดของเจ้าในครั้งนี้"

"แต่ทว่า, ท่านผู้ทรงอำนาจ" ลูกแกะตอบออกมาด้วยตัวอันสั่นเทา "โปรดอย่าได้หลงโกรธข้าพเจ้าเลย ข้าพเจ้ามิได้ทำให้น้ำที่ท่านดื่มขุ่นดอก ท่านโปรดอย่าลืมว่าท่านนั้นอยู่เหนือน้ำ ส่วนข้าพเจ้านั้นอยู่ใต้น้ำต่างหากเล่า"

"เจ้านั่นแหละทำให้น้ำขุ่น!" สุนัขป่าย้อนไปด้วยโทสะ "นอกจากนั้นข้าได้ข่าวว่า เมื่อปีกลายนี้เจ้าพูดเรื่องไม่จริงเกี่ยวกับข้าหลายอย่างอีกด้วย!"

"ข้าพเจ้าจะพูดได้อย่างไร" ลูกแกะวอนแก้ตัวต่อไป "ในเมื่อปีกลายนี้ข้าพเจ้ายังไม่เกิด, ข้าพเจ้าเพิ่งเกิดในปีนี้เอง"

"ถึงแม้ตัวเจ้าไม่ได้พูด. พี่ชายของเจ้าก็เป็นผู้พูด!"

"ข้าพเจ้าไม่มีพี่ชายเลย"

"ถ้าอย่างนั้น" สุนัขป่าแยกเขี้ยวกล่าวต่อไป "คงจะต้องเป็นใครในบรรดาวงศ์ญาติของเจ้า, แต่ช่างเถอะ จะเป็นใครก็ช่าง ข้าไม่อยากพูดมากก่อนกินอาหารเช้า"

โดยไม่พูดพล่าม เจ้าสุนัขป่าโดดเข้าตะครุบลูกแกะพาเข้าป่าไปทันที

ผู้ปกครองย่อมหาทางแก้ตัวให้ ผู้อยู่ใต้ความ ปกครองได้เสมอ ผู้ที่ไม่มีความยุติธรรมมักไม่ยอมฟังเหตุผลของผู้ที่ไม่มีความผิดเสมอ

The tyrant can always find an excuse for his tyranny. The unjust will not listen to the reasoning of the innocent.

สุนัขป่ากับแกะ

The Wolf and the Sheep

สุนัขป่าตัวหนึ่งได้รับบาดเจ็บเนื่องจากต่อสู้กับหมีตัวหนึ่ง แม้จะหิวอาหารหรือกระหายน้ำประการใด มันก็ไม่สามารถจะกระดิกตัวได้ มีแกะตัวหนึ่งเดินผ่านมาใกล้ ๆ กับที่สุนัขป่าซ่อนอยู่ สุนัขป่าจึงร้องเรียกหา

"ได้โปรดกรุณาขอน้ำให้ข้าพเจ้ากินสักอึก

เถอะ” สุนัขป่าขอร้อง “ข้าพเจ้าจะได้มีกำลังพอที่จะหาอาหารแข็ง ๆ ขบเคี้ยวต่อไปได้บ้าง”

“อาหารแข็ง ๆ” แกะพูดขึ้น “ถ้างั้นก็หมายถึงตัวข้าพเจ้ากระมัง ถ้าหากข้าพเจ้าเอาน้ำมาให้ท่านกินก็เท่ากับช่วยให้ท่านกลืนข้าพเจ้าลงคอได้สะดวกขึ้นเท่านั้น อย่าพูดถึงเรื่องกินน้ำกับข้าพเจ้าต่อไปดีกว่า”

การหลอกลวงของคนทรามนั้นเห็นได้ง่าย

A knave's hypocrisy is easily seen through.

กระต่ายป่ากับกบ

The Hares and the Frogs

กระต่ายป่าเป็นสัตว์ขี้ขลาดตังที่ท่านทั้งหลายทราบอยู่แล้ว แม้แต่เพียงเห็นเงาวอยแวบ กระต่ายป่าก็ตกใจวิ่งเข้าหาที่ซ่อนอุตลุด มีอยู่ครั้งหนึ่งที่บรรดากระต่ายป่าตัดสินที่จะพากันตายเสียดีกว่ามีชีวิตอย่างทนทุกข์ทรมานเช่นนี้ แต่ในระหว่างที่มันกำลังปรึกษากันว่าจะหาวิธีตายอย่างไรจึงจะดีนั้น มันคิดว่ามันได้ยินเสียงอะไรอย่างหนึ่งพร้อมกับมีแสงวาย จนทำให้พวกมันวิ่งแตกตื่นเข้าไปสู่ทุ่ง ในขณะที่มันพากันวิ่งผ่านไปทางบ่อ

น้ำย่อหนึ่ง ซึ่งมีฝูงกบนั่งขัดเข่าอยู่ในพงอ้อริมตลิ่งนั้น ฝูงกบพากันตื่นตกใจกระโดดลงหลบซ่อนในโคลนตมเป็นจ้าละหวั่น

"ดูซิ" กระต่ายป่าตัวหนึ่งร้องขึ้น "ไม่เห็นมีอะไรที่น่าตกใจเลย แต่สัตว์พวกนี้กลับตกใจกลัวพวกเราไปได้"

ถึงแม้เราคิดว่าเราจะประสบเคราะห์กรรมสักเพียงไรก็ตาม ยังคงมีผู้อื่นที่ต้องประสบเคราะห์ร้ายยิ่งไปกว่าพวกเราอยู่เสมอ

However unfortunate we may think we are there is always someone worse off than ourselves.

สุนัขจิ้งจอกกับนกกระสา

The Fox and the Stork

วันหนึ่ง สุนัขจิ้งจอกตัวหนึ่งคิดหาวิธีที่จะหาความสนุกให้แก่ตัวเอง โดยสร้างความเสียหายให้กับนกกระสา ซึ่งมีนิสัยแปลกอยู่อย่างหนึ่งคือชอบหัวเราะเสมอ

"วันนี้ขอให้ท่านมากินอาหาร กับ ข้าพเจ้า สักวันเถอะ" สุนัขจิ้งจอกพูดกับนกกระสาพร้อมกับยิ้มกับตัวเองในอุบายที่มันจะเล่นตลกกับนกกระสา ฝ่ายนกกระสา

ก็รับคำเชิญ และมาถึงตามนัดด้วยความยินดีและหิวกระหาย

สุนัขจิ้งจอกตักน้ำซุปออกมาเลี้ยงดูในการกินอาหารเย็นครั้งนั้น แต่มันตักน้ำซุปใส่ในจานตื้น ๆ เจ้านกกระสาก็ได้แต่เพียงเอาจะงอยปากจุ่มลงไปเพียงเบี่ยกๆ เท่านั้น ไม่สามารถจะดื่มซุปได้แม้แต่เพียงหยดเดียว ส่วนสุนัขจิ้งจอกก็เลียกินอย่างสบาย และเพื่อเป็นการยั่วเย้าให้นกกระสาเพิ่มความกระหายในน้ำซุปที่มันไม่สามารถจะดื่มได้ให้มากขึ้น เจ้าสุนัขจิ้งจอกแสดงอาการเอร็ดอร่อยออกมาให้เห็นอย่างเปิดเผย

นกกระสาที่หิวกระหายเกิดความไม่พอใจในกลอุบายของสุนัขจิ้งจอกเป็นอันมาก แต่มันเป็นนกใจเย็น แม้มันจะโกรธก็เห็นว่าไม่มีประโยชน์ที่จะแสดงออกมาให้เห็น ต่อมาไม่นานนัก มันก็เชิญสุนัขจิ้งจอกไปกินอาหารเป็นการตอบแทนบ้าง เจ้าสุนัขจิ้งจอกรีบไปตามนัด นกกระสานำเอาปลาซึ่งมีกลิ่นหอมน่ากินออกมาเลี้ยงในตอนเย็นวันนั้น แต่นำใส่ไว้ในไหสูงซึ่งมีปากแคบมาก นกกระสาสามารถเอาจะงอยปากอันยาวของมันก้มลงจิกกินได้อย่างสบาย ส่วนสุนัขจิ้งจอกก็ได้แต่ใช้ลิ้นเลีย แล้วสูดกลิ่นอันน่าอร่อยของปลาอยู่เพียงด้านนอกของไหเท่า

นั้น เมื่อสุนัขจิ้งจอกเกิดโมโห นกกระสาก็พูดขึ้นอย่างใจเย็นว่า:

อย่าใช้กลอุบายกับเพื่อนที่ใกล้เคียง มิฉะนั้นท่านจะต้องถูกเข้าทำนองเดียวกัน

Do not play tricks on your neighbors unless you can stand the same treatment yourself.

นักท่องเที่ยวกับทะเล

The Travelers and the Sea

นักท่องเที่ยวสองคน เดินทางเลียบไปตามชายฝั่งทะเล คนทั้งสองมองเห็นอะไรสิ่งหนึ่งลอยอยู่บนยอดคลื่นในระยะไกล

"ดูโน่นสิ" คนหนึ่งกล่าว มีเรือใหญ่ลำหนึ่งกำลังแล่นเข้ามาจากหมู่เกาะไกลโน้น เห็นจะขนทรัพย์สมบัติมีค่ามากมายทีเดียว"

สิ่งนั้นเคลื่อนใกล้ชายฝั่งเข้ามาทุกที

"ไม่ใช่" อีกคนหนึ่งกล่าวขึ้น "นั่นไม่ใช่เรือขนสมบัติดอก เป็นเรือกรรเชียงเล็ก ๆ ของชาวประมงที่ออกไปจับปลามาเป็นอาหารต่างหาก"

สิ่งนั้นยังคงเคลื่อนใกล้เข้ามาเรื่อย ๆ ผลที่สุดคลื่นก็ซัดมันขึ้นมาบนชายหาด

"กำปั่นใส่ทองลอยมาจากเรือแตกน่ะ" คนทั้งสองร้องขึ้นแล้วก็พากันวิ่งไปที่ชายหาด แต่แล้วเขาก็พบท่อนซุงเปียกน้ำโซกท่อนหนึ่งนอนกลิ้งอยู่เท่านั้น

อย่าหวังอะไรให้มันเกินความจริงไปนัก

Do not let your hopes carry you away from reality.

สุนัขป่ากับสิงโต

The Wolf and the Lion

สุนัขป่าตัวหนึ่ง ขโมยลูกแกะเพื่อจะเอาไปกินในถ้ำ แต่ความตั้งใจของมันต้องเปลี่ยนไป ในเมื่อมันพบสิงโตเข้าตัวหนึ่ง เจ้าสิงโตไม่พูดอะไรสักคำ ตรงเข้าคาบลูกแกะไปจากสุนัขป่าเสียเฉย ๆ

เจ้าสุนัขป่าเผ่นหนีออกไปห่าง ๆ เพื่อความปลอดภัย แล้วก็ร้องตะโกนออกมาด้วยความน้อยใจว่า:

"ท่านไม่มีสิทธิ์ที่จะมาฉกฉวยเอาของ ๆ ข้าพเจ้าไปเสียดื้อ ๆ อย่างนี้เลย"

สิงโตเหลียวไปมอง แต่เมื่อเห็นว่าสุนัขจิ้งจอกอยู่ในระยะไกล จะตามไปสั่งสอนให้รู้สำนึกตัวเสียบ้างก็จะลำบากเปล่า ๆ มันจึงกล่าวขึ้นว่า:

"ของ ๆ เจ้ายังงั้นหรือ? เจ้าซื้อมันมา หรือว่าคนเลี้ยงแกะเขาให้เจ้าเป็นของกำกัล ไหนลองบอกข้าซิว่าเจ้าได้มันมาอย่างไร?"

เมื่อได้ชัยชนะมาด้วยความชั่ว มันก็ต้องพ่ายแพ้ไปเพราะความชั่วเช่นเดียวกัน

What is evil won is evil lost.

กวางกับเงา

The Stag and His Reflection

กวางตัวหนึ่ง ขณะที่มันกำลังดื่มน้ำจากบ่อน้ำพุที่ใสสะอาดแห่งหนึ่ง มันเห็นเงาตัวของมันเองปรากฏอยู่ในน้ำอย่างชัดเจน มันเกิดหลงใหลใฝ่ฝันในความงามของเขาของมันเป็นอันมาก แต่ก็รู้สึกอายในแข้งขาอันเรียวเล็กของมันเช่นเดียวกัน

"มันเป็นไปได้อย่างไรหนอ" มันถอนใจ "ที่ตัวของเราถูกสาปให้มีขาเรียวเล็กเช่นนั้น แต่เขาของเรากลับงามอย่างเลิศลอยฟ้าที่เดียว"

ในทันใดนั้นมันยังเอิญได้กลิ่นเสื้อดำเข้า มันจึงเผ่นกระเจิงเข้าป่าไปทันที แต่ขณะที่มันกำลังวิ่งไปนั้น เขาอันเกะกะของมันติดกิ่งไม้ไปตลอดทาง ในไม่ช้าเสื้อดำก็วิ่งไล่ตามมาจนทัน เจ้ากวางจึงได้คิดว่า ถ้าหากมันไม่มีเขาอันสวยงาม แต่ไร้ ประโยชน์ ของมัน อยู่ บนหัวแล้ว ขาของมันที่เคยสร้างความอัยอายให้แก่มันก็คงจะพามันหนีรอดปลอดภัยได้เป็นแน่

เรามักนิยมเครื่องประดับกันมาก แต่กลับไม่สนใจในประโยชน์ของมันเลย

We often make much of the ornamental and despise the useful.

นกยูง

The Peacock

เขาว่ากันว่า ทีแรกนกยูงมิได้มีขนอันสวยงามดังที่มันภูมิใจอยู่เดี๋ยวนี้เลย แต่เนื่องจากมันเป็นตัวโปรดปรานของนางฟ้า วันหนึ่งมันจึงขอประทานขนอันสวยงามจากนางฟ้าไปทดลองติดตัวของมัน เพื่อให้ผิดแปลกกว่านกทั้งหลายซึ่งนางฟ้าก็ประทานให้ ดังนั้นมันจึงเดินกริดกรายอยู่ภายใต้ขนอันหลากสี เช่น สีเขียวมรกต, สีทอง,

สีม่วง, และสีฟ้าผ่านไปมาในหมู่นกทั้งหลายอย่างวางท่า และภาคภูมิ บรรดานกต่างพากันอิจฉาด้วยกันทั้งนั้น แม้แต่เพื่อน ๆ นกที่สวย ที่สุด ก็ยังพากันเห็นว่า นกยูงสวยอย่างไม่มีตัวจับ

ในทันใดนั้น นกยูงก็มองเห็นนกอินทรีตัวหนึ่งบินร่อนอยู่บนท้องฟ้าสีเขียวครามสูงลิบ มันให้รู้สึกอยากจะบินขึ้นจากพื้นดิน แต่น้ำหนักขนอันงามหยดย้อยของมันถ่วงมันไว้จนบินไม่ขึ้น โดยเหตุนี้แทนที่มันจะสามารถบินขึ้นไปรับแสงตะวันสีกุหลาบ อยู่เหนือเมฆยาม เมื่อดวงอาทิตย์กำลังจะลับขอบฟ้า มันกลับต้องเดินท่อม ๆ ไปตามพื้นดิน ซึ่งเพิ่มความกังวลใจให้มากมายไม่ผิดกับบรรดาเป็ดไก่ตามลานโรงนาทั้งหลายไปเสียสิ้น

อย่าเสียสละความเป็นอิสระของตนเอง เพื่อต้องการความหรูหราฉาบฉวย เพียงเพื่ออวดผู้อื่นเท่านั้น

Do not sacrifice your freedom for the sake of pomp and show.

๙๕ หนูกับอีเห็น

The Mice and the Weaself

บรรดาอีเห็นกับหนูมักจะเกิดขบกัดกันอยู่เสมอ

ในการสู้รบกันทุกครั้ง ฝ่ายอีเห็น มักจะเป็นฝ่าย กำความมีชัย และได้หนูเป็นจำนวนมากกินในวันรุ่งขึ้นเรื่อย ๆ มา เมื่อพวกหนู หมด หนทาง ก็เริ่ยก ประชุม ปรึกษา หารือกัน ในการประชุมครั้งนั้นต่างมีความเห็นพ้องต้องกันว่า เหตุที่พวกหนูต้องพ่ายแพ้ก็เพราะขาดผู้นำ โดยเหตุนี้จึงมีการคัดเลือกผู้ยังคับบัญชาและหัวหน้าผู้นำจากบรรดาหนูที่มีความสามารถเป็นเด่นทั้งหลายขึ้น

เพื่อแสดงความเห็นว่าตนเองมิใช่พลหนูธรรมดา บรรดาหนูชั้นผู้นำเหล่านั้นต่างก็พากันเอาไว้หงอนบนหัว พร้อมทั้งมีเครื่องประดับประดาทำด้วยขนนกหรือฟางหญ้าอย่างผึ่งผาย หลังจากได้มีการเตรียมกองทัพหนูกันอย่างคึกคักเพื่อเตรียมการสงครามเป็นเวลานานแล้ว มันก็ส่งคำท้าไปยังบรรดาอีเห็นทั้งหลายทันที

เจ้าพวกอีเหนรับคำท้าอย่างกระหาย เพราะพวกมันต่างเตรียมพร้อมที่จะทำการต่อสู้เมื่อมันมองเห็นเหยื่ออยู่เฉพาะหน้า มันยกพวกเข้าโจมตีบรรดาหนูเหล่านั้นทันที ภายในชั่วเวลาไม่ช้ากองทัพหนูก็แตกกระจัดกระจายพ่ายหนีเอาตัวรอด บรรดาพลหนูต่างพากันวิ่งลงรูได้อย่างสบาย แต่หนูชั้นผู้นำไม่สามารถจะลงรูแคบ ๆ ได้ เพราะเครื่องประดับประดายนหัวของมันเอง เลยไม่มีหนู

ผู้นำตัวไหนสามารถหนีรอดจากเขี้ยวของ บรรดา อิเห็นที่หิวกระหายเหล่านั้นไปได้สักตัวเดียว

ความยิ่งใหญ่ก็มีโทษอยู่ในตัวเองเช่นกัน

Greatness has its penalties

สุนัขป่ากับสุนัขบ้านผอมโซ

The Wolf and the Lean Dog

สุนัขป่าตัวหนึ่งเดินด้อมๆ มองๆ เข้าไปใกล้ๆ หมู่บ้านแห่งหนึ่งในตอนเย็นวันหนึ่ง ซึ่งบังเอิญพบเข้ากับสุนัขบ้านอย่างจัง สุนัขบ้านตัวนั้นเป็นสุนัขที่ผอมโซมีแต่กระดูก แต่เนื่องจาก สุนัขป่ามีความหิว กระหายผิดธรรมดา มันก็ตั้งท่าจะจับสุนัขบ้านผอมโซตัวนั้นกินพอแก้หิว มันเดินรี่เข้าใส่สุนัขบ้าน ส่วนเจ้าสุนัขบ้านก็ถอยหลังหนีเรื่อยไป

"ขอให้ข้าพเจ้าเตือนสติท่านสักหน่อยเถอะ" เจ้าสุนัขบ้านพูดขึ้นด้วยเสียงตะกุกตะกัก ขณะที่มันสังเกตเห็นสุนัขป่าแยกเขี้ยวยิงฟัน "ถ้าหากท่านกินข้าพเจ้าเวลานี้ มันจะมีรสชาติอะไร ดูที่ซี่โครงข้าพเจ้าซิ ข้าพเจ้ามีแต่หนังหุ้มกระดูก ข้าพเจ้าจะบอกอะไรให้อย่างเป็นกันเองสักหน่อยเถอะ อีกสองสามวันเจ้านาย

ของข้าพเจ้าเขาจะจัดงานเลี้ยงในการแต่งงาน ลูกสาวคนเดียวของเขา ท่านคงนึกรู้ละซิว่าข้าพเจ้าจะอ้วนเพียงใด หลังจากได้กินเศษอาหารเหลือจากเขากินโต๊ะกัน ตอนนั้นแหละท่านจะได้กินข้าพเจ้าอย่างเอร็ดอร่อยทีเดียว”

เจ้าสุนัขป่าก็พลอยเห็นจริงที่ว่า คงจะได้กินเจ้าสุนัขบ้านที่อ้วนพีแทน สุนัขผอมโซที่ยืนกงโก้อยู่ตรงหน้ามัน ดังนั้นมันจึงยอมรัดเข็มขัดโดยผัดกับตัวเองว่า แล้วค่อยกลับมากินวันหลัง

หลายวันต่อมา สุนัขป่ากลับมาตามที่นัดไว้กับเหยื่อ มันพบสุนัขบ้านตรงลานหน้าบ้านนายของมัน จึงร้องเรียกให้สุนัขบ้านออกมาให้กินเสียดี ๆ

“ได้ซิท่าน” เจ้าสุนัขบ้านยิงฟันตอบ “ข้าพเจ้ายินดีให้ท่านกินแน่ ๆ พอเขาเยืดประตูข้าพเจ้าจะออกไปทันที”

แต่ผู้เผ้าประตู เป็นสุนัขขนาดใหญ่มหึมาซึ่งสุนัขป่ารู้ดีว่าไม่เคยปรานีสุนัขป่า เพราะมันเคยเข็ดเขี้ยวกันมาแล้ว มันก็ตัดสินใจว่าอย่าคอยดีกว่า หันได้วิ่งอ้าวเท่าที่ขาของมันจะพาหนีไปได้ได้อย่างรวดเร็ว

จะหวังอะไรกับคำสัญญาของผู้เจตนาจะหลอกลวงท่านอยู่แล้ว เมื่อมีโอกาสจะได้ก็ควรฉวยโอกาสเสียดีกว่า

Do not depend on the promises of those whose interest it is to deceive you. Take what you can get when you can get it

สุนัขจิ้งจอกกับสิงโต

The Fox and the Lion

เจ้าสุนัขจิ้งจอกรุ่นหนุ่มตัวหนึ่งซึ่งไม่เคย เห็นสิงโตเลย บังเอิญไปพบสิงโตตัวหนึ่งเข้าในป่า พอเหลือบเห็นแวบเดียวมันก็วิ่งหนีอย่างรวดเร็วเพื่อหาที่หลบซ่อนที่ใกล้ที่สุด

ต่อมา ครั้งที่สอง เมื่อสุนัขจิ้งจอกเห็นสิงโตเข้าอีก คราวนี้มันหลบเข้ายังต้นไม้แล้วแอบมองเสียก่อนที่จะหลบหนี แต่พอครั้งที่สาม สุนัขจิ้งจอกเดินอาด ๆ เข้าหาสิงโต และโดยมิได้มีท่าทางสะทกสะท้าน มันกล่าวขึ้นว่า “ฮัลโหล! ว่าไงเพื่อนยาก”

ความสนิทสนมเคยชิน ทำให้เกิดการดูถูก การพบปะวิสาสะกับคนชั่วทำให้เราขาดการระวังภัย

Familiarity breeds contempt. Acquaintance with evil blinds us to its dangers.

สิงโตกับลา

The Lion and the Ass

สิงโตกับลาตกลงจะไปล่าสัตว์ด้วยกัน ในการเสาะหาสัตว์ที่จะล่าครั้งนั้น สัตว์ทั้งสองเห็นฝูงแพะวิ่งเข้าไปในถ้ำจึงต่างวางแผนที่จะจับให้ได้ เจ้าลาตกลงที่จะเข้าไปไล่ให้ฝูงแพะออกมาจากถ้ำ ส่วนสิงโตจะยืนคอยตะปบแพะอยู่ตรงปากถ้ำ

แผนการดังกล่าวดำเนินไปอย่างได้ผล ลาเข้าไปอาละวาดในถ้ำอย่างหนัก ทั้งเตะทั้งส่งเสียงร้องลั่น เจ้าฝูงแพะตกใจก็วิ่งพรวดพราดออกมาจากถ้ำจนตกเป็นเหยื่อของสิงโต

เจ้าลาก็เดินวางภูมิออกมาจากในถ้ำเช่นเดียวกัน "ท่านเห็นไหมล่ะว่า ข้าพเจ้าทำอย่างไร แพะจึงพากันวิ่งหน้าตั้งออกมาได้" มันกล่าวกับสิงโต

"เห็นแล้ว" สิงโตตอบ "ถ้าฉันไม่รู้จักท่านและนิสัยของท่านดี ฉันก็อาจจะวิ่งหนีท่านเหมือนกัน"

การทำปากโวโม้สะบั้น มิใช่สิ่งที่จะข่มขู่ให้ผู้ที่รู้จักดีเกรงกลัวได้เลย

The loud-mouthed boaster does not impress nor frighten those who know him.

สุนัขกับอาหารของเจ้าของ

The Dog and His Master's Dinner

สุนัขตัวหนึ่ง ได้เรียนรู้ถึงวิธีนำอาหารเย็นไปให้นายของมันทุกวัน มันปฏิบัติหน้าที่ของมันอย่างซื่อสัตย์มากทั้ง ๆ ที่อาหารอันเลอเลิศในตะกร้าส่งกลิ่นยั่วยวนมันอยู่ตลอดเวลา

บรรดาสุนัขที่อยู่ใกล้เคียงสังเกตเห็นมันคาบตะกร้า และไม่ช้าต่างก็รู้ว่าในตะกร้ามีอะไร สุนัขเหล่านั้นต่างพยายามที่จะขโมยตะกร้าหลายครั้ง แต่สุนัขตัวนั้นคอยระวังตะกร้าอย่างเข้มแข็งและสัตย์ซื่ออยู่เสมอ

วันหนึ่ง สุนัขทั้งหลายในบริเวณใกล้เคียงรวมหลายตัวไปพบมันกำลังคาบตะกร้าเดินไปตามทาง สุนัขตัวนั้นพยายามวิ่งหนีสุนัขพวกนั้น แต่ผลที่สุดมันหยุดเพื่อโต้เถียงกับสุนัขเหล่านั้น

การกระทำเช่นนั้นเป็นความผิดพลาดของมัน เพราะภายในเวลาไม่ช้า สุนัขทั้งหลายก็ทำให้มันเกิดความขบขัน และหัวเราะออกมาจนตะกร้าหลุดจากปาก และมันงับเอาเนื้อย่างชิ้นใหญ่ที่ตั้งใจจะนำไปให้นายของมันไว้ได้

"ดีละ" มันกล่าวขึ้น "ถ้างั้นพวกแกเอาที่เหลือไปแย่งกันกินก็แล้วกัน"

อย่าต่อล้อต่อเถียงกับสิ่งที่ยั่วเย้า

Do not stop to argue with temptation.

นกแกขี้โอ่กับขนปลอม

The Vain Jackdaw and uis Borrowed Feathers

นกแกตัวหนึ่งบังเอิญมีโอกาสบินผ่านไปเหนืออุทยานในพระราชวังของกษัตริย์พระองค์หนึ่ง มันเห็นฝูงนกยูงในอุทยานแห่งนั้นมีขนสวยงามอย่างน่าพิศวง และน่าอิจฉาแลดูสง่าภูมิฐานไปเสียทุกตัว

สำหรับนกแกตัวดำนั้นจะหาความงามหรือความเริ่ยบร้อยติดตัวก็ไม่มี แต่มันก็ยังทะเยอทะยานอยากจะร่วมสังคมกับนกยูงโดยคิดว่าถ้ามีขนสวยเหมือนนกยูง ก็คงจะพอร่วมกับเขาได้ ดังนั้นมันจึงจิกขนที่หล่น ๆ ของนกยูงไปแซมกับขนอันดำเป็นมันของมันเข้า

เมื่อมันประดับขนอันสวยงามที่ขอยืมเขามาแต่งแล้วก็ไปเดินกริดกรายอยู่ในหมู่นกยูงที่ในอุทยานแห่งนั้น แต่ภายในไม่ช้าบรรดานกยูงทั้งหลายก็สังเกตเห็นว่ามันเป็นนกอะไร นกยูงพากันโกรธเคืองที่นกแกหลอกลวงจึง

พากันบินเข้าไปจิกถอนเอาขนนกยูงที่แซมไว้ตลอดจนขนนกแกเองเสียด้วย

เจ้านกแกย่ายหน้ากลับมาหาพวกเดิมของตัวด้วยความเศร้าเสียใจ แต่มันก็ต้องประสบเข้ากับความไม่ราบรื่นคอยมันอยู่อีก บรรดาเพื่อนฝูงทั้งหลายยังไม่ลืมความวางโตของนกแกตัวนั้นที่มีต่อพวกมัน และเพื่อเป็นการลงโทษมันให้สาสม ต่างพากันจิกตีขับไล่โห่ร้องเยาะเย้ยนกแกตัวนั้นมิให้เข้าฝูงอีกต่อไป

นกมิได้งามเพราะขนที่ยืมเขามาแซมเลย

Borrowed feathers do not make fine birds.

ลิงกับปลาโลมา

The Monkey and the Dolphin

ดังอุบัติมา ณ กาลครั้งหนึ่ง มีเรือชาติกรีกลำหนึ่งซึ่งกำลังย่ายหน้าไปสู่กรุงเอเธนส์ ได้อับปางลงตรงนอกฝั่งทะเลใกล้กับเมืองท่าไพเรอุสของกรุงเอเธนส์ ถ้าไม่ใช่เพราะปลาโลมาทั้งหลาย ซึ่งในระหว่างโน้นเป็นมิตรที่ดีต่อมนุษยชาติ และโดยเฉพาะสำหรับชนชาวเอเธ็นเนียนแล้ว ชีวิตของคนในเรือนั้นคงจะต้องดับสูญลงจนหมดสิ้น แต่บรรดาปลาโลมาเหล่านั้นอุตส่าห์นำ

บรรดาชาวเรือแตกทั้งหลายใส่หลังพาว่ายเข้าสู่ฝั่งจนหมด

สมัยนั้น มีประเพณีถือกันอยู่ว่าบรรดาชาวกรีกมักจะพาลิงและสุนัขเลี้ยงติดตัวไปด้วยเสมอในยามที่ออกเดินทางไปในเรือ ดังนั้นเมื่อปลาโลมาเห็นลิงตัวหนึ่งตะกายอยู่ในน้ำ มันก็คิดว่าคงเป็นคน จึงยอมให้ลิงขึ้นขี่หลังแล้วก็แหวกว่ายพาเข้าสู่ฝั่ง

เจ้าลิงตัวนั้นขึ้นนั่งวางท่าขรึมเป็นสง่าอยู่บนหลังปลา

"ท่านเป็นพลเมืองของกรุงเอเธนส์อันเด่นชื่อหรือมิใช่?" ปลาโลมาเอ่ยถามอย่างสุภาพ

"ใช่ซี" เจ้าลิงตอบอย่างวางภูมิ "ครอบครัวฉันมีเกียรติยิ่งใหญ่อยู่ในเมือง"

"มิน่าล่ะ" ปลาโลมากล่าว "ท่านถึงได้มาเยี่ยมเมืองไพเรอุสบ่อย ๆ"

"จริง—จริง——" เจ้าลิงตอบ "ถูกทีเดียว ฉันมาเป็นนิจ ฉันต้องตามติดเขามาเสมอ ไพเรอุสเป็นเพื่อนเกลอวิเศษสุดของฉัน"

คำตอบนั้นทำให้ปลาโลมานึกสงสัย จึงหันไปดูพอรู้แน่ว่าใครขี่หลังมา มันไม่พูดจาอะไรสักคำ มันดำ

ลงไปปล่อยให้เจ้าลิงโง่ช่วยตัวเอง ส่วนปลาโลมาก็ออกว่ายหาคนเพื่อพาส่งเข้าฝั่งต่อไป

ความผิดพลาดครั้งหนึ่งจะเกี่ยวโยงถึงครั้งต่อๆไปด้วย

One falsehood leads to another.

สุนัขป่ากับลา

The Wolf and the Ass

ลาตัวหนึ่งถูกพาไปกินหญ้าในทุ่งใกล้กับป่าไม้ มันเห็นสุนัขป่าตัวหนึ่งซุ่มอยู่ในเงามืดตรงชายป่า มันสังเกตรู้ได้อย่างง่ายดายว่าเจ้าสุนัขป่าคิดอย่างไร มันคิดหาวิธีที่จะช่วยตัวเองให้พ้นภัย ดังนั้นมันจึงแกล้งทำขาเสียเดินกะโผลกกะเผลกราวกับเจ็บปวดเสียเต็มประดา

เมื่อสุนัขป่าเดินเข้ามาถึง ก็ถามลาว่าอะไรทำให้ขามันเจ็บ ลาตอบว่าไปเหยียบเอาหนามแหลมคมเข้า

"ช่วยกรุณาดึงหนามให้ข้าพเจ้าทีเถอะ" มันอ้อนวอนพร้อมกับร้องครางราวกับเจ็บปวดเสียจริงๆ "ถ้าท่านไม่ดึงออก หนามมันคงตำคอหอยท่านเมื่อท่านกินข้าพเจ้าเป็นแน่".

สุนัขป่าเลื่อมใสในคำแนะนำอันชาญฉลาดของลา เพราะตัวมันเองชอบกินอาหารที่ปราศจากอันตราย

ไม่ต้องขยอกขย้อน ดังนั้นลาจึงยกขาขึ้น และเข้าสุนัขป่าก็ลงมือกัมเข้าไปค้นหาหนามที่ขาลาอย่างใกล้ชิด พินิจพิเคราะห์

ทันใดนั้นลาก็ดีดขาออกเต็มแรงเกิด ถีบสุนัขป่ากระเด็นไปหลายสิบก้าว ขณะที่สุนัขป่ากำลังโงเงลุกขึ้นมาด้วยความขัดยอก เข้าลาก็เผ่นโผนโจนหายไปเสียแล้ว

"สมน้ำหน้าเราแล้ว" สุนัขป่าร้องคำรามออกมาขณะที่คลานเข้าไปใต้พุ่มไม้ "เรามันเป็นผู้ล่าเนื้อสด ไม่ใช่หมอสักหน่อย"

จงยึดมั่นอยู่ในสภาพของตนเอง

Stick to your trade.

ลิงกับแมว

The Monkey and the Cat

ในกาลครั้งหนึ่ง แมวตัวหนึ่งกับลิงตัวหนึ่งเป็นสัตว์เลี้ยงอยู่ในบ้านเดียวกัน แมวกับลิงเป็นเพื่อนสนิทกันมากต่างซื่อสัตย์ไม่ละทิ้งซึ่งกัน.และ กันไม่ว่าจะต้อง ผจญกับอันตรายใด ๆ ก็ตาม สิ่งที่สัตว์ทั้งสองนี้ครุ่นคิดมากกว่าสิ่งอื่นอยู่เสมอก็คือเรื่องทำอย่างไร จึงจะได้ อาหารมา

กินกัน ส่วนเรื่องจะได้มันมาอย่างไรนั้นไม่เป็นเรื่องสำคัญสำหรับแมวกับลิงที่จะคำนึงถึงมากนัก

วันหนึ่ง ขณะที่มันกำลังนั่งจ้องมองดูลูกเกาลัดคั่วซึ่งตั้งอยู่บนเตาไฟด้วยกันทั้งคู่นั้น ต่างก็ปรึกษาหารือกันว่าทำอย่างไรจึงจะได้กิน

"ฉันอยากได้มากินเหลือเกิน" เจ้าลิงฉลาดแกมโกงกล่าวขึ้น "แต่ดูเหมือนแกจะมีความชำนาญในการหาวิธีหยิบมันมาได้ดีกว่าฉันมาก แกดึงมันออกมาซิ แล้วฉันจะเป็นผู้จัดการแบ่งมันระหว่างเราเอง"

เจ้าแมวยื่นขาออกไปแหวกๆ ถ่านไฟแล้วกระชากกลับอย่างรวดเร็ว แล้วก็พยายามยื่นขาเข้าไปเขี่ยอีกครานี้เกือบดึงเอาลูกเกาลัดลูกหนึ่งออกมาจากกองไฟได้แล้ว พอครั้งที่สามมันก็เขี่ยเอาลูกเกาลัดออกมาได้ลูกมันได้ทำวิธีเดียวกันหลายครั้งหลายคน ทุกๆ ครั้งอุ้งเล็บของมันถูกไฟลนอย่างเจ็บแสบ และทุกๆ ครั้งที่มันเขี่ยลูกเกาลัดออกมาจากกองไฟ เจ้าลิงก็หยิบกินเสียอย่างรวดเร็วทุกลูก

ครานี้เจ้าของเดินเข้ามา นางแมวกับเจ้าลิงผู้คิดคดก็พากันวิ่งเตลิดเปิดเปิงไปทั้งๆ ที่นางแมวถูกไฟไหม้

ขาพอง แต่ไม่ได้ลูกเกาลัดเลยสักลูกเดียว เขาว่ากันว่านับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา นางแมวก็พอใจแต่จะจับหนูกินและเหินห่างกับเจ้าลิงเรื่อยมา

คนเอาเปรียบมักแสวงผลประโยชน์ใส่ตนเองจากการจับจ่ายของท่าน

The flatterer seeks some benefit at your expense.

ฝูงสุนัขบ้านกับสุนัขจิ้งจอก

The Dogs and the Fox

มีสุนัขบ้านฝูงหนึ่งไปพบหนังสิงโตเข้าผืนหนึ่ง มันต่างช่วยกันเอาฟันแทะหนังสิงโตอย่างบ้าเลือด ยังเอิญมีสุนัขจิ้งจอกตัวหนึ่งผ่านมาเห็นเข้าจึงหัวเราะอย่างดูหมิ่น

"ถ้าหากสิงโตตัวนั้นยังมีชีวิตอยู่" สุนัขจิ้งจอกตัวนั้นพูดขึ้น "เรื่องคงจะไม่เป็นไปทำนองนี้ สิงโตคงจะทำให้พวกแกรู้สึกว่า กรงเล็บของเขานั้นมันแหลมคมยิ่งกว่าเขี้ยวของพวกแกเป็นไหน ๆ"

มันเป็นของง่าย แต่ก็เป็นที่น่าดูถูกในการที่จะไปเตะคนที่เขาล้มแล้ว

It is easy and also contemptible to kick a man that is down.

ฝูงสุนัขบ้านกับหนังตากแห้ง

The Dogs and the Hides

สุนัขบ้านที่หิวกระหายฝูงหนึ่ง พบหนังสัตว์จำนวนหนึ่งจมอยู่ก้นลำธาร หนังสัตว์ผืนนั้นอาจเย็นอาหารอันโอชะของสุนัขที่หิวกระหายได้เย็นอย่างดี แต่น้ำในลำธารนั้นลึก จนกระทั่งสุนัข ซึ่งยืน อยู่บน ตลิ่งเหล่านั้นไม่สามารถจะลงไปเอาหนังสัตว์เหล่านั้นได้ ดังนั้นมันจึงประชุมปรึกษาและตกลงกันว่า วิธีที่ดีที่สุดก็คือช่วยกันเลียน้ำในลำธารกินเสียให้แห้ง

ดังนั้น บรรดาสุนัขทุกตัวจึงช่วยกันเลียน้ำในลำธารกินกันอย่างเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ แต่ถึงแม้พวกมันจะเลียกิน เลียกิน จนกระทั่งสุนัขแต่ละตัวท้องแตกเพราะกินน้ำเข้าไปมากจนหมดทุกตัว น้ำในลำธารก็ยังคงมีระดับสูงอยู่ตามเดิม

อย่าพยายามทำในสิ่งที่ไม่มีทางจะเป็นไปได้

Do not try to do impossible things.

กระต่าย, อีเห็น และแมว

The Rabbit, the Weasel and the Cat

วันหนึ่ง กระต่ายป่าตัวหนึ่งออกจากรังไปเที่ยว

หาถั่วกินเย็นอาหารเย็น แต่ยังเอิญกระต่ายตัวนั้นลืมขัดประตูรัง ขณะที่มันออกจากบ้านไปนั้น อีเห็นตัวหนึ่งก็เดินเข้าไปในรังกระต่าย แล้วยึดเอาเป็นรังของตัวเสียเฉย ๆ เมื่อกระต่ายกลับมารัง เห็นจมูกของอีเห็นยื่นออกมานอกรังเพื่อสูดอากาศบริสุทธิ์

กระต่ายตัวนั้นโกรธมาก ขอร้องให้อีเห็นออกไปเสียจากรัง แต่อีเห็นกลับลงนอนอย่างสบายอารมณ์เฉยอยู่

แมวแก่ที่ชาญฉลาดตัวหนึ่งได้ยินเสียงโต้เถียงระหว่างกระต่ายกับอีเห็นก็เสนอตัวเข้าทำการไกล่เกลี่ย

"เข้ามาใกล้ ๆ ฉันนี่เถอะ" แมวกล่าวขึ้น "ฉันหูไม่ค่อยได้ยิน ช่วยแถลงความจริงโดยเอาปากเข้ามาใกล้ ๆ หูฉันหน่อย"

เจ้าสัตว์ทั้งสองพาซื่อและต่างก็พากันปฏิบัติตามและในทันทีนั้น แมวก็ใช้อุ้งเล็บตะปบสัตว์ทั้งสองเข้าไว้ได้ ไม่มีใครปฏิเสธเลยว่าปัญหาระหว่างกระต่ายกับอีเห็นไม่ได้ถูกไกล่เกลี่ยลงได้โดยเรียบร้อย

ผู้ที่มีกำลังแข็งแรงย่อมสามารถจะขจัดปัญหาต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ส่วนตัวได้ตามใจชอบ

The strong are apt to settle questions to their own advantage.

หมีกับผึ้ง

The Bear and the Bees

หมีตัวหนึ่งเที่ยวดั้นด้นไปในป่าเพื่อเสาะหาโพรงไม้ซึ่งมีอยู่ตามต้นที่โค่นลงแล้ว และมีผึ้งเข้าไปทำรังเก็บน้ำหวาน หมีตัวนั้นใช้จมูกดมไปรอบ ๆ ต้นไม้อย่างระมัดระวังเพื่อให้รู้ว่าบรรดาผึ้งอยู่ในรังหรือเปล่า ยังมีผึ้งตัวหนึ่งบินกลับมาจากไร่ถั่วสู่รัง เพื่อนำน้ำหวานเข้าเก็บ เมื่อมาพบหมีก็รู้ได้ทันทีว่า หมีกำลังดมกลิ่นเพื่อหาอะไร ผึ้งตัวนั้นบินเข้าใส่หมี ต่อยหมีเข้าให้อย่างขังแล้วก็บินหายเข้าไปในโพรงไม้

หมีตัวนั้นเกิดโมโหขึ้นมาทันที มันกระโดดเข้าตบกัดฟัดเหวี่ยงต้นไม้นั้น โดยหมายใจจะทำลายรังผึ้งให้ย่อยยับ แต่กลับทำให้บรรดาผึ้งทั้งรังพากันบินพรูออกมาทั้งหมด เจ้าหมีที่น่าสงสารจำต้องหันหลังออกวิ่งหนีสุดฝีเท้า และทางเดียวที่มันจะพาตัวให้รอดพ้นจากการถูกผึ้งรุมต่อยก็คือ กระโดดลงในบ่อน้ำแล้วดำหายลงไปในบ่อทันที

การระงับโทสะได้ในเมื่อถูกเจ็บเพียงครั้งเดียว จะเป็นวิธีที่ฉลาดยิ่งกว่าพาตัวเข้าไปยั่วเย้ากับศัตรูจำนวนนับพัน

It is wiser to bear a single injury in silence than to provoke a thousand by flying into a rage.

สุนัขจิ้งจอกกับเสือดาว

The Fox and the Leopard

สุนัขจิ้งจอกตัวหนึ่งกับเสือดาวตัวหนึ่งพากันนอนอิดอย่างเกียจคร้าน หลังจากกินอาหารเย็นอย่างอุดมสมบูรณ์แล้ว มันพากันหาความสำราญใจด้วยการถกเถียงกันว่ารูปร่างของใครจะน่าดูกว่ากัน ข้างฝ่ายเจ้าเสือดาวก็ภูมิใจในขาอันเป็นจุดจนขึ้นเงาเป็นมันของมัน พร้อมทั้งตั้งข้อรังเกียจรูปร่างของสุนัขจิ้งจอก ซึ่งเจ้าเสือดาวอ้างว่าลายจุด ๆ ของสุนัขจิ้งจอกนั้น เป็นลายธรรมดาสามัญไม่สะสวยอะไรเลย

ข้างฝ่ายสุนัขจิ้งจอกก็ภูมิใจในหางงามเป็นพวงมีจุดขาวตรงปลายของมันเช่นเดียวกัน แต่เจ้าสุนัขจิ้งจอกก็ฉลาดพอที่จะรู้ตัวว่า ตัวของมันเองนั้นยังมีสง่าไม่ค่อควรกับเสือดาวนัก ถึงกระนั้นมันก็ยังพูดจาเยาะเย้ยเสือดาวเพื่อเป็นการผึกเชาวน์ของมัน และเพื่อเป็นการสนุกสนานในการถกเถียงกันอยู่เรื่อยไปโดยมิยอมลดราเจ้าเสือดาวเองก็ชักจะเกิดโมโหขึ้นมาตะหงิด ๆ เมื่อเจ้าสุนัขจิ้งจอกลุกขึ้นยืนแล้วอ้าปากหาวอย่างเกียจคร้าน

"เจ้าอาจจะมีขนงามเป็นสง่าได้นั้นจริงอยู่" เสือดาวกล่าวขึ้น แต่เจ้าควรจะมีสง่ายิ่งขึ้นถ้าหากเจ้ามีหัว

คิดมากยิ่งกว่ากระดูกซี่โครงของเจ้า นั่นแหละที่ข้าว่ามันเป็นความงามอันแท้จริงละ”

ความงามแต่เพียงภายนอกมิได้หมายความว่าจะมีจิตใจน่ารักตามไปด้วยเสมอ

A fine coat is not always an indication of an attractive mind.

นกกระสา

The Heron

นกกระสาตัวหนึ่งเดินเลาะเลียบไปตามริมลำธารสายหนึ่ง สายตาของมันทั้งคู่จ้องจับอยู่ที่แผ่นน้ำอันใสแจ๋ว พร้อมด้วยคอยาวและจะงอยปากอันเรียวแหลมของมันนั้นก็พร้อมที่จะจิกสิ่งซึ่งจะเป็นอาหารมื้อเช้าของมันได้ ในทันที ความจริงภายในน้ำอันใสแจ๋วนั้นมีปลาแหวกว่ายอยู่เป็นฝูง ๆ แต่ถึงกระนั้นเจ้านกกระสาก็รู้สึกว่าเช้าวันนั้นไม่มีอะไรที่น่าอภิรมย์นัก

“จะหาแมลงตัวเล็ก ๆ ก็ทั้งยาก” มันบ่น “การขาดแคลนอาหารเช่นนี้ไม่เหมาะกับนกกระสาเลย”

ขณะนั้น มีปลาตะเพียนตัวงามว่ายเร่เข้ามาตัวหนึ่ง

"ไม่ได้ความ" เจ้านกกระสากล่าวขึ้น

"ข้าไม่อยากจะอ้าปากให้เมื่อยกับเจ้าสิ่งเช่นนี้ดอก"

พอพระอาทิตย์ลอยสูงขึ้น บรรดาปลาทั้งหลายก็หลบจากชายน้ำตื้น ๆ ริมตลิ่งลงสู่น้ำลึกอันเย็นสบายตรงกลางลำธาร หลังจากนั้นนกกระสาก็ไม่แลเห็นปลาอีกเลย ผลที่สุดแม้แต่ทากตัวกระจ้อยร่อยมันก็จำต้องกินเป็นอาหารเช้าอันแสนโอชา

อย่าทำตนให้พิถีพิถันเกินไปนัก มิฉะนั้นท่านจะได้สิ่งที่เลวกว่า หรืออาจจะไม่ได้อะไรเลยในที่สุด

Do not be too hard to suit or you may have to be content with the worst or with nothing at all.

ไก่กับสุนัขจิ้งจอก

The Cock and the Fox

เย็นวันหนึ่งซึ่งมีอากาศแจ่มใสในขณะที่ดวงตะวันกำลังจะลับเหลี่ยมโลก เจ้าไก่แก่ชาญฉลาดตัวหนึ่งบินขึ้นเกาะต้นไม้ต้นหนึ่งเพื่อใช้เป็นคอนเกาะนอน ก่อนที่มันจะสำรวมใจเพื่อการพักผ่อนของมันนั้น มันกระพือปีกสามครั้งแล้วโก่งคอขันเสียงดัง แต่ขณะที่มันกำลังซุก

หัวลงใต้ปีกของมันนั้น ดวงตากลมราวกับลูกปัดของมัน ก็เหลือบเห็นประกายแสงสีแดงกับจมูกยาวเรียวแว่บหนึ่ง และก็ ณ ภายใต้ตัวของมันนั้น มันเห็นสุนัขจิ้งจอกตัวหนึ่งยืนถมึงทึงอยู่

"ท่านได้ข่าวแปลกประหลาดอันใดบ้างหรือเปล่า?" สุนัขจิ้งจอกร้องขึ้นด้วยท่าทางยินดีระคนตื่นเต้น

"ข่าวอะไรกันล่ะ" ไก่แก่ถามขึ้นด้วยน้ำเสียงเป็นปกติ แต่ทว่าในมันนั้นรู้สึกเต้นพิกลอยู่ ท่านก็คงรู้แล้วซิว่ามันกลัวสุนัขจิ้งจอกมาก

"ครอบครัวของท่าน, ของข้าพเจ้า ตลอดจนของบรรดาสัตว์ทั้งหลายทุกชนิด ต่างตกลงกันที่จะลืมสิ่งแตกต่างระหว่างพวกเราเสียทั้งสิ้น แล้วจะอาศัยอยู่ร่วมกันอย่างสงบฉันมิตรสนิทจนสิ้นอายุขัย นับแต่กาลบัดนี้เป็นต้นไป ขอให้ท่านคิดดูสิ ข้าพเจ้าน่ะอดยินดีไม่ได้ อยากจะกอดท่านเสียเดี๋ยวนี้เพราะคอยไม่ไหว ท่านจะลงมาหาข้าพเจ้าสักหน่อยได้ไหมสหายรัก เราจะได้ฉลองความยินดีร่วมกันในโอกาสนี้ให้เต็มที่"

"โอ้โฮ, วิเศษจริงๆ" ไก่กล่าวตอบ "ข้าพเจ้าเองก็แสนจะยินดีในข่าวนี้เหลือเกิน" ไก่กล่าวตอบไปใน

ลักษณะสติเลื่อนลอยพร้อมกับเขย่งขาเหยียดขึ้นคล้าย ๆ กับว่ากำลังมองอะไรในระยะไกลฉะนั้น

"ท่านมองเห็นอะไรหรือ?" สุนัขจิ้งจอกถามด้วยอาการกระวนกระวายเล็กน้อย

"ข้าพเจ้าดู ๆ คล้ายกับมีสุนัขบ้านสองสามตัวกำลังวิ่งมาทางนี้ คิดว่าเขาคงได้ข่าวดีและคงจะ——"

แต่เจ้าสุนัขจิ้งจอกหายอมคอยฟังต่อไปอีกไม่ มันออกได้วิ่งตีอกลับไปทันที

"อ้าว, เดี๋ยวก่อนซิ" ไก่ร้องตะโกนขึ้น "นั่นท่านจะวิ่งไปไหนกันเล่า ขณะนี้บรรดาสุนัขบ้านก็เป็นเพื่อนกับท่านแล้วนี่นา"

"ถูกแล้ว" สุนัขจิ้งจอกตะโกนกลับมา "แต่บางทีเขาอาจจะยังไม่ทราบข่าวนี้ก็ได้ อีกประการหนึ่งข้าพเจ้ายังเอิญมีธุระด่วน เกือบจะลืมไปแล้วซิท่าน"

เจ้าไก่ยิ้มละไมขณะที่มันซุกหัวเข้าไปใต้ขนอันนุ่มของมันแล้วก็หลับไป ทั้งนี้เพราะมันสามารถใช้สติปัญญาเอาชัยชนะศัตรูเจ้าเล่ห์ของมันได้สำเร็จ

คนเจ้าเล่ห์มักจะถูกหลอกได้ง่าย

The trickster is easily tricked.

สุนัขในรางหญ้า

The Dog in the Manger

สุนัขตัวหนึ่งนอนหลับ อยู่ใน รางหญ้า ซึ่งมี หญ้าแห้งอยู่เต็ม บังเอิญตกใจตื่นเพราะบรรดาวัวที่หิวกระหาย ซึ่งกลับมาจากการทำงานที่ทุ่งไร่ แต่เจ้าสุนัขตัวนั้นไม่ยอมให้วัวเหล่านั้นเข้าไปใกล้รางหญ้า มันแยกเขี้ยวเข้าไล่งับ ราวกับว่าในรางหญ้านั้นมีอาหารเนื้อและกระดูกอย่างดีที่เป็นอาหารของมันฉะนั้น

ฝูงวัวพากันมองดูสุนัขอย่างแสนรำคาญ ตัวหนึ่งกล่าวขึ้นว่า "มันช่างเห็นแก่ตัวเสียจริง ๆ หญ้าแห้งมันก็กินไม่ได้ แต่ยังมีหน้ามาหวงไม่ยอมให้พวกเราซึ่งหิวกระหายกินเสียด้วย"

สักครู่ชาวนาก็ออกมา เมื่อเขาเห็นการกระทำของสุนัขเข้า เขาฉวยได้ไม้ท่อนหนึ่งก็ไล่เจ้าสุนัขตัวนั้นออกไปจากคอกพร้อมกับติเสียหลายที เพราะความเห็นแก่ตัวของมันนั่นเอง

อย่าหวงกันสิ่งใดต่อผู้อื่นในเมื่อตัวท่านเองไม่สามารถจะใช้สิ่งนั้นทำประโยชน์อันใดได้

Do not grudge others what you cannot enjoy yourself.

สุนัขป่ากับแพะ

The Wolf and the Goat

สุนัขป่าตัวหนึ่ง สะกดรอยตามแพะตัวหนึ่งซึ่งไปกินหญ้าอยู่บนยอดผาสูงชัน ซึ่งมันไม่สามารถจะตามขึ้นไปได้

"สถานที่นั้นมันมีอันตรายอย่างท่าน" สุนัขป่าตะโกนขึ้นไปคล้ายกับว่าเป็นห่วงในความปลอดภัยของแพะเสียเต็มประดา "ถ้าท่านพลาดพลัดตกลงมาจะทำอย่างไร เชื่อข้าพเจ้าแล้วลงมาเสียเถอะ ข้างล่างนี้ก็มีหญ้าอ่อนถมเถไป ท่านจะกินอย่างไรก็ได้"

แพะมองลงมาจากริมผาสูง

"แหม, ท่านช่างเป็นห่วงข้าพเจ้าเสียเหลือเกินนะ" แพะตะโกนตอบ "ทั้งหญ้าอ่อนของท่านมันก็ช่างอุดมสมบูรณ์ดีเสียจริง ๆ แต่ข้าพเจ้าก็พอจะรู้จักท่านได้ดี ท่านจงคิดถึงแต่เรื่องอาหารของท่านเถิด อย่ามาคิดถึงเรื่องอาหารของข้าพเจ้าเลย"

จงอย่ารับคำเชิญที่ส่งมาอย่างกะทันหันจากผู้ที่เห็นแก่ตัว

An invitation prompted by selfishness is not to be accepted.

ลากับตั๊กแตน

The Ass and the Grasshoppers

วันหนึ่งขณะที่ลาตัวหนึ่งกำลังเดินอยู่ในทุ่งหญ้า มันได้พบหมู่ตั๊กแตนพากันส่งเสียงร้องอย่างสำราญบานใจอยู่ในดงหญ้าแห่งทุ่งนานั้น

มันเงี่ยหฟังเสียงเพลงอันน่าเลื่อมใสของตั๊กแตนด้วยความสนใจและด้วยดวงใจปรารถนาที่จะใคร่ร้องเพลงได้เหมือนตั๊กแตนบ้าง

มันเอ่ยถามขึ้นด้วยความนอบน้อมว่า "อะไรนะที่ทำให้เสียงของท่านไพเราะนัก ท่านรับประทานอาหารพิเศษชนิดใดเข้าไป หรือว่ามีเทพเจ้าองค์ใดที่บันดาลให้ท่านร้องเพลงได้เพราะนักหนา"

"มิสิท่าน" ตั๊กแตนซึ่งมีนิสัยติดตลกตอบ "เราดื่มน้ำค้างน่ะสิ ท่านทดลองดบ้างแล้วท่านจะเห็นผล"

นับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา ลาก็ไม่กินสิ่งใด นอกจากตั้งหน้าเลียน้ำค้างกินเท่านั้น

เมื่อเป็นเช่นนี้ก็เป็นธรรมดาอยู่เองที่ว่า ต่อมาไม่ช้าเจ้าลาโง่ตัวนั้นก็ตาย

กฎของธรรมชาติย่อมเป็นสิ่งที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลง

The laws of nature are unchangeable.

ล่อ

The Mule

ล่อตัวหนึ่งได้รับการพักผ่อนเป็นเวลานาน ทั้งยังได้รับการปรนเปรอด้วยอาหารอย่างสมบูรณ์ มันรู้สึกตัวเองว่าตัวมันนั้นแข็งแรงมาก มันลุกขึ้นเดินสองขาพร้อมทั้งชูหัวสูงวนเวียนไปมาอยู่รอบ ๆ

"พ่อของข้าพเจ้ามีเลือดม้าแข่งอยู่อย่างแท้จริง" มันกล่าวขึ้น "ข้าพเจ้าเองก็รู้สึกเชื่อแน่เช่นนั้น"

วันต่อมาล่อตัวนั้นก็ถูกนำไปใช้เทียมรถอีก และในตอนเย็นวันนั้นมันรู้สึกใจคอหดหู่เป็นที่สุด

"ข้าพเจ้าเข้าใจผิด" มันบ่น "ความจริงพ่อของข้าพเจ้าก็คือลาดี ๆ นี่เอง"

จงมั่นใจในเหือกเถาเหล่ากอของท่านเสียก่อนที่จะไปคุยโอ้อวดกับผู้อื่น

Be sure of your pedigree before you boast of it.

สุนัขจิ้งจอกกับแพะ

The Fox and the Goat

สุนัขจิ้งจอกตัวหนึ่งตกลงไปในบ่อน้ำ ถึงแม้บ่อ

นั้นจะไม่ลึกเกินไปนักก็ตาม แต่มันก็ไม่สามารถจะบิน ป่ายขึ้นมาได้ หลังจากมันตกลงไปแช่อยู่ในบ่อเป็นเวลานาน เจ้าแพะกระหายน้ำตัวหนึ่งก็ยังเอิญเดินผ่านมา แพะตัวนั้นคิดว่าสุนัขจิ้งจอกลงไปดื่มน้ำในบ่อ มันจึงร้องถามลงไปว่า น้ำในบ่อนั้นจืดสนิทดีหรือฉันใด

"แหม, วิเศษที่สุดในเมืองนี้เทียวท่าน" สุนัขจิ้งจอกเจ้าเล่ห์ร้องตอบ "เชิญท่านโดดลงมาทดลองดูซิท่าน น้ำในบ่อนี้มากมากจนเหลือเฟือสำหรับเราทั้งสองเสียอีก"

เจ้าแพะกระหายน้ำตัวนั้นกระโดดลงไปในบ่อแล้วเริ่มดื่มน้ำทันที ส่วนเจ้าสุนัขจิ้งจอกก็มิได้รอช้า มันโดดขึ้นหลังแพะ ใช้เท้าเหยียบปลายเขาแพะเผ่นขึ้นจากบ่อน้ำได้อย่างรวดเร็ว

ครานี้เจ้าแพะรู้สึกตัวทันทีว่า มันตกอยู่ในสภาวะใด มันจึงขอร้องให้สุนัขจิ้งจอกช่วยมันขึ้นจากบ่อด้วย แต่ปรากฏว่าเจ้าสุนัขจิ้งจอกตัวนั้นกำลังจะเผ่นเข้าป่าอยู่แล้ว

"ถ้าหากเจ้ามีความคิดเท่ากับหนวดเคราที่คางของเจ้าแล้วละก้อเจ้าเพื่อนยาก" สุนัขจิ้งจอกร้องตะโกน

พลางวิ่งพลาง "เจ้าควรจะมีไหวพริบพอที่จะหาทางขัดขาก่อให้ได้เสียก่อนแล้วจึงค่อยโดดลงไป"

จงคิดเสียก่อนที่จะกระโดด (ก่อนที่จะทำอะไรลงไปจงคิดให้รอบคอบเสียก่อน)

Look before you leap.

แมว, ไก่, และลูกหนู

The Cat, the Cock, and the Young Mouse

ลูกหนูตัวอ่อน ๆ ตัวหนึ่งไม่เคยเห็นความเป็นไปของโลกเลย เกือบจะต้องประสบกับความทุกข์ยากเสียตั้งแต่เริ่มที่มันออกไปลองดูโลก ต่อไปนี้เป็นเรื่องราวของมัน

"ฉันออกเดินท่อม ๆ ไปอย่างสงบ พอฉันเกือบจะเลี้ยวตรงหัวมุมเข้าสู่สนามที่ถัดไป ฉันเห็นสัตว์ประหลาดสองตัว ตัวหนึ่งดูท่าทางใจดีมีเมตตา แต่อีกตัวหนึ่งดูที่จะเป็นสัตว์น่ากลัว เท่านี้แม่คงจะนึกได้เองว่าน่ากลัวเพียงไร ฉันอยากจะให้แม่เห็นด้วยตัวของแม่เองเสียจริง ๆ"

"บนหัวของมัน และตอนข้างหน้าจะงอยปากมีก้อนเนื้อสีแดงห้อยตุ้งติ้ง มันเดินเหย่า ๆ เผ้าแต่ใช้ขา

ของมันคุ้ยเขี่ยพื้นดิน มิหนำซ้ำยังเอาแขนตีสีข้างตัวเองอย่างตุเดือด เมื่อมันมองเห็นฉัน มันอ้าปากเข็นจะงอยแหลมของมันขึ้นคล้าย ๆ กับจะไล่งับกลืนกินฉันเสีย แถมยังส่งเสียงร้องคำราม จนฉันตกใจกลัวแทบจะตายไปทีเดียว”

ท่านเคยถูกไหมว่าเจ้าลูกหนูตัวแดง ๆ มันกำลังอธิบายถึงสัตว์อะไรให้แม่มันฟัง ความจริงมันไม่ใช่อะไรที่ไหน นอกจากเจ้าไก่ซึ่งอยู่ตามลานนวดข้าว หากแต่มันเป็นไก่ตัวแรกที่เจ้าลูกหนูเพิ่งจะเคยเห็น

“ถ้าไม่ใช่เพราะเจ้าสัตว์น่ากลัวตัวนั้นแล้ว” เจ้าลูกหนูกล่าวต่อไป “ฉันคงจะได้ทำความรู้จักกับสัตว์อันสวยงามสักตัวหนึ่ง ซึ่งดูท่าน่าจะสุภาพดี สัตว์ตัวนั้นมีขนเป็นปุยหนาดูท่าจะอ่อนนุ่มราวกับกำมะหยี่ หน้าตาน่าเอ็นดู สายตาก็ดูซื่อ ๆ ถึงแม้จะมีประกายคมวาวอยู่มากก็ตาม ขณะที่มันมองดูฉันนั้น มันโยกหางยาวสวยงามอยู่ไปมาด้วยใบหน้ายิ้มละไม”

“ฉันแน่ใจว่าเขากำลังจะพูดกับฉัน ก็พอดีไอ้สัตว์ตัวที่ฉันเล่าให้แม่ฟังส่งเสียงร้องลั่นขึ้นมา ฉันก็เลยเลยต้องวิ่งหนีเอาตัวรอด”

“ลูกรักของแม่” แม่หนูกล่าวขึ้น “เจ้าสัตว์

ตัวที่ลูกว่าเห็นท่าทางสุภาพนั้นมันมิใช่อะไรอื่นไกล นอกจากจะเป็นแมว ในลักษณะอันสุภาพนั่นแหละ มันซ่อนความขุ่นแค้นที่มีต่อพวกเราอยู่ทุก ๆ ตัวละ ส่วนอีกตัวหนึ่งนั้นมันเป็นสัตว์จำพวกนก ซึ่งไม่ทำอันตราย ๆ แก่เข้าเลยแม้แต่น้อย สำหรับเจ้าแมวน่ะ มันกินเราเทียวละลูกเอ๋ย จงขอบคุณในโชคชะตาของลูกที่ยังเอาชีวิตรอดกลับมาได้เสียด้วยเถิด และถ้าตรายใดที่ลูกยังมีชีวิตอยู่ จงอย่าเชื่อใจใครเพียงใช้ความสังเกตในรูปร่างของเขาว่าจะดีหรือชั่วประการใดเลยเป็นอันขาด”

อย่าหลงเชื่อแต่เพียงปรากฏการณ์อันผิวเผิน

Do not trust alone to outward appearances.

สุนัขจิ้งจอกกับคนเลี้ยงแกะ

The Wolf and the Shepherd

สุนัขจิ้งจอกตัวหนึ่ง เที่ยวเดินด้อม ๆ มอง ๆ อยู่รอบ ๆ ฝูงแกะเป็นเวลานานมาแล้ว แต่คนเลี้ยงแกะก็พยายามอย่างเต็มที่ ๆ จะป้องกันไม่ให้สุนัขจิ้งจอกตะครุบเอาลูกแกะไปได้ แต่สุนัขจิ้งจอกก็มิได้พยายามที่จะทำอันตรายแต่ประการใด นอกจากนั้นดูเหมือนมันยังพยายามที่จะช่วยคนเลี้ยงแกะดูแลแกะเสียด้วยซ้ำไป ผล

ที่สุดเมื่อคนเลี้ยงแกะเห็นสุนัขจิ้งจอกแสดงกิริยาอยู่เช่นนั้นเป็นนิจก็ตายใจลืมความชั่วร้ายของสุนัขจิ้งจอกเสียสิ้น

วันหนึ่งคนเลี้ยงแกะทิ้งฝูงแกะไปธุระเสียเป็นระยะทางไกล คงปล่อยให้ฝูงแกะอยู่ในความดูแลของสุนัขจิ้งจอก แต่พอเขากลับมาเห็นแกะของเขาถูกกัดตายและหายไปเป็นจำนวนหลายตัว เขาจึงรู้สึกตัวว่าเขานั้นช่างโง่เง่าเสียนี่กระไรที่ไว้ใจเจ้าสุนัขจิ้งจอกตัวนั้น

สุนัขจิ้งจอกนั้นเคยมีความเป็นสุนัขจิ้งจอกอยู่อย่างไร มันก็คงเป็นสุนัขจิ้งจอกอยู่อย่างนั้น

Once a wolf, always a wolf.

นกยูงกับนกกระเรียน

The Peacock and the Crane

นกยูงตัวหนึ่ง ชอบแสดงความโอ่อ่าอย่างไร้สาระ วันหนึ่งมันพบนกกระเรียนเข้าตัวหนึ่ง เพื่อทำตัวให้เป็นที่น่าเลื่อมใสแก่นกกระเรียน มันจึงแผ่หางอันงดงามของมันออกท่ามกลางแสงแดด

"ดูซิ—" มันพูดขึ้น "แกมีอะไรที่จะเทียบเคียงกับหางของฉันได้บ้างไหมล่ะ ทั่วทั้งตัวของฉันมีแต่เป็นสีร้องงามระยับ แต่ขนของแกมีแต่สีเทาเหมือนขี้เถ้า"

นกกระเรียนกางปีกของมันออกกว้างแล้วบินปร่อยขึ้นไปบนท้องฟ้า

"ถ้าแกทำได้ก็ตามฉันขึ้นมาซิ" นกกระเรียนกล่าวขึ้นบ้าง แต่นกยูงยืนเฉยอยู่กับที่ท่ามกลางฝูงไก่ทั้งหลาย ส่วนนกกระเรียนคงบินสูงขึ้นไปท่ามกลางท้องฟ้าสีเขียวครามพร้อมกับส่งเสียงหัวเราะอย่างอิสรเสรี

สิ่งที่เป็นประโยชน์นั้น มีความสำคัญ และ มีค่ายิ่งเสียกว่าเครื่องประดับเป็นไหน ๆ

The useful is of much more importance and value, than the ornamental.

ชาวนากับนกกระเรียน

The Farmer and the Cranes

นกกระเรียน ฝูงหนึ่ง เห็น ชาวนา ผู้หนึ่ง กำลัง ไถนาอยู่ในท่งนาผืนกว้างใหญ่ เมื่อการไถได้เสร็จสิ้นลงแล้ว นกกระเรียนเหล่านั้นก็เฝ้าดูชาวนาคนนั้นหว่านเมล็ดข้าวไปด้วยความอดทน นกกระเรียนคิดว่านั่นคืออาหารอันโอชะของมันละ โดยเหตุนั้น เมื่อชาวนาจัดการปลูกข้าวเสร็จแล้วและกลับบ้านแล้ว พวกมันก็มิรอช้าพากันบินถลาลงไปบนท้องนาแล้วเริ่มจิกกินเมล็ดข้าวกันรวดเร็วที่สุดเท่าที่จะเร็วได้

สำหรับชาวนานั้น แน่นอนละที่ว่าเขารู้จักนกกระเรียนและวิธีการของมันได้อย่างดี เขามีความชำนาญในเรื่องนกเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว ในไม่ช้าเขาก็กลับไปที่ท้องนาพร้อมด้วยหนังสติ๊ค แต่เขามิได้นำก้อนหินติดมือไปด้วย เขาเพียงตั้งใจจะขู่ให้นกกระเรียนตกใจด้วยการเกิดเสียงดังเท่านั้น

ครั้งแรกนกกระเรียนบินแตกตื่นหนีไปด้วยความตกใจกลัว แต่เมื่อมันเห็นว่าไม่มีนกตัวใดได้รับบาดเจ็บ แม้แต่เสียงก้อนหินที่แหวกอากาศไปสู่พวกมันก็ไม่ได้ยิน เพียงแต่เสียงเท่านั้นหาอาจฆ่าใครตายได้ไม่ ผลที่สุดมันจึงไม่สนใจกับการกระทำของชาวนาเลยแม้สักตัวเดียว

เมื่อชาวนาเห็นว่าต้องใช้วิธีใหม่ ทั้งเขาก็ต้องการที่จะไม่ให้เมล็ดข้าวของเขาเสียหายไปด้วย ดังนั้นเขาจึงใช้ก้อนหินใส่หนังสติ๊คยิงนกกระเรียนตายไปเสียหลายตัว โดยวิธีนี้ทำให้ชาวนาเห็นผล เพราะตั้งแต่วันนั้นมา ไม่มีนกกระเรียนลงกินข้าวในนาของเขาอีกต่อไป

การใช้เสียงบริภาษและขู่เข็ญคนพาลนั้น หาได้ผลแต่ประการใดไม่

Bluff and threatening words are of little value with rascals.

ชาวนากับลูกชาย

The Farmer and His Sons

ชาวนาแก่ผู้มั่งคั่งคนหนึ่ง รู้ตัวว่าตัวของตัวคงจะมีชีวิตอยู่ต่อไปอีกเพียงไม่กี่วันนัก เขาจึงเรียกบรรดาลูกชายของเขาทุกคนเข้ามาหาที่ข้างเตียงนอน

"ลูกรักทุกคนของพ่อ" เขากล่าวกับบรรดาลูกชาย "ขอให้ลูกทุกคนจงฟังคำของพ่อไว้ให้ดี พยายามอย่าใช้ทรัพย์สินทั้งหลายของครอบครัวเราให้หมดเปลืองมากนัก พ่อยังได้ซ่อนทรัพย์สินอีกมากมายไว้ในที่อื่นอีก แต่พ่อจำไม่ได้แน่นอนว่าอยู่ตรงไหน ขอให้ลูกช่วยกันขุดค้นให้ทั่วถึงเถิด"

หลังจากนั้นผู้เป็นบิดาก็ถึงแก่กรรม เมื่อจัดการฝังศพผู้เป็นบิดาเรียบร้อยแล้วโดยไม่ชักช้านัก บรรดาบุตรเหล่านั้นก็ช่วยกันใช้จอบขุดค้นหา ทรัพย์ สมบัติ ที่ถูกฝังดินไว้อย่างละเอียดถี่ถ้วนแทบทุกตารางฟุต โดยมิได้เห็นแก่เหน็ดเหนื่อย จนทั่วผืนนาตั้งสองสามครั้ง

ไม่ปรากฏว่า ลูกชาย เหล่านั้น ได้พบ ทองที่ ฝังไว้ในพื้นดินแม้สักแท่งเดียว แต่เมื่อถึงเวลาเก็บเกี่ยวปรากฏว่าพวกเขาได้เงินจาก ผลกำไร มากมาย กว่าบรรดา เพื่อนบ้านใกล้เคียงทั้งหลาย พวกเขาจึงต่างพากันเข้าใจได้ว่า

ขุมทรัพย์ที่บิดาเขาบอกว่าได้ฝังดินซ่อนไว้นั้น คือการเพริญงอกงามของพืชผลจนทำให้เขาประสบกับรายได้เป็นจำนวนมหาศาลนั่นเอง

การอุตสาหกรรมนั่นแหละคือขุมทรัพย์อันมหาศาล

Industry is itself a treasure.

หม้อสองใบ

The Two Pots

มีหม้ออยู่สองใบ ใบหนึ่งทำด้วยทองเหลือง อีกใบหนึ่งทำด้วยดินเหนียว วางอยู่เคียงกันบนเตาผิง วันหนึ่งหม้อทองเหลืองแสดงความเห็นกับหม้อดินว่า มันควรจะออกไปชมโลกด้วยกันสักครั้งหนึ่ง แต่หม้อดินขอตัวอ้างว่าขอให้ตัวเองได้อยู่ใกล้ ๆ กองไฟจะดีกว่า

"มันจะทำให้ฉันต้องแตกง่ายเกินไป" หม้อดินว่า "ท่านคงรู้แล้วว่าฉันเปราะเพียงไร เพียงถูกกระทบเยา ๆ ฉันก็แตกละเอียดไปแล้ว"

"อย่ายอมให้เหตุนั้นทำให้ท่านต้องอยู่กับบ้านเลย" หม้อทองเหลืองแนะนำ "ฉันจะเป็นผู้คอยระวังท่านเอง ถ้ายังเอิญจะต้องไปพบของแข็งสิ่งใดเข้า ฉันจะเป็นผู้เข้าไปกั้นเพื่อป้องกันท่านเอง"

ผลที่สุดหม้อดินก็ยอม แล้วหม้อทั้งสองก็ออกเดินเคียงข้างกันไป สะดุดโน่นสะดุดนี่ทีแล้วก็กลับมาชนกันเสียทุกที่ไป

หม้อดินไม่สามารถจะ ทนทาน ต่อการ เป็น เพื่อน ร่วมทางต่อไปนานนัก หม้อทั้งสองเดินทางไปได้ไม่ทันถึงสิบก้าวหม้อดินก็ร้าวเป็นรอย และพอกระทบกันเข้าอีกครั้งก็เลยแตกออกเป็นชิ้นเล็กชิ้นน้อย

ความเท่าเทียมกันจึงจะเป็นมิตรสัมพันธ์ที่ดี

Equals make the best friends.

ห่านกับไข่ทองคำ

The Goose and the Golden Egg

ครั้งหนึ่งมีชาวบ้านนอกคนหนึ่งสะสมห่านที่แปลกประหลาดมหัศจรรย์ไว้ ทุก ๆ วันที่เขาเข้าไปที่เล้าห่าน ห่านจะออกไข่เป็นทองคำส่องแสงระยิบระยับฟองหนึ่งเสมอ

ชาวบ้านนอกนำไข่เหล่านั้นไปขายที่ตลาด ต่อมาไม่ช้าก็ร่ำรวย แต่ต่อมาเขาก็รู้สึกรำคาญที่ห่านออกไข่ทองคำให้เพียงวันละฟองเท่านั้น มันทำให้เขารวยไม่ได้เร็ว

แล้วต่อมาวันหนึ่ง หลังจากที่เขานับเงินเสร็จแล้ว เขาก็เกิดความคิดอย่างหนึ่งว่า เขาคงจะได้ไข่ทองคำทั้งหมดในคราวเดียวกัน ถ้าหากเขาฆ่าห่านแล้วผ่าท้องมันออก แต่เมื่อเขาทำลงไปแล้วจริง ๆ เขาก็มิได้ไข่ทองคำเลยแม้สักฟองเดียว มิหนำซ้ำห่านอันมีค่าของเขาก็ต้องตายไปเสียด้วย

ผู้ที่โลภมากมักจะต้องสูญเสียสิ่งที่เคยได้

Those who have plenty want more and so lose all they have.

วัวกับกบ

The Fighting Bulls and the Frog

วัวสองตัวกำลังขวิดกันอย่างดุเดือดในทุ่งนาแห่งหนึ่งซึ่งด้านหนึ่งเป็นบึง มีกบแก่ตัวหนึ่งอาศัยอยู่ในบึงนั้น มันเฝ้ามองการต่อสู้ของวัวทั้งสองอยู่ด้วยเนื้อตัวอันสั่นเทา

"ลุงกลัวอะไรนะ" เจ้ากบหนุ่มตัวหนึ่งถามขึ้น

"เอ็งไม่เห็นหรือ" กบแก่ตอบ "เจ้าวัวตัวที่แพ้จะต้องถูกไล่กระเจิงจากแหล่งอาหารอันสมบูรณ์ ข้างบน

นั้นลงมายังดงกกในบึงนี้ เราทั้งหมดก็จะถูกเหยียบจมลงไปในโคลนสิ้น”

เหตุการณ์มันก็เป็นไปตามที่กบแก่พูดจริงๆ เจ้าวัวตัวที่แพ้ถูกไล่กระเจิงลงไปในบึง เท้าซึ่งเป็นกีบอันใหญ่โตของมันเหยียบย่ำกบตายไปหลายตัว

เมื่อผู้มีอำนาจล้มคว่ำ ผู้น้อยก็ต้องพลอยได้รับทุกข์ตามไปด้วย

When the great fall out, the weak must suffer for it.

หนูกับอีเห็น

The Mouse and the Weasel

วันหนึ่ง หนูน้อยที่หิวโหยตัวหนึ่งพยายามจะมุดเข้าไปในตะกร้าข้าวโพด มันต้องแทรกตัวเองเข้าไปในช่องแคบๆ ระหว่างเส้นตอกสานตะกร้า แต่เนื่องจากความยั้วยวนใจของข้าวโพดเจ้าหนูจึงตกลงใจที่จะมุดเข้าไปให้จงได้ ผลที่สุดมันก็มุดเข้าไปได้สำเร็จ โดยยัดตัวเองเข้าไปตามช่องข้างตะกร้า มันเป็นการแน่นอนที่ตัวของมันจะต้องใหญ่ขึ้นอีกประสาณ สามเท่าตัวของขนาดเมื่อแรกที่มันเข้าในตะกร้า

ผลที่สุดเมื่อมันกินจนจุใจแล้ว มันก็ลากพุงไปที่ช่องตะกร้าเพื่อหาทางออกอีก แต่มันทำได้อย่างมากก็เพียงแค่โผล่หัวออกมาเท่านั้น มันเลยนั่งร้องครวญครางเพราะความอึดอัดใน ท้อง และ ความ อยาก จะ ออกมา จาก ตะกร้าใบนั้น

ยังเอิญขณะนั้นมีอีเห็นตัวหนึ่งผ่านมาพบเข้า มันนึกรู้สถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้ทันที

"เพื่อนยาก" อีเห็นกล่าวขึ้น "ฉันรู้ดีว่าท่านทำอะไรลงไป ก็ท่านกินข้าวโพดเข้าไปจนพุงกางเช่นนี้แล้ว ท่านก็คงจะต้องคอยอยู่จนกว่าท่านจะรู้สึกหิวเช่นเดียวกับเมื่อท่านเข้าไปในตะกร้าจึงจะออกได้ สวัสดี ที่นี้ท่านคงจุใจแล้วซินะ"

นั่นเป็นความเห็นใจประการเดียว ที่หนูที่น่าสงสารได้รับ

ความตะกละนำไปสู่ความเคราะห์ร้าย

Greediness leads to misfortune.

ชาวนากับงูพิษ

The Farmer and the Snake

ชาวนาคนหนึ่งเดินไป ตามทุ่งนา ของเขาใน ตอน

เช้าแห่งฤดูหนาววันหนึ่ง มิงูพิษตัวหนึ่งนอนตัวแข็งท้อ
อยู่ด้วยความหนาวขบพันนา ชาวนารู้ว่างูตัวนั้นรู้สึก
หนาวร่าวกับจะขาดใจตาย เขาจึงโอบอุ้มมันเข้ามากอด
แนบเนื้อเพื่อให้มันอบอุ่นขึ้นพอรอดตาย

ในไม่ช้างูพิษตัวนั้นก็รู้สึกตัว และเมื่อมันค่อยมี
กำลังขึ้นแล้ว มันก็กัดชาวนาผู้มีคุณของมันเข้าเป็นแผล
ฉกรรจ์จนชาวนาตาย เมื่อชาวนาถอนหายใจเฮือกสุด
ท้าย เขากล่าวกับคนที่ยืนอยู่รอบข้างว่า:

*จงจำเคราะห์กรรมที่ฉันได้รับไว้เป็นตัวอย่าง จงอย่า
ได้กรุณาปรานีต่อสัตว์ร้ายเลย*

Learn from my fate not to take pity on a scoundrel.

๘
กวางเจ็บ
The Sick Stag

กวางตัวหนึ่งได้ล้มเจ็บลง มันพอมีกำลังเหลือ
อยู่บ้างก็เพียงชั่วเสาะหาอาหารและที่โล่งอันเงียบสงบใน
ป่าไม้ เพื่อนอนพักผ่อนให้มีกำลังมากขึ้นเท่านั้น บรรดา
สัตว์ทั้งหลายเมื่อได้ข่าวว่ากวางล้มเจ็บ ก็พากันมาเยี่ยม
เยียนสอบถามอาการ แต่บรรดาสัตว์เหล่านั้นต่างตัว

ต่างก็หิวกระหายด้วยกันทั้งนั้น มันจึงต่างช่วยกันกิน อาหารของกวางเสียสิ้น ท่านคงนึกรู้สิว่าเมื่อเป็นเช่นนี้ ภายในไม่ช้ากวางก็เลยอดอาหารตาย

ความปรารถนาดีเพียงสิ่งเดียวดูจะไร้ค่า ถ้าหากไม่มีการปฏิบัติดีเป็นส่วนประกอบด้วย

Good will is worth nothing unless it is a accompanied by good acts.

คนเลี้ยงแพะกับแพะป่า

The Goatherd and the Wild Goat

วันหนึ่งท่ามกลางลมเย็นที่พัดจัด คนเลี้ยงแพะพาฝูงแพะของตนเข้าไปหลบพายุอยู่ในถ้ำแห่งหนึ่ง ซึ่งมีฝูงแพะป่าเข้ามาหลบอยู่ก่อนแล้ว คนเลี้ยงแพะต้องการจะรวมเอาแพะป่าเหล่านั้นไว้ในฝูงของตนด้วย ดังนั้นเขาจึงเอาอาหารออกมาเลี้ยงดูมันเป็นอย่างดี แต่เอาอาหารที่มีอยู่ให้แพะของตนกินพอประทังชีวิตเท่านั้น เมื่อพายุผ่านพ้นไปแล้ว คนเลี้ยงแพะก็พาบรรดาแพะเหล่านั้นออกไปกินอาหาร แพะป่าเหล่านั้นก็เลยเตลิดเปิดหนีเข้าไปในดงเขาจนหมด

"นั่นหรือคือการตอบแทนที่ข้าได้เลี้ยงดูและอุปการะพวกเจ้าเป็นอย่างดี?" คนเลี้ยงแพะตัดพ้อ

"อย่าพึงหวังว่าพวกเราจะเข้ารวมอยู่ในฝูงแพะของท่านเลย" แพะป่าตัวนั้นกล่าวขึ้น "เราพอจะรู้เหมือนกันว่าภายหลังท่านจะเลี้ยงดูอุปการะพวกเราสถานใด ถ้าหากท่านไปพบแพะอื่นเข้าเช่นเดียวกับที่เราได้พบท่าน"

การปฏิบัติต่อเพื่อนเก่าด้วยวิธีการอันเลวร้าย เพื่อจะได้เพื่อนใหม่มิใช่การกระทำที่ฉลาดเลย

It is unwise to treat old friends badly for the sake of new ones.

คนสุรุ่ยสุร่ายกับนกนางแอ่น

The Spendthrift and the Swallow

ชายหนุ่มผู้หนึ่ง เป็นผู้ที่บรรดาเพื่อน ๆ ร่วมสนุกทั้งหลายของเขาต่างพากันรู้ว่าเป็นคนมือเติบ ใช้เงินทองที่หามาได้ให้หมดไปอย่างรวดเร็ว เพื่อทำตัวให้เด่นอยู่เสมอ อยู่มาวันหนึ่งในตอนต้นฤดูใบไม้ผลิ เขาได้รู้สึกตัวของเขาเองว่าไม่มีเงินเหลือแม้สักเพนนีเดียว ทรัพย์สมบัติทั้งหลายก็หมดสิ้น เหลือแต่เสื้อผ้าที่สวมติดตัวอยู่เท่านั้น

ในตอนเช้าวันนั้นเขาจะต้องไปพบกับบรรดาเพื่อน ๆ ร่วมสนุกบางคนเสียด้วย เขาขนบ่ญญาไม่รู้จะไปหาเงินที่ไหนพอที่จะมาใช้จ่ายบำเรอตัวเองให้เด่นได้ ในทันใดนั้นยังเอิญมีนกนางแอ่นตัวหนึ่งบินผ่านมาพร้อมกับส่งเสียงร้องอย่างร่าเริง ชายหนุ่มคนนั้นคิดได้ว่า ฤดูร้อนกำลังย่างเข้ามาแล้ว เขาจึงวิ่งตรงไปหาเจ้าของร้านขายเสื้อผ้า ถอดเสื้อกางเกงที่สวมอยู่รวมทั้งเสื้อนอกออกขายทันที

หลังจากนั้นต่อมาอีกสองสามวัน อากาศเกิดเปลี่ยนแปลงและเกิดหนาวจัดจนเป็นน้ำแข็ง เจ้านกนางแอ่นและเจ้าหนุ่มน้อยหน้าโง่ซึ่งมีแต่เสื้อชั้นในบาง ๆ แขนและเข่าปรากจากสิ่งปกปิด ก็ได้แต่นั่งตัวสั่นงันงกทนความหนาวราวกับจะเอาชีวิตไม่รอดทีเดียว

เพียงนกนางแอ่นตัวเดียวจะทำให้เกิดฤดูร้อนได้ฉน

One swallow does not make a summer.

แมวกับนก

The Cat and the Birds

แมวตัวหนึ่งชักจะผ่ายผอมลงทุกที ตามที่ท่านเคยสังเกตมาคงรู้แล้วว่าเนื่องมาจากมันไม่มีอาหารจะกิน

ได้เพียงพอ วันหนึ่งมันรู้ข่าวว่ามีนกยางตัวที่อยู่ใกล้ ๆ กำลังล้มป่วยและกำลังต้องการหาหมอ ดังนั้นมันจึงหาแว่นตามาสวมคู่หนึ่ง คว้ากระเป๋าหนังถือติดมือมาได้ใบหนึ่งก็ตรงไปที่ประตูบ้านนกทันที

บรรดานกชะโงกหน้าออกมามอง เจ้าหมอแมวแกล้งถามด้วยเสียงแสดงความห่วงใยว่า อาการไข้เป็นอย่างไรบ้าง มันยินดีที่จะมอบยาให้รักษา

"แม่เจ้าโว้ย——" บรรดานกส่งเสียงร้อง "ท่าทางของท่านมันภาคภูมิดีเหลือเกิน แต่พวกเราสบายดี ขอบใจท่านมาก และจะมากขึ้นอีกถ้าหากท่านจะไปให้พ้นเสียได้"

จงมีความฉลาดและพึงรังเกียจ ผู้ที่มีแต่ความหลอกลวง

Be wise and shun the quack.

สุนัขกับหอยนางลม

The Dog and the Oyster

ในกาลครั้งหนึ่ง มีสุนัขตัวหนึ่งชอบกินไข่มาก มันมักชอบเข้าไปในเล้าไก่เสมอ ผลที่สุดเกิดตะกละขึ้นมาจึงคิดว่าจะกลืนกินไข่เข้าไว้เสียให้หมดเลย

วันหนึ่ง เจ้าสุนัขตัวนั้นเดินเตร่ไปยังชายฝั่งทะเล ณ ที่นั้นมันพบหอยนางลมเข้าตัวหนึ่ง ในชั่วพริบตาเดียว เจ้าหอยตัวนั้นก็เข้าไปอยู่ในท้องสุนัขทั้งเปลือกทั้งเนื้อทีเดียว

ท่านคงรู้สินะว่า เหตุนี้ทำให้สุนัขเกิดการปวดท้องมาก

"ข้าพึ่งรู้ว่า ไอ้สิ่งกลม ๆ นั้นไม่ใช่ไข่เสมอไป" มันร้องครวญคราง

การใจเร็วด่วนได้ ที่ต้องเสียใจภายหลัง — มักจะรับความปวดร้าวเสมอ

Act in haste and repent at leisure, and often in pain.

นักดาราศาสตร์

The Astrologer

ชายคนหนึ่ง เมื่อยังมีชีวิตอยู่ในสมัยนมนานมาแล้ว เชื่อว่าเขาสามารถจะทำนายเหตุการณ์ล่วงหน้าได้โดยอาศัยดวงดาวทั้งหลาย เขาเรียกตัวของเขาเองว่านักดาราศาสตร์ ใช้เวลาของเขาให้ล่วงไปด้วยการจ้องมองดูแต่บนท้องฟ้า

เย็นวันหนึ่ง เขาเดินไปตามถนนโล่ง ๆ สายหนึ่ง ณ บริเวณนอกหมู่บ้าน ตาของเขาจ้องมองดูแต่ดวงดาวบนท้องฟ้า เขาคิดว่าจากการแสดงของดวงดาวเหล่านั้นบอกให้รู้ว่าอวสานของโลกกำลังใกล้เข้ามาแล้ว ทันใดนั้นเขาก็ตกลงไปในหลุมซึ่งเต็มไปด้วยโคลนกับน้ำโดยไม่ทันรู้ตัว

ภายในหลุมนั้นปรากฏว่ามีน้ำโคลนซึ่งสูงขึ้นมาถึงใบหูของเขา หลังจากนั้นเขาเริ่มตะเกียกตะกายเพื่อจะหาทางขึ้นมาจากบ่ออย่างทุลักทุเล

เสียงร้องให้ช่วยของเขาทำให้ชาวบ้านริบวิ่งมาดูขณะที่คนเหล่านั้นช่วยกันลากเขาขึ้นมาจากบ่อโคลน ชายคนหนึ่งจึงพูดขึ้นว่า:

"คุณเอาแต่ดูดวงดาวบนท้องฟ้า เพื่อทายเหตุการณ์ในเวลาข้างหน้า จนกระทั่งลืมมองดูข้างล่างยังงี้ คุณจะเห็นได้อย่างไรว่าคุณกำลังเดินไปทางไหน คราวนี้มันคงสอนให้คุณรู้ละว่า คุณควรจะสนใจมองดูข้างหน้าของคุณดีกว่า ไอ้เรื่องเหตุการณ์ข้างหน้าน่ะ ปล่อยให้มันเป็นไปตามเรื่องของมันเถอะ"

"มันจะมีประโยชน์อะไร" อีกคนหนึ่งพูดขึ้น

"กับไอ้การคอยสังเกตดูดวงดาวบนท้องฟ้าของคุณ ในเมื่อคุณเองยังไม่รู้เลยว่าบนพื้นดินน่ะมันมีอะไรอยู่บ้าง"

จงสนใจกับสิ่งเล็ก ๆ น้อย ๆ ดีกว่า ไอ้เรื่องใหญ่น่ะ ให้มันเป็นไปตามเรื่องของมันเถอะ

Take care of the little things and the big things will take care of themselves.

สามวัวตอนกับหนึ่งสิงโต

Three Bullocks and a Lion

สิงโตตัวหนึ่ง เฝ้ามองดูวัวตอนสามตัวกินหญ้าอยู่ในทุ่งโล่ง มัน พยายาม ที่จะเข้า ทำร้ายวัว ตอนทั้ง สาม หลายครั้งแล้ว แต่เจ้าวัวทั้งสามมิได้แยกจากกันเลย ทั้งยังคอยช่วยเหลือซึ่งกัน และกันใน อันที่จะขับไล่ มันเสีย อีกด้วย เจ้าสิงโตมีหวังที่จะได้กินเนื้อวัวทั้งสามน้อยนัก เพราะมันไม่สามารถจะสู้กับวัวตอนที่แข็งแรงซึ่งมีเขาและกีบเล็บอันแหลมคมทั้งสามตัวนั้นได้ แต่มันก็ไม่สามารถจะจากทุ่งนาแห่งนั้นไปได้เพราะรู้สึกเสียดายการเฝ้ามองดูอาหารอันยั่วยวนเหล่านั้นเหลือเกิน ทั้ง ๆ ที่มีโอกาสน้อยนักที่จะได้กิน

ต่อมาวันหนึ่ง เจ้าวัวตอนทั้งสามนั้นเกิดทะเลาะ

กันใหญ่ เมื่อสิงโตหิวกระหายตัวนั้นมายืนเลียสีข้างมองดูวัวตอนทั้งสามเหมือนเช่นเคย จึงเห็นว่าเข้าวัวตอนทั้งสามนั้นเกิดแยกกันอยู่เสียตัวละมุมทุ่งไกลจากกันเท่าที่จะไกลได้ทีเดียว

ครานี้ แหละ สิงโตมีโอกาสที่ จะเข้า ทำร้ายเข้าวัวตอนทั้งสามนั้นได้ทีละตัวอย่างสะดวก และในโอกาสนี้เองที่ สิงโต ถือ เป็นโอกาส ลงมือ ทำ การ อย่างได้ผล และเอร็ดอร่อยนัก

การรวมกันคือกำลังอันแข็งแกร่ง (สามัคคีคือกำลัง)

In unity is strength.

เทวดากับคนตัดไม้

Mercury and the Woodman

คนตัดไม้ที่ยากจนคนหนึ่ง โค่นต้นไม้ลงตรงริมบ่อน้ำลึกแห่งหนึ่งในป่า ขณะนั้นเป็นเวลาสายแล้ว คนตัดไม้จึงรู้สึกเหนื่อย เขาได้ลงมือทำงานมาตั้งแต่พระอาทิตย์ขึ้นจนรู้สึกว่ามือของเขาชักจะแกว่งๆ มาตั้งแต่เช้า เป็นเหตุให้ขวานที่เขาฟันลงไปเกิดพลาดและหลุดมือกระเด็นลงบ่อน้ำไป

คนตัดไม้จนปัญญา ขวานเล่มนั้นเป็นสมบัติชิ้น

เดียวที่เขามีอยู่เพื่อการหาเลี้ยงชีพ ทั้งเขาไม่มีเงินพอที่จะหาซื้อขวานเล่มใหม่ได้ ขณะที่เขายืนขึ้นประสานมือร้องไห้คร่ำครวญอยู่นั้น เทวดาก็ปรากฏกายขึ้นมาพร้อมกับถามเขาว่า มีความทุกข์ยากประการใดหรือ คนตัดไม้จึงเล่าเรื่องให้ฟัง เทวดาไม่รอช้า ดำลงไปในบ่อน้ำ พอโผล่ขึ้นก็ยื่นขวานทองคำอันสวยงามให้กับคนตัดไม้

"นี่เป็นขวานของเจ้าใช่ไหมล่ะ ?" เทวดาถามคนตัดไม้

"ไม่ใช่" คนตัดไม้ผู้ซื่อสัตย์ตอบ "เล่มนี้ไม่ใช่ขวานของข้าพเจ้า"

เทวดาวางขวานทองคำไว้ริมตลิ่งแล้วโดดลงไปในบ่ออีก คราวนี้เทวดานำขวานเงินขึ้นมา แต่คนตัดไม้ก็อธิบายอีกว่า ขวานของเขาเป็นขวานธรรมดา มิด้ามทำด้วยไม้

เทวดาดำน้ำกลับลงไปเป็นครั้งที่สาม เมื่อโผล่ขึ้นมาก็มีขวานเล่มที่หลุดมือหล่นลงน้ำติดขึ้นมาด้วย

คนตัดไม้ผู้น่าสงสารดีใจนักที่ได้ขวานเล่มเก่าคืนมา เขาไม่สามารถจะขอบใจเทวดาได้อย่างไร ถูกเทวดามีความพึงใจในความซื่อสัตย์ของคนตัดไม้ยิ่งนัก

"ข้าขอ สรรเสริญ ความ ซื่อสัตย์ ของ เจ้า ด้วย" เทวดากล่าว "และเพื่อเป็นการตอบแทนข้าขอยกขวานทั้งสามเล่มนี้ให้เป็นรางวัลแก่เจ้า ขวานทอง ขวานเงิน รวมทั้งขวานของเจ้าเองด้วย"

คนตัดไม้ผู้ มี โชค หอบ สมบัติ กลับ บ้าน อย่าง มี ความสุข ภายในไม่ช้าเรื่องราวกับความเป็นผู้มีโชคดีของเขาก็ล่วงรู้ไป ถึง บรรดา ชาว บ้านใน หมู่ บ้าน นั้น ทุก คน ระหว่างนั้น มีคนตัดไม้ในหมู่บ้านนั้นหลายคน ที่ต่างเชื่อว่าพวก เขาก็ สามารถจะ ประสบโชค เช่น เดียวกันได้ โดยง่ายดาย เขาจึงรีบพากันเข้าไปในป่าไม้ แยกย้ายกันเอาขวานเข้าไป ซ่อนไว้ในพุ่มไม้ทำคล้าย กับว่า ขวาน ของพวกเขาหายไปฉะนั้น ครั้นแล้วก็พากันแสร้งร้องไห้ คร่ำครวญขอให้เทวดาช่วย

เทวดาองค์นั้นก็ปรากฏกายขึ้นจริง ๆ ต่อหน้าคนตัดไม้เหล่านั้นทีละคนจนทั่ว และก็ได้เอาขวานทองคำแสดงให้ดูเหมือนกันทีละคนๆ คนตัดไม้ทุกๆ คนเหล่านั้นต่างก็ตาลิตาลานรับว่าเป็น ขวานของตน ที่หายไปด้วยกันทั้งสิ้น แต่เทวดาไม่ยักให้ขวานทองคำเล่มนั้นแก่ใครเลย ท่านกลับเอาขวานเล่มนั้นล่อกระบาลเข้าให้อย่างเต็มแรง

คนละโป๊กแล้วตะเพิดกลับบ้านทุกคน พอรุ่งขึ้นต่างคนต่างกลับไปจะเอาขวานของตน แต่กลับหาไม่พบเลยสักเล่มเดียว

ความซื่อเป็นนโยบายอันประเสริฐ

Honesty is the best policy.

กบกบหนู

The Frog and the Mouse

หนูหนุ่มตัวหนึ่งออกท่องเที่ยว เผชิญภัยโดยวิ่งไปตามขอบบ่อน้ำซึ่งมีกบตัวหนึ่งอาศัยอยู่ เมื่อกบเห็นหนูก็ว่ายเข้าไปริมฝั่งแล้วร้องว่า

"ไง ไม่แวะเยี่ยมข้าพเจ้าก่อนรึ ข้าพเจ้าสัญญาว่าจะนำความสนุกสนานมาสู่ท่าน ถ้าหากท่านลงมาเยี่ยมข้าพเจ้า"

หนูไม่ต้องการให้กบคะยั้นคะยอมากนัก เพราะมันเองปรารถนาที่จะท่องเที่ยวผจญโลกให้ทั่วถึง แต่เมื่อคิดได้ว่าตัวมันเองว่ายน้ำได้ไม่ดีนัก มันจึงไม่กล้าเสี่ยงลงในบ่อถ้าหากไม่มีผู้คอยช่วยเหลือ

ส่วนกบนั้นมีแผนการอยู่แล้ว มันจึงจัดการเอากกที่เหนียวแน่นเส้นหนึ่งผูก ขาของ หนูติด กับขา ของ

มัน แล้วมันก็โดดลงไปในบ่อน้ำ ลากเอาสหายหน้าโง่ของมันตามไปด้วย

เมื่อหนูได้ว่ายน้ำจนจุใจแล้ว ก็ปรารถนาจะกลับขึ้นฝั่ง แต่เจ้ากบแสนกลกลับมีแผนการต่อไปอีก มันดึงเข้าหนูดึงลงไปใต้น้ำจนกระทั่งหนูจมน้ำตาย แต่ก่อนที่มันจะทันได้แก้เส้นกกที่ผูกขามันติดกับขาหนูตาย เหยี่ยวตัวหนึ่งก็บินโฉบมาเหนือบ่อน้ำนั้น เห็นร่างของหนูตายลอยอยู่เหนือน้ำ เหยี่ยวจึงโผถลาลงมาเฉี่ยวเอาซากหนูโดยมีกบห้อยโตงเตงติดขาหนูบินขึ้นไปด้วย ดังนั้น ชั่วการโฉมลงเพียงครั้งเดียวเจ้าเหยี่ยวก็สามารถได้ทั้งอาหารประเภทสัตว์นก และประเภทสัตว์น้ำมากินเป็นอาหารมื้อเย็นอย่างสบาย

ผู้ที่คิดร้ายต่อผู้อื่น มักต้องพลอยได้รับภัยเพราะความลวงของตัวเอง

Those who seek to harm others often come to harm themselves through their own deceit.

หญิงชรากับหมอ

The Old Woman and the Physician

หญิงชราคนหนึ่งตาเสีย นางจึงไปหาหมอ

ให้จัดการรักษาโดยมีสัญญาและมีพยานรู้เห็น มีข้อความว่า ถ้าหมอสามารถรักษาตาของนางที่บอดให้หายได้ หมอจะได้รับเงินจำนวนหนึ่งจากนาง แต่ถ้าหากตาของนางยังคงพิการอยู่ตามเดิมนางจะไม่ยอมจ่ายอะไรให้หมอเลย

หลังจากได้มีข้อสัญญาไว้แก่กันแล้ว หมอก็นำยาไปรักษาตาของนางครั้งแล้วครั้งเล่า และทุกครั้งที่เขาไปเยี่ยมหญิงชรา เขาก็หยิบเอาทรัพย์สิ่งของต่าง ๆ ของนางติดมือไปบ้าง ขโมยทรัพย์สมบัติของนางไปทีละเล็กละน้อยจนกระทั่งหมด แล้วเขาจึงรักษาตาของนางให้หายและเรียกร้องให้นางจ่ายเงินตามข้อสัญญา

ฝ่ายหญิงชรา เมื่อดวงตาของนางหายแล้ว แต่มองไม่เห็นสิ่งของในห้องนางเหลืออยู่เลย ก็จะไม่ยอมจ่ายเงินค่ารักษา หมอก็ยืนกรานที่จะเรียกร้องเอาค่ารักษาให้ได้ และเมื่อหญิงชราไม่ยอมจ่าย หมอก็ยื่นคำฟ้องไปยังตุลาการ หญิงชราลุกขึ้นยืนให้การในศาลว่า “ชายผู้นี้ให้การไปตามความจริงทุกประการ ข้าพเจ้าได้สัญญาไว้ว่าจะจ่ายเงินให้แก่เขา ถ้าหากตาของข้าพเจ้าหายดีเหมือนเดิม แต่ถ้าหากตาของข้าพเจ้ายังบอดอยู่ข้าพเจ้าก็จะไม่จ่ายเงินให้แก่เขาเลย แต่เดี๋ยวนี้

เขาบอกว่า เขาได้รักษาตาให้ข้าพเจ้าหายแล้ว แต่ข้าพเจ้าขอแย้งว่า ตาของข้าพเจ้ายังบอดอยู่ เพราะเมื่อตาของข้าพเจ้ายังดีอยู่นั้น ข้าพเจ้ายังเห็นข้าวของอันมีค่าต่าง ๆ ของเจ้าในบ้านเป็นจำนวนมาก แต่เดี๋ยวนี้ถึงแม้เขาจะสาบานว่าข้าพเจ้าได้รับการรักษาจนตาหายบอดแล้วก็จริง แต่ข้าพเจ้ายังมองไม่เห็นอะไรเลยสักสิ่งเดียว”

ความบริสุทธิ์ใจย่อมไม่ต้องมีอะไรป้องกัน

Innocence is no protection.

ขโมยกับมารดาของเขา

The Thief and His Mother

เด็กชายคนหนึ่ง ขโมยหนังสือเรียนเล่มหนึ่งมาจากเพื่อนนักเรียนคนหนึ่งของเขา แล้วนำมาให้มารดาที่บ้าน มารดาของเขานอกจากจะไม่ลงโทษเฆี่ยนตีลูกชายแล้ว ยังแถมให้ท้ายลูกชายเสียด้วย

ในคราวต่อมา เขาขโมยเสื้อคลุมอีกตัวหนึ่งแล้วนำไปให้มารดา นางกลับชมเชยลูกชายเสียอีก เมื่อเด็กคนนั้นโตเป็นหนุ่มก็เลยขโมยสิ่งของมีค่ามากยิ่งขึ้น

ผลที่สุดเขาก็ถูกจับได้ในขณะที่ลงมือขโมยสิ่งของ และถูกมัดมือไพล่หลังพาไปยังที่ประหารกลางเมือง

มารดาของเขาเดินตามไป กับฝูงชน พร้อมกับ ต่อกชก หัว ด้วยความเศร้าโศกเสียใจ ชายหนุ่มจึงกล่าวขึ้นว่า "ฉันอยากจะกระซิบอะไรกับมารดาของฉันสักหน่อย" มารดาจึงเข้าไปใกล้ ๆ กับเขา เขาริบอ้าปากงับใบหูของนางด้วยฟันแล้วกัดเสียจนขาด มารดาของเขาจึงเอ่ยปากด่าไอ้ลูกระยำ ซึ่งเขาก็ตอบสวนออกมาว่า "ถ้าแม่ติฉันเสียเมื่อคราวแรกที่ฉันขโมยหนังสือเรียนมาให้แม่ ฉันก็คงไม่เป็นอย่างนี้ และคงจะไม่ถูกนำตัวมาให้เขาฆ่าตายอย่างน่าอับอายเช่นนี้เป็นแน่"

ทุกสิ่งทุกอย่างต้องมีการเริ่มต้น

Everything must have a beginning.

สุนัขจิ้งจอกกับปู

The Fox and the Crab

วันหนึ่งปูตัวหนึ่ง เกิดรู้สึกเบื่อหน่ายต่อพื้นทรายที่ตนเคยอาศัยอยู่ขึ้นมาเป็นกำลัง มันจึงตกลงใจว่าจะต้องขึ้นไปเดินเล่นในทุ่งหญ้าบนบกที่ไม่สู้ห่างไกลนัก เสียสักพักหนึ่ง ที่นั่นคงมีอาหารดี ๆ กินยิ่งกว่าอยู่ในน้ำและหาดทรายมาก

ดังนั้นมันจึงคลานขึ้นไปยังทุ่งหญ้า แต่ยังเอิญมี

สุนัขจิ้งจอกที่หิวโซตัวหนึ่งเห็นมันเข้า และภายในชั่วพริบตาเดียวก็ตะครุบมันกินเสียทั้งกระดองและก้าม

จงพอใจในสิ่งที่ท่านมีอยู่

Be content with your lot.

พญางูกับนกอินทรี
The Serpent and the Eagle

พญางูตัวหนึ่ง ประสบผลสำเร็จในการขู่โจมเข้าตวัดรัดตัวไว้รอบคอนกอินทรี นกอินทรีจนปัญญาไม่สามารถจะใช้จะงอยปากหรือกรงเล็บทำอะไรพญางูได้ นกอินทรีจึงบินขึ้นสู่ท้องฟ้าสูงลิบ พยายามสลัดศัตรูของมันออกจากคอ แต่เจ้าพญางูก็รัดคอนกอินทรีแน่นเข้า ๆ จน นกอินทรีหมดแรง ค่อย ๆ บินต่ำลงสู่พื้นดินด้วยลักษณะเหนื่อยหอบเพราะหายใจไม่ออก

ชาวบ้านนอกผู้หนึ่ง ยังเอื้อยได้เห็นการต่อสู้ของสัตว์ทั้งสองนี้เข้า เขาเกิดความสงสารนกอินทรีจึงวิ่งเข้าช่วย ในไม่ช้าก็ปลดพญางูที่ขดเป็นวงอยู่รอบคอนกอินทรีจนได้ แล้วก็ปล่อยนกอินทรีไป

พญางูโกรธเป็นฟืนเป็นไฟ แต่ก็ไม่สามารถจะขบกัดชาวบ้านนอกซึ่งคอยระวังตัวแจได้ มันจึงฉกเข้าที่

กระบอกสำหรับตักน้ำกิน ซึ่งแขวนอยู่ตรงเข็มขัดคาดเอวของชาวบ้านนอก แล้วปล่อยน้ำพิษออกจากเขี้ยวมันลงไว้ในกระบอกนั้น

ขณะที่ชาวบ้านนอกกลับบ้าน เขาเกิดหิวน้ำขึ้นมาในระหว่างเดินทาง จึงเอากระบอกตักน้ำจากบ่อเพื่อจะดื่มพอดีมีเสียงกระพือปีกดังหวือ ๆ หลังจากนั้นนกอินทรีก็บินแฉลบลงมาโฉบเอากระบอกน้ำซึ่งมีพิษงูจากชาวบ้านนอกซึ่งเคยช่วยเหลือมัน แล้วบินพาไปซ่อนไว้ในที่ ๆ จะไม่มีวันหาได้พบ

เมื่อทำความดีไว้ ก็ย่อมได้รับการตอบสนองด้วยความดี

An act of kindness is well repaid.

สุนัขป่าในหนังแกะ

The Wolf in Sheep's Clothing

สุนัขป่าตัวหนึ่งหาอาหารไม่พอกิน เพราะคนเลี้ยงแกะต่างพากันระวังฝูงแกะของตนอย่างเคร่งครัด อยู่มาวันหนึ่งมันพบหนังแกะผืนหนึ่งซึ่งมีผู้มาลอกและวางลืมทิ้งไว้ พอวันรุ่งขึ้น มันเอาหนังแกะผืนนั้นสวมตัวมันเข้า

แล้วก็เดินทอดอารมณ์อยู่กับฝูงแกะในทุ่งหญ้า ซึ่งต่อมาไม่ช้านัก ลูกแกะตัวหนึ่งก็ถูกนำไปฆ่า

ในตอนเย็นวันเดียวกันนั้นเอง สุนัขป่าตัวนั้นก็เข้าไปรวมอยู่ในคอกเดียวกับฝูงแกะ บังเอิญเย็นวันนั้นคนเลี้ยงแกะเกิดนึกอยากกินซุบเนื้อแกะขึ้นมา จึงคว้ามีดเดินดุ่ม ๆ เข้าไปในคอก บังเอิญตัวแรกที่เขาจับไปฆ่าคือเจ้าสุนัขป่าตัวนั้นเอง

ผู้ปฏิบัติชั่วมักประสบ อันตราย เพราะ ผล แห่ง ความหลอกลวงของตนเอง

The evil does often comes to harm through his own deceit.

วัวกับแพะ

The Bull and the Goat

ครั้งหนึ่ง วัวตัวหนึ่งหนีรอดพ้นจากสิงโตมาได้โดยหลบเข้าไปอยู่ในถ้ำแห่งหนึ่งซึ่งบรรดาคนเลี้ยงแพะเคยพาแพะของตนเข้าไปหลบพายุ และเข้าไปพักนอนในตอนกลางคืนเสมอ บังเอิญมีแพะตัวหนึ่งยืนอยู่นอกฝูง พอวัวก้าวเข้าไปในถ้ำ แพะตัวนั้นก็ก้มหัวลงต่ำวิ่งเข้าใช้เขาของมันขวิดวัวทันที เนื่องจากขณะนั้นสิงโตยังคง

ค้อม ๆ มอง ๆ อยู่ด้วยที่ปากถ้ำ วัวตัวนั้นจึงจำต้องยอมจำนนต่อการโจมตีอย่างลยหลู่ดูหมิ่นของแพะตัวนั้น

วัวตัวนั้นกล่าวขึ้นว่า “อย่าพึงนึกว่าข้ายอมแพ้เพราะกลัวความขี้ขลาดของเจ้านะ เมื่อไรสิงโตตัวนั้นไปแล้ว ข้าจะสอนบทเรียนให้เจ้าต้องจดจำไว้อย่างไม่มีวันลืมทีเดียว”

การถือโอกาสใน ขณะที่คนอื่นเขากำลังได้รับ ทุกข์นั้นเป็นความชั่ว

It is wicked to take advantage of another's distress.

นกอินทรีกับแมลงช้าง

The Eagle and the Beetle

ครั้งหนึ่ง แมลงช้างตัวหนึ่งขอร้องให้นกอินทรียอมไว้ชีวิตแก่กระต่ายตัวหนึ่งซึ่งมันเคยให้ความคุ้มครองอยู่ แต่นกอินทรีกลับฉกเอาไปกินเป็นเหยื่อเสีย การกระพือปีกอันใหญ่โตของนกอินทรีทำให้แมลงช้างถูกพัดกระเด็นไปไกลตั้งหลายสิบฟุต แมลงช้างโกรธที่นกอินทรีดูหมิ่นไม่เชื่อฟัง มันจึงบินขึ้นไปยังรังนกอินทรีแล้วกลิ้งไข่นนอินทรีตกลงมาหมดจนไม่เหลือหลอ แม้สักฟองเดียว

ความเสียใจและความโกรธแค้นของนกอินทรีเป็นไปอย่างปริมาณไม่ถูก แต่มันก็หารู้ไม่ว่าใครเป็นผู้กระทำการร้ายครั้งนั้น

ปีต่อมานกอินทรีขึ้นไปทำรังอยู่บนยอดผาสูง แต่แมลงช้างก็หาพบ และตามไป ทำลายไข่ นกอินทรีเสีย อีก นกอินทรีจนปัญญา จึงไปอ้อนวอนเทวดาขอวางไข่อยู่บนหน้าตักของเทวดา เพื่อมิให้ผู้ใดตามไปทำอันตรายไข่เหล่านั้นได้ แต่แมลงช้างไปบินทำเสียงหึ่ง ๆ อยู่รอบศีรษะเทวดา ทำให้เทวดาต้องลุกขึ้นไล่ปัดตัวมัน จนกระทั่งไข่นกอินทรีหล่นจากตักแตกหมด

จากนั้นตัวแมลงช้างก็แถลงเหตุผลในการกระทำของมัน ซึ่งเทวดาก็จำต้องยอมรับฟังและพิจารณาเหตุผลของมัน เขาว่ากันว่านับแต่นั้นมา เมื่อนกอินทรีออกไข่ไว้ในรังในฤดูใบไม้ผลิ เจ้าแมลงช้างจะต้องลงไปมุดอยู่ในพื้นดินเสมอตามประกาศิตของเทวดา

ถึงแม้ผู้ที่อ่อนแอที่สุด ก็สามารถหาทางแก้แค้นเอาแก่ผู้กระทำผิดได้

Even the weakest may find means to avenge a wrong.

สิงโตแก่กับสุนัขจิ้งจอก

The Old Lion and the Fox

สิงโตแก่ตัวหนึ่ง ซึ่งทั้งเขี้ยวทั้งเล็บโยกคลอนจน ไม่สามารถจะใช้หาอาหารได้ สะดวกตายเหมือน เมื่อครั้งยังหนุ่มแน่นอยู่ เกิดรู้สึกตัวว่าตัวของมันเองนั้นกำลังป่วย แต่มันก็พยายามระวังตัวมิให้สัตว์ที่อยู่ใกล้เคียงรู้ว่าตัวมันป่วย มันจึงลงนอนอยู่แต่ในถ้ำเพื่อคอยให้สัตว์อื่นมาเยี่ยม เมื่อมีสัตว์มาแสดงความเป็นห่วงเป็นใย มันกลับขบสัตว์นั้น ๆ กินเป็นอาหารเสียทีละตัวๆ

สุนัขจิ้งจอกก็มาเยี่ยมด้วยเหมือนกัน แต่มันคอยระวังตัวดีมาก มันยืนถามอาการของสิงโตอย่างสุภาพในบริเวณอันปลอดภัยซึ่งอยู่ห่างจากปากถ้ำพอสมควร สิงโตบอกว่ามันเจ็บหนัก ขอร้องให้สุนัขจิ้งจอกก้าวเข้าไปในถ้ำสักครู่ แต่สุนัขจิ้งจอกชาญฉลาดคงยืนอยู่ภายนอกถ้ำกล่าวคำขอบคุณที่สิงโตกรุณาเชื้อเชิญ

"ข้าพเจ้าเองก็รู้สึกยินดีที่จะเข้าไปตามคำเชิญของท่าน" มันกล่าวเสริมต่อไป แต่ข้าพเจ้าสังเกตเห็นว่ารอยเท้าหลายรอยที่ปรากฏอยู่นั้น มีแต่รอยเดินเข้าถ้ำของท่าน แต่ไม่มีรอยเดินออกจากถ้ำท่านสักรอยเดียว

โปรดกรุณาแจ้งให้ข้าพเจ้าทราบสักหน่อยเถิดว่า บรรดาผู้ที่มาเยี่ยมท่านหาทางออกกันได้อย่างไร”

บาปเคราะห์ของผู้อื่นคือคำเตือนอันพึงปฏิบัติ

Take-warning from the misfartunes of others.

สิงโตกับความรัก

The Lion in Love

สิงโตตัวหนึ่งไปขอ แต่งงาน กับ ลูกสาวคน ตัดไม้ ผู้เป็นบิดาไม่มีความปรารถนาจะยกให้ แต่ก็ไม่กล้าจะปฏิเสธ ทางที่ดีควรจะพาตัวเองให้พ้นจากการถูกสิงโตรบเร้าเสีย เขาจึงแสดงตัวให้เห็นว่าเขาก็ปรารถนาจะรับสิงโตไว้เป็นคู่ครองของ ลูกสาวเขาโดย มีเงื่อนไข ข้อหนึ่งว่า สิงโตจะต้อง ยอมให้ เขา ถอนเขี้ยว ตัดเล็บ เสีย ก่อน เพราะลูกสาวของเขากลัวเขี้ยวเล็บของสิงโตนัก สิงโตยินดีรับข้อเสนอ อย่างไรก็ตาม เมื่อคนตัดไม้ได้ปฏิบัติตามคำขอร้องของเขาต่อสิงโตเรียบร้อยแล้ว เขาก็มิได้มีความกลัวเกรงสิงโต ควว้าไม้ท่อนหนึ่งได้ก็ไล่ตีสิงโตกระเจิงเข้าป่าไป

ความรักทำให้คนตาบอด

Everybody in love is blind.

กุลีกับงู

The Laborer and the Snake

งูตัวหนึ่ง ขดรูอยู่ใกล้ๆกับซุ้มประตูของกระท่อมหลังหนึ่ง บังเอิญไปก่อเรื่องเดือดร้อนเข้าโดยกัดลูกน้อยของชาวนาเข้าเป็นแผลฉกรรจ์จนกระทั่งถึงแก่ความตาย ทำให้พ่อแม่ของเด็กได้รับความเศร้าโศกเสียใจมาก ผู้เป็นบิดาตั้งใจว่าจะต้องฆ่างูตัวนั้นให้ได้ พอวันรุ่งขึ้น เมื่องูเลื้อยออกมาจากรูเพื่อหาอาหารกินนั้น ชาวนาก็หยิบขวานของเขาออกมา แต่เนื่องด้วยเขารีบร้อนที่จะฟันงูเกินไปในขณะที่มันกำลังจะเลื้อยหนีไปนั้นเอง ทำให้เขาฟันผิดจากหัวงูไปตัดเอาท่อนหางของมันขาดกระเด็น

ต่อมาชาวนาเจ้าของกระท่อมนั้น เกิดกลัวว่างูจะมากัดเอาเขาเข้า เขาจึงพยายามที่จะหาทางปลูกความสงบโดยนำขนมปังกับเกลือไปวางไว้ในรูงู งูตัวนั้นส่งเสียงขู่ฟ่อ ๆ เพียงเบา ๆ พร้อมกับกล่าวขึ้นว่า “นับแต่บัดนี้เป็นต้นไป เห็นจะหาความสงบระหว่างเราได้ยาก เพราะคราวใดที่ฉันเห็นท่านจะต้องนึกถึงหางของฉันที่เสียไป และก็ทุกครั้งที่ท่านเห็นฉัน ท่านก็จะต้องนึกถึงความตายของลูกท่านเช่นเดียวกัน”

ไม่มีใครจะลืมความเจ็บปวดรวดร้าวลงได้เมื่อเห็นผู้ที่ก่อความเจ็บปวดนั้น ๆ ให้แก่ตน

No one truly forgets injuries in the presenec of him who caused the injury.

คนกับสิงโต

The Man and the Lion

สิงโตตัวหนึ่งกับชายคนหนึ่ง บังเอิญเป็นเพื่อนร่วมเดินทางมาในป่าด้วยกัน แต่ชั่วเวลาต่อมาไม่ช้านักทั้งสองก็เกิดทะเลาะกันขึ้น เนื่องจากต่างฝ่ายต่างก็โม้อวดกันว่า ตัวของตัวตลอดจนเชื้อชาติของตัวนั้นมีกำลังและความคิดเหนือกว่าอีกฝ่ายหนึ่ง

บังเอิญเมื่อทั้งสอง เดิน มาจน ถึงที่ โล่งใน ป่าแห่งหนึ่งก็พบอนุสาวรีย์หนึ่งตั้งอยู่ อนุสาวรีย์นั้นขึ้นเป็นรูปเฮอคิวลิส กำลังทำท่าแหกปากสิงโตเนเมียน* อยู่ที่เดียว

"เห็นไหม?" คนพูดขึ้น "ว่าคนแข็งแรงเพียงไร! แม้แต่เจ้าป่ายังต้องอ่อนเหมือนดังขี้ผึ้งอยู่ในมือของพวกเรา"

"ปู่โธ่" สิงโตหัวเราะพลางพูดพลาง "ก็คน

---

* กล่าวกันว่าเป็นสิงโตที่ดุร้ายมากตัวหนึ่งแห่งเนเมียน

เป็นผู้สร้างอนุสาวรีย์นั้นขึ้นมานั่นา ถ้าหากสิงโตเป็นผู้สร้างอนุสาวรีย์นี้ก็จะแตกต่างออกไปอีกมากทีเดียว”

ทุกสิ่งทุกอย่างมันขึ้นอยู่กับ ทัศนวิสัย และชนิด ของผู้เล่า

It all depends on the point of view, and who tells the story.

ลากับสุนัขเลีย

The Ass and the Lap Dog

ในกาลครั้งหนึ่ง มิลาตัวหนึ่งซึ่งเจ้าของ ๆ มันเลี้ยงสุนัขเล็ก ๆ ไว้ตัวหนึ่ง เจ้าสุนัขตัวนั้นได้รับการดูแลเอาอกเอาใจจาก นายของ มันมาก ทั้งในด้าน ความกรุณาและอาหารการกิน เจ้าสุนัขตัวนั้นจะวิ่งมาหาเจ้าของๆมันทุก ๆ วัน มันกระโดดโลดเต้นหยอกล้อนายมันเล่นแล้วก็กระโดดขึ้นนั่งตักเลียมือเลียหน้าไปตามเรื่อง

ลาเห็นการกระทำของสุนัขโดยตลอดแล้ว ก็ให้รู้สึกไม่พอใจเป็นอย่างยิ่ง ถึงแม้มันจะได้รับการเลี้ยงดูเป็นอย่างดี แต่มันก็ต้องทำงานหนัก มิหนำซ้ำนายของมันก็มิใคร่ได้สนใจกับมันเลย

โดยเหตุนี้ เจ้าลาขี้อิจฉาจึงเกิดความคิดโง่ ๆ

ขึ้นมาว่า การที่จะเอาชนะให้นายของมันหันมาเอาใจใส่ในตัวของมันก็คือต้องทำกิริยา ท่าทางให้ เหมือน สุนัข ดังนั้นวันหนึ่งมันออกจากคอกวิ่ง กุกกัก ลุกลี้ลุกลน เข้าไปในบ้าน

มันเห็นนายของมันนั่งอยู่ที่โต๊ะอาหาร มันยกขาก้าวย่างพลางส่งเสียงร้องดัง หกหน้าหกหลังเดินไปรอบ ๆ โต๊ะอาหารอย่างน่ารำคาญ หลังจากนั้นมันก็ยกขาหน้าของมันขึ้นไปพาดบนหัวเข่านายของมัน แล้วแลบลิ้นออกมา เพื่อ จะเลีย หน้านาย ทำนอง เดียว กับที่มันเห็นสุนัขเคยทำ แต่เนื่องจากตัวของมันหนักเลยทำให้เก้าอี้ล้มลง ทั้งตัวลาและตัวคนก็เลยล้มกลิ้งลงไปบนเศษจานที่ตกลงมาจากโต๊ะอาหารจนแตกกระจาย

นายของมันตกใจในกิริยาอันผิดประหลาดของลา เลยตะโกนร้องเรียกให้คนช่วยจน บรรดา คนใช้ได้ ยินเข้า เมื่อพวก คนใช้เห็น อันตราย เกิดขึ้น กับนาย ของ ตนเนื่องจากการกระทำของเจ้าลาโง่ ต่างคนต่างก็ช่วยกันเตะถีบขับไล่ลากลับไปเข้าคอก เจ้าลาก็ได้แต่นั่งสลดใจในความโง่เง่าของตนซึ่งมิได้ยังผลอะไรเลย นอกจากถูกเตะถีบเสียจนบอบช้ำ

คุณสมบัติอันอ่อนโยนสำหรับผู้หนึ่ง อาจกลายเป็นแข็งกระด้างหยาบคายสำหรับผู้อื่นก็ได้ จงอย่าพยายามเรียกร้องความปรานีโดย วิธี ที่ขัดกับ ธรรมชาติ และ อุปนิสัยของตนเอง

Behavior that is regarded as agreeable in one is very rude and impertinent in another. Do not try to gain favor by acting in a way that is contrary to your own nature and character.

หญิงรีดนมกับถัง

The Milkmaid and Her Pail

หญิงริดนมผู้หนึ่ง ออกไปริดนมวัว แล้วก็กลับมาจากทุ่งไร่ โดยมีถังบรรจุน้ำนมเย็นเจ่าวับทูนอยู่บนศีรษะของหลอน ขณะที่หลอนกำลังเดินกลับมานั้น สมองอันมากด้วยความคิดก็ครุ่นอยู่ด้วยโครงการธุรกิจอันจะพึงมีในวันข้างหน้า

"ไอ้นมบริสุทธิ์นี้" นางรำพึง "คงจะทำให้เราได้ไขมันทำเนยเป็นจำนวนมาก ฉันจะเอาเนยที่ทำได้ไปขายที่ตลาด จะเอาเงินที่ขายได้ไปซื้อไข่สักจำนวนหนึ่งมาฟัก เมื่อฟักได้ทั้งหมดแล้วลานบ้านคงจะเต็มไปด้วย

ลูกไก่ตัวงาม ๆ มากมาย เมื่อถึงวันฉลองกรรมกรฉันก็จะขายมันเสีย แล้วเอาเงินไปซื้อเครื่องแต่งกายชุดใหม่มาสวมไปเที่ยวงาน บรรดาชายหนุ่มทั้งปวงก็จะมองฉันตาเป็นมัน เขาจะต้องพยายามมาขอความรักจากฉัน แต่ฉันจะล่อให้เขาออกไปทำงานให้ฉันโดยเร็ว

ขณะที่นางคิดโครงการต่าง ๆ ที่จะทำอยู่นั้น นางเกิดเผลอตัวมิได้ตั้งศีรษะให้ตรง ถังนมก็เลยหล่นตุ๊บลงมาบนพื้นดิน น้ำนมทั้งสิ้นก็เลยหกไหลนอง บรรดาเนยไข่ ลูกไก่ และเสื้อผ้าชุดใหม่ตลอดจนความลำพองใจในการเป็นนางนักคิดนมก็เลยพลอยสูญสิ้นไปด้วย

อย่าหลงนับลูกไก่ก่อนที่จะฟักไข่เสียก่อน

Do not count your chickens before they are hatched.

สุนัขป่ากับคนเลี้ยงแกะ

The Wolf and the Shepherd

สุนัขป่าตัวหนึ่ง เดินไปซุ่ม ๆ อยู่ข้างกระท่อม คนเลี้ยงแกะ เห็นคนเลี้ยงแกะกับครอบครัวของเขากำลังกินลูกแกะย่างกันอยู่อย่างเอร็ดอร่อย

"โอ้โฮ" มันพึมพำกับตัวเอง "อยากรู้นักว่า

ถ้าหากเขาขับฉันไปทำอย่างเดียวกับลูกแกะตัวนี้ ฉันจะร้องอย่างไร และจะวิ่งไปทางไหนดี”

มนุษย์มักจะลงโทษผู้อื่น เพียงเท่าที่สายตาของตนได้เห็น แม้ว่าตัวเองก็เคยทำอย่างเดียวกันมาแล้ว แต่กลับเห็นว่าตัวเองไม่ผิด

Men often condemn others for what they see no wrong in doing themselves.

คนเลี้ยงแพะกับแพะ

The Goatherd and the Goat

แพะตัวหนึ่งแตกฝูง เพราะมัวหลงเล็มถั่วกระหย่อมหนึ่ง คนเลี้ยงแพะพยายามเรียกให้กลับก็ไม่สำเร็จ เจ้าแพะตัวนั้นหายอมฟังเสียงเขาไม่ คนเลี้ยงแพะหยิบหินขึ้นมาหนึ่งก้อนแล้วก็ขว้างไปถูกเขาแพะแตก

คนเลี้ยงแพะเกิดตกใจเข็นกำลัง

เขาอ้อนวอนแพะตัวนั้นว่า “เอ็งอย่าไปขอกนายนะ”

“ฉันไม่ขอกนายดอก” แพะตอบ “แต่เขาของฉันมันคงจะเล่าให้นายฟังเอง”

กรรมชั่วย่อมไม่มีทางปกปิด

Wicked deeds will not stay hid.

คนขี้ตระหนี่

The Miser

คนขี้ตระหนี่ผู้หนึ่งฝังทองไว้ ตรง บริเวณ ที่มิดชิด แห่งหนึ่งภายในสวนของเขา เขาไปที่บริเวณนั้นทุกวัน ขุดสมบัติของเขาขึ้นมานับมันทีละชิ้น ละอัน เพื่อ ความมั่นใจว่ามันยังคงอยู่ครบบริบูรณ์ ณ ที่ซ่อนแห่งนั้น เขาเผ้าเทียวไปหลายครั้งจนกระทั่งขโมยคนหนึ่งซึ่งคอยสังเกตดูเขาอยู่ รู้ว่าตาคนขี้ตระหนี่คนนั้นฝังอะไรไว้ อยู่มาวันหนึ่งก็เลยแอบไปขุดสมบัติขึ้นมาพาหนีไปเลย

เมื่อคนขี้ตะหนี่รู้ว่าสมบัติหาย เขาเศร้าเสียใจและหมดอาลัยตายอยาก เขาเผ้าแต่ครวญครางพลางทึ้งผมของตัวเองอยู่ไปมา

คนเดิน ทาง ผ้หนึ่ง ผ่าน มาได้ ยินเขา ร้อง ครวญครางก็ถามว่าเกิดอะไรขึ้น

"ทองของฉัน โธ่ ทองของฉัน" คนขี้ตระหนี่ร้องออกมาอย่างบ้าคลั่ง "มีใครมาขโมยฉันเสียแล้ว"

"ทองของท่านอยู่ในหลุมนั้นรึ? ทำไมท่านเอามาใส่ไว้ในหลุมนั้นล่ะ? ทำไมท่านจึงไม่เก็บเอาไว้ในบ้านซึ่งท่านอาจหยิบมันมาใช้ซื้อของได้คล่องๆ ล่ะ?"

"ซื้อของอะไรวะ?" คนขี้ตระหนี่ส่งเสียงร้อง

อย่างโมโห “ฉันไม่เคยแตะต้องทองเลย ฉันไม่เคยคิดว่าจะเอามันมาใช้เลย”

คนแปลกหน้าผู้นั้นหยิบหินก้อนใหญ่ขึ้นมา แล้วขว้างผลุงลงไปในหลุม

“ถ้าเช่นนั้น” เขากล่าวขึ้น “กลบก้อนหินนั้นไว้ซิ มันก็คงค่าต่อท่านเช่นเดียวกับสมบัติของท่านที่หายไปเหมือนกัน”

สมบัติย่อมมีค่าน้อยกว่าประโยชน์ที่เราจะใช้มันเสียอีก

A possssion is worth no more than the use we make of it

สุนัขป่ากับสุนัขบ้าน
The Wolf and the House Dog

ครั้งหนึ่ง มีสุนัขป่าตัวหนึ่งซึ่งมีอาหารกินเพียงเล็กน้อย เพราะสุนัขในหมู่บ้านคอยระวังอยู่โดยทั่วไป เจ้าสุนัขป่าตัวนั้นจึงมีแต่หนังหุ้มกระดูก ซึ่งเมื่อคิดๆ มาแล้วมันเองก็ให้รู้สึกท้อใจอยู่เหมือนกัน

คืนวันหนึ่ง สุนัขป่าตัวนี้บังเอิญพบเข้ากับสุนัขบ้านที่อ้วนพีตัวหนึ่งซึ่งกำลังเดินเล่นออกมาห่างจากบ้าน

เพียงเล็กน้อย สุนัขป่าตั้งใจจะขบกินเสียครั้งแล้วครั้งเล่า แต่ท่าทางของสุนัขบ้านตัวนั้นก็ดูแข็งแรงเพียงพอที่จะฝากรอยเขี้ยวให้มันได้ถ้าหากมันจะลองพยายามดู ดังนั้นสุนัขจึงพูดกับสุนัขบ้านอย่างสุภาพ สรรเสริญเยินยอว่าสุนัขบ้านช่างอ้วนพีดีแท้ ๆ

"ท่านคงจะได้รับการเลี้ยงดูอย่างดีเช่นเดียวกับฉัน ถ้าหากท่านพึงประสงค์" สุนัขบ้านตอบ "ขอให้ท่านออกมาเสียจากป่าซึ่งท่านอาศัยอยู่อย่างแสนจะลำเค็ญ ทำไมท่านจะต้องไปเที่ยวเสาะหาอาหารมาขบเคี้ยวด้วยความยากลำบากเล่า จงทำตามอย่างฉันสิแล้วท่านจะมีร่างงามเช่นเดียวกัน"

"ฉันจะต้องทำอย่างไรบ้างล่ะ?" สุนัขป่าถาม

"ก็ไม่มีอะไรนักดอก" สุนัขบ้านตอบ "เพียงไล่กวดคนที่ถือไม้ ไล่เล่าคนขอทาน ประจบประแจงคนในบ้านแล้วท่านก็จะได้เศษอาหาร กระดูกไก่ เศษเนื้อน้ำตาล ขนม และอะไรต่ออะไรอีกมากมายโดยไม่ต้องพูดอะไรอย่างสบายใจทีเดียว"

สุนัขป่านึกสร้างวิมานแห่งความสุขอันจะพึงมาถึงอย่างสวยสดงดงาม รำ ๆ จะสะอื้นด้วยความตื้นตันใจ

แต่แล้วยังเอิญมันเหลือบไป เห็น ขนตรง คอของ สุนัขบ้าน เป็นรอยเกรียนจนถึงหนังจึงเอ่ยถามว่า

"นั่นคอของท่านเป็นอะไรล่ะ ?"

"อ๋อ, ไม่มีอะไรดอก" สุนัขบ้านตอบ

"อะไร ไม่มีอะไร ?"

"เรื่องเล็กน่ะ"

"ช่วยกรุณาบอกฉันหน่อยเถอะ"

"บางทีท่านคง จะเห็น รอย ปลอกคอ สำหรับ ล่าม โซ่ของฉันเข้าละกระมัง"

"อะไร ล่ามโซ่อะไรกัน ?" สุนัขป่าร้องขึ้น "ท่านไปไหนไม่ได้ตามใจชอบอย่างนั้นรึ ?"

"ก็ไม่เสมอไปนักดอก, แต่มันก็จะแปลกอะไรล่ะ ?" สนัขบ้านตอบ

"มันเป็นเรื่องแปลกเหนือความแปลกทั้งหลายในโลกทีเดียว ฉันมิได้สนใจในคำพูดพล่อย ๆ เกี่ยวกับการเลี้ยงดูของท่านเหล่านั้นเลย ทั้งฉันก็ยังไม่อยากจะได้รับบรรดาลูกแกะอ่อนทั้งหลายโดยวิธีนี้ด้วย" ว่าแล้วสุนัขป่าก็วิ่งเข้าป่าหายไป

ไม่มีสิ่งใดมีค่ามากเท่ากับการมีเสรีภาพเลย

There is nothing worth so much as liberty.

สุนัขจิ้งจอกกับเม่น

The Fox and the Hedgehog

สุนัขจิ้งจอกตัวหนึ่ง ว่ายข้ามแม่น้ำแห่งหนึ่ง ด้วยความยากลำยากจนกระทั่งถึงฝั่ง มันล้มตัวลงนอนหอบด้วยความเหนื่อยอ่อนที่ได้ แหวกว่ายฝ่ากระแสน้ำอันไหลเชี่ยว ต่อมาไม่ช้ามีฝูงแมลงกินเลือดฝูงหนึ่งบินมาเกาะมัน แต่สุนัขจิ้งจอกก็ยังคงนอนเฉยเพราะสิ้นแรงที่จะวิ่งหนีเจ้าแมลงเหล่านั้น

บังเอิญมีเม่นตัวหนึ่งเดินผ่านมาเห็นเข้าจึงพูดขึ้นด้วยใจกรุณาว่า "ให้ฉันช่วยไล่แมลงเหล่านั้นไปเสียเถอะนะ"

"อย่าเลยท่าน!" สุนัขจิ้งจอกร้องตอบ "อย่าไปกวนมันเลยท่าน ปล่อยให้มันกินเลือดกันให้อิ่มเถอะถ้าหากท่านไล่มันไป เจ้าแมลงกระหายเลือดกลุ่มอื่นก็จะพากันมากินเลือดที่ข้าพเจ้าพอมีเหลืออยู่บ้างให้หมดไปเสียอีกดอก"

จงทนรับทุกข์เพียงส่วนน้อย ดีกว่าที่จะเสี่ยงดิ้นรนจนเจอมหันตทุกข์.

Better to bear a lesser evil than to risk a greater in removing it.

ค้างคาวกับอีเห็น

The Bat and the Weasels

ค้างคาวตัวหนึ่ง เดินงุ่มง่ามเข้าไปในรังอีเห็นตัวหนึ่ง ซึ่งวิ่งพรวดพราดเข้ามาตั้งท่าจะจับค้างคาวกิน ค้างคาวร้องอ้อนวอนขอชีวิต แต่อีเห็นหายอมฟังเสียงไม่ "แกเป็นหนู" อีเห็นพูดขึ้น "แต่ข้าเป็นศัตรูคู่สาบานของหนู หนูทุกตัวที่ข้าจับได้ ข้าต้องกินมันทั้งนั้น"

"แต่ฉันเป็นหนูเสียเมื่อไรล่ะ" ค้างคาวร้องขึ้น "ดูปีกฉันซี ถ้าเป็นหนูจะบินได้หรือ? ฉันก็เป็นนกตัวหนึ่งเหมือนกันนี่นา กรุณาปล่อยฉันไปเถอะ"

อีเห็นจำต้องยอมรับว่าค้างคาวไม่ใช่หนู ดังนั้นมันจึงปล่อยค้างคาวไป แต่หลังจากนั้นต่อมาอีกเพียงสองสามวัน เจ้าค้างคาวหน้าโง่ตัวนั้นก็หลับตาเดินซ่มซ่ามเข้าไปในรังของอีเห็นอีกตัวหนึ่ง บังเอิญอีเห็นตัวนั้นเป็นศัตรูตัวฉกาจของบรรดานกทีเดียว ชั่วเวลาเพียงไม่ช้ามันก็ตะครุบค้างคาวเข้าไปไว้ในอุ้งเล็บ พร้อมที่จะกินค้างคาวเสีย

"เอ็งเป็นนก" อีเห็นร้องขึ้น "ข้าต้องกินเอ็งละ"

"อะไร" ค้างคาวร้อง "ฉันน่ะรึเป็นนก เป็น

นกก็ต้องมีขนซิ ฉันไม่ใช่นกอะไรทั้งนั้น เป็นหนูต่างหากล่ะ แม่ของฉันนั่นแหละคือ *'ผู้สาปแช่งแมวทั้งหลาย'* ละ"

โดยเหตุนี้เอง เจ้าค้างคาวตัวนั้นก็เอาชีวิตรอดกลับมาได้เป็นครั้งที่สอง

เมื่อมีลมจงเร่งกางใบ

Set your sails with the wind.

สุนัขไล่เนื้อกับสุนัขบ้าน

The Two Dogs

ชายผู้หนึ่งมีสุนัขอยู่สองตัว ตัวหนึ่งคือสุนัขไล่เนื้อซึ่งเขาสอนให้ช่วยเขาในการล่าสัตว์ อีกตัวหนึ่งเป็นสุนัขบ้านซึ่งเขาสอนให้มันเฝ้าบ้าน

เมื่อเขากลับบ้านหลังจากออกไปล่าสัตว์มาแล้ว เขามักจะนำเสบียงอาหารมาให้สุนัขบ้านกินคราวละมาก ๆ ทุกครั้ง สุนัขล่าเนื้อรู้สึกเศร้าเสียใจในเรื่องนี้มาก มันจึงเข้าไปปรับทุกข์กับเพื่อนของมันโดยกล่าวว่า "กว่าจะได้เสบียงอาหารนี้มา ฉันต้องเหนื่อยแรงมาก เหตุใดท่านซึ่งไม่ได้เคยช่วยฉันไล่ต้อนสัตว์ป่าเลย จึงได้รับส่วนแบ่งจากแรงงานของฉันอย่างพูมเพื่อยเล่า"

สุนัขป่าตอบว่า “สหายเอ๋ย อย่ามาต่อว่าฉันเลย จงไปเอาผิดกับนายของเราดีกว่า เพราะนายของเราเขาไม่ได้สอนให้ฉันรู้จักการทำงาน เป็นแต่เพียงให้ฉันประทังชีพอยู่บนแรงงานของผู้อื่นเท่านั้น”

เราไม่ควรติเตียนเด็ก ๆ สำหรับความผิดที่เกิดขึ้นจากบิดามารดาของเด็กเหล่านั้น

Children are not to be blamed for the faults of their parents.

คางคกเจ้าเล่ห์

The Quack Toad

ครั้งหนึ่ง คางคกแก่ตัวหนึ่งชี้แจงกับเพื่อน ๆ ใกล้เคียงของมันทั้งหลายว่า มันเป็นหมอที่คงแก่เรียน ถ้าจะพูดตรง ๆ ก็ว่ามันสามารถรักษาโรคภัยไข้เจ็บได้ทุกชนิด สุนัขจิ้งจอกตัวหนึ่งได้ทราบข่าวเข้าก็รีบเดินทางมาหาคางคก มันจ้องดูคางคกอย่างพินิจพิเคราะห์

“นี่แน่ะคางคก” สุนัขจิ้งจอกกล่าวชิน “ฉันได้ทราบว่าท่านสามารถรักษาโรคได้ แต่ว่าท่านควรลองพิจารณาดูตัวของท่านเสียก่อน แล้วก็ลองกินยาของท่านเองเสียก่อนเถอะ ถ้าท่านสามารถรักษาตัวของท่านให้

หนังอันเป็นตะปุ่มตะป่ม ตลอดขนการเดินราวกับเป็นโรค เข้าข้อของท่านให้หายได้แล้ว คนอื่นเขาก็คงจะเชื่อถือท่านได้บ้างดอก หรือมิฉะนั้นฉันก็อยากจะขอแนะนำให้ท่านลองดำเนินอาชีพอื่นดูบ้าง”

ผู้ที่อ้างว่าสามารถรักษาไข้คนอื่นได้ ควรรักษาตัวเองให้ได้เสียก่อน

Those who wonld mend others, should first mend themselves.

สุนัขจิ้งจอกหางด้วน

The Fox without a Tail

สุนัขจิ้งจอกตัวหนึ่งเข้าไปติดกับ ผลที่สุดก็ดิ้นรนหลุดออกมาได้ด้วยความเจ็บปวด แต่ถึงกระนั้นก็จำต้องเสียหางอันเป็นพวงงดงามของมันไปจนได้

สุนัขจิ้งจอกตัวนี้พยายามหลบหน้าสุนัขจิ้งจอกอื่น ๆ อยู่เป็นเวลานาน เพราะมันรู้ตัวดีว่าเพื่อน ๆ สุนัขจิ้งจอกเหล่านั้นคงจะหัวเราะเยาะมัน ด้วยเห็นมันเป็นตัวตลกอันน่าขบขัน แต่มันก็เป็นเรื่องน่าลำบากใจที่มันจะต้องทนอยู่แต่เดียวดาย ผลที่สุดมันก็คิดอุบายได้อย่างหนึ่งซึ่งมันคิดว่าคงจะช่วยให้มันพ้นความทุกข์ในครั้งนี้ไปได้เป็นแน่

คิดแล้วมันจึงเรียกประชุมบรรดาสุนัขจิ้งจอกทั้งหลายแล้วกล่าวว่า มันมีเรื่องสำคัญที่จะแจ้งให้บรรดาเพื่อน ๆ สุนัขจิ้งจอกทั้งหลายทราบ

เมื่อบรรดาสุนัขจิ้งจอกทั้งหลายมาพร้อมหน้ากันแล้วสุนัขจิ้งจอกหางด้วนก็ลุกขึ้นยืนกล่าวปราศรัยอย่างยืดยาวมีข้อความว่า อันตรายจะมาสู่สุนัขจิ้งจอกเหล่านั้นก็เพราะหางของพวกมันเอง

มันยกตัวอย่างว่า มีสุนัขจิ้งจอกตัวหนึ่งถูกสุนัขล่าสัตว์ฝูงหนึ่งตะครุบตัวไว้ได้ก็เพราะหาง สุนัขจิ้งจอกตัวนั้นไปพันเข้ากับรั้ว สุนัขจิ้งจอกอีกตัวหนึ่งไม่สามารถจะวิ่งได้เร็วเพราะหางเป็นพวงของมันถ่วงให้หนัก นอกจากนั้นมันยังย้ำว่าที่มนุษย์พากันออกล่าขับสุนัขจิ้งจอกก็เพื่อต้องการหางของมันเป็นข้อใหญ่ ซึ่งหางเหล่านั้นเป็นเดิมพันในการล่าสัตว์ของพวกมนุษย์ เนื่องจากข้อพิสูจน์เกี่ยวกับการมีอันตราย และการไร้ประโยชของการมีหาง สุนัขจิ้งจอกตัวนั้นแนะให้บรรดาเพื่อนสุนัขจิ้งจอกทั้งหลายพากันตัดหางออกเสีย ถ้าหากว่ารักตัวกลัวตายและเพื่อความปลอดภัยของตัวเอง

เมื่อมันพูดจบลง สุนัขจิ้งจอกแก่ตัวหนึ่งก็ลุกขึ้นยืนกล่าวอย่างยิ้ม ๆ ว่า

"เพื่อนของเราเอ๋ย ช่วย กรุณา หัน หลังมา สัก หน่อยซิแล้วท่านก็จะได้คำตอบอย่างดี"

เมื่อสุนัขจิ้งจอกหางด้วนตัวนี้น่าสงสารหันหลังมา ก็ปรากฏเสียงโห่ลั่น มันจึงรู้ว่าไม่มีประโยชน์เสียแล้วที่จะชักชวนให้บรรดาสุนัขจิ้งจอกอื่น ๆ พากัน ตัดหาง ตามมันไปด้วย

อย่าสนใจกับคำ แนะนำจากผู้ที่พยายามจะดึง ท่านให้ต่ำต้อยลงสู่ระดับเดียวกับเขา

Do not listen to the advice of him who seeks to lower you to his own level.

สุนัขจอมยุ่ง

The Mischievous Dog

ครั้งหนึ่ง มีสุนัขตัวหนึ่งซึ่งมีนิสัยใจร้ายชอบก่อเรื่องยุ่งยากจนกระทั่งนายของมันต้องใช้ท่อนไม้หนัก ๆ ผูกถ่วงไว้ที่คอของมันเพื่อกันมิให้มันไปก่อเรื่องรำคาญใจให้กับผู้มาเยี่ยมเยือนและเพื่อนบ้านใกล้เคียง แต่ดูเหมือนเจ้าสุนัขตัวนั้น กลับรู้สึกภูมิใจที่เจ้าของเอาท่อนไม้มาผูกคอของมันไว้ มันจึงเดินลากท่อนไม้ท่อนนั้นเสียงดัง

กุกกักราวกับจะทำให้ผู้อื่นเกิดความสนใจในตัวมัน แต่มันก็หาเรียกร้องความสนใจจากผู้ใดได้ไม่

"เจ้าควรจะใช้ไหวพริบสักหน่อย" ผู้ที่ชอบพอกันมาแต่เก่าแก่ผู้หนึ่งกล่าวขึ้น "ที่ถูกเจ้าควรจะลากไม้ท่อนนี้ไปเสียให้พ้นหูพ้นตา เจ้าอยากให้เขารู้หรือว่าเจ้าน่ะเป็นสุนัขที่น่าอับอายขายหน้าและร้ายกาจเพียงไร"

การมีชื่อเสียงในทางร้าย มิใช่เกียรติคุณอันควรมี

Notoriety is not fame.

เต่ากับนกอินทรี

The Tortoise and the Eagle

เต่าตัวหนึ่ง ขณะที่กำลังนอนอาบแดดอยู่อย่างเหนื่อยหน่ายภายใต้แสงอาทิตย์ ได้ปรับทุกข์กับบรรดานกทะเลทั้งหลายถึงความอาภัพของมันที่ไม่มีใครสอนให้มันบินเลย ยังเอิญมีนกอินทรีตัวหนึ่งบินโฉบมาใกล้ ๆ ได้ยินเสียงตัดพ้ออย่างน้อยใจของเต่าเข้าก็ถามว่า จะให้อะไรเป็นรางวัลแก่มันบ้าง ถ้าหากมันจะพาเต่าขึ้นไปลอยอยู่บนท้องฟ้า

"อ๋อ!" เต่าตอบ "ฉันจะนำสมบัติอันมีค่าที่สุดที่มีอยู่ในย่านทะเลแดงมามอบให้ท่าน"

"ถ้าอย่างนั้นฉันจะสอนให้ท่านบินเอง" นกอินทรีรับปาก แล้วก็ใช้กรงเล็บคีบเต่าพาบินขึ้นไปจนสูงเทียมเมฆแล้วก็ปล่อยให้เต่าตกลงมากระทบภูเขาอันสูงตระหง่านจนกระดองแตกกระจาย ก่อนจะตายเต่าร้องว่า "เป็นการสมควรแล้วที่ฉันได้รับเคราะห์กรรมเยี่ยงนี้ ไอ้เรื่องยึกยักกับเมฆหมอกเหล่านั้น มันจะทำประโยชน์อะไรได้ แม้จะเคลื่อนไหวบนพื้นดินนี้ก็แสนจะลำยากเสียแล้ว"

ถ้าผู้ใดได้สิ่งที่ต้องการสมปรารถนาทุกครั้ง ผู้นั้นก็จะต้องได้รับความหายนะเสมอ

If men had all they wished, they would be often ruined.

ดอกกุหลาบกับผีเสื้อ

The Rose and the Butterfly

ครั้งหนึ่ง ผีเสื้อตัวหนึ่งเกิดรักดอกกุหลาบงามดอกหนึ่งเข้า ส่วนดอกกุหลาบนั้นก็มิได้ผิดแปลกไปจากผีเสื้อนักเพราะผีเสื้อเองก็มีปีกสลับเป็นสีทองและสีมิเสน่ห์อยู่ไม่น้อย ดังนั้น เมื่อผีเสื้อบินเข้าไปใกล้ดอกกุหลาบและออกปากฝากรัก ดอกกุหลาบก็ทำหน้าแดงเป็นสีกุหลาบพร้อมกับรับรัก หลังจากได้พลอดรักกันอย่างอ่อนหวาน

กระซิบคำมั่นกันว่าจะรักกันอย่างไม่มีวันจืดจาง แล้วผีเสื้อก็ออกปากขอกลาหวานใจของมันไป

อนิจจาเอ๋ย กว่าเจ้าผีเสื้อจะหวนกลับมาหาดอกกุหลาบงามอีกก็เป็นเวลาเนิ่นนานอยู่มิใช่น้อย

"นี่หรือรักอย่างไม่มีวันจืดจางของคุณ?" ดอกกุหลาบฟูมฟายน้ำตาต่อว่าผีเสื้อ "นับตั้งแต่คุณจากไปจนบัดนี้ฉันก็แก่เต็มทีแล้ว ตลอดเวลาเหล่านั้นคุณก็ชื่นบานอยู่กับบรรดาดอกไม้นานาชนิด ฉันเห็นคุณสูดกลิ่นดอกจิเรเนียม (Geranium) แล้วคุณก็โผบินไปวนอยู่รอบๆ ดอกมินยันเนต (Mignonette) จนกระทั่งแมลงผึ้งมาไล่คุณไป ฉันอยากจะให้ผึ้งต่อยคุณเสียจริงๆ"

"หน็อย, รักไม่จืดจางหรือ" ผีเสื้อตอบพลางหัวเราะ "ฉันยังไม่ทันจากเธอไป ฉันก็เห็นสายลมอ่อนๆ พัดมาเชยกลิ่นของเธอเสียแล้ว เธอประพฤติการอันน่าอับอายกับแมลงภู่ เธอเล่นหูเล่นตากับแมลงทุกชนิดที่เธอเห็น แล้วเธอจะมาหวังความรักยั่งยืนอะไรจากฉันอีกเล่า"

อย่าพึงหวังอะไรให้ยั่งยืนจากผู้อื่น ในเมื่อตัวท่านเองก็มิได้มีความแน่นอนในตัวเอง

Do not expect constancy in others if you have none yourself.

นางสิงโต

The Lioness

ครั้งหนึ่งเกิดการถกเถียงกันระหว่างบรรดาสัตว์ร้ายทั้งหลายในป่าอยู่เสมอแทบทุกหนทุกแห่งว่า สัตว์ประเภทใดสมควรจะได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้ให้กำเนิดลูกได้มากที่สุดในการออกลูกครั้งหนึ่งๆ เมื่อถกเถียงกันไม่เป็นที่ตกลงต่างก็พากันส่งเสียงร้องลั่นวิ่งถลันไปหานางสิงโตเพื่อขอให้เป็นผู้ตัดสิน

"ท่านก็เหมือนกัน" พวกมันพากันกล่าวขึ้นกับนางสิงโต "ท่านออกลูกคราวละกี่ตัวล่ะ"

นางสิงโตหัวเราะใส่หน้าบรรดาสัตว์เหล่านั้นแล้วกล่าวว่า "ฉันออกมาคราวละตัวเดียวเท่านั้น แต่ตัวเดียวนั่นแหละมีเลือดเนื้อเชื้อไขของสิงโตอย่างแท้จริงละ"

สิ่งที่มีค่ามันอยู่ที่ราคา มิใช่อยู่ที่จำนวน

The value is in the worth not in the number.

นกอินทรี แมว และหมูป่า

The Eagle, the Cat and the Wild Sow

นกอินทรีตัวหนึ่งทำรังอยู่บนยอดต้นโอ๊กสูง แมวตัวหนึ่งเห็นโพรงแห่งหนึ่งตรงกลางลำต้นไม้เป็นที่เหมาะก็เข้าไปอาศัยออกลูก ส่วนหมูป่าอีกตัวหนึ่งก็พาลูกอ่อนเข้าไปอาศัยอยู่ในโพรงตรงโคนต้นไม้ต้นนั้น

ส่วนแมวตั้งใจจะบ่อนทำลายความสงบสุขในอาณาบริเวณต้นไม้นั้น มันได้ขึ้นไปยังรังนกอินทรีแล้วกล่าวว่า "ความพินาศกำลังจะมีมาสู่ทั้งตัวท่านและตัวฉันด้วย มันช่างเป็นคราวเคราะห์ร้ายเสียจริง ๆ เจ้าหมูป่าซึ่งท่านคงเห็นแล้วว่า ขุดดินตรงโคนต้นโอ๊กอยู่ทุกวัน มันปรารถนาที่จะโค่นต้นโอ๊ก แล้วจะขบลูกอ่อนของเราไปให้ลูกอ่อนของมันกิน"

เมื่อจัดการทำให้นกอินทรีตกใจกลัวได้สำเร็จแล้ว แมวก็ไต่ลงมายังโพรงของหมูแล้วกล่าวว่า "ลูกๆ ของท่านกำลังตกอยู่ในระหว่างอันตรายอย่างใหญ่หลวง เพราะเวลาใดที่ท่านออกไปหาอาหาร นกอินทรีจะโฉบลูกอ่อนของท่านทีละตัว ๆ"

เมื่อจัดการปลุกปั่นความกลัวให้เกิดขึ้นกับหมูป่าได้แล้ว แมวก็เข้าไปซุ่มซ่อนตัวอยู่ในโพรงไม้ พอตก

เวลากลางคืนแมว ก็ย่องออกไปหา อาหารมา เลี้ยง ตัวเอง และเลี้ยงลูกอ่อน แต่แกลังทำเป็นว่ามีความกลัว มันคอยเฝ้าระวังโพรงที่อยู่ตลอดเวลากลางวัน ในระหว่างนั้นนกอินทรีซึ่งหวาดระแวงภัยจากหมูป่าก็นั่งเฝ้าระวังภัยอยู่บนกิ่งไม้ ส่วนหมูป่าซึ่งกลัวภัยจากนกอินทรีก็ไม่ยอมย่างกรายออกจากโพรงโคนต้นไม้ของมันเลย

โดยเหตุนี้ทั้งนกอินทรี และทั้งหมูป่า ตลอดจนลูกอ่อนของมันต่างก็พากันอด อาหาร ตายกลาย เป็น เสบียง เลี้ยงแมวและลูกแมวได้นานวัน

ความเห็นแก่ตัว ย่อม เป็น ความระยำ ที่สุดของ มวลมนุษย์

Selfishness is the greatest curse of the human race.

แมวกับสุนัขจิ้งจอก

The Cat and the Fox

ครั้งหนึ่ง มีแมวตัวหนึ่งกับสุนัขจิ้งจอกตัวหนึ่งร่วมเดินทางท่องเที่ยวไปด้วยกัน ระหว่างที่มันพากันเดินทางไปนั้นมันก็หาอาหารกินกันไปตลอดทาง บางแห่งก็ได้หนูที่เดินงุ่มง่ามหลงทางมา บางแห่งก็ได้ไก่ตัวอ้วน ๆ

แต่ตลอดทางเหล่านั้นมันก็กินไปพลางโต้แย้งถกเถียงกันไปพลาง ย่อมเป็นของธรรมดาอยู่เองที่ว่า เมื่อเพื่อนฝูงเกิดขัดคอกัน ก็มักเอาเรื่องส่วนตัวขึ้นมาลำเลิกกันเสมอ

"แกคิดว่าแกน่ะฉลาดเป็นยอดเยี่ยมละซินะ" สุนัขจิ้งจอกกล่าวขึ้น "แกนึกว่าแกรู้อะไร ๆ มากกว่าฉันงั้นซี ฉันน่ะลูกไม้ต่าง ๆ ละก็รู้หมดทั้งนั้นล่ะวะ"

"ดีแล้ว" แมวย้อนให้ "ข้ายอมรับละว่าข้ารู้ลูกไม้อยู่อย่างเดียว แต่ว่าไอ้ลูกไม้อย่างเดียวที่ข้ารู้น่ะ ข้าขอยอกกับแกหน่อยเถอะว่า มันเป็นลูกไม้ชั้นยอดเยี่ยมกว่าลูกไม้นับพันของแกที่เดียวนะ"

ทันใดนั้นเอง ทั้งสุนัขจิ้งจอกและทั้งแมวก็ได้ยินเสียงพรานป่าเข้าเขาสัตว์ดังอยู่ใกล้ ๆ ทั้งได้ยินเสียงสุนัขไล่เนื้อร้องระงมอยู่หลายตัวเสียด้วย เจ้าแมวริบตะก่ายขึ้นไปแอบอยู่บนต้นไม้ทันที

"นี่แหละลูกไม้ของข้าละ" แมวร้องตะโกนพูดกับสุนัขจิ้งจอก "ทีนี้ลองแสดงลูกไม้ของเจ้าให้ข้าดูบ้างซิว่าจะแน่ซักเพียงใด"

เจ้าสุนัขจิ้งจอกมีลูกไม้หลายอย่างที่จะคิดหนี แต่ตัดสินใจไม่ถูกว่าจะเลือกเอาวิธีใดมาใช้ก่อนจึงจะดี มันหลบไปหลบมาโดยมีสุนัขไล่เนื้อกวดติดไปข้างหลัง มัน

พยายามวิ่งหนีอย่างเต็มฝีเท้ามุดเข้าโพรงก็หลายแห่ง แต่ทุกแห่งไม่มีประโยชน์ ผลที่สุดสุนัขไล่เนื้อก็ตะครุบมันไว้ได้ ในไม่ช้าสุนัขจิ้งจอกชิ้โม้ก็เลยดับดิ้นไปพร้อมกับลูกไม้อันมากมายของมันด้วย

ความมีสติย่อมมีค่ามากกว่าความฉลาด

Common sense is always worth more than cunning.

เด็กกับต้นตำแย

The Boy and the Nettle

เด็กคนหนึ่งถูกต้นตำแยเข้าเต็มรัก เลยวิ่งร้องไห้มาหามารดาเพื่อให้มารดาขยี้เข่าให้หายคัน

"ลูกเอ๋ย" มารดากล่าวขึ้นหลังจากขยี้เข่าให้ลูกหายคันแล้ว "ทีหลังถ้าเข้าไปใกล้ต้นตำแย เข้าจงกำมันไว้ให้แน่น มันจะอ่อนนุ่มราวกับเส้นไหมทีเดียว"

เมื่อจะทำอะไร จงทำด้วยความตั้งใจอันเด็ดเดี่ยว

Whatever you do, do with all your might.

สิงโตเฒ่า

The Old Lion

สิงโตตัวหนึ่งแก่เฒ่าลงไปมาก เขี้ยวของมันก็

หลุดร่วงไป เล็บก็ใช้การไม่ได้ เจ้าป่าตัวนี้เลยตกอยู่ในสภาพอันน่าสงสาร เมื่อมันลงนอนหายใจแขม่ว ๆ รอความตายอยู่บนพื้นดิน

เมื่อเป็นเช่นนี้ กำลังวังชาและความมีสง่าผ่าเผยของมันก็เป็นอันหมดสิ้นไป

คราวนั้นมีหมู่ป่าตัวหนึ่งเห็นมันเข้าก็รี่เข้าใส่ขวิดมันเข้าด้วยเขี้ยวสี่เหลี่ยมอย่างเลือดไหล เจ้าวัวอีกตัวหนึ่งก็โผนเข้ากระทืบด้วยกีบเท้าอันหนักหน่วง แม้แต่เจ้าลาซึ่งใครๆ ก็ดูถูกยังร้องแปร๋นพร้อมทั้งใช้ขาเตะหน้าสิงโตอย่างดูหมิ่น

การทำร้ายผู้ไม่มีทางสู้ เป็นการกระทำของคนขลาด ถึงแม้ผู้นั้นจะเป็นศัตรูของเราก็ตาม

It is cowardly to attack the defenseless, though he be an enemy.

สุนัขจิ้งจอกกับไก่ฟ้า

The Fox and the Pheasants

ตอนพลบค่ำแห่งคืนเดือนหงายคืนหนึ่ง ขณะที่เจ้าสุนัขจิ้งจอกตัวหนึ่งกำลังเดินเอื่อยๆ อยู่ในป่าไม้เหมือนเช่นเคยมา มันเห็นไก่ฟ้าหลายตัวเกาะอยู่ตามกิ่งของต้น

ไม้ใหญ่ซึ่งสูงลิบต้นหนึ่งซึ่งมันไม่มีทางจะบินย่ายขึ้นไปได้ถึงเลย สุนัขจิ้งจอกเจ้าเล่ห์สังเกตเห็นบริเวณตอนหนึ่งถูกแสงพระจันทร์ส่องสว่างพอที่จะทำให้ไก่ฟ้าเหล่านั้นสามารถเห็นมันได้อย่างถนัดชัดเจน มันลุกขึ้นยืนสองขาบริเวณนั้นแล้วก็เริ่มเต้นอย่างสุดเหวี่ยง ครั้งแรกมันหมุนไปมารอบ ๆ ต่อจากนั้นมันก็กระโดดไปกระโดดมาด้วยท่าแปลก ๆ บรรดาไก่ฟ้าเหล่านั้นพากันจ้องดูจนตาลาย ไก่ฟ้าทุกตัวจ้องมองเสียอย่างไม่ยอมกะพริบตา เพราะไม่อยากจะให้ภาพการเต้นของสุนัขจิ้งจอกคลาดไปเสียจากสายตาของมันเลย

ตอนนี้สุนัขจิ้งจอกทำท่าทางคล้าย กับจะบินขึ้นไปบนต้นไม้ แต่แล้วมันก็กลับล้มตัวลงนอนเฉยทำท่าทางเหมือนกับตาย ครั้นแล้วก็กลับลุกขึ้นกระโดดสี่ขา หลังของมันต้องแสงจันทร์เต็มที่ หางเป็นพวงของมันโยกอยู่ไหว ๆ แลดูเป็นประกายสีเงินยวงท่ามกลางแสงจันทร์อันสุกสกาวนั้น

เมื่อถึงตอนนี้ บรรดาไก่ฟ้าต่างก็รู้สึกหัวหมุนงุนงงและพอสุนัขจิ้งจอกแสดงท่าซ้ำ ๆ ซาก ๆ ต่อไป บรรดาไก่ฟ้าเหล่านั้นก็เกิดหน้ามืดวิงเวียนจนตื่นอ่อน ต่างตัว

ต่าง ร่วงผลอย ลงมาให้ สุนัข จิ้งจอก กัดกิน เป็น อาหาร จน หมด

การระแวงภัย จนเกินไป ก็อาจ เป็นเหตุให้ เราตก เป็น เหยื่อของภัยนั้น ๆ ได้

Too much attention to danger may cause us to fall victims to it.

สองนักเดินทางกับหมี

Two Travelers and a Bear

ชายสองคนเดินทางไปด้วยกันในป่า ทันใดนั้น ก็ปรากฏมีหมีใหญ่ตัว หนึ่งโผล่ พรวด ออกมา จาก พุ่มไม้ ใกล้ ๆ คนทั้งสองนั้น

ชายคนหนึ่ง คิดถึงแต่การจะหนีเอาตัวรอด เขา ได้ขึ้นไปบนต้นไม้ต้นหนึ่ง

ชายอีกคนหนึ่ง ไม่สามารถจะต่อสู้กับสัตว์ร้าย ได้เพียงลำพังตัวคนเดียว เขาล้มตัวลงนอนเฉยอยู่กับพื้น ดินทำเป็นตาย เพราะเขาเคยได้ยินมาว่าหมีจะไม่แตะ ต้องคนที่ตายแล้วเลย

มันคงจะเป็นความจริง เพราะเมื่อหมีมาดมศีรษะ

ชายคนนั้นอยู่ครู่หนึ่ง เมื่อมันคิดว่าเขาตายแล้วจริง ๆ มันก็เดินหลีกไปเสีย

ชายที่ยืนขึ้นไปบนต้นไม้ พอหมีไปแล้วก็ได่ ลงมายังพื้นดิน

"ดูเหมือนหมีตัวนั้นมัน กระซิบอะไรที่หู ของแก" เขากล่าวขึ้น "มันบอกอะไรแกหรือ ?"

ชายอีกคนหนึ่งตอบว่า "หมีมันบอกว่าป่วยการคบกับเพื่อนที่ทิ้งเพื่อนเมื่อมีอันตรายมาถึง"

เมื่อถึงคราวเคราะห์ ย่อมเหมาะที่จะลองใจเพื่อน

Misfortune is the test of true friendship.

เม่นกับงู

The Porcupine and the Snakes

เม่นตัวหนึ่ง เที่ยวเสาะหาที่อาศัยที่เหมาะ ๆ สักแห่งหนึ่ง ผลที่สุดมันก็พบถ้ำเล็ก ๆ เข้าแห่งหนึ่งซึ่งมีครอบครัวงูอาศัยอยู่ มันขอร้องงูให้แบ่งถ้ำให้มันร่วมอาศัยอยู่ด้วย ซึ่งงูก็ยินยอมให้ด้วยใจกรุณา

ต่อมาไม่ช้างูก็รู้สึกว่า มันไม่ควร อนุญาตให้เม่นอาศัยอยู่ด้วยเลย ทุกครั้งที่มันขยับตัวจะต้องถูนขนอัน

แหลมคมของเม่นตำเอาเสมอ ผลที่สุดงูเหล่านั้นก็ขอร้องให้เม่นออกไปเสียจากถ้ำอย่างสุภาพ

"ฉันรู้สึกพอใจแล้ว ฉันขอบใจแกมาก" เม่นกล่าวขึ้น "แต่ฉันตั้งใจจะอยู่ที่นี่แหละ" เมื่อกล่าวแล้วเม่นก็พางูออกไปส่งที่ปากถ้ำ เพื่อสงวนผิวหนังของตนเองให้พ้นจากการถูกขนเม่นตำ พวกงูจึงต้องพากันไปหาที่อยู่ใหม่

เมื่อให้ไปนิ้วหนึ่งก็ต้องเสียมือข้างหนึ่ง

Give a finger and lose a hand.

ชายสองรัก

The Man and His Two Sweethearts

ชายวัยกลางคนผู้หนึ่ง ซึ่งมีผมใกล้จะเปลี่ยนเป็นสีเทาอยู่แล้ว เกิดไปติดพันผู้หญิงเข้าสองคนในเวลาเดียวกัน คนหนึ่งเป็นหญิงสาว อีกคนหนึ่งแก่กว่าตั้งหลายปี ผู้หญิงคนที่แก่กว่ามีความละอายที่ผู้ชายอ่อนกว่ามาผูกสมัครรักใคร่ นางตั้งใจไว้ว่าถ้าเมื่อใดชายที่มาติดพันนางผู้นั้นมาหา นางจะถอนผมหย่อมสีดำของเขาออกเสีย ส่วนผู้หญิงคนสาวกลับคิดตรงกันข้าม นางไม่ปรารถนาที่จะเป็นเมียคนแก่เกิด มีจิตคิดจะถอนผมหงอกของเขาออกให้หมดทุกเส้นที่นางเห็น

เมื่อโอกาสของสองหญิงนั้นผ่านมาถึง ในไม่ช้าชายผู้นั้นจึงรู้สึกตัวว่า ผมบน ศีรษะ ของ เขานั้นไม่ มีเหลือเลยแม้แต่สักเส้นเดียว

ผู้ที่พยายามเอาใจผู้อื่นทุก ๆ คน ผู้นั้นจะไม่ได้ทำความพอใจให้ใครเลย

Those who seek to please everybody please nobody.

บิดากับบุตรสาวทั้งสอง

The Father and His Two Daughters

ชายผู้หนึ่งมีบุตรสาวอยู่สองคน คนหนึ่งแต่งงานไปกับชาวสวน อีกคนหนึ่งแต่งงานไปกับคนทำกระเบื้อง ครั้นต่อมา เขาได้ไปหาบุตรสาวคนที่แต่งงานกับชาวสวน และถามว่ามีความสุขเป็นประการใดบ้าง

บุตรสาวตอบว่า "ทุกสิ่งก็เจริญรุ่งโรจน์ดีดอก แต่ลูกมีความปรารถนาอยู่อีกอย่างเดียวก็คือ อยากจะให้มีฝนตกมาก ๆ บรรดาต้นไม้จะได้ชุ่มน้ำดี"

ต่อมาไม่นานนัก เขาก็ไปเยี่ยมบุตรสาวคนที่แต่งงานกับคนทำกระเบื้องและถามทำนองเดียวกันว่า นางมีความสุขสบายดีหรืออย่างไร

บุตรสาวตอบว่า: “ลูกไม่อยากได้อะไรอีกแล้ว นอกจากอยากจะให้ฤดูแล้งยืนนานต่อไปอีก พระอาทิตย์จะได้ส่องแสงแรงร้อนและสว่างไสวยิ่งขึ้น อิฐที่ทำจะได้แห้งเร็ว ๆ”

บิดาจึงตอบกับบุตรสาวว่า: “ถ้าหากพี่สาวของเจ้าต้องการให้ฝนตน แต่เจ้าต้องการให้อากาศแล้ง แล้วข้าจะเอาอะไรดีล่ะ”

ตามที่ท่านไม่สามารถทำตามความปรารถนาของท่านได้ ท่านจงปรารถนาแต่สิ่งที่ท่านสามารถทำได้

As you cannot do what you wish you should wish what you can do.

ขโมยกับเจ้าของโรงแรม

The Thief and the Inn-keeper

ขโมยผู้หนึ่งเช่าห้องในโรงเตี๊ยม พักอยู่ตั้งหลายวัน โดยตั้งใจจะขโมยสิ่งของไปขายเพื่อเอาเงินมาชำระหนี้สิน เมื่อคอยอยู่หลายวันโดยยังหาโอกาสไม่ได้นั้น เขาเห็นเจ้าของโรงแรมแต่งตัวด้วยเสื้อผ้าชุดใหม่อย่างสวยงามแล้วมานั่งอยู่ตรงหน้าประตูห้องของเขา ขโมยจึงทรุดกายลงนั่งข้าง ๆ แล้วชวนคุย เมื่อการสนทนาเริ่ม

จะเนื่อย ๆ ลง ขโมยก็อ้าปากหาว แล้วเห่าหอนคล้ายสุนัขป่า เจ้าของโรงแรมจึงพูดว่า "ทำไมท่านจึงทำเสียงหอนน่ากลัวอย่างนี้ล่ะ?"

ขโมยตอบว่า "ฉันจะบอกให้ แต่ก่อนอื่นขอให้ท่านช่วยเก็บเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายไว้ให้ฉันด้วย ฉันก็ไม่รู้เหมือนกันว่า ที่ฉันหาวและหอนออกมาอย่างนั้นมันเนื่องมาจากเหตุอันใด รู้แต่ว่าพอฉันหาวออกมาเป็นครั้งที่สาม ฉันจะต้องกลายเป็นสุนัขป่าและทำร้ายคน"

ขณะที่เขาพูดเขาก็หาวอีกเป็นครั้งที่สอง แล้วก็หอนเป็นเสียงสุนัขป่าเหมือนเมื่อครั้งแรก เจ้าของโรงแรมได้ยินเขาเล่าให้ฟังก็หลงเชื่อและตกใจเอาจริง ๆ เขาพยายามลุกขึ้นตั้งท่าจะหนี ขโมยก็เอามือฉุดเสื้อของเขาไว้แล้วขอร้องให้เขาหยุดอยู่ก่อน โดยกล่าวว่า "เดี๋ยวก่อนขอรับ ผมขอฝากเสื้อผ้าของผมไว้ด้วย ผมกลัวว่าเวลาที่ผมกลายเป็นสุนัขป่าผมจะฉีกมันขาดเสียหมด"

ในเวลาเดียวกันนั้น เขาก็อ้าปากหาวเป็นครั้งที่สามแล้วเริ่มเห่าหอนเป็นเสียงสุนัขป่า เจ้าของโรงแรมตกใจกลัวว่าตัวจะถูกทำร้าย เลยสลัดเสื้อตัวใหม่ให้ขโมยดึงเอาไว้แล้วออกวิ่งหนีเข้าโรงแรมไปอย่างรวดเร็ว

ขโมยจึงถือเสื้อตัวนั้นออกจากโรงแรมไปโดยไม่ย้อนกลับมาอีกเลย

อย่าเชื่อถือเรื่องทุก ๆ เรื่องเสียเสมอไป

Every tale is not to be believed.

สุนัขจิ้งจอกกับลิง

The Fox and the Monkey

ในการประชุมใหญ่ของบรรดาสัตว์ครั้งหนึ่ง ซึ่งสัตว์ทั้งหลายต่างไปประชุมเลือกหัวหน้าใหม่นั้น ลิงถูกขอร้องให้ลุกขึ้นเต้นรำ ลิงเต้นรำได้เย็นอย่างดีโดยลุกขึ้นกระโดดโลดเต้นอย่างสนุกสนาน พร้อมทั้งตีหน้าล้อหลอกอย่างขบขัน ทำให้บรรดาสัตว์ทั้งหลายต่างลุกขึ้นยืนดูด้วยความพึงพอใจ หลังจากนั้นต่างก็พากันเลือกตั้งให้ลิงเป็นหัวหน้าใหม่ของมันอย่างพร้อมเพรียงกัน

สุนัขจิ้งจอกมิได้ออกเสียงเลือกลิง ทั้งให้รู้สึกรังเกียจในการที่สัตว์ทั้งหลายพากันเลือกตั้งสัตว์ที่ไม่สมควรขึ้นเป็นหัวหน้า

วันหนึ่งมันพบกับอันหนึ่งซึ่งมีก้อนเนื้อติดอยู่ด้วย สุนัขจิ้งจอกริบกระหืดกระหอยไปหาลิงซึ่งเป็นหัวหน้า พร้อมกับบอกว่ามันไปพบขุมทรัพย์เข้าแล้ว แต่มันไม่อาจ

แตะต้องได้ เพราะขุมทรัพย์นั้นเป็นเอกสิทธิ์ของลิงซึ่งเป็นราชาแห่งสัตว์แต่ผู้เดียว

เจ้าลิงโลภลุกขึ้นเดินตามสุนัขจิ้งจอกไปทีกับพอมันเห็นชิ้นเนื้อเข้ามันก็รีบเอื้อมมือเข้าไปตะครุบอย่างหิวกระหาย มันก็เลยติดกับอย่างไม่มีทางหลุด สุนัขจิ้งจอกลุกขึ้นยืนหัวเราะแล้วกล่าวว่า:

"แกจะเป็นราชาของพวกเราได้อย่างไร แม้ตัวแกเองยังระวังไม่ได้เลย"

หลังจากนั้นต่อมาไม่ช้าก็เกิดมีการเลือกตั้งในบรรดาสัตว์เหล่านั้นอีกครั้งหนึ่ง

ผู้นำอันแท้จริง ย่อมพิสูจน์ได้จากคุณสมบัติของตัวเขาเอง

The true leader proves himself by his qualities.

แม่ลูกอ่อนกับสุนัขป่า

The Mother and the Wolf

เช้าตรู่วันหนึ่ง สุนัขป่าที่หิวโซตัวหนึ่งไปเดินค้อม ๆ มอง ๆ อย่รอย ๆ กระท่อมหลังหนึ่ง มันได้ยินเสียง

เด็กร้องไห้อยู่ในกระท่อมหลังนั้น หลังจากนั้นมันก็ได้ยินเสียงมารดาของเด็กกล่าวขึ้นว่า:

"เงียบเสียทีหนู หยุดร้องไห้นะ เดี๋ยวแม่ส่งไปให้หมาป่าเสียเลยนี่"

สุนัขป่ารู้สึกประหลาดใจ แต่ก็ยินดีที่พอมีหวังจะได้กินอาหารที่อร่อย ๆ สักมื้อหนึ่ง มันจึงทรุดกายลงนั่งใต้หน้าต่างบานหนึ่งซึ่งเปิดโล่งอยู่ นึกมั่นใจอยู่เสมอว่าทำอย่างไรเสียเด็กคนนั้นก็คงถูกยื่นส่งมาให้มัน แต่ถึงแม้เด็กน้อยจะร้องออดอ้อนต่อไปอย่างไร เจ้าสุนัขป่าก็คงนั่งคอยเปล่าอยู่จนตลอดทั้งวัน หลังจากนั้น พอตกตอนกลางคืน สุนัขป่าก็ได้ยินเสียงแม่ของเด็กคนนั้นนั่งกล่อมเด็กน้อยอยู่ตรงข้างหน้าต่าง

"ลูกเอ๋ย หมาป่าทำอะไรลูกไม่ได้ดอก พ่อเขาคอยระวังมยู่แล้ว ถ้าหากหมาป่าเข้ามาใกล้ พ่อเขาคงฆ่ามันตายแน่"

ทันใดนั้นพ่อของเด็กก็ปรากฏกาย เดินเข้ามาในบริเวณบ้าน การวิ่งหนีจึงเป็นวิธีที่ฉลาดวิธีเดียวที่สุนัขป่าจะพึงกระทำเพื่อให้รอดพ้นจากฝูงสุนัขบ้าน

อย่าเชื่อทุกสิ่งทุกอย่างที่ได้ยินมา

Do not believe everything you hear.

แมลงวันกับน้ำผึ้ง

The Flies and the Honey

ไหใส่น้ำผึ้งใบหนึ่งหก น้ำผึ้งซึ่งมีความหวานและเหนียวหนืดไหลนองอยู่บนโต๊ะ กลิ่นอันหอมหวานของน้ำผึ้งชูงใจให้แมลงวันกลุ่มใหญ่มาไต่ตอมอยู่รอบ ๆ มันมิพักต้องให้มีการเชื้อเชิญให้เสียเวลา โผถลาลงมาก็เข้าเกาะกินน้ำผึ้งอย่างตะกละ ภายในชั่วเวลามิช้าแมลงวันเหล่านั้นก็มีเนื้อตัวอันเต็มไปด้วยน้ำผึ้ง ตั้งแต่หัวถึงเท้า ปีกของมันติดกรังจนกางไม่ออก ขาของมันก็ดึงออกจากน้ำผึ้งไม่ได้ ในไม่ช้ามันก็พากันตายจนหมด มันสังเวยชีวิตของพวกมันเองก็เพียงเพื่อลิ้มรสหวานของน้ำผึ้งเท่านั้น

จงอย่าโลภในสิ่งอันน่าพึงใจที่ได้ผ่านมาเพียงชั่วเวลาเพียงเล็กน้อย มิฉะนั้นสิ่งนั้นมันจะทำลายท่าน

Be not greedy for a little passing pleasure.

It may destroy you.

นกอินทรีกับนกเหยี่ยว

The Eagle and the Kite

นกอินทรีตัวหนึ่ง เกาะอยู่ที่กิ่งโอ๊กใหญ่อันสูงลิบ

ลิ่ว มันมีท่าทางเศร้าสร้อยหงอยเหงาผิดกับสภาพของนกอินทรีนัก มีนกเหยี่ยวตัวหนึ่งเห็นมันเข้าจึงถามนกอินทรีว่า

"ทำไมดูเธอเศร้านักล่ะ?"

"ฉันอยากจะแต่งงาน" นกอินทรีตอบ "แต่ฉันไม่สามารถที่จะหาคู่ที่พอเลี้ยงดูและถูกใจฉันได้"

"ก็เอาฉันเป็นยังไง?" นกเหยี่ยวกล่าวขึ้น "ฉันแข็งแรง แข็งแรงเสียยิ่งกว่าเธออีกนะจะบอกให้"

"เธอ คิดว่า เธอจะ หา เลี้ยง ฉันได้ แน่ละ หรือ?" นกอินทรีถามอย่างใคร่จะรู้

"อ้าว, ทำไมจะไม่ได้ล่ะ" นกเหยี่ยวตอบ "เรื่องมันง่ายนิดเดียว ฉันแข็งแรงมากสามารถจะใช้กรงเล็บของฉันเฉี่ยวเอานกกระจอกเทศขึ้นมาได้ ทั้งตัว เหมือนกับเฉี่ยวขนนกทีเดียวนะ

นกอินทรียอมรับนกเหยี่ยวเป็นสามีทันที แต่หลังจากแต่งงานกันแล้ว นกเหยี่ยวก็บินไปเที่ยวหาอาหารมาให้เจ้าสาวของมันกิน แต่สิ่งที่มันได้มาตอนขากลับคือหนูตัวเล็กนิดเดียว

"นี่หรือคือนกกระจอกเทศที่เธอว่า?" นกอินทรีถามอย่างหมั่นไส้

"ออ, เพื่อจะได้ชัยชนะเหนือตัวเธอ อะไร ๆ ฉันก็สัญญาเธอได้ทั้งนั้น" นกเหยี่ยวตอบ

เมื่อมีความรัก ทุกสิ่งมีแต่ความอ่อนหวาน

Everything is fair in love.

กวาง, แกะ, และสุนัขป่า

The Stag, the Sheep, and the Wolf

วันหนึ่ง กวางตัวหนึ่งมาหาแกะตัวหนึ่งและออกปากขอยืมข้าวสาลีจำนวนพอสมควร แกะรู้ดีว่ากวางเป็นนักวิ่งเร็ว อาจพาตัววิ่งหนีหายลับไปเมื่อไรก็ได้ตามใจชอบ ดังนั้นแกะจึงถามว่าพอจะหาใครรับรองได้ไหม

"ออ! มีซิ" กวางตอบอย่างมั่นใจ "สุนัขป่าสัญญาว่าจะเป็นผู้ค้ำประกันฉัน"

"สุนัขป่าเรอะ!" แกะร้องออกมาด้วยน้ำเสียงขุ่น ๆ "ท่านคิดว่าฉันจะเชื่อในหลักประกันของท่านหรือ ฉันรู้จักสุนัขป่าดี สุนัขป่าอยากจะได้อะไรก็ฉกฉวยเอาแล้ววิ่งหนีไปโดยไม่มีอะไรให้เลย ท่านก็เหมือนกัน ท่านอาจใช้ขาของท่านได้ดีเช่นกัน จนฉันมีโอกาสเพียงเล็กน้อยที่จะติดตามไปทวงหนี้ท่านได้"

สองจุดดำก็ไม่สามารถทำให้เป็นขาวได้

Two blacks do not make a white.

สัตว์กับโรคระบาด

The Animals and the Plague

ครั้งหนึ่งโรคระบาดเกิดขึ้นในบรรดาหมู่สัตว์ทั้งหลาย สัตว์เป็นจำนวนมากได้ล้มตายลง ส่วนที่ยังมีชีวิตอยู่ก็มีสภาพย่ำแย่หนักจนไม่สามารถแม้แต่จะหาน้ำหรืออาหารมากินได้ จำต้องกระเสือกกระสนทุรนทุรายไปไม่มีที่สิ้นสุด ไม่มีไก่อ่อนตัวใดที่จะอ้วนพีชวนให้สุนัขจิ้งจอกออกนึกอยากกิน ไม่มีแกะตัวใดชวนใจให้สุนัขป่าอันตะกละนึกอร่อยเลย

ผลที่สุดสิงโตก็ตัดสินใจเรียกประชุม เมื่อสัตว์ทั้งหลายมาชุมนุมพร้อมกันแล้ว สิงโตก็ลุกขึ้นกล่าวว่า

"สหายทั้งหลาย ข้าพเจ้าเชื่อว่าพระเจ้ายันดาลให้เกิดโรคระบาดขึ้นในหมู่พวกเรา ก็เพื่อลงโทษที่พวกเราพากันสร้างบาปไว้ ฉะนั้น ผู้ที่มีความผิดมากที่สุดในหมู่พวกเราจะต้องถูกส่งตัวมา เพื่อทำพิธีบูชายัญ เสียหวังว่าพวกเราคงจะได้รับการยกโทษและคงจะพากันหายเจ็บไข้ได้ป่วยเป็นแน่

"ข้าพเจ้าขอสารภาพบาป ของ ข้าพเจ้า ก่อน เป็น ตัวแรก ข้าพเจ้ายอมรับว่าข้าพเจ้ามีความตะกละมากถึง ขนาดสวาปามแกะเข้าไปเสียหลายตัว แกะเหล่านั้นมิได้ ทำอันตรายใด ๆ ข้าพเจ้าเลย ข้าพเจ้าขยี้แพะและวัว ตลอดจนกวางกินเสียอีกเป็นจำนวนมาก ว่ากันตามจริง แล้ว แม้แต่คนเลี้ยงแกะข้าพก็กินเสียบ่อย ๆ

"ฉะนั้น ถ้าหากข้าพเจ้ามีโทษผิดมหันต์ ข้าพเจ้าพร้อมที่จะยอมให้ขยี้ชูชายัญ แต่ข้าพเจ้าคิดว่า ทางที่ดี ขอให้ สัตว์ แต่ละตัว สารภาพ ผิด ออก มา ทีละตัว เหมือนข้าพเจ้าทำได้จะดีมากทีเดียว เราจะได้พิจารณา กันอย่างยุติธรรมว่าใครจะเป็นผู้มีความผิดมาก"

"ข้าแต่ท่านผู้เป็นใหญ่" สุนัขจิ้งจอกกล่าวขึ้น "ท่านมีความดีมาก การกินแกะเป็นความผิดด้วยหรือ มันเป็นสัตว์โง่เง่าทั้งนั้น ไม่ผิดดอกท่านผู้เป็นใหญ่ ท่านได้ให้เกียรติ มันเป็น อย่าง มาก แล้ว ที่ท่าน ขยี้มันกิน เสียได้

"เมื่อพูดถึงบรรดาคนเลี้ยงแกะ พวกเราก็ย่อม รู้กันอยู่แล้วว่าเป็นเจ้าของสัตว์ขนปุกปุยเหล่านั้น จึงควร ตกเป็นเหยื่อของท่านผู้เป็นใหญ่ของเราด้วยเช่นกัน"

บรรดาสัตว์ทั้งหลาย ต่างพากัน ร้อง แสดง ความพอใจในคำพูดของสุนัขจิ้งจอกอยู่อึงมี่ หลังจากนั้นบรรดาเสือ, หมี, สุนัขจิ้งจอก ตลอดจนสัตว์ร้ายทุกชนิดต่างก็พากันสารภาพกรรมชั่วของตน และสัตว์ทุก ๆ ตัวต่างก็ได้รับการอภัยโทษโดยได้รับการยอมรับนับถือว่า ได้กระทำผิดไปโดยมิได้มีเจตนา

ต่อจากนั้น ก็ถึงคราวที่ลาจะทำการสารภาพผิดบ้าง

"ข้าพเจ้าจำได้ — —" ลาพูดอย่างผู้ที่รู้สำนึกผิด "ว่ามีอยู่วันหนึ่ง ขณะที่ข้าพเจ้าเดินผ่านไปทางทุ่งนาแห่งหนึ่งซึ่งเป็นของพระบางองค์ ข้าพเจ้าได้เห็นหญ้าอ่อนซึ่งน่ากิน ประกอบกับข้าพเจ้ากำลังหิวไม่สามารถจะยั้งใจไว้ได้ ข้าพเจ้าก็เลยและเล็มกินเข้าไปหน่อยหนึ่ง ข้าพเจ้ารู้ตัวดีว่าข้าพเจ้าไม่มีสิทธิที่จะกิน ข้าพเจ้าขอยอมรับ— —"

มีเสียงคำรามอึกทึกจากบรรดาสัตว์ทั้งหลายดังลั่นขึ้นมาขัดจังหวะคำพูดของลาเสียพอดี เจ้าลานี่เองคือตัวการที่กระทำผิดจนก่อให้บรรดาสัตว์ทั้งหลายต้องประสบเคราะห์กรรมไปตาม ๆ กัน มันช่างเป็นความผิดอย่างมหันต์เสียนี่กระไรที่เจ้าลาเกิดไปกินหญ้าซึ่งมีเจ้า

ของเข้า มันเป็นการเพียงพอแล้วสำหรับความผิดขั้นอุกฤษฎ์ของลา ไม่จำเป็นจะต้องไปสืบสาวเอาเรื่องกับใครต่อไปแล้ว

แล้วทันใดนั้นเอง บรรดาสัตว์ร้ายทั้งหลายต่างก็โผทะทานเข้าตะครุบลาโดยมีหมาป่าเป็นตัวการ ชั่วเวลามิช้านักชีวิตของลาก็สิ้นลง มันช่วยกันสำเร็จโทษลาเป็นเครื่องบูชายัญต่อพระเจ้า โดยมิพักต้องมีการตั้งศาลหรือกระทำพิธีรีตองใด ๆ ให้เสียเวลา

ผู้น้อยย่อม ตกเป็น เหยื่อ เพื่อ ชดเชย ความผิด ที่เกิดจากการกระทำของผู้มีอำนาจเสมอ.

The weak are made to suffer for the misdeeds of the powerful.

คนจับนก, นกกระทา และไก่

The Birdcatcher, the Partridge, and the Cock

คนจับนกผู้หนึ่งกำลังจะ นั่งลงรับ ประทาน อาหารอันประกอบด้วยต้นพันธุ์ผักและรากไม้อ่อน ๆ ยังเอิญมีเพื่อนมาหาอย่างไม่ทันรู้ตัว คนจับนกไม่มีอาหารจะเลี้ยงแขกเพราะจับนกไม่ได้เลย เขาจึงตั้งใจจะฆ่านกกระทา

ตัวลายพร้อยซึ่งเขาเลี้ยงไว้เป็นนกต่อเสีย นกกระทาร้องอ้อนวอนขอชีวิตโดยกล่าวว่า:

"ถ้าท่านขึง ตาข่ายใน คราวต่อไป จะทำ อย่างไร โดยไม่มีข้าพเจ้า ใครจะร้องเพลงกล่อมให้ท่านหลับ และใครจะเป็นผู้ร้องเรียกฝูงนกเข้ามาติดตาข่ายท่านล่ะ"

ดังนั้นคนจับนกจึงยอมไว้ ชีวิต นกกระทาโดยหันมาจะจับไก่อ่อนฆ่าแทน ไก่ก็ร้องอ้อนวอนลงมาจากคอนที่จับนอนอย่างน่าสงสารว่า:

"ถ้าท่านฆ่าข้าพเจ้าเสีย ใครจะส่งเสียงให้ท่านรู้ล่ะว่าวันใหม่เริ่มขึ้นมาแล้ว ใครจะเป็นผู้ปลุกให้ท่านลุกขึ้นทำงาน และบอกให้ท่านรู้ล่ะว่าเมื่อไรจะถึงเวลาออกไปปลดตาข่ายในตอนเช้า"

คนจับนกตอบว่า "ที่เจ้าว่ามันก็จริงอยู่ดอก เจ้าเป็นนกสำคัญที่คอยบอกเวลาทุกวัน แต่ทว่าข้ากับเพื่อนของข้าที่มาหาก็จำเป็นจะต้องกินอาหารนี่หว่า"

ความจำเป็นย่อมมีขอบเขตไม่จำกัด

Neccessity knows no law.

สุนัขกับคนครัว

The Dog and the Cook

เศรษฐีผู้หนึ่ง จัดงานเลี้ยงใหญ่โดยได้เชิญ

เพื่อนฝูงและผู้สนิทคุ้นเคยมาร่วมรับ ประทาน ด้วย เป็นอันมาก ส่วนสุนัขของเขาก็ถือโอกาสเชิญ สุนัข แปลกหน้าซึ่งเป็นเพื่อนสนิทมาร่วมด้วยโดยกล่าวว่า "นายของข้าพเข้าจัดงานเลี้ยงอาหาร ท่านคงจะได้ โอกาสสำราญผิดธรรมดาที่เคยมาบ้างดอก ฉะนั้นฉันจึงขอให้ท่านมาร่วมรับประทานอาหารเย็นกับข้าพเข้าเถอะ"

ด้วยเหตุนี้สุนัข ที่ถูกเชิญ จึงตรงไป ตาม เวลานัด เห็นการเลี้ยงเย็นไปอย่างใหญ่โต จึงกล่าวด้วยหัวใจอันตื้นเต้นยินดีว่า "ข้าพเจ้าดีใจเสียนี่กระไรที่มีโอกาสได้มา ไม่เคยมีโอกาสย่อย ๆ อย่างนี้เลย ข้าพเจ้าจะระวังในการกินให้คุ้มทั้งวันนี้และวันพรุ่งนี้ทีเดียว"

ระหว่างที่มันกำลังดีอกดีใจอยู่นั้น มันกระดิกหางเร่า ๆ ดูราวกับจะแสดงให้เพื่อนเห็นว่าดีใจนัก ช่วยดีใจกับมันบ้าง

ฝ่ายคนครัวเห็นสุนัขเคลื่อนไหวไปมาอยู่ระหว่างจานอาหารก็ฉวยรวบไว้ทั้ง ขาหน้า ขาหลังโดยไม่ฟังอิร้าค่าอิรม เหวี่ยงสุนัขจากหน้าต่างลงไปกระทบพื้นดังลั่น ร้องเป๋ง ๆ วิ่งตัวปวกเปียกไปอย่างตกใจ เสียงร้องของมันได้ยินไป ถึง บรรดา สุนัขข้าง ๆ ถนน ซึ่งต่างวิ่ง เข้า มาหา แล้วถามว่า ไปกินเลี้ยงกลับมาอิ่มดีไหม มันตอบว่า

"ข้าดื่มเหล้าเข้าไปมากจนจำอะไรไม่ได้ ข้าออกมาจากบ้านได้อย่างยังไงไม่รู้เลย"

แขกที่ไม่ได้รับเชิญมักไม่ใคร่จะได้รับการต้อนรับ

Uninvited guests seldom meet a welcome.

บุรุษกับภรรยา
The Man and His Wife

บุรุษผู้หนึ่ง มีภรรยาคนหนึ่งซึ่งกระทำตัวให้เป็นที่เกลียดชังของบรรดาญาติพี่น้องคนในครัวเรือน เขาจึงอยากจะทราบว่า นางจะถูกคนในครอบครัวของบิดาของหล่อนเกลียดเช่นเดียวกันบ้างหรือไม่

ดังนั้นเขาจึงขอส่งตัวนางไปเยี่ยมบิดาของนางเป็นการชั่วคราว เพียงชั่วเวลาไม่นานนักนางก็กลับมา เมื่อเขาสอบถามนางว่า เมื่อไปอยู่บ้านบิดาของนางนั้นสุขทุกข์ประการใด บรรดาคนใช้ปฏิบัติต่อนางอย่างไรบ้าง

ภรรยาตอบเขาว่า "บรรดาคนเลี้ยงวัวและเลี้ยงแกะมองดิฉันไปในด้านเป็นคนที่น่ารังเกียจไปเสียหมด" สามีจึงกล่าวว่า "โอ แม่เมียรักของฉัน ถ้าหากคนที่ต้องออกไปทำงานแต่เช้ามืดพร้อมกับฝูงสัตว์แล้วกลับ

บ้านเอาตอนเย็นยังไม่พอใจเธอแล้ว คนที่เขาต้องขลุกขลุ่ยอยู่กับเธอตลอดทั้งวัน เขาจะรู้สึกอย่างไรในตัวเธอบ้างหนอ ?"

ฟางแห้งเป็นเครื่องชี้ทางลม

Straws show the wind blows.

คนเลี้ยงแกะกับสิงโต

The Shepherdand and the Lion

วันหนึ่งคนเลี้ยงแกะคนหนึ่ง ตรวจนับ แกะของตน จนรู้ว่าแกะจำนวนหนึ่งได้หายไป

เขารู้สึกโกรธ แค้นเป็น กำลัง ถึงกับ สบถสาบาน ออกมาดัง ๆ ว่า เขาจะต้องจับขโมยเอาตัวมาลงโทษให้สาสมให้จงได้ คนเลี้ยงแกะรู้สึกสงสัยสุนัขป่าอยู่ตัวหนึ่งว่าคงจะเป็นผู้ประกอบกรรมอันนี้ ดังนั้นเขาจึงออกติดตามหาตัวเข้าไปใน ดงเขา ซึ่งมีถ้ำ ของสุนัขป่า อยู่หลาย แห่ง แต่ก่อนที่เขาจะ ออกเดิน ทางเขาได้ ยนยาน ศาลกล่าวกับเทวดา อธิษฐานว่าถ้าหากเทวดาช่วยให้เขาได้พบตัวผู้ที่ขโมยแกะของเขาไปแล้ว เขาจะถวายลูกวัวอ่อนเป็นเครื่องสังเวยหนึ่งตัว

คนเลี้ยงแกะเที่ยวเสาะหาสุนัขป่าอยู่เป็นเวลานาน ก็มิได้พานพบมันแม้สักตัวเดียว แต่ขณะที่เขาเดินผ่านไปใกล้ถ้ำใหญ่ตรงไหล่เขาแห่งหนึ่ง สิงโตใหญ่ตัวหนึ่งก็เดินคายแกะตัวหนึ่งออกมาจากถ้ำ คนเลี้ยงแกะตกใจเป็นกำลัง เขาทรุดกายลงนั่งภาวนาด้วยความกลัว

"เทวดาเจ้าข้าเอ๋ย ลูกช้างได้ขนยานไว้โดยมิได้ตั้งใจเลย ลูกช้างถวายขนไว้ด้วยลูกวัวอ่อนตัวอ้วน ๆ ถ้าหากลูกช้างได้พบผู้ขโมยแกะไป แต่คราวนี้ลูกช้างขอถวายขนด้วยวัวตัวโต ๆ อีกตัวหนึ่ง ถ้าหากพระองค์ทรงดลใจให้ผู้ขโมยแกะของลูกช้างไปเสียให้พ้นที่เถิด"

เมื่อได้พบสิ่งที่เราเสาะหาแล้ว ความทะเยอทะยานอยากพบมักจะเพลาลง อย่าขอร้องสิ่งใด ๆ ที่อาจนำความสูญเสียมาสู่เราได้โดยความโง่เขลา

We are often not so eager for what we seek, after we have found it. Do not foolishly ask for things that would bring ruin if they were granted.

สุนัขกับเงา

The Dog and His Reflection

สุนัขตัวหนึ่ง พอพ่อค้าเนื้อโยนกระดูกชิ้นหนึ่ง

ให้ก็รีบคายวิ่งโร่กลับบ้านอย่างเร็วที่สุด เมื่อมันข้ามสะพานไม้ข้ามคูแคบ ๆ แห่งหนึ่ง ยังเอิญมันมองลงไปเห็นเงาของตัวเอง ปรากฏอยู่ในพื้นน้ำอันใส แจ๋วราวกับกระจกอย่างชัดเจน แต่เข้าสุนัขตะกละตัวนั้นคิดว่ามันได้เห็นสุนัขจริง ๆ อีกตัวหนึ่ง กำลังคายกระดูกเนื้อชิ้นใหญ่กว่าของมันเสียอีก

ถ้าหากมันได้ฉุกคิดเสียสักหน่อยมันก็คงจะรู้ได้ดี แต่แทนที่มันจะคิดอย่างว่า มันกลับคายท่อนกระดูกของมันเสียแล้วกระโดดลงไปที่เงาสุนัขในน้ำ มันเลยต้องตะกายว่ายน้ำเข้าฝั่งเพื่อเอาชีวิตรอด ผลที่สุดขณะที่มันตะเกียกตะกายขึ้นจากน้ำและลุกขึ้นยืน แล้วมันจึงคิดขึ้นได้อย่างเศร้าเสียใจว่าไม่ควรที่จะต้องเสียกระดูกเนื้อชิ้นนั้นไปเลย มันเพิ่งจะรู้ว่าตัวเองนั้น ช่างเป็นหมาโง่เง่าเต่าตุ่นเสียนี่กระไร

ความตะกละเป็นความโง่เง่ามาก

It is very foolish to be greedy.

กระต่ายป่ากับเต่า

The Hare and the Tortoise

วันหนึ่ง กระต่ายป่าตัวหนึ่งให้รู้สึกขบขันเต่าที่มันเดินงุ่มง่ามเชื่องช้าเสียเป็นกำลัง

"นี่ท่านจะเดินไปถึงที่หมายละหรือ?" กระต่ายป่าถามแล้วหัวเราะอย่างเยาะเย้ย

"ออ! ถึงสิ——" เต่าตอบ "ฉันจะต้องถึงก่อนที่ท่านคิดเสียอีก หรือจะวิ่งแข่งกันพิสูจน์ดูก็เอา"

กระต่ายป่ารู้สึกขบขันในการที่จะวิ่งแข่งกับเต่า แต่เพื่อความสนุก มันจึงยอมตกลง ดังนั้น สุนัขจิ้งจอกซึ่งยอมรับเป็นผู้ตัดสินก็จัดการกำหนดระยะทางและปล่อยตัวคู่แข่งขันให้วิ่งแข่งกัน

ชั่วเวลาไม่ช้านักกระต่ายป่าก็วิ่งไปไกลสุดสายตา และเพื่อแสดงให้เต่าได้รู้สึกตัวว่ามันเป็นการน่าขบขันเพียงไรที่มันมาวิ่งแข่งกับกระต่ายป่า มันจึงล้มตัวลงนอนริมทางหมายใจจะหลับสักงีบจนกว่าเต่าจะตามมาทัน

ในระหว่างนั้น เต่าก็ค่อย ๆ เดิน อย่างเชื่องช้าไปโดยมิได้หยุดยั้ง ชั่วระยะเวลาหนึ่งก็ผ่านที่ซึ่งกระต่ายป่านอนหลับอยู่ไป แต่ถึงกระนั้นกระต่ายป่าก็ยังคงนอนหลับอยู่อย่างสงบ พอมันตกใจตื่นขึ้นก็ปรากฏว่าเต่าเดินใกล้จะถึงหลักชัยอยู่แล้ว ครานี้กระต่ายป่าออกวิ่งอย่างสุดฝีเท้า แต่มันก็ไม่สามารถไล่ตามเต่าได้ทัน

การแข่งขันไม่จำเป็นต้องใช้ความว่องไวรวดเร็วเสมอไป

The race is not always to the swift.

คน, ม้า, วัวและสุนัข

The Man, the Horse, the Ox and the Dog

ม้า, วัว, และสุนัข ต่างพากันตัวสั่นงันงกเพราะความหนาวจนต้องเข้าไปหลบอยู่กับคน คนผู้นั้นก็ต้อนรับด้วยใจกรุณาถึงขนาดก่อไฟให้พวกมันได้รับความอบอุ่น เขานำข้าวโอ๊ตมาให้ม้ากิน นำหญ้าแห้งมาให้วัวกิน ทั้งยังนำเนื้อจากโต๊ะอาหารของเขามาเลี้ยงดูสุนัขอีกด้วย

เพื่อเป็นการตอบแทนความกรุณาของคน สัตว์ทั้งสามตั้งใจจะถ่ายทอดอุปนิสัยความสามารถให้คน มันแบ่งชีวิตคนเป็นสามตอน ทุก ๆ ตอนประสิทธิ์ประสาทนิสัยให้พอเหมาะกับชีวิตของคนที่มีประจำในระยะนั้น ๆ ม้าเลือกเอาระยะปีต้น ๆ โดยอุทิศให้ตามคุณสมบัติประจำตัวของมัน โดยเหตุนี้คนทุก ๆ คนที่ยังอยู่ในวัยหนุ่มจึงเป็นคนว่องไวแข็งแรง หัวแข็งมุทะลุเอาแต่ใจตัวเอง วัวรับ

ถ่ายทอดนิสัยให้คนในระยะต่อไปของการดำรงชีวิต โดยเหตุนี้คนในวัยกลางคนจึงชอบทำงานอุทิศเวลาในตอนนี้ให้แก่งาน ตั้งหน้าตั้งตาสะสมทรัพย์สมบัติและมีนิสัยออมทรัพย์ในระยะนี้

ในขั้นปลายแห่งชีวิตของคนเป็นเรื่องที่สุนัขจะถ่ายทอดนิสัยให้ โดยเหตุนี้คนแก่จึงชอบพูดมากโดยไม่มีหางเสียง ฉุนเฉียว ไม่สู้ยินดียินร้าย และมักเป็นคนเห็นแก่ตัว อดทนแต่ในกิจการบ้านเรือนของตัวเอง แต่รังเกียจผู้อื่นรวมทั้งบรรดาผู้ที่ไม่ส่งเสริมอำนวยความสุขและความจำเป็นให้เขาในระยะนี้

การบำเพ็ญความดี ย่อมเป็นการลงทุนอย่างเดียวเท่านั้นที่จักไม่ขาดทุนเลย

Goodness is the only inivestment that never fails.

สุนัขจิ้งจอกกับคนตัดไม้

The Fox and the Woodcutter

สุนัขจิ้งจอกตัวหนึ่งวิ่งหนีฝูงสุนัขล่าเนื้อไปพบคนตัดไม้ผู้หนึ่งซึ่งกำลังโค่นต้นโอ๊กอยู่ มันอ้อนวอนคนตัดไม้ให้หาที่ซ่อนที่ปลอดภัยให้มันสักแห่ง คนตัดไม้แนะ

นำให้มันไปซ่อนอยู่ในกระท่อมของเขา สุนัขจิ้งจอกจิ้งคลานเข้าไปซุกอยู่ตรงมุมห้อง

ต่อมาอีกเพียงสองสามนาที นักล่าสัตว์กับสุนัขล่าเนื้อของเขาก็ตามมาถึง แล้วถามคนตัดไม้ว่าเห็นสุนัขจิ้งจอกบ้างไหม คนตัดไม้บอกว่าไม่เห็น แต่เขาก็เผ้าชี้มือไปทางกระท่อมที่สุนัขจิ้งจอกซ่อนตัวอยู่ระหว่างที่เขาพูด แต่นักล่าสัตว์ไม่ทันสังเกตเห็นการบอกใบ้ของคนตัดไม้ หลงฟังแต่คำพูดเลยบุกบั่นคนหาสุนัขจิ้งจอกต่อไปเบื้องหน้า

เมื่อนักล่าสัตว์กับฝูงสุนัขล่าเนื้อผ่านเลยไปหมดแล้ว สุนัขจิ้งจอกก็จากไปโดยมิได้หันมามองคนตัดไม้เลย คนตัดไม้ตะโกนร้องเรียกสุนัขจิ้งจอก แล้วเดินเข้าไปหาพร้อมกับพูดว่า "เจ้ามันอกตัญญูเสียจริง ๆ เจ้าเป็นหนี้ชีวิตไว้กับข้าดูรึ เจ้าจะจากข้าไปโดยมิได้ขอบใจข้าเลยสักคำ" สุนัขจิ้งจอกตอบว่า "จริงทีเดียว ข้าพเจ้าควรจะขอบใจท่านด้วยศรัทธาอันแก่กล้า ถ้าหากมือของท่านไม่ทรยศกับปากของท่านเอง"

จงคิดไว้ในใจ อย่าได้พูดออกมา

Give thy thoughts no tongue.

ขุนศึกหัวล้าน

The Bald Knight

อัศวินหัวล้านผู้หนึ่งสวมวิคออกไปล่าสัตว์ บังเอิญมีกระแสลมพัดกระโชกเอาหมวก และวิคของเขาหลุดไปจากศีรษะ ยังผลให้บรรดาเพื่อนฝูงที่ร่วมเดินทางไปด้วยส่งเสียงหัวเราะกันอย่างครื้นเครงด้วยความขบขัน

อัศวินผู้นั้นชักม้าหยุดพร้อมกับกล่าวผสมอย่างตลกคะนองไปกับบรรดาสหายเหล่านั้นด้วยว่า "มันจะแปลกอะไรกับไอ้ผมซึ่งมันไม่ใช่ของฉัน มันจะปลิวหลุดไปไม่ได้ แม้แต่คนที่เป็นเจ้าของผมซึ่งผมอาศัยหัวของเขาเป็นที่ขึ้นมาตั้งแต่แรกเขาเกิดยังหนีเขาไปได้"

จงระวังสติของท่าน และเสียงก็จะระวังตัวของมันเอง

Take care of the sense and the sounds will take care of themselves.

ลิงกับชาวประมง

The Monkey and the Fisherman

ลิงตัวหนึ่งนั่งขัดเข่าอยู่บนกิ่งไม้สูงตระหง่าน เห็นชาวประมงเหวี่ยงแหลงไปในแม่น้ำ ก็คอยจับตาดูว่าเขา

จะทำอย่างไรกันต่อไป เมื่อชาวประมงจับปลากันอยู่พักหนึ่งก็กลับไปกินอาหารที่บ้าน ปล่อยแหทิ้งไว้ที่ริมตลิ่ง ฝ่ายลิงซึ่งเป็นสัตว์ชอบตามอย่าง ก็ไต่ลงมาจากยอดไม้และพยายามทำอย่างชาวประมงเหล่านั้น ยกแหขึ้นแล้วก็เหวี่ยงลงไปในน้ำ แต่แหกลับพันกันยุ่งเหยิงจนพาตัวลิงหล่นลงไปด้วย เมื่อมันกำลังจะจมน้ำตาย มันกล่าวขึ้นกับตัวเองว่า "สมน้ำหน้าตัวเราเองแล้ว มันธุระอะไรของเราที่ไม่เคย จับแหแต่ พยายาม จะไป จับปลากับเขาด้วย"

ไม่มีบาปกรรมใด ๆ เว้นแต่ความโง่

There is no sin except stupidity.

หมู่ลิงนักเริงระบำ

The Dancing Monkeys

เจ้าชายองค์หนึ่งมีฝูงลิงที่ฝึกให้เต้นรำได้ อย่างดีตามธรรมชาติ ลิงเป็นสัตว์ช่างจดจำทำตามอย่างคนเสมอ มันต่างแสดงตัวว่ามันเป็นลูกศิษย์ที่มีความสามารถมาก และเมื่อมันแต่งกายด้วยเสื้อผ้าอย่างดีมีหน้ากากใส่ มันเต้นระบำรำร่ายได้คล้ายกับพวกมหาดเล็กเหมือนกัน

บรรดาผู้ดูต่างตบมือสรรเสริญกันเกรียวกราว จนกระทั่งวันหนึ่งมหาดเล็กคนหนึ่ง ล้วงเอาลูกนัทหนึ่งกำมือออกมาจากกระเป๋า เขาโยนลูกนัทเหล่านั้นขึ้นไปบนเวที บรรดาลิงเห็นลูกนัทเข้าก็ลืมตัวว่ากำลังร่ายรำอยู่ มันกลายเป็นลิงแทนเป็นนักละคร ต่างตัวต่างดึงหน้ากากและฉีกเสื้อผ้าโผถลาเข้าพัดกันเพื่อแย่งลูกนัท การชมละครรำก็เป็นอันสิ้นสุดท่ามกลางเสียงหัวร่อและขบขันของผู้ดูทั่วหน้า

ธรรมชาติย่อมอยู่เหนือการสั่งสอนทั้งหมด

Nature is beyond all teaching.

ผึ้ง, ต่อและแตน

The Bees and Wasps, and the Hornet

รวงผึ้งรวงหนึ่งอยู่ในโพรงลึกของต้นไม้ต้นหนึ่ง ต่อพากันอ้างว่าเป็นของมัน ส่วนผึ้งก็มั่นใจว่าเป็นรวงผึ้งของมัน การโต้เถียงจึงเกิดขึ้นเป็นการใหญ่จนดูคล้ายกับว่าถ้าไม่มีการต่อสู้กันแล้ว เรื่องเห็นจะสิ้นสุดยุติไม่ได้ แต่ผลที่สุดเนื่องจากมันยังพอมีหัวคิดกันอยู่บ้าง มันจึงตกลงกันว่าควรจะมีผู้ตัดสินเรื่องนี้ขึ้น ดังนั้น มันจึงพากันไป

เล่าเรื่องให้แตนซึ่งเป็นผู้ทรงไว้ ซึ่งความยุติธรรมในย่านป่าแห่งนั้นฟัง

เมื่อผู้ตัดสินนำเรื่องขึ้นพิจารณา บรรดาพยานก็พากันอ้างว่าพวกมันได้เห็นแมลงมีปีกชนิดหนึ่งซึ่งตัวใหญ่มีสีเหลือง ๆ ดำ ๆ ร้องเสียงหึ่ง ๆ เหมือน ตัวผึ้งอยู่ใกล้ ๆ บริเวณโพรงไม้แห่งนั้น

ข้างฝ่ายทนาย ของ ตัวต่อ ก็ลุกขึ้น ค้าน ทันที ว่าลักษณะรูปร่างดังกล่าว เป็นลักษณะของลูกความของมันแท้ ๆ ทีเดียว

แต่พยาน หลักฐาน ดังกล่าว ก็ยังไม่ สามารถ จะช่วยให้ผู้ตัดสินคือแตนชี้ขาดลงไปได้ ดังนั้นมันจึงขอเลื่อนเวลาตัดสินไปอีก ๖ สัปดาห์ เพื่อให้เวลามันคิดให้รอบคอบ เมื่อถึงเวลาพิจารณาคดีอีก คู่คดีทั้งสองฝ่ายต่างก็นำพยานมาอ้างฝ่ายละมาก ๆ มีตัวหนึ่งลุกขึ้นยืนแถลงเป็นปากแรก เมื่อมีการซักค้านก็พอดีมีผึ้งแก่ที่ฉลาดตัวหนึ่งลุกยืนแถลงต่อศาลว่า

“ท่านผู้พิพากษาอันทรงเกียรติ” ผึ้งแก่กล่าวขึ้น “คดีเรื่องนี้ผ่านมาเป็นเวลา ๖ สัปดาห์แล้ว ถ้าไม่สามารถจะตัดสินได้ในเร็ว ๆ นี้ น่าผึ้งเห็นจะต้องเสียงานใช้การไม่ได้ ข้าพเจ้าเห็นว่าควรจะสั่งให้ทั้งผึ้งและต่อไป

จัดการสร้างรวงขึ้นสักแห่งหนึ่ง แล้วเราจะได้ทราบในไม่ช้าว่าน้ำผึ้งเป็นของใครแน่”

พวกต่อพากันลุกขึ้นค้าน เสียงแข็ง—แตน ซึ่งเป็นผู้พิพากษาอันชาญฉลาดจึงเข้าใจได้ทันทีว่าทำไมพวกต่อจึงค้านเช่นนั้น พวกต่อรู้ตัวดีว่ามันไม่สามารถสร้างรวงผึ้งลงในรังได้

“เป็นที่เห็นอย่างแจ้งชัดแล้ว” ผู้พิพากษากล่าวขึ้น “ว่าใครสร้างรวงผึ้งได้ และใครสร้างไม่ได้ น้ำผึ้งจึงเป็นของตัวผึ้งแน่นอน”

ความสามารถพิสูจน์ตัวเองได้จากการกระทำ

Ability proves itself by deeds.

นกล้าคกับลูก

The Lark and Her Young Ones

นกล้าคตัวหนึ่งทำรังอยู่ในทุ่งข้าวสาลี หลังจากนั้นต่อมาอีกหลายวัน ต้นข้าวสาลีก็เจริญเติบโตสูงขึ้น และในวันเวลาเดียวกัน บรรดาลูกนกทั้งหลายก็เติบโตแข็งแรงขึ้น ต่อมาวันหนึ่ง เมื่อรวงข้าวสุกชูรวงไสวอยู่ท่ามกลางสายลมนั้น ชาวนากับบุตรชายของเขาก็เดินเข้ามาในทุ่ง

"ข้าวสาลีเหล่านี้พอจะเก็บเกี่ยวได้แล้ว" ชาวนากล่าวกับบุตรชาย "เราเห็นจะต้องขอแรงเพื่อนบ้านมาช่วยเกี่ยวข้าวละ"

บรรดาลูกนกตัวอ่อนๆ ซึ่งอยู่ในรังใกล้ๆ บริเวณนั้นพากันตกใจเป็นอันมาก เพราะมันรู้ดีว่าพวกมันคงจะต้องตกอยู่ในอันตรายครั้งยิ่งใหญ่ ถ้าหากมันไม่รีบออกจากรังเสียก่อนที่ผู้เกี่ยวข้าวจะมาถึง เมื่อแม่นกล้าคนำอาหารกลับมาให้ลูก ลูกๆ ของมันจึงเล่าเรื่องที่ได้ยินมาให้แม่มันฟัง

"อย่าตกใจเลยลูก" แม่นกล้าคพูด "ถ้าหากชาวนาพูดว่าเขาจะไปขอแรงเพื่อนบ้านมาช่วยเขาทำงานจริงๆ ละก็ข้าวสาลีนี้คงยังไม่ถูกเก็บเกี่ยวดอก"

ต่อมาอีกสองสามวัน ข้าวสาลีก็สุกอร่าม พอสายลมพัดมาต้องรวงข้าว เมล็ดข้าวสาลีที่สุกงอมกรวงหล่นลงมาบนหัวของลูกนกล้าคเหล่านั้นทุกครั้ง

"ถ้าไม่รีบลงมือเกี่ยวข้าวทันทีละก็——" ชาวนาพูดขึ้น "เราเห็นจะต้องสูญเสียข้าวไปตั้งครึ่งทีเดียว พรุ่งนี้เราต้องลงมือเกี่ยวกันเองเถอะ"

เมื่อลูกนกล้าคบอกกับแม่ของมัน ตามที่มันได้ยินชาวนาพูดในวันนั้น แม่ของมันจึงกล่าวว่า

"ถ้าเช่นนั้นเราต้องริ้ยออกจากรังทันทีเถอะ เมื่อชาวนาตกลงใจว่าจะทำงานของเขาเองโดยไม่หวังพึ่งผู้ใดแล้ว ลูกของมั่นใจเสียเถอะว่าคงจะไม่มีการหน่วงเวลาใดๆ อีกต่อไปแล้ว"

ในตอนบ่ายวันนั้น มีเสียงนกกระพือปีกกันพึบพับพอวันรุ่งขึ้นเมื่อแสงอาทิตย์ส่องฟ้า ชาวนากับบุตรชายของเขามาเกี่ยวข้าวพบแต่รังนกเปล่าๆ ทิ้งอยู่เท่านั้น

การช่วยตัวเองนั้นแหละเป็นการดีที่สุด

Self-help is the best help.

แมวกับหนูเฒ่า

The Cat and the Old Rat

ครั้งหนึ่ง มีแมวตัวหนึ่งซึ่งปรจิดเปรียวมีสายตาไวมากจนกระทั่งไม่มีหนูตัวใดกล้าโผล่หนวดออกไปให้เห็นเพราะกลัวจะถูกขบกินเสียทั้งเป็น ดูเหมือนแมวตัวนั้นจะเที่ยวเดินตรวจตราทั่วๆ บริเวณพร้อมด้วยกรงเล็บอันกางพร้อมที่จะตะครุบหนูได้ทุกเมื่อ ผลที่สุดบรรดาหนูทั้งหลายก็ได้แต่เก็บตัวเงียบอยู่ในรูจนกระทั่งแมวคิดว่า ถ้าจะขบหนูสักตัวหนึ่งเห็นจะต้องใช้สติปัญญาเป็นอย่างดีจึงจะได้ ดังนั้นต่อมาวันหนึ่ง แมวจึงคลานขึ้นไป

ขนหิ้งแล้วห้อยหัวลงมาทำราว กับว่ามันตาย แล้วโดยเอาขาข้างหนึ่งเกี่ยวไว้กับเชือก

เมื่อหนูโผล่หัวออกมา และมองเห็นแมวอยู่ในลักษณะเช่นนั้น มันจึงพากันคิดว่าแมวถูกจับแขวนไว้เป็นการลงโทษเพราะทำความผิดอะไรเข้าแล้ว ครั้งแรก ๆ พวกหนูยังกริ่งเกรงอยู่จึงได้ แต่เพียงยื่นหัวออกมาทำขมกฟดพืดอย่างระมัดระวัง แต่เมื่อเห็นว่าไม่มีอะไรควรตกใจแล้ว ต่างก็พากันออกจากรูเพื่อแสดงความรื่นเริงฉลองการตายของแมวโดยทั่วหน้ากัน

ทันใดนั้นเอง แมวก็ปล่อยตีนทิ้งตัวลงมา และก่อนที่หนูจะได้สติจากการตกตะลึง แมวก็ตะปบหนูตายไปเสียสามหรือสี่ตัวแล้ว

หลังจากนั้น พวกหนูยิ่งเก็บตัวเงียบอยู่ในรูอย่างเคร่งครัดมากขึ้นกว่าเดิมอีก แต่แมวยังกระหายใคร่จะกินหนูต่อไป ก็พยายามหากลอุบายให้แยบคายยิ่งขึ้นอีกเช่นเดียวกัน มันเกลือกตัวคลุกแป้งจนทั่ว แล้วลงนอนในถังแป้ง ลืมตาไว้คอยเผ้ามองดูบรรดาหนูข้างหนึ่ง

การณ์ได้เป็นไปสมคาด ในมิช้าบรรดาหนูก็เริ่มคลานออกมาจากรูอีก เข้าแมวเตรียมจะตะครุบหนูหนุ่มที่อ้วนพีตัวหนึ่งอยู่แล้ว พอดีมีหนูแก่ตัวหนึ่งซึ่งมีความ

ชำชองรู้เช่นเห็นชาติแมวและกัยดักหนูเป็นอย่างดีจนกระทั่งเคยเสียหางมาแล้ว ยันตัวลุกขึ้นนั่งในระยะที่ห่างจากอันตรายใกล้ ๆ กับรูกำแพงซึ่งมันอาศัยอยู่

"ระวังให้ดี" มันต้องตะโกน "ในนั้นอาจมีอาหารมากมาย แต่ฉันมอง ๆ ดูแล้วรู้สึกว่ามันเหมือนแมวเหลือเกิน แต่มันจะเป็นอะไรก็แล้วแต่เถอะ เราควรจะอยู่ห่าง ๆ ไว้ก่อนเป็นปลอดภัยแน่

คนฉลาดย่อมไม่พาตัวเข้าไปตกอยู่ในกลอุบายอีกเป็นครั้งที่สอง

The wise do not let themselves be tricked a second time.

สิงโตกับปลาโลมา

The Lion and the Dolphin

สิงโตตัวหนึ่งท่องเที่ยวไปตามชายฝั่งทะเล บังเอิญเห็นปลาโลมาตัวหนึ่งชูหัวอยู่ท่ามกลางระลอกคลื่น จึงชักชวนให้ปลาโลมาคบหาเป็นเพื่อนกันกับมัน อ้างว่าสัตว์ทุกชนิดควรจะได้เป็นเพื่อนที่ดีต่อกัน และเนื่องจากตัวหนึ่งเป็นเจ้าป่าอยู่บนบก อีกตัวหนึ่งเป็นผู้ครองอำนาจอยู่ในท้องมหาสมุทรก็เป็นการเหมาะนัก ปลาโลมาตกลงเห็นพ้องด้วยกับคำชักชวนนั้น

ต่อมาอีกเพียงไม่ช้านัก สิงโตเกิดต่อสู้ขึ้นกับวัวป่าจึงเรียกหาปลาโลมาให้ช่วย ถึงแม้ปลาโลมาใคร่จะช่วยก็จริง แต่มันก็ไม่สามารถจะช่วยได้ เพราะไม่มีทางที่จะขึ้นบกได้เลย สิงโตจึงด่าปลาโลมาว่าเป็นเพื่อนทรยศหักหลังมัน ปลาโลมากล่าวตอบว่า "สหายเอ๋ย ท่านจะมาตำหนิฉันได้หรือ ท่านจงตำหนิธรรมชาติที่สร้างให้ฉันเกิดมาเป็นสัตว์น้ำ และไม่ยอมให้ฉันขึ้นไปอาศัยอยู่บนบกได้"

อย่าพึงให้คำมั่นสัญญาเกินกว่าที่ท่านสามารถทำได้

Never promise more than you can perform.

สุนัขไล่เนื้อชรา

The Old Hound

สุนัขไล่เนื้อตัวหนึ่งสมัยเมื่อมันยังหนุ่มแน่นอยู่นั้น มันมีกำลังและไม่เคยย่อท้อต่อสัตว์ป่าชนิดใดเลย แต่เมื่อมันแก่และต้องมาจับหมูป่าตัวหนึ่งเข้าโดยยังเอิญ มันโดดเข้าตะครุบกัดเข้าที่ใบหูของหมู เนื่องจากเขี้ยวของมันเปราะหมูป่าจึงหนีหลุดไปได้ นายของมันวิ่งปราดมาเห็นเข้าก็โกรธเพราะความผิดหวัง เขาด่ามันอย่างรุนแรง

สุนัขล่าเนื้อเงยหน้าขึ้นมองแล้วกล่าวว่า “มันหาได้เป็นความผิดของข้าพเจ้าไม่ดอกนาย ความจริงข้าพเจ้ายังมีความสามารถอยู่เหมือนเดิม แต่ความแก่ชราของข้าพเจ้านั้นมันเป็นเรื่องช่วยไม่ได้ ความจริงข้าพเจ้าควรจะได้รับความยกย่องในความสามารถที่ผ่านมาแล้ว มากกว่าการที่จะถูกท่านตำหนิในความเป็นไปของข้าพเจ้าในขณะนี้เสียอีก”

ความสำเร็จย่อมไม่เคยถูกตำหนิเลย

Success is never blamed.

พี่ชายกับน้องสาว

The Brother and the Sister

บิดามีบุตรชายคนหนึ่ง และบุตรหญิงอีกคนหนึ่ง บุตรชายเป็นคนมีรูปร่างน่าเอ็นดูอย่างน่าทึ่ง ส่วนบุตรสาวเป็นคนมีรูปร่างน่าเกลียดเป็นพิเศษเช่นเดียวกัน วันหนึ่งขณะที่เด็กทั้งสองกำลังเล่นกันตามประสาเด็ก บังเอิญเห็นรูปร่างของตัวไปปรากฏในกระจกเงาของมารดาที่วางอยู่บนเก้าอี้เข้าด้วยกัน เด็กชายพึงพอใจในรูปร่างอันสวยงามของตนนัก ส่วนเด็กหญิงให้เกิดความฉุนเฉียวจนไม่สามารถจะทนฟังพี่ชายชมตัวของเขาเอง

อยู่ได้ หาว่าพี่ชายพูดจาถากถางเยาะเย้ยรูปร่างอันน่าเกลียดของตน วิ่งไปฟ้องบิดา หาว่าพี่ชายเอาความงามซึ่งควรจะเป็นของผู้หญิงไปเป็นของตัวเสียหมด

ผู้เป็นบิดากัมลงกอดบุตรน้อยทั้งสองแล้วจูบอย่างรักใคร่พลางกล่าวกับลูกน้อยทั้งคู่ว่า "พ่ออยากจะให้เจ้าทั้งสองมองดูกระจกทุกๆวัน ลูกซึ่งเป็นผู้ชายก็จงพยายามอย่าให้ความงามของลูกถูกความชั่วมาลบล้างไปเสีย ส่วนลูกซึ่งเป็นผู้หญิงก็จงพยายามประกอบคุณงามความดีเข้าไว้ จะได้เป็นที่เชิดชูแทนความงามที่ลูกปรารถนานั้นเถิด"

สิ่งที่เป็นธรรมชาติแล้ว ไม่น่าอับอายเลย

What is natural is never disgraceful.

ช่างปะรองเท้ากลายเป็นหมอ

The Cobbler Turned Doctor

ช่างปะรองเท้าผู้หนึ่งไม่สามารถจะดำเนินอาชีพของเขาได้พอกิน เขาจึงวางมือจากอาชีพนั้นแล้วเริ่มฝึกหาความชำนาญในทางเครื่องยาในเมืองแห่งหนึ่ง ซึ่งเขาเองก็ยังไม่รู้จัก เขาขายเครื่องยาไปอย่างหนึ่งโดยคิดว่ามันเป็นยาสำหรับแก้ยาพิษทุกชนิด จนกระทั่งเขากลาย

เป็นคนมีชื่อเสียงเพราะข่าวคราวที่มีผู้บกย่อง ตลอดจนการโฆษณาอย่างแพร่หลายของเขา

อยู่มาวันหนึ่งตัวเขาเองกลับล้มป่วยลงอย่างหนัก ฝ่ายท่านข้าหลวงในเมืองนั้นเกิดอยากจะ ทดลองใน ความเป็นหมอของเขา จึงเรียกถ้วยมาใบหนึ่ง ทำทีเป็นเอายาพิษผสมกับยาแก้พิษ ของ หมอ แล้ว บอกให้ เขาดื่มโดยสัญญาว่า ถ้าเขาดื่มได้จะให้รางวัล ช่างปะรองเท้าเกิดกลัวความตาย เลยยอมรับสารภาพออกมาว่าเขาไม่มีความรู้ในทางยาเลย เขาบังเอิญกลายเป็นคนมีชื่อเสียงขึ้นมาได้ก็เพราะ ความโง่เง่างมงาย ของประชาชน ที่หลงเชื่อเขา ท่านข้าหลวงจึงเรียกประชุมพวกราษฎรแล้วป่าวประกาศให้รู้ทั่วกันว่า “พวกท่านช่างโง่เง่าเสียนี่กระไร ที่มาหลงเชื่อคนซึ่งไม่มีใครเขาเชื่อถือแม้แต่จะให้ปะรองเท้าให้เขา”

คนเราย่อมรู้จักตัวเองดีที่สุด

Every man is best known to himself.

นกนางแอ่นกับนกกา

The Swallow and the Crow

วันหนึ่ง นกนางแอ่นกับอีกาเกิดถกเถียงกันเรื่องขนของมัน

นกนางแอ่นพูดว่า “ดูขนอันอ่อนนุ่มเป็นมันของฉันซิ ขนอันแข็งของท่านน่ะมันเปรียบเทียบไม่ได้ดอก ทำไมท่านไม่ทำขนของท่านให้ดีกว่านี้เล่า ทำตัวให้ผึ่งผายขึ้นสักหน่อยเป็นไร”

“ขนของท่านอาจมีประโยชน์ดีก็แต่ในฤดูใบไม้ผลิ” อีกาตอบ “แต่ฉัน—ฉันทำไม่ได้เสียแล้วว่า ฉันเคยเห็นท่านหรือเปล่าในฤดูหนาว เพราะในตอนนั้นฉันภูมิใจในตัวของฉันมาก”

เพื่อนในยามอากาศดีไม่สู้มีค่าน่าคบนัก

Friends in fine weather only, are not worth much.

สุนัขจิ้งจอกกับกา

The Fox and the Crow

เช้าวันหนึ่งมีอากาศแจ่มใส ขณะที่สุนัขจิ้งจอกตัวหนึ่งเดินดมกลิ่นเที่ยวหาอาหารกินเข้าไปในบริเวณป่าไม้แห่งหนึ่งนั้น มันเห็นกาตัวหนึ่งเกาะอยู่บนกิ่งของต้นไม้ต้นหนึ่งซึ่งขึ้นอยู่เหนือตัวมัน กาตัวนั้นมิใช่เป็นกาตัวแรกที่มันพึ่งเคยเห็น แต่มันสนใจจนถึงกับหยุดยืนมองดูก็คือก้อนเนยซึ่งกาคาบอยู่ในปากต่างหาก

"ไม่จำเป็นจะต้องเที่ยวเดินหาของกินให้ไกลต่อไปอีกแล้ว" สุนัขจิ้งจอกนึกในใจ "นี่เป็นอาหารอันโอชาชิ้นที่จะเป็นอาหารเช้าของเราละ"

มันออกวิ่งเหย่าๆ เข้าไปที่โคนต้นไม้ซึ่งอีกาเกาะอยู่ จ้องมองขึ้นไปดูอีกาอย่างพึงพอใจแล้วพูดว่า อรุณสวัสดิ์เจ้านกน้อยอันสวยงาม"

อีกาเอียงคอมองจ้องดูสุนัขจิ้งจอกอย่างสงสัย แต่ก็กระชับจะงอปากคาบชิ้นเนยไว้อย่างแนบแน่น โดยมิยอมตอบรับคำทักทายแต่ประการใด

"แหม, มันช่างเป็นนกที่งามมีเสน่ห์เสียนี่กระไร" สุนัขจิ้งจอกพูดต่อไป "ขนของมันส่องแสงเป็นมันระยับ เรือนร่างก็งามชดช้อย ปีกก็งามหยดย้อยเสียจริงๆ นกที่มีรูปร่างงดงามเช่นนี้คงมีเสียงไพเราะแน่ เพราะทุกๆ สิ่งทั่วเรือนร่างงามไม่มีที่ติเลย เอ นกตัวนี้จะร้องเพลงได้ไหมหนอ ฉันคิดว่านกตัวนี้พอจะเรียกได้ว่านางพญานกที่เดียว"

เมื่อได้ฟังคำเยินยอเช่นนั้น อีกาก็ลืมความพิศวงสงสัยทั้งปวง แม้กระทั่งอาหารเช้าของตัวเองเสียสิ้น มันต้องการอย่างยิ่งยวดที่จะได้รับการยกย่องว่าเป็นนางพญานกเท่านั้น

ดังนั้นมันจึงอ้าจะงอยปากของมัน จนกว้าง เพื่อจะเปล่งเสียงร้องกาออกมาให้ดังที่สุดที่จะดังได้ เป็นเหตุให้ก้อนเนยหลุดจากปากของมันร่วงหล่นเข้าปากสุนัขจิ้งจอกซึ่งอ้าคอยรับอยู่เบื้องล่าง

"ขอบใจมาก" สุนัขจิ้งจอกร้องบอกอย่างอ่อนหวานขณะที่มันเดินจากไป "ถึงแม้เสียงของเจ้าจะฟังแปร่ง ๆ ไปบ้าง ทว่ามันก็ดังแน่ไปเลย แต่ว่า—เอ—ไหวพริบของเจ้ามันไปอยู่เสียที่ไหนหมดหนอ?"

คนช่างประจบจะดำรงชีพอยู่ได้ก็ต่อเมื่อมีคนชอบฟังคำประจบเท่านั้น

The flatterer lives at the expense of those who will listen to him.

คนถูกสุนัขกัด

The Man Bitten by a Dog

ชายคนหนึ่งถูกสุนัขกัด เขาเที่ยวหาคนมารักษาบาดแผล มีเพื่อนคนหนึ่งมาพบเขาเข้า เมื่อรู้ว่าเขากำลังต้องการอะไรแล้วก็กล่าวกับเขาว่า "ถ้าแกจะรักษาแล้วต้องไป หา ขนมปัง มา ชิ้น หนึ่ง เอาไป ซับเลือด ที่ปากแผลของแก แล้วเอาไปให้สุนัขตัวที่กัดแกกินเสียก็จะหาย"

ชายคนที่ถูกสุนัขกัดได้ยินคำแนะนำแยบคายเข้าก็หัวเราะแล้วกล่าวว่า “ถ้าฉันทำอย่างนี้ก็ดูคล้ายกับว่าฉันไปเที่ยวขอให้สุนัขทุกตัวในเมืองนี้มากัดฉันน่ะซิ”

ผลประโยชน์อันเกิดจากกรรมชั่ว ย่อมมีแต่ทางเพิ่มพูนความเสียหายให้แก่ท่านมากยิ่งขึ้น

Benefits bestowed upon the evil—disposed, increase their means of injuring you.

ลาขี้เล่น

The Playful Ass

ลาตัวหนึ่งได้ขึ้นไปบนหลังคา กระโดดโลดเต้นอยู่จนกระเบื้องแตก เจ้าของบ้านจึงรีบขึ้นไปไล่มันลงมาโดยใช้ตะบองอันหนาหวดอย่างไม่ปรานี

เจ้าลาร้องว่า “ก็เมื่อวานนี้ข้าพเจ้าเห็นลิงขึ้นไปทำอย่างนี้ ท่านสิกลับหัวเราะเป็นสนุกอยู่มิใช่หรือ”

ผู้ที่ไม่รู้จักว่าสถานที่แห่งใดจะเหมาะสมแก่ตน ผู้นั้นควรจะถูกสั่งสอนเสียบ้าง

Those who do not know their right place must be taught it.

มดกับนกพิราบ

The Ant and the Dove

นกพิรายตัวหนึ่งเห็นมดตัวหนึ่งตกลงไปในลำธารแห่งหนึ่ง เจ้ามดตัวนั้นพยายามอย่างไรก็ตะเกียกตะกายไปไม่ถึงฝั่ง ด้วยความสงสาร นกพิรายจึงโยนชิ้นฟางลงไปใกล้ ๆ ตัวมดชิ้นหนึ่ง มดเกาะฟางชิ้นนั้นไว้แน่นราวกับคนเรือแตกที่เกาะติดเศษเสากระโดงเรือ แล้วก็พาตัวลอยเข้าถึงฝั่งได้ โดยปลอดภัย

ต่อมาไม่ช้า มดตัวนั้นเห็นชายคนหนึ่งกำลังจะฆ่านกพิรายตัวนั้นด้วยก้อนหินก้อนหนึ่ง แต่ขณะที่ชายคนนั้นเงื้อก้อนหินจะขว้าง มดก็กัดชายคนนั้นเข้าที่ส้นเท้า เนื่องจากความเจ็บทำให้เขาขว้างก้อนหินผิดที่หมาย นกพิรายตกใจก็เลยบินหนีเข้าไปในป่าไม้ โดยปลอดภัย

ความกรุณาปรานีเป็นสิ่งที่ไม่เสียหลาย

A kindness is never wasted.

แมลงวันกับแมลงเม่า

The Fly and the Moth

คืนวันหนึ่ง แมลงวันตัวหนึ่งบินไปเกาะไหน้ำผึ้ง

และได้ชิมรสว่าน้ำผึ้งนั้นหวานอร่อยดีนัก มันจึงไต่ตอม กินน้ำผึ้งอยู่รอย ๆ ปากไห

มันไต่ลงไปทีละน้อย ๆ จน กระทั่ง ลงไป อยู่ในไห และผลที่สุดก็รู้สึกว่า ตัวของมันมีน้ำผึ้งติดอยู่เหนียวเหนอะหนะ ขาและปีกก็ชุ่มไปด้วยน้ำผึ้งจนไม่สามารถจะขยับเขยื้อนใช้เดินและบินได้

ทันใดนั้น มีแมลงเม่าตัวหนึ่งบินผ่านมาเห็นแมลงวันดิ้นขลุกขลักอยู่ในไหน้ำผึ้งจึงร้องว่า: "โธ่ เจ้าช่างเป็นแมลงที่โง่เง่าเสียนี่กระไร นี่แหละเป็นผลที่เจ้าตะกละเกินไปจึงต้องติดอยู่ในไหน้ำผึ้งเช่นนั้น"

แมลงวันไม่สามารถจะโต้ตอบประการใดได้ แต่พอตกตอนเย็น มันก็เห็น แมลงเม่า บิน อยู่ รอย ๆ โคมไฟอย่างน่ารำคาญ เจ้าแมลงเม่ายิ่งบินก็ยิ่งใกล้ไฟเข้าไปทุก ๆ รอบ ผลที่สุดก็บินตรงเข้าไปหาไฟเลยถูกไฟเผาตาย

"อ้าว" แมลงวันพูดขึ้น "เจ้าก็โง่เหมือนกันหรือ เจ้าขยิดว่าข้าหลงงมงายกับน้ำผึ้งเกินไป แต่ความฉลาดของเจ้าหาช่วยให้เจ้าละเลิกการเล่นกับไฟไปได้ไม่"

บางเวลาเราจับผิดผู้อื่นได้ง่ายยิ่งกว่าจะหาทางป้องกันตัวเองเสียอีก

It is sometimes easier to see the faults of others than to detect our own.

ลากับเงา

Tae Ass and It's Shadow

คนเดินทางผู้หนึ่งจ้างลาตัวหนึ่งเป็นพาหนะขับขี่ไปตามที่ต่าง ๆ ใชนบทบ้านนอก เจ้าของลาได้เดินทางติดตามไปกับคนเดินทางเดินเคียงคู่คอยชี้ทาง และนำลาไปด้วย

ถนนสายนั้นตัดผ่านไปทางทุ่งรายแห่งหนึ่ง ซึ่งร้อนระอุไปด้วยแสงแดดอันเจิดจ้า เพราะจะหาต้นไม้สักต้นเดียวก็ไม่มี เมื่อทนความร้อนระออยู่ต่อไปไม่ไหว คนเดินทางก็ตัดสินใจจะหยุดพักผ่อน แต่เมื่อมองไปไม่พบร่มไม้เลยสักแห่ง คนเดินทางก็ทรุดกายลงนั่งภายใต้ร่มเงาของลาตัวนั้นเอง

ความร้อนได้แผดเผาเอาเจ้าของลาไม่น้อยไปกว่าคนเดินทางเลย ใช่แต่เท่านั้น เนื่องจากเขาต้องเดินด้วยเท้าคอยต้อนลาให้เดินทางไปด้วยตลอดทาง เขา

จึงปรารถนาที่จะเข้าไปพักยังร่มเงาเช่นเดียวกัน โดยเหตุนี้จึงเกิดทะเลาะกันขึ้นกับคนเดินทาง อ้างว่าเขาให้เพียงตัวลา ไม่รวมถึงเงาที่เกิดจากตัวลาด้วย

ภายใน ไม่ช้า คน ทั้ง สอง ก็ เกิด ชกต่อย กัน เป็น อุตลุต และระหว่างที่ทั้งสองมัวต่อสู้กันอยู่นั้นเอง เจ้าลาตัวนั้นก็เลยวิ่งหนีไป

การทะเลาะกันเรื่องร่มเงา เรามักจะต้องสูญเสียสิ่งอันเป็นสาระไปเสมอ

In quarreling about the shadow we often lose the substance.

เจ้าของโรงสีกับลูกและลา

The Miller, His Son and the Ass

วันหนึ่งในสมัยก่อนโน้น เจ้าของโรงสีผู้ชราคนหนึ่งกับลูกชายของเขา พากันเดินจูงลาตัวหนึ่งเพื่อเอาไปขายที่ตลาด คนทั้งสองต้อนให้มันเดินช้า ๆ เพราะคิดว่าถ้าหากดูแลลาให้อยู่ในลักษณะเรียบร้อยดีอยู่เสมอแล้วก็คงจะมีโอกาสขายได้ง่ายเข้า ขณะที่คนทั้งสองเดินไปตามถนนนั้น ปรากฏว่ามีคนเดินทางบางคนหัวเราะเยาะเขาด้วยเสียงอันดัง

"แหม ทำไมช่างโง่เง่ากันนักล่ะ" คนเดินทางคนหนึ่งร้องขึ้น "จะขี่ก็ไม่ขี่ มัวมาเดินจูงมันอยู่ได้ ผู้ที่โง่ที่สุดในจำนวนทั้งสามนั้นหาใช่ผู้ที่เราคิดไว้ไม่"

เจ้าของโรงสีไม่พอใจที่ถูกหัวเราะเยาะ ดังนั้นเขาจึงบอกให้ลูกของเขาขึ้นขี่หลังลา

พอเขาพากัน เดินทาง ต่อไป ตามถนน สายนั้นได้อีกสักหน่อย ก็มีพ่อค้าสามคนเดินทางผ่านมา

"อะโห, นี่มันอะไรกันเล่า" พ่อค้าทั้งสามร้องขึ้น "จงเออเฟอคนแก่ไว้บ้างซิพ่อหนุ่ม ลงมาเสีย ให้คนแก่ขี่ไปซิพ่อ— —"

ถึงแม้เจ้าของโรงสีจะยังไม่รู้สึก เหน็ดเหนื่อยแต่อย่างใดก็ตาม เขาบอกให้ลูกชายของเขาลงจากหลังลา แล้วตัวเขาตะกายขึ้นไปขี่ หลังลา เสียเอง ตาม ความประสงค์ของพ่อค้าเหล่านั้น

ตรงช่องทางต่อไปข้างหน้า คนทั้งสองก็ตามไปทันบรรดาหญิงหลายคน ซึ่งกำลัง ถือ ตะกร้า บรรจุ ผักสด และสิ่งของต่าง ๆ เดินทางไปขายที่ตลาด

"ดูอีตาเฒ่าเง่าโง่นั่นซิ" ผู้หญิงคนหนึ่งเอ่ยขึ้น "ระเห็จขึ้นไปอยู่บนหลังลา ปล่อยให้เจ้าเด็กหนุ่มคนนั้นเดินอยู่คนเดียว"

เจ้าของโรงสีรู้สึกฉุนกึก แต่เพื่อคล้อยตามคำพูดของผู้หญิงคนนั้น เขายอกให้ลูกชายตะกายขึ้นมาขี่ลาอยู่ข้างหลังเขาด้วย

ต่อมาเขาก็พากันเดินทางต่อไปอีก เพียงไม่ช้านักก็ได้ยินเสียงตะโกนดังมาจากคนอีกกลุ่มหนึ่งบนถนนสายนั้น

"แหมช่างไม่มีศีลธรรมเสียเลย" คนหนึ่งร้อง "เห็นลามันพูดไม่ได้หรือถึงได้พากันขึ้นไปขี่มันตั้งสองคนอย่างนี้ ความจริงคนทั้งสองควรจะช่วยกันหามลาไปเสียยิ่งกว่าจะให้ลาตัวเดียวแยกคนสองคนไปเสียอีก"

"น่ากลัวจะเดินทางไปขายหนังของเจ้าลาที่น่าสงสารนั้นเสียมากกว่าละกระมัง" อีกคนหนึ่งพูด

เจ้าของโรงสีแสะลูกชายริบตะกายลงจากหลังลาทันที ต่อมาอีกเพียงชั่วครู่ ชาวตลาดก็พากันหัวเราะอย่างครื้นเครง เมื่อสองพ่อลูกช่วยกันใช้ไม้ท่อนหนึ่งหามลาตัวนั้นห้อยร่องแร่งเดินเข้ามาในตลาด คนกลุ่มใหญ่พากันวิ่งออกมาเพื่อให้เห็นสิ่งแปลก ๆ อย่างใกล้ชิด

เจ้าลาตัวนั้นมิได้มีท่าทางที่แสดงว่าไม่พอใจที่ถูกหามมาเช่นนั้นเลย แต่คนเป็นจำนวนมากกลับพากันเข้ามาขี้ที่ตัวมันพร้อมกับหัวเราะบ้าง ตะโกนกันบ้าง มันก็

เลยเริ่มแผลงฤทธิ์ทั้งเตะทั้งส่งเสียงร้อง พอคนทั้งสองช่วยกันแยกมันข้ามสะพาน เชือกที่ผูกลาไว้ก็ขาดผึงออก เจ้าลาตัวนั้นก็หัวตำลงลำแม่น้ำไปเลย

ครานี้เจ้าของโรงสีผู้น่าสงสาร ก็เดินหน้าเศร้ากลับบ้าน เพราะการพยายามที่จะทำให้เป็นที่ถูกใจของคนทุก ๆ คน เขาเลยไม่ได้ทำให้เป็นที่ถูกใจของใครเลยแม้สักคนเดียว มิหนำซ้ำยังทำให้สูญเสียลาของเขาไปเสียอีกด้วย

ถ้าท่านพยายามทำความพอใจให้แก่คนทุก ๆ คน เท่ากับท่านมิได้ทำความพอใจให้แก่ผู้ใดเลย

If you try tc please all, you please none.

คนกับเทวดาป่า

The Man and the Satyr

นานมาแล้ว มีชายคนหนึ่งไปพบเทวดาป่าเข้าผู้หนึ่งในป่า และได้เป็นเพื่อนกัน หลังจากนั้นก็ได้สนิทสนมรักใคร่กันจนถึงกับ อาศัย อยู่ด้วยกันใน กระท่อม ของชายคนนั้น ต่อมาตอนเย็นวันหนึ่งซึ่งมีอากาศหนาวจัด ขณะที่คนกับเทวดาป่าเดินกลับบ้านด้วยกันนั้น เทวดาป่าเห็นชายคนนั้นเป่านิ้วมือของเขา

"ทำไมท่านจึงทำอย่างนั้นล่ะ?" เทวดาป่าถาม

"เมื่อทำให้มือทั้งสองของฉันอุ่น" ชายคนนั้นตอบ

เมื่อถึงบ้าน ชายคนนั้นก็เตรียมข้าวต้มข้าวโอ๊ตไว้สองชามกลม เขาวางชามข้าวต้มร้อน ๆ ทั้งสองชามไว้บนโต๊ะ แล้วสหายรักทั้งคู่ก็นั่งลงเตรียมรับประทานอาหารร่วมกันอย่างร่าเริง เทวดาป่ายิ่งรู้สึกประหลาดใจมาก เมื่อเห็นชายคนนั้นเริ่มเป่าลงไปในชามข้าวต้มของเขา

"ทำไมท่านถึงต้องทำอย่างนั้นล่ะ?" เขาถาม

"เพื่อให้ข้าวต้มมันเย็น" ชายคนนั้นตอบ

เทวดาป่าลุกทะลึ่งขึ้นยืนแล้ววิ่งถลันไปที่ประตู

"ฉันลาละนะ" เทวดาป่าพูดขึ้น "ฉันได้เห็นมาเพียงพอแล้ว คนที่เป่าให้ร้อนและเย็นโดยใช้ลมปากอย่างเดียวกัน จะมาเห็นเพื่อนกับฉันไม่ได้"

ผู้ที่พูดได้ทั้งสองฝ่าย ย่อมยากที่ฝ่ายใดจะเชื่อได้

The man who talks for both sides is not to be trusted be either.

สุนัขป่า, ลูกแพะ และแพะ

The Wolf, the Kid and the Goat

เช้าวันหนึ่ง แม่แพะไปตลาดเพื่อหาเสบียงอาหารมาไว้กินในครอบครัว อันประกอบ ด้วยลูก แพะและตัวของมันเองเท่านั้น

"ระวังบ้านให้ดีนะลูก" แม่แพะพูดกับลูกแพะขณะที่มันกำลังขัดกลอนประตูอย่างระมัดระวัง "อย่าให้ใครเข้ามา นอกจากเขาจะกล่าวคำพิเศษว่า ขอให้สุนัขป่าจงพินาศฉิบหายให้หมดสิ้น ออกมาได้ถูกต้อง"

มันเป็นการประหลาดเหลือเกินที่มีสุนัขป่าตัวหนึ่งเดินด้อม ๆ อยู่ใกล้ ๆ และได้ยินคำพูดของแม่แพะเข้าพอดี ดังนั้น พอแม่แพะเดินพ้นสายตาไปมิช้านักสุนัขป่าก็ตรงเข้าไปเคาะประตู พร้อมกับพูดอย่าง แผ่วเบาว่า "ขอให้สุนัขป่าจงพินาศฉิบหายให้หมดสิ้น"

มันเป็นคำพิเศษที่ถูกต้องก็จริงอยู่ แต่ทว่าพอลูกแพะแอบมองไปตามรอยแตกของประตู ก็ได้เห็นเงาทะมึนทึนยืนอยู่ข้างนอก มันให้รู้สึกอึดอัดใจนัก

"ถ้าอย่างนั้นฉันขอดูกรงเล็บ เท้าสีขาว ของ ท่านหน่อยได้ไหมล่ะ?" ลูกแพะถาม "มิฉะนั้นฉันก็ให้ท่านเข้ามาไม่ได้"

กรงเล็บเท้าสีขาว แน่ละ มันเป็นสิ่งสำคัญที่สุนัขป่าเพียง สองสามตัว เท่านั้นที่จะ แสดงออกให้ เห็นได้ เมื่อเป็นเช่นนั้น สุนัขป่าก็เลยต้องเดินออกไปจากป่าไม้

หลักประกันสองข้อดีกว่าข้อเดียว

Two sureties are better than one.

๘ ๙ ๕

เด็กจับตักแตน

The Boy Hunting Locusts

เด็กคนหนึ่งขณะที่ออกไปขับตั๊กแตนเล่น เขาขับตั๊กแตนได้เป็นจำนวนมาก บังเอิญเหลือบไปเห็นแมงป่องเข้าตัวหนึ่งก็เข้าใจว่าเป็นตั๊กแตน เขาจึงเอื้อมมือไปจะจับ แมงป่องกางเหล็กในออกแล้วร้องว่า

"ช้าก่อนเจ้าหนู เพียงเจ้าถูกตัวข้า เจ้าก็ต้องปล่อยข้าเสียแล้ว มิหนำซ้ำตั๊กแตนที่เจ้าหามาได้ก็จะต้องพลอยสูญไปด้วย"

เมื่อกันแล้วไม่ต้องแก้

Care is no cure.

ชาวประมงเป่าขลุ่ย

The Fisherman Piping

ชาวประมงผู้หนึ่งมีความชำนาญในการดนตรี ได้

นำเอาขลุ่ยกับแหเดินดุ่ม ๆ ออกไปชายทะเล เขาขึ้นไปยืนอยู่บนโขดหินที่ยื่นออกมาแล้วก็ลงมือเป่าขลุ่ยตั้งหลายเพลง คิดว่าเมื่อปลาได้ยินเสียงขลุ่ย และชอบใจเพลงที่เขาเป่า ก็คงจะกระโดดโลดเต้นเข้ามาติดแหซึ่งเขากางรองรับไว้เอง

แต่เมื่อคอยไป ๆ อย่างไร้ผลก็วางขลุ่ย คว้าแหบุกลงไปในทะเล แล้วเหวี่ยงออกไปจนได้ปลาเยอะแยะ เมื่อเขาเอาแหขึ้นมาวางบนโขดหินก็เห็นปลากระโดดหย็องแหย็ง เขากล่าวว่า "ไอ้ปลาข้าระยำ เวลาข้าเป่าขลุ่ยซิกลับไม่เต้น เวลาข้าเลิกเป่าขลุ่ยกลับมาเต้นเป็นสนุกไปได้"

เป็นการยากที่จะผืนธรรมชาติ.

It is hard to change nature.

หญิงม่ายกับสาวใช้

The Widow and Her Little Maidens

หญิงม่ายคนหนึ่ง มีนิสัยรักความสะอาด นางมีสาวใช้รุ่น ๆ อยู่สองคน ซึ่งนางมักปลุกให้ตื่นแต่เช้าตั้งแต่ไก่ขัน สาวใช้ทั้งสองได้รับกัทรมานจากการทำ

งานหนักเกินควรเช่นนั้นก็หาทางแก้ไขโดยฆ่าไก่ซึ่งปลุกนายของนางให้ตื่นแต่เช้ามืดทุกวันเสีย

เมื่อสาวใช้ทั้งสองฆ่าไก่ตาย แล้ว กลับ ต้องได้รับความลำบากมากยิ่งขึ้นอีก ทั้งนี้เนื่องจากเมื่อนายหญิงของนางไม่ได้ยินเสียงไก่ขันบอกเวลา นางก็ปลุกสาวใช้ทั้งสองขึ้นทำงานตั้งแต่ตอนเที่ยงคืนเพราะไม่รู้เวลา

ในหมู่คน เกียจ คร้าน ย่อมได้รับ ความ ปวดร้าว อย่าง แสนสาหัส

Lazy folks take the most pains.

สิงโตกับหมูป่า

The Lion and the Boar

วันหนึ่งในฤดูร้อน ความร้อนทำให้เกิดความกระหายน้ำขึ้นโดยทั่วไป มีสิงโตตัวหนึ่งกับหมูป่าตัวหนึ่งต่างตัวต่างตั้งหน้ามาดื่มน้ำที่บ่อเล็ก ๆ บ่อเดียวกัน และในเวลาเดียวกัน

มันเกิดถกเถียงเกี่ยงกันอย่างดุเดือดว่าใครจะเป็นผู้ดื่มน้ำก่อน เมื่อต่างตกลงกันไม่ได้ด้วยดีต่างก็ถาโถมเข้าฟัดกันเป็นอุตลุด เมื่อฟัดกันจนเหนื่อยหอบต่างก็หยุดพักเพื่อหายใจเอาแรงแล้วจะได้ต่อสู้กันต่อไปนั้น มัน

เหลือบไปเห็นอีแร้งกำลังจ้องคอยที่ที่จะได้กินเนื้อของผู้แพ้ในระยะไกล สิงโตกับหมูป่าจึงยุติการทะเลาะเบาะแว้งกันทันที พร้อมกับกล่าวต่อกันว่า “เรามาเป็นเพื่อนกันเสียดีกว่าจะต้องมากลายเป็นเหยื่อของฝูงกา ฝงแร้งเหล่านั้น”

รวมกันเราอยู่ แยกกันเราตาย

United we stand, divided we fall.

สุนัขกับเจ้าของ

The Master and His Dogs

ชายผู้หนึ่ง ต้องหลบพายุใหญ่อยู่แต่ในบ้านของเขาจนออกไปหาอาหารไม่ได้ เพื่อให้ครอบครัวของเขายังยืนอยู่ได้ต่อไป ก่อนอื่นเขาฆ่าแกะกินเป็นอาหารหลังจากนั้นก็ฆ่าแพะ แต่พายุก็ยังคงพัดกระหน่ำต่อไปมิได้หยุดยั้ง เขาจึงจำเป็นต้องฆ่าวัวที่ใช้สำหรับเทียมแอกกินเป็นอาหารอีก

ฝ่ายบรรดาสุนัขทั้งหลาย เห็น เหตุ การณ์ เป็นไปเช่นนั้นต่างก็ร่วมประชุมหารือกัน สุนัขกล่าวว่า “ถึงเวลาที่พวกเราจะต้องไปกันละ เพราะถ้านายของเราไม่

ยอมไว้ชีวิตแม้แต่วัวซึ่งใช้ ทำประโยชน์ หารายได้ให้เขา แล้ว เราจะมีหวังให้เขาไว้ชีวิตเราได้อย่างไร”

ผู้ที่กดขี่แม้แต่คนในครอบครัวของเขาเองแล้ว ยากที่จะคบเป็นเพื่อนฝูงได้

He is not to be trusted as a friend who ill-treats his own family.

ขวานกับต้นไม้

the Ax and the Trees

ครั้งหนึ่งมีชายคนหนึ่งเข้าไปในป่า เที่ยวขอไม้จากบรรดาต้นไม้ทั้งหลายเพื่อเอาไปทำด้ามขวานสักด้ามหนึ่ง

บรรดาต้นไม้ต่างพากันคิดว่า การขอของชายคนนั้นเป็นเรื่องเล็กน้อย จึงให้ไม้เนื้อแข็งอย่างดีไปชิ้นหนึ่ง แต่หลังจากชายคนนั้นประกอบด้ามขวานเรียบร้อยแล้วเพียงไม่ช้า เขาก็ลงมือตัดต้นไม้ชนิดดี ๆ ในป่าลงเสียจนหมดสิ้น

เมื่อต้นไม้ทั้งหลายถูกโค่นลงไปนอนกลิ้งอยู่บนพื้นดินต่างคร่ำครวญแก่กันว่า “เราทั้งหลายต่างได้รับความทุกข์ก็เพราะความโง่เง่าของเราเอง”

คนโง่ฆ่าตัวด้วยมีดของตัวเอง

The fool cuts himself with his own khife.

ขโมยกับไก่

The Thieves and the Cock

ขโมยหลายคนลอบเข้าไปในบ้านหลังหนึ่ง บ้านหลังนั้นไม่มีสมบัติอะไรนอกจากไก่ตัวเดียว พวกขโมยเหล่านั้นก็เลยอุ้มไก่หนีออกจากบ้านนั้นไปอย่างรวดเร็ว

เมื่อกลับไปถึงบ้าน บรรดาขโมยเหล่านั้นก็เตรียมลงมือฆ่าไก่ ส่วนไก่ก็วอนขอชีวิตโดยกล่าวว่า "โปรดไว้ชีวิตข้าพเจ้าเถิด ข้าพเจ้าเป็นผู้ที่มีประโยชน์ต่อมนุษย์มากและตอนกลางคืนข้าพเจ้าเป็นผู้ปลุกคนขึ้นทำงาน"

ขโมยกล่าวตอบว่า "นั่นเป็นเหตุที่พวกข้าจะฆ่าเจ้าให้ได้ ถ้าเจ้าเป็นผู้ปลุกชาวบ้านให้ตื่น อย่างน้อยเจ้าก็ทำให้งานของพวกข้าต้องสิ้นสุดลงได้"

เครื่องป้องกันภัยของผู้ที่ทำความดีย่อมเป็นที่ชิงชังของผู้ประกอบกรรมชั่ว

The safeguard of virtue are hateful to the evildisposed.

แมวกับไก่

The Cat and the Cock

แมวตัวหนึ่ง พยายามหาหนูกินเพราะความหิว แต่ก็ไม่ได้หนูสักตัวเดียว ผลที่สุดมันก็ขับไก่อ่อนได้ตัวหนึ่ง

"เจ้ามันเป็นสัตว์ที่ส่งเสียงหนวกหนัก" แมวกล่าวกับไก่ "ความจริงเจ้าก็อยู่มานานแล้ว ทั้ง ๆ ที่เจ้าก่อความรำคาญให้ทุกคนในบ้านด้วย การโก่งคอขัน เสียงดังลั่นทุกเช้า"

"ท่านสำคัญผิดเสียแล้ว" ไก่ตอบ "ข้าพเจ้ามิได้ก่อความรำคาญให้ใครเลย ที่ข้าพเจ้าโก่งคอขันก็เพื่อปลุกคนในบ้าน ถ้าข้าพเจ้าไม่ขันเขาก็ไม่รู้ว่าจะตื่นนอนเมื่อไร"

"ช่างเถอะ อย่าแก้ตัวให้ลำบากไปเลย" แมวตอบ "ข้ายังไม่ได้กินอะไรเลยทั้งมื้อเช้าและมื้อเย็น ข้าจะกินเจ้าเป็นอาหารมื้อค่ำของข้าละ"

ก่อนที่ไก่จะทันตอบว่าอย่างไร แมวก็จับมันกินเป็นอาหาร

ถืออำนาจเป็นธรรม

Might overcometh right.

นกอินทรี กับ สุนัขจิ้งจอก

The Eagle and the Fox

วันหนึ่ง นกอินทรีแม่ลูกอ่อนบินออกมาจากรังเพื่อเสาะหาอาหารไปเลี้ยงลูก นางนกอินทรีตัวนั้นบินวนเวียนไปมาอยู่บนท้องฟ้าสอดส่ายตา อันแหลมคม ลงไปดู เหยื่อบนพื้นดิน

มันมองไปมองมาก็เห็นลูกสุนัขจิ้งจอกเข้าตัวหนึ่ง ซึ่งแม่ของมันทิ้งไว้ขณะออกไปหาอาหาร เช่นเดียว กับนกอินทรีเหมือนกัน

นกอินทรีตัวนั้นบินโฉบลงมาแล้วเฉี่ยวเอาลูกสุนัขจิ้งจอกติดกรงเล็บขึ้นไปอย่างรวดเร็ว

ในทันใดนั้นสุนัขจิ้งจอกแม่ลูกอ่อนก็วิ่งกลับมาหาลูกที่รังของมัน จึงรู้ว่าลูกของมันกำลังจะถูกพาเอาตัวไปเสียแล้ว

"โอ นกอินทรี" นางสุนัขจิ้งจอกร้องขึ้น "ปล่อยลูกน้อยตัวเดียวของฉันคืนมาให้ฉันเสียเถิด ขอให้ท่านนึกถึงลูกของท่านไว้บ้างว่าท่านจะรู้สึกอย่างไร ถ้าหากลูกของท่านสักตัวหนึ่งถูกเขาลักพาเอาตัวไป โธ่ โปรดกรุณาคืนลูกน้อยของฉันมาเสียเถิด"

แต่นกอินทรีใจร้ายคิดว่านางสุนัขจิ้งจอกคงไม่มี

ปัญญาจะทำอะไรมันได้ เพราะรังของมันอยู่ถึงบนยอดต้นสนสูง มันจึงพาลูกสุนัขจิ้งจอกบินหนีไป ปล่อยให้นางแม่สุนัขจิ้งจอกร้องคร่ำครวญอยู่ตามลำพัง

แต่แม่สุนัขจิ้งจอกร้องอยู่ไม่นานนักก็หยุด มันวิ่งไปที่กองไฟซึ่งกำลังลุกอยู่ในทุ่งนา คาบเอาท่อนไม้ที่ติดไฟได้ท่อนหนึ่งวิ่งตรงไปยังต้นสนที่นกอินทรีทำรังอยู่

เมื่อนกอินทรีเห็นนางสุนัขจิ้งจอกวิ่งมาก็รู้ว่าคงเอาไฟมาเผาต้นไม้ แล้วลูกอ่อนของมันทุกตัวคงจะถูกไฟคลอกตายหมด เพื่อช่วยลูกอ่อนของมันให้พ้นภัย นางนกอินทรีขอร้องให้สุนัขจิ้งจอกหยุดการกระทำเช่นนั้นเสีย แล้วก็จัดการเอาลูกสุนัขจิ้งจอกมาคืนให้อย่างปลอดภัย

หากศัตรูของเจ้าเป็นมด จงดูมันเป็นช้าง

Be thy enemy an ant, see in him an elephant

กบสองตัว

The Two Frogs

ครั้งหนึ่งมีกบสองตัวเป็นเพื่อนรักกันมาก

กบตัวหนึ่งอาศัยอยู่ในบ่อน้ำลึกในป่า ซึ่งมีต้นไม้ขึ้นครึ้มโดยไม่มีผู้ใดไปรบกวน ส่วนกบอีกตัวหนึ่งอยู่ในแอ่งน้ำเล็กๆ แอ่งน้ำนั้นไม่สมควรที่กบหรือสัตว์ใดๆ จะอยู่

เพราะมีถนนสายชนบทสายหนึ่ง ตัดผ่านไปใน แอ่งน้ำ นั้น ทั้งม้าทั้งรถต้องวิ่งผ่านไป เหนือแอ่งน้ำ ซึ่งดู ๆ มันเกือบจะไม่เป็นแอ่งน้ำอยู่แล้ว มิหนำซ้ำมันยังพากันบุกตะลุยลงไปจนทำให้น้ำขุ่นเป็นตมทีเดียว

วันหนึ่งกบที่อยู่ในบ่อลึกกล่าวกับสหายของมันว่า "มาอยู่ด้วยกันกับฉันเถอะ ฉันมีทั้งน้ำและอาหารอย่างมากมายทั้งไม่มีอะไรมารบกวนฉันด้วย บ่อน้ำที่ฉันอยู่นั้นสบายดีนัก ส่วนแอ่งน้ำแห่งนี้เล็กเหลือเกิน อาหารก็น้อย น้ำก็ไม่ค่อยมี มิหนำซ้ำยังมีถนนแล่นผ่านลงไปเสียอีกด้วย ท่าน คง จะ ต้องตก อกตกใจ ตลอด เวลาที่เดียว"

"ขอบใจท่านมาก" กบอีกตัวหนึ่งกล่าว "ท่านมีใจกรุณามาก แต่ฉันชอบใจอยู่อย่างสันโดษของฉันที่นี่แหละ ฉันมีน้ำพอเพียง ส่วนผู้ที่เดินผ่านไปก็ไม่เคยก่อความเดือดร้อนให้ฉันเลย พูดถึงเรื่องอาหารก็เหมือนกัน เมื่อวานซืนนี้ฉันมีอาหารอย่างเหลือเฟือ ท่านรู้ไหมว่าฉันอยู่ที่นี่เสียจนชินแล้ว ฉันไม่ชอบย้ายที่อยู่ ถ้าหากท่านคิดถึงก็มาหาฉันบ่อย ๆ ซิ"

วันต่อมากบที่อยู่ในบ่อน้ำใหญ่ก็มาหาเพื่อนของมันอีก แต่คราวนี้มันไม่พบเพื่อนของมันเหมือนเช่นเคย

"สายเสียแล้ว" นกตัวหนึ่งซึ่งอาศัยอยู่บนต้นไม้เหนือแอ่งน้ำนั้นร้องขึ้น

"ท่านหมายความว่าอย่างไร?" กบถาม

"ตายและถูกเฉี่ยวเอาไปเสียแล้ว" นกกล่าวตอบ "มีเกวียนเล่มหนึ่งแล่นมาทับตาย ต่อมาอีกสองวันเหยี่ยวใหญ่ตัวหนึ่งก็บินมาโฉบเอาศพไปกินเสียอีก"

"พุทโธ่เอ๋ย, ถ้าเพียงเขาเชื่อฉัน ป่านนี้เขาก็คงอยู่เป็นสุขสบายแล้ว" กบผู้เป็นสหายกล่าวขณะที่เดินหน้าเศร้ากลับที่อยู่ "แต่เขาก็ยังขืนดื้อเอาตามใจตัว ฉันก็เลยต้องเสียเพื่อนไปด้วยประการฉะนี้——"

คนที่เอาแต่ใจตัวเองมักไม่ยอมฟังเหตุผล

Willful people will not listen to reason.

สุนัขกับกระต่ายป่า

The Dog and the Hare

ครั้งหนึ่ง สุนัขวิ่งไล่กระต่ายตัวหนึ่ง เมื่อจับได้ก็ตั้งใจจะเก็บไว้กินเป็นอาหาร แต่ยังเอิญขณะนั้นมันยังไม่หิว ดังนั้นมันจึงยังไม่อยากยุติการเล่นของมัน โดยรีบฆ่ากระต่ายป่าให้ตายไปเสีย

โดยเหตุนี้ บางครั้งมันก็ไล่งับเหยื่อของมันเจ็บๆ

บางครั้งมันก็หยอกล้อเล่น แล้วเอาลิ้นเลียขนกระต่ายป่าอย่างเอ็นดู ผลที่สุดกระต่ายป่าทนใจหายใจคว่ำอยู่ต่อไปไม่ไหวจึงถามว่า

"โปรดกรุณาบอกข้าพเจ้าสักหน่อยได้ไหมว่าท่านเป็นศัตรูหรือเป็นเพื่อน ถ้าเป็นเพื่อน ทำไมท่านจึงไล่กัดข้าพเจ้า และถ้าเป็นศัตรู ทำไมท่านจึงคอยดูแลประคบประหงมข้าพเจ้าล่ะ"

เราไม่ไว้ใจคนที่ไม่แสดงตนว่าเป็นอะไรสักอย่างเดียว

We do not trust people who are neither the one nor the other.

ต้นโอ๊กกับคนตัดไม้

The Oak and the Wood Cutters

คนตัดไม้พากันตัดต้นโอ๊กใหญ่ลง ผ่าออกเป็นเสี้ยง ๆ เป็นการช่วยให้เบาแรง ต้นโอ๊กกล่าวออกมาอย่างเศร้า ๆ ว่า "ข้าพเจ้าไม่รู้สึกหวาดวิตกต่อคมขวานซึ่งจ้วงฟันมาที่รากของข้าพเจ้าเลย มาเสียใจอยู่หน่อยก็อิตอนที่ลำต้นของข้าพเจ้าถูกผ่าออกเป็นซีก ๆ เพราะลิ่มซึ่งทำจากกิ่งของข้าพเจ้าเองแท้ ๆ"

เคราะห์ ร้าย อันเนื่องมา จากตัว ของเราเป็น ผู้ก่อ นั้น เป็นสิ่งอันสุดแสนจะทนทานได้

Misfortunes springing from ourselves are the hardest to bear.

ลา กับ คนซื้อ

The Ass and His Purchaser

ชายคนหนึ่งปรารถนาที่จะซื้อลาสักตัวหนึ่ง จึงตกลงกับเจ้าของว่า ก่อนที่เขาจะซื้อลาเขาจะต้องฝึกมันเสียก่อน เขาจูงลากลับไปบ้านเอามันไปไว้ที่ลานตากฟางรวมกับลาตัวอื่น ๆ ซึ่งเจ้าลา ตัวนั้น ก็ปลีกตัว ออกจากบรรดาลาตัวอื่น ๆ เข้าร่วมกับลาตัวที่ขี้เกียดที่สุดและกินจุที่สุดในบรรดาลาเหล่านั้นทันที

ชายคนนั้นจัดการเอา ขลมใส่เข้า กับลา แล้วก็จูงกลับไปหาเจ้าของ เจ้าของจึงถามว่าเขาฝึกอย่างไรจึงใช้เวลาได้เร็วนัก ชายคนนั้นจึงตอบว่า “ฉันไม่ต้องการแล้ว การฝึกน่ะรึ ฉันรู้แล้วว่ามันจะต้องเป็นลาอีกตัวหนึ่งซึ่งเหมือนกับตัวที่ แตก แยกไปจาก เพื่อนฝูงทั้งหลาย และลาตัวนี้ก็เลือกลาตัวนั้นเป็นเพื่อนเสียด้วย”

นิสัยของคนย่อมรู้ได้จากการคบหาเพื่อน

A man is know by the company he keeps.

ผู้ร้ายฆ่าคน

The Manslayer

ชายคนหนึ่งฆ่าคนตาย จึงถูกญาติ ๆ ของบุรุษผู้ตายไล่ติดตามขับตัว เมื่อเขาหนีไปถึงริมฝั่งแม่น้ำไนล์ก็พบสิงโตตัวหนึ่งยืนอยู่ริมตลิ่ง ด้วยความกลัวสุดขีดเขาจึงตะกายขึ้นไปบนต้นไม้ ยังเอิญพบงูพิษเข้าตัวหนึ่งกำลังเลื้อยอยู่ที่กิ่งไม้ เขาตกใจมากจึงกระโดดลงไปในน้ำเลยถูกจระเข้คายเอาตัวไปกินเสีย

นั่นเป็นการแสดงให้เห็นว่า ทั้งดินฟ้าอากาศตลอดจนท้องแม่น้ำ ต่างก็ไม่ยอมให้ความคุ้มครองต่อผู้ร้ายฆ่าคนตายเลย

หนีจากกระทะก็ปะไฟ

Out of the frying—pan into the fire.

เทพพฤหัสบดี กับ ลิง

Jupiter and the Monkey

ในกาลครั้งหนึ่งมีการประกวดลูกอ่อนของบรรดาสัตว์ต่างๆ ในป่า เทพพฤหัสบดี (เทพที่เป็นครูของเทวดา

ทั้งหลาย) เป็นผู้แจกรางวัล ครั้งนั้นมีบรรดาสัตว์แม่ลูกอ่อนจากบริเวณทั้งไกลและใกล้ ต่างนำลูกอ่อนของตนมาประกวดเป็นจำนวนมาก แต่ไม่มีแม่ลูกอ่อนตัวใดมาถึงแต่เช้าตรู่เกินไปกว่าลิงแม่ลูกอ่อนเลย นางลิงตัวนั้นนำลูกเข้าประกวดอย่างภาคภูมิใจในบรรดาสัตว์ที่เข้าประกวดทั้งหลายเหล่านั้น

ท่านคงวาดมโนภาพได้เองว่า ครานี้คงมีการหัวเราะกันยกใหญ่เมื่อบรรดาสัตว์ทั้งหลายได้เห็นลูกสัตว์ตัวน้อยที่จมูกแฟบ ปราศจากขนและตาถลนตัวนั้น

"เอาเถอะ ถ้าอยากหัวเราะก็เชิญ หัวเราะกันตามชอบใจ" นางลิงแม่ลูกอ่อนกล่าวขึ้น "ถึงแม้เทพพฤหัสบดีจะไม่ตัดสินให้รางวัล ฉันก็คิดว่า ลูกฉันนั้นงามเป็นเลิศ หวานประเสริฐและน่ารักเป็นที่สุดในโลกนี้"

ความรักลูกทำให้แม่ตาบอด

Mother love is blind.

สิงโต, ลา และสุนัขจิ้งจอก

The Lion, the Ass, and the Fox

สิงโต, ลา และสุนัขจิ้งจอกพากันไปล่าสัตว์และจับสัตว์ได้เป็นอันมาก ในการล่าสัตว์ครั้งนั้นลาถูกขอร้อง

ให้แบ่งสัตว์ที่ขับมาได้ และการจัดแบ่งครั้งนั้นลาก็ได้กระทำอย่างยุติธรรม โดยแบ่งให้แต่ละฝ่ายได้เท่า ๆ กัน

สุนัขจิ้งจอกพอใจมาก แต่สิงโตกลับเป็นเดือดเป็นแค้น ด้วยการใช้กรงเล็บอันใหญ่โตของมันตบไปที่เดียวมันก็ได้ฆ่าลาเป็นเหยื่อเข้าไปรวมในส่วนของมันเพิ่มขึ้นอีก

แล้วมันก็หันเข้าใส่สุนัขจิ้งจอกต่อไป

"เอ้า แกเป็นผู้แบ่งเถอะ" สิงโตคำรามอย่างโกรธแค้น

สุนัขจิ้งจอกไม่พูดอะไรให้เสียเวลา มันจัดรวมบรรดาเหยื่อที่ได้จากการล่าเข้าเป็นกองใหญ่ จากกองนี้มันเหลือแต่เพียงส่วนน้อยไว้เป็นของมันประกอบ ด้วยส่วนที่เหลือเดน เช่น เขาสัตว์และกีบของแพะกองโตตลอดจนหางวัวหางหนึ่งเท่านั้น

ครานี้สิงโตค่อยหายโมโห และกลับมีอารมณ์ดีขึ้น

"ใครสอนให้แกแบ่งอย่างยุติธรรมดังนี้นะ" มันถามอย่างพึงพอใจ

"ข้าพเจ้าได้รับบทเรียนอย่างดีมาจากลาตัวนั้น

ไงล่ะ” เจ้าสุนัขจิ้งจอกตอบพร้อมกับถดถอยห่างออกอย่างระมัดระวัง

จงถือเอาโชคร้ายของผู้อื่นเป็นบทเรียน

Learn from the misfortunes of others.

ส่วนของสิงโต

The Lion's Share

นานมาแล้ว สิงโต, สุนัขจิ้งจอก, สุนัขไน และสุนัขป่า ตกลงว่าจะไปล่าขับสัตว์ร่วมกัน ได้สัตว์อะไรมาก็จะแบ่งปันกันให้ทั่วถึง

วันหนึ่งสุนัขป่าล่าขับกวางมาได้ตัวหนึ่ง มันรีบเรียกสหายของมันมาแบ่งเหยื่อทันที

โดยมิพักต้องรอให้ถูกขอร้อง สิงโตตั้งตัวเองเป็นหัวหน้าในการฉีกเนื้อกวางเลี่ยงกันครั้งนั้น และเพื่อเป็นการแสดงออกซึ่งความยุติธรรม มันเริ่มนับยรรดาแขกที่จะกินกวางทันที.

“หนึ่ง” มันร้องขึ้นโดยใช้กรงเล็บของมันนับ “ส่วนนั้นเป็นของข้า สิงโต สอง นั่นคือหมาป่า สาม คือหมาไน และหมาจิ้งจอก—สี่——”

แล้วมันก็แบ่งกวางออกเป็นสี่ส่วนเท่า ๆ กันอย่างประณีต

"ข้าคือสิงโต—เจ้าแห่งสัตว์" สิงโตกล่าวขึ้นเมื่อแบ่งเสร็จ "เพราะฉะนั้นข้าเอาส่วนที่หนึ่ง ส่วนที่สองนี้ก็ต้องตกเป็น ของข้า เพราะข้า เป็นสัตว์ ที่แข็งแรงที่สุด และไอ้ส่วนนี้ก็ต้องตกเป็นของข้าอีกเพราะข้าเป็นผู้กล้าหาญที่สุด"

คราวนี้มันชำเลืองข้องไป ที่สัตว์ เหล่านั้น ด้วยท่าทางอันดุร้าย "มีใครจะเริ่ยกร้องเอาส่วนที่เหลือบ้างไหม" มันคำรามพร้อมกับกางเล็บออกอย่างมีความหมาย "ขอกมาเถอะ— —"

อำนาจคือความยุติธรรม

Might makes right.

สุนัขป่า กับ แกะ

The Wolves and the Sheep

สุนัขป่า ฝูงหนึ่ง พากันไป ซุ่ม อยู่ใกล้ ๆ ทุ่งหญ้าสำหรับเลี้ยงแกะ แต่มีสุนัขบ้านหลายตัวคอยเฝ้าดูอยู่ห่าง ๆ แกะจึงยังคงยืนกินหญ้าอยู่โดยปลอดภัย ครานั้นสุนัขป่าพากันคิดอุบายที่จะล่อหลอกแกะได้อย่างหนึ่ง

"ทำไมเราจึงต้องมีการต้อนรับกันแบบนี้เสมอนะ" พวกสุนัขป่ากล่าวขึ้น "ถ้าไม่เป็นเพราะเจ้าพวกสุนัขบ้านเหล่านั้นคอยก่อให้เกิดความยุ่งยากขึ้นเสมอแล้ว เราก็ควรจะได้คบหาสมาคมกันได้เป็นอย่างดี ไล่ให้มันไปกันเสียให้พ้นเถอะ แล้วพวกท่านคงจะได้รู้ว่าเราจะกลายเป็นเพื่อนที่ดีต่อกันได้สักเพียงใด"

แกะเป็นสัตว์ที่ล่อหลอกได้ง่าย มันต่างพากันเกลี้ยกล่อมให้สุนัขบ้านพากันกลับไปเสียจนได้ และก็ในตอนเย็นวันนั้นเอง บรรดาสุนัขป่าก็มีอาหารเลี้ยงกันเป็นการใหญ่

อย่าเลิกคบเพื่อนฝูงหันไปผูกมิตรกับศัตรู

Do not give up friends for foes.

ไก่กับสุนัขจิ้งจอก

The Cock and the Fox

สุนัขจิ้งจอกตัวหนึ่ง ไปติดกับเข้าในตอนเช้าวันหนึ่ง เพราะมันเดินเข้าไปใกล้เล้าไก่ของชาวนาเกินไปนัก ย่อมไม่ต้องสงสัยเลยละว่ามันคงหิวมาก แต่ความหิวถึงกับขโมยเขากินนั้นมิใช่เป็นสิ่งที่ควรจะนำมาแก้ตัวเลย ไก่ตัวหนึ่งตื่นแต่เช้าเห็นเหตุการณ์ที่ยังเกิดขึ้น มัน

รู้ดีว่า สุนัขจิ้งจอกไม่สามารถจะเข้าใกล้ตัวมันได้ ดังนั้น มันจึงเดินเข้าไปใกล้เพื่อจะดูศัตรูของมันให้ถนัด

สุนัขจิ้งจอก มองเห็น ช่องทาง ที่พอ จะหลบหนีได้ บ้าง

"สหายรัก" มันกล่าวขึ้น "ฉันกำลังเดินทาง จะไปเยี่ยมญาติของฉันที่กำลังป่วยหนัก ยังเอิญฉันเดินเซเข้ามาเตะเชือกเข้าเลยเกิดเรื่องยุ่งกันใหญ่ โปรดกรุณาอย่าบอกใครนะ ฉันไม่อยากจะสร้างความเศร้าเสียใจให้เกิดขึ้นกับใครเลย และเชื่อว่าในไม่ช้าฉันคงแทะเชือกนี้ให้ขาดออกไปได้"

แต่ไก่มิใช่สัตว์ที่จะหลอกลวงได้ง่าย ๆ ไม่ช้ามันก็ปลุกไก่อื่นให้ตื่นขึ้นหมดทั้งเล้า และเมื่อชาวนาวิ่งออกมา ชีวิตของเจ้าสุนัขจิ้งจอกตัวนั้นก็เลยสิ้นสุดลง

ผู้ที่ทำกรรมชั่วย่อมไม่สมควรจะได้รับความช่วยเหลือ

The wicked deserve no aid.

ลาในหนังราชสีห์

The Ass in the Lion's Skin

ลาตัวหนึ่งพบหนังราชสีห์ทิ้งไว้ในป่าเข้าผืนหนึ่ง มันเอาหนังราชสีห์ผืนนั้นมาสวมใส่ตัวของมัน แล้วเข้าไป

แอบในพุ่มไม้ พอเห็นสัตว์อื่น ๆ เดินผ่านมาก็ถลาออกไล่ให้เห็นเป็นเรื่องสนุก สัตว์เหล่านั้นต่างพากันเตลิดหนีในทันทีที่ได้เห็นมันเข้า

ลาดีใจนักที่สัตว์เหล่านั้นวิ่งหนีมันไป คล้ายกับว่ามันเป็นพญาราชสีห์จริง ๆ มันอดเสียมิได้ที่จะส่งเสียงร้องออกมาดังลั่นด้วยความยินดี สุนัขจิ้งจอกซึ่งพลอยวิ่งเตลิดหนีไปกับสัตว์ทั้งหลายได้ยินเสียงร้องของลา มันเดินเข้าไปหาแล้วพูดพร้อมกับหัวเราะว่า

"ถ้าแกหุบปากเงียบเสียข้าก็คงตกใจเหมือนกัน แต่แกกลับส่งเสียงร้องโง่ ๆ อย่างนี้ ออกมา ข้าจึงได้รู้ว่าเป็นตัวแก"

ผู้ที่โง่เขลาอาจหลอกลวงเขาได้ด้วยการแต่งกายและแสดงท่าทาง แต่ในไม่ช้าคำพูดของเขานั่นแหละจะแสดงให้เห็นว่าที่แท้เขาคือใคร

A fool may deccive by his dress and appearance, but his words will soon show what he really is.

ชาวประมง กับ ปลาเล็ก

The Fisherman and the Little Fish

ชาวประมงผู้ยากจนคนหนึ่ง หาเลี้ยงชีวิตอยู่ได้

ด้วยการขับปลา ยังเอิญวันหนึ่งโชคร้ายขับปลาอะไรไม่ได้เลย นอกจากปลาตัวน้อย ๆ ตัวเดียว ชาวประมงกำลังจะเอามันใส่ตะกร้าอยู่แล้ว ลูกปลาจึงกล่าวว่า:

"โปรดกรุณาไว้ชีวิตข้าพเจ้า ด้วยเถิดท่านชาวประมง ข้าพเจ้าตัวเล็กนิดเดียว ถึงจะเอาข้าพเจ้าไปบ้านก็ไม่มีประโยชน์ เอาไว้ให้ข้าพเจ้าตัวโตเสียก่อนคงจะเป็นอาหารของท่านได้มากกว่าเดี๋ยวนี้"

แต่ชาวประมงกลับยัดมันใส่ตะกร้าโดยเร็ว

"ถ้าข้าโยนเจ้ากลับลงน้ำไปก็โง่เต็มทีละ" ชาวประมงกล่าวขึ้น "ถึงแม้เจ้าจะตัวเล็กสักเพียงใดก็ยังดีกว่าข้าไม่ได้อะไรเลย"

กำไรเพียงเล็ก ๆ น้อย ๆ ยังมีค่ามากกว่ากองใหญ่ ๆ ที่มีแต่ความหวัง

A small gain is worth more than a large promise.

ไก่ชน กับ นกอินทรี

The Fighting Cock and the Eagle

ครั้งหนึ่งมีไก่สองตัวอาศัยอยู่ในเล้าเดียวกัน แต่เข้าหน้ากันไม่ติด ผลที่สุดมันก็ยินดีจะเข้าตีกันด้วย

ะงอยปากและเล็บเป็นพัลวัน มันสู้กันจนกระทั่งตัวหนึ่งสู้ไม่ได้ ถอยหลบเข้าไปซุกอยู่ตรงมุมเล้า

ไก่ตัวที่ชนะบินขึ้นไปขับอยู่บนหลังคา ตีปีกอย่างภูมิใจแล้วส่งเสียงร้อง ดังลั่น ปานจะประกาศให้โลกรู้ว่าตัวมันเป็นฝ่ายชนะ แต่ยังเอิญมีนกอินทรีตัวหนึ่งบินฉวัดเฉวียนมาเหนือตัวมัน ได้ยินเสียงไก่ตัวผู้ร้องขันก็ถลาลงมาโฉบเอาไก่ตัวนั้นบินไปสู่รัง

คู่แข่งขันของมันได้เห็นเหตุการณ์เช่นนั้น ก็ออกจากมุมเล้าเข้าแทนที่ไก่ตัวนั้นในฐานเจ้าของเล้าอย่างสบายใจ

ความยโสย่อมมาก่อนความพินาศ

Pride goes before a fall.

แม่ไก่กับนกนางแอ่น

The Hen and the Swallow

แม่ไก่ตัวหนึ่งไม่มีรังของมันเอง ไปพบไข่เข้าหลายฟอง และด้วยจิตใจอันเต็มไปด้วยความเมตตา มันจึงคิดว่ามันควรจะได้ให้ความระวังระไว และให้ความอบอุ่นกับไข่เหล่านั้นบ้าง

แต่ปรากฏว่าไข่เหล่านั้นเป็นไข่ของงูพิษ ในไม่ช้าบรรดาลูกงูตัวน้อย ๆ ก็ทยอยกันออกมาจากไข่เหล่านั้น

"แกนี่ช่างโง่จริงที่มากกไข่เหล่านี้" นกนางแอ่นกล่าวขึ้น "แกไม่รู้หรือว่าเมื่อลูกงูเหล่านี้โตขึ้นมันจะกัดใคร ๆ เขาเข้า — บางทีตัวแกนั่นแหละจะเป็นรายแรก"

"ถ้าอย่างนั้น!" แม่ไก่ถามขณะที่ลุกขึ้นยืนจ้องมองดูงูน้อย ๆ อันน่าเกลียด ครั้งแรกเพียงตาเดียว แล้วจึงเอียงอีกข้างหนึ่งมองดูพร้อมกับกล่าวต่อไปว่า "ท่านคิดว่าฉันทำในสิ่งที่เป็นภัยยิ่งกว่าคุณงามความดีกระนั้นหรือ?"

"ฉันก็ว่าอย่างนั้นแหละ" นกนางแอ่นพูดแล้วก็บินจากไป

การพิจารณาด้วยดี ย่อมดีความเมตตาอันปราศจากความคิด

Good judgment is better than thoughtless kindness.

ชาวนา กับ สุนัขจิ้งจอก

The Farmer and the Fox

ชาวนาผู้หนึ่ง เจ็บใจสุนัขจิ้งจอกที่ขโมยเป็ดไก่

ในเล้าของเขามานานแล้ว ผลที่สุดก็จับสุนัขจิ้งจอกได้ จึงตั้งใจจะแก้แค้นให้สาสม เขาจึงเอาเศษเชือกมัดเข็น พ่อนชุบน้ำมันเสียจนชุ่ม แล้วผูกติดเข้ากับหางสุนัขจิ้งจอกแล้วเอาไฟจุด

สุนัขจิ้งจอกถูกลงโทษอย่างทารุณเช่นนั้น ก็ออกวิ่งอ้าวเข้าไปในทุ่งนาของชาวนาผู้นั้น ระหว่างนั้นเข็นหน้าเกี่ยวข้าวพอดี แต่เข็นนั้นเองว่าชาวนาไม่มีข้าวจะเกี่ยวเพราะไฟไหม้หมด เขาก็ได้แต่ตีหน้าเศร้ากลับบ้านเท่านั้น

เมื่อเกิดความโกรธ จงนับให้ถึงร้อย

When angry, count a hundred.

คนตาบอด กับ คนขาเสีย

The Blind Man and the Lame Man

ชายตาบอดคนหนึ่ง ไม่สามารถจะเดินทางไปบนถนนสายที่ขรุขระเป็นหลุมเป็นบ่อได้ ยังเอิญพบคนขาเสียเข้าคนหนึ่ง เขาจึงอ้อนวอนให้คนขาเสียช่วยจูงเขาออกไปให้พ้นถนนที่เป็นหลุมเป็นบ่อสายนั้นเสียที

"ฉันจะจูงท่านไปได้อย่างไร" คนขาเสียตอบ "เพราะแม้แต่ตัวของฉันเองก็จะประคองไปไม่ไหวอยู่แล้ว

ท่านรู้ไหมว่าฉันเป็นคนขาเสีย ท่านเสียอีกยังดูมีท่าทางแข็งแรงดี”

“ถูก ฉันเดินได้แข็งแรงดี” คนตาบอดตอบ “ถ้าฉันเพียงมองเห็นทางฉันก็พอจะไปได้”

“อ้าว ถ้าอย่างนั้นเรามาช่วยเหลือซึ่งกันและกัน” คนขาเสียกล่าว “ถ้าท่านให้ฉันขี่คอท่าน เราจะได้ท่องเที่ยวเผชิญโชคไปด้วยกัน ฉันจะเป็นตาให้ท่าน ท่านเป็นขาให้ฉันก็แล้วกัน”

“ยินดีทีเดียว” คนตาบอดตอบตกลง “ถ้าอย่างนั้นเรามาร่วมทางกันเถิด” ดังนั้น คนตาบอดจึงให้คนขาพิการขี่นขี่หลัง แล้วก็ออกเดินทางไปด้วยกันโดยสวัสดิภาพ

ถ้าท่านไม่สามารถช่วยเพื่อนท่านได้ด้วยเงิน ‘ อย่างน้อยช่วยถอนหายใจสักเฮือกหนึ่งก็ยังดี

If you can’t help your friend with money help him at least with a sigh.

ชาวนา กับ งูพิษ

The Farmer and the Snake

วันหนึ่งในฤดูหนาว ชาวนาออกไปพบงูพิษตัว

หนึ่งนอนตัวแข็งอยู่บนพื้นดินที่หนาวเย็นยะเยือก เกือบจะตายด้วยความหนาวอยู่แล้ว

ชาวนาจึงอุ้มงูตัวนั้นกลับมาบ้านอย่างระมัดระวัง แล้ววางมันลงใกล้กองไฟ แต่พองูพิษตัวนั้นค่อยรู้สึกอบอุ่นขึ้น มันก็ชูหัวตั้งท่าจะกัดชาวนาผู้ใจอาริต่อมันนั้นเสีย

"อ้อ!" ชาวนาร้องขึ้น "นี่เองจะตอบแทนบุญคุณของข้าด้วยวิธีนี้หรือ ถ้าอย่างนั้นเองจงตายเสียเถิด ยิ่งตายเร็วเท่าไรได้ยิ่งเป็นการดี" ว่าแล้วเขาก็คว้าท่อนไม้ตีงูเข้าให้เพียงโปกเดียวก็ตาย

ผู้ที่ไม่ลงโทษความชั่วร้าย ก็เท่ากับเชื้อเชิญความชั่วร้ายเข้ามาสู่

Who does not punish evil invites it.

ลา กับ ฝูงกบ

The Ass and the Frogs

วันหนึ่ง ลาตัวหนึ่งมีพื้นบรรทุกอยู่เต็มหลังเดินลุยลงไปในบ่อน้ำแห่งหนึ่ง บังเอิญขามันลื่นไถลเลยหกล้มลงไปในน้ำ

"ช่วยด้วย! ช่วยด้วย!" ลาที่น่าสงสารตัวนั้นร้องตะโกนลั่นขณะที่กำลังตะกุยตะกายอยู่ในน้ำ

แต่เนื่องจากพื้นบรรทุกอยู่บนหลังของมันหนักมาก มันจึงไม่สามารถจะลุกขึ้นยืนได้ เลยนอนร้องครวญครางเสียงลั่น

"อะไรกันเจ้าลาโง่" ฝูงกบพากันร้องขึ้น "กะอิเพียงล้มลงไปในน้ำเท่านี้ก็แหกปากร้องหนวกหูไปได้ ถ้าหากแกต้องอยู่ในน้ำเรื่อยไปเหมือนอย่างพวกเราแกจะทำอย่างไรหนอ"

เราวิจารณ์ผู้อื่นโดยใช้ตัวเราเป็นเครื่องเปรียบเทียบ

We judge others by oursclves.

๘ เด็กอาบน้ำ

The Boy Bathing

ครั้งหนึ่งเด็กน้อยคนหนึ่งลงไปอาบน้ำในบริเวณที่แห่งหนึ่งซึ่งมีความลึกมาก ในไม่ช้าเด็กคนนั้นก็รู้สึกตัวว่ากำลังจะจมน้ำอยู่แล้ว จึงร้องเรียกชายผู้หนึ่งซึ่งเดินผ่านมาขอให้ช่วยด้วย

"แกว่ายน้ำไม่เป็นรึ?" ชายผู้นั้นถาม

"ฉันว่ายน้ำไม่เป็นดอก" เด็กตอบ

"ถ้าอย่างนั้น ทำไมแกถึงเซ่อลงไปไปน้ำลึก ๆ เช่นนั้นล่ะ แกไม่มีหัวคิดดอกรึ?" ชายคนนั้นกล่าวขึ้น

"พุทโธ่ ได้โปรดช่วยฉันด้วยเถิด ฉันจะจมน้ำตายอยู่แล้วเห็นไหม" เด็กคนนั้นร้องขึ้น "ช่วยให้ฉันขึ้นฝั่งได้เสียก่อนแล้วจึงค่อยด่าฉันเถิด"

โอกาสย่อมมีสำหรับสิ่งต่าง ๆ เสมอ

There is a time for everything.

คนเดินทาง กับ สุนัข

The Traveler and His Dog

คนเดินทางผู้หนึ่งเตรียมตัวจะออกเดินทาง บังเอิญเหลือบไป เห็น สุนัข ของเขา ยืนยิดขี้เกียจ อยู่ที่ ประตู เขาจึงตวาดถามไปว่า "เอ็งจะมัวอ้าปากหาวอยู่ทำไม ทุก ๆ สิ่งเรียบร้อยหมดแล้วนอกจากตัวเอ็งเท่านั้น รีบไปกับข้าเร็ว ๆ ซิ"

สุนัขกระดิกหางพร้อมกับตอบว่า "ปู่โธ่ นาย ฉันน่ะพร้อมอยู่เสมอ ฉันคอยนายต่างหากล่ะ"

ผู้มีนิสัยชอบเถลไถลมักจะใส่ความ เอากับ เพื่อนผู้ทำงานแข็งขันว่าเป็นฝ่ายถ่วงเวลาเสมอ

The loiterer often imputes delay to his more active friend.

แมว กับ เทวดาแห่งความรัก

The Cat and Venus

แมวตัวหนึ่งเกิดไปหลงรักเข้ากับบุรุษหนุ่มรูปงามผู้หนึ่ง จึงไปขอร้องให้เทพยดาแห่งความรักให้ช่วยเนรมิตรูปร่างของตนให้เป็นมนุษย์ผู้หญิง เทพธิดาแห่งความรักยินยอมและเนรมิตนางแมวให้เป็นหญิงงาม เมื่อชายหนุ่มเห็นเข้าก็หลงรักและรับไปอยู่บ้านในฐานเป็นเจ้าสาวของเขา

ในขณะที่ หนุ่มสาว กำลังนอน หยอกล้อ กันอยู่ในห้อง เทพยดาแห่งความรักเกิดอยากจะรู้ว่า นางแมวซึ่งเปลี่ยนร่วงมาเป็นคนแล้ว จะมีนิสัยเปลี่ยนแปลงเป็นคนด้วยหรือเปล่า ท่านจึงปล่อยหนูลงมากลางห้องตัวหนึ่ง นางแมวในร่างมนุษย์เกิดลืมไปว่าขณะนั้นตัวเป็นอะไร กระโดดลุกขึ้นจากเตียงนอนเข้าตะครุบหนูเข้าไว้หมายจะกินให้อร่อย เทพยดาแห่งความรักผิดหวังที่ตั้งใจไว้ เลยทำให้นางแมวกลับร่างเป็นแมวเสียตามเดิม

ธรรมชาติย่อมเป็นใหญ่กว่าการอบรม

Nature exceeds nature.

คำร้องทุกข์ของกบ เรื่องพระอาทิตย์

The Frog's complaint against the Sun

ในกาลครั้งหนึ่ง เมื่อพระอาทิตย์เกิดประกาศความตั้งใจออกมาว่าจะมีเมียสักคนหนึ่งนั้น ฝูงกบพากันส่งเสียงเรียกร้องก้องขึ้นไปบนท้องฟ้า ฝ่ายพฤหัสบดีซึ่งเป็นเทพเจ้าแห่งฝนฟ้าอากาศ ชักรำคาญเสียงร้องระงมของกบ จึงสอบถามถึงสาเหตุ กบตัวหนึ่งจึงกล่าวว่า: "พระอาทิตย์ขณะที่เป็นโสดอยู่ยังส่องแสงเผาผิงที่พวกข้าพเจ้าอยู่เสียแทบจะไหม้เกรียม จนพวกข้าพเจ้าซึ่งอยู่โล่ง ๆ แทบจะตายไปตามกัน ถ้าหากพระอาทิตย์จะแต่งงาน และเกิดพระอาทิตย์ขึ้นมาอีกหลาย ๆ ดวง ต่อไปข้างหน้าพวกข้าจะมีแย่ยิ่งขึ้นไปอีกหรือ"

การร้องทุกข์พร่ำเพรื่อไม่ก่อให้เกิดความสงสาร

Constant complaints never get pity.

ช่างทองเหลือง กับ สุนัข

The Brazier and His Dog

ช่างทองเหลืองผู้หนึ่ง มีสุนัขเล็ก ๆ อยู่ตัวหนึ่ง

ซึ่งเป็นที่โปรดปรานของเจ้าของมาก เพราะมันเป็นเพื่อนที่ซื่อสัตย์ของเขาตลอดมา ในระหว่างที่ช่างทองเหลืองตีทองเหลืองอยู่นั้น สุนัขมักจะนอนหลับสบาย แต่พอช่างทองเหลืองลงมือรับประทานอาหาร สุนัขมักตื่นขึ้นแล้วก็กระดิกหาง ทำท่าทางคล้ายจะขอมีส่วนร่วมกินอาหารด้วยฉะนั้น

วันหนึ่งดูเหมือนช่างทองเหลืองรู้สึกโมโหขึ้นมา เขายกไม้ขึ้นชี้หน้าสุนัขแล้วพูดว่า "เอ็งมันขี้เกียจอย่างร้ายเชียว ข้าจะทำอย่างไรกับเอ็งจึงจะดีนะ เวลาข้าตีทองเหลืองอยู่ขนทั้ง เอ็งนอนเฉยอยู่ขนเสื่อ พอข้าจะกินอาหารหลังจากข้าทำงานอย่างเหน็ดเหนื่อย เอ็งขัดแงตื่นขึ้นกระดิกหางขอกินมั่ง เอ็งไม่รู้หรือว่าแรงงานน่ะเป็นบ่อเกิดแห่งการจะได้มาซึ่งความสุขสำราญ คนทำงานชีวะจึงจะมีสิทธิ์กินได้ ถ้าใครไม่ทำงานก็ไม่ต้องกิน"

ความเกียจคร้านเป็นทางนำไปสู่การขอเขากิน

Idleness is the key of beggary.

หญิงชรา กับ เหยือกใส่เหล้า

The Old Woman and the Wine-jar

หญิงชราผู้หนึ่งพบเหยือกใส่เหล้าซึ่งแต่เดิมเคย

มีเหล้าองุ่นอย่างดีบรรจุอยู่เต็ม ยังคงทิ้งกลิ่นอันหอมหวน ให้ปรากฏอยู่ในเหยือกใบนั้น นางเฝ้ายกเหยือกใบนั้นขึ้นดมหลายครั้งหลายคราพร้อมกับกล่าวขึ้นว่า "แม่เจ้าเอ๋ย ช่างหอมเสียจริงๆ น้ำเหล้าจะอร่อยสักเพียงไหนหนอ แม้แต่กลิ่นซึ่งเหลือติดอยู่ในเหยือกยังหอมน่ากินถึงเพียงนี้"

กรรมดีย่อมติดอยู่ในความทรงจำมิรู้เสื่อม

The memory of a good deed lives.

กนอินทรี กับ ลูกธนู

The Eagle and the Arrow

นาอินทรี ตัวหนึ่งเกาะ อยู่บนโขดหิน ข้องดูกระต่ายเคลื่อนไหวอยู่ไปมาโดยหวัง จะตะครุบ มากิน เป็นอาหาร นายขมังธนูซึ่งซุ่มตัวอยู่เห็นนกอินทรีเข้า ก็ยกธนูขึ้นเล็งยิงไปถูกนกอินทรีเป็นแผลฉกรรจ์ นกอินทรีชำเลืองดู ลูกธนูที่เสียบเข้าตรงหัวใจ ก็สังเกตเห็นขนของมันติดอยู่ที่ก้านธนูจึงร้องครวญครางออกมาว่า "มันช่างแสนสลดใจนักที่ตัวของเราเอง จะต้องสิ้นสุดก็เพราะลูกธนูประดับขนจากปีกของเราเองแท้ๆ"

การสำนึกผิดในกรรมชั่วย่อมเกิดขึ้นจากการประสบเคราะห์กรรมอันน่าขมขื่นของตัวเอง

A consciousness of misfortunes arising from a man's own misconduct aggravates their bitterness.

กระต่ายป่ากับหูของมัน

The Hare and His Ears

สิงโตตัวหนึ่ง ได้รับบาดเจ็บจากเขาของแพะตัวหนึ่งขณะที่มันกินเป็นอาหาร สิงโตโกรธมากคิดว่า สัตว์ชนิดใดก็ตามที่มันเลือกกินเป็นอาหาร ถ้าหากมีสิ่งที่เป็นอันตรายต่อมันขณะมันกิน เช่นเขาแพะซึ่งที่มตำมันนั้น จะต้องมีอันตรายต่อมันเหมือนกันทั้งนั้น ฉะนั้น มันจึงมีบัญชาไปว่าสัตว์ที่มีเขาทุกชนิดจะต้องออกไปจากดินแดนที่มันอยู่ภายใน ๒๔ ชั่วโมง

ประกาศของสิงโตทำให้บรรดาสัตว์ป่าทั้งหลายตกใจกลัวเป็นอันมาก บรรดาสัตว์เคราะห์ร้ายที่มีเขาต่างก็เตรียมตัวเก็บของอพยพไปอยู่ที่อื่น แม้แต่กระต่ายป่าซึ่งท่านก็ย่อมรู้อยู่แล้วว่าไม่มีเขา และไม่มีอะไรที่ควรจะกลัวก็ยังไม่เป็นสุข มันฝันถึงความน่ากลัวของสิงโตตลอดคืน

เมื่อกระต่ายป่าออกมาจากทุ่งในตอนเช้า ตรู่ยามแสงอาทิตย์ขึ้น มันเห็นเงาของมันทอดเป็นทางยาวมีหูแหลมมันยิ่งตกใจกลัวใหญ่

"ลาก่อนแล้ว จิ้งหรีดเพื่อนรัก" มันร้องบอก "ฉันเห็นจะต้องไปเสียแล้ว สิงโตคงคิดว่าหูของฉันเป็นเขา ถึงฉันจะอธิบายอย่างไรก็คงจะไม่ฟังเป็นแน่"

อย่าเปิดโอกาสให้ศัตรูของท่านถือเอา การใจเบา ของท่านเป็นจุดโจมตีให้ชื่อเสียงมัวหมอง

ศัตรูของท่านย่อมถือเอาการแก้ตัวของท่านเป็นโอกาสโจมตีท่านได้

Do not give your enemies the slightest reason to attack your reputation.

Your enemies will seize any excuse to attack you.

ลมเหนือ กับ ดวงอาทิตย์

The North Wind and the Sun

ลมเหนือกับดวงอาทิตย์ เกิดทุ่มเถียง กันว่าใครจะเป็นผู้แข็งแรงยิ่งกว่ากัน ระหว่างที่ต่างฝ่ายต่างโต้เถียงกันอย่างเผ็ดร้อน และต่างฝ่ายต่างก็วางโตด้วยกันทั้งคู่นั้น มีคนเดินทางคนหนึ่งสวมเสื้อคลุมเดินผ่านมาตามถนน

"เรามาตกลงกันอย่างนี้เถอะ" ดวงอาทิตย์กล่าวขึ้น "ถ้าหากว่าใครสามารถทำให้ชายคนนั้นถอดเสื้อคลุมออกได้ฝ่ายนั้นจะเป็นฝ่ายที่แข็งแรงกว่า เอาไหมล่ะ"

"เอาซิ" ลมเหนือคำรามตอบพร้อมกับโหมลมอันเยือกเย็นพัดไปยังคนเดินทางทันที

เนื่องจากลมพัดกระโชกมาอย่างแรงจนทำให้ชายเสื้อคลุมตลบขึ้นพันตัวของเขา คนเดินทางจึงรีบพันชายเสื้อคลุมให้กระชับกายแน่นเข้าอีก และเมื่อลมพัดจัดขึ้นเพียงใดเขาก็ยิ่งกระชับเสื้อคลุมให้แน่นเข้าเพียงนั้น ลมเหนือกระโชกพัดเสื้อคลุมอย่างเกรี้ยวกราดยิ่งขึ้น แต่ยิ่งพัดยิ่งขึ้นเพียงใดก็ยิ่งไร้ประโยชน์เพียงนั้น

หลังจากนั้นดวงอาทิตย์ก็เริ่มฉายแสงบ้าง ครั้งแรกก็เริ่มส่องแสงเพียงอ่อน ๆ และเมื่อได้รับความอบอุ่นหลังจากได้ผจญกับความหนาวของลมเหนือมาแล้ว คนเดินทางก็ถอดกระดุมเสื้อคงปล่อยไว้หลวม ๆ ดวงอาทิตย์ยิ่งส่องแสงอุ่นขึ้นทุกที คนเดินทางก็ถอดหมวกแล้วทำหน้านิ่วคิ้วขมวด ผลที่สุดเขาก็ร้อนจนทนไม่ไหวจึงถอดเสื้อคลุมออก และเพื่อหลบแสงแดดอันร้อนจัด เขาก็เอนกายลงนอนพักภายใต้ร่มไม้ริมทางนั้นเอง

ความสุภาพอ่อนหวานมักเป็นฝ่ายชนะ ส่วนการใช้อำนาจและการขู่ตะคอกย่อมเป็นฝ่ายปราชัยเสมอ

Gentleness and kind persuasion win where force and bluster fail.

ลูกตุ่น กับ แม่

The Mole and His Mother

ครั้งหนึ่ง ลูกตุ่นตัวน้อยพูดกับแม่ของมันว่า

"แม่จ๋า ทำไมแม่จึงพูดว่าฉันตาบอดล่ะ ฉันแน่ใจว่าฉันแลเห็นนี่จ๊ะแม่"

แม่ตุ่นเห็นว่าควรจะได้กำจัดความอวดดีให้พ้นไปเสียจากสมองของลูก ดังนั้น มันจึงหยิบกำยานก้อนหนึ่งไปชูตรงหน้าของลูกตุ่น แล้วบอกให้ลูกตุ่นตอบว่าเป็นอะไร

ลูกตุ่นข้องมองดูกำยานแล้วกล่าวว่า

"ทำไมจะไม่รู้ล่ะแม่ นี่มันก้อนกรวดนี่นะ"

"ลูกเอ๋ย นี่เป็นข้อพิสูจน์ว่า นอกจากลูกตาจะบอดแล้ว ขมูกก็ยังดมกลิ่นไม่รู้เสียอีกด้วย"

การคุยโวแต่เพียงสิ่งเดียวจะเป็นช่องทางให้เขาจับได้ว่า อีกหลายสิ่งเป็นการคุยโวเช่นเดียวกัน

Boast of one thing and you will be found lacking in that and a few other things as well.

ม้าศึก กับ ลา

The War Horse and the Ass

ม้าศึก ตัวหนึ่งได้ รับ การ เตรียม พร้อม เพื่อ ออก สงครามโดยมีอานอันสวยสง่า พร้อมด้วยบังเหียนมีลูก พรวนห้อยกำลังเดินเหยาะย่างมาตามถนน เสียงกีบ ของมันที่ก้าวย่างไปบนพื้นดินแข็ง ๆ นั้นดังมีกังวานก้อง

มีลาแก่ตัวหนึ่ง ถูกบรรทุกของไว้บน หลังจน หนักอึ้งยังเอิญ เดินย่อง แย่งมา ตามถนน สายเดียวกัน นั้น ด้วย

"หลีกไป" ม้าศึกตวาด "ม่ายยังงั้นข้าจะกระ ทืบเข้าให้จมฝ่นทีเดียว"

ลาแก่ที่น่าสงสารหลีกทางให้ม้า โดยเร็ว ปล่อย ให้ม้าเดินผ่านไปบนถนนอย่างสง่าผ่าเผย

ต่อจากนั้นมาอีกเพียงไม่นานนัก ม้าตัวนั้นก็ถูก ยิงที่ลูกตาจนไม่สามารถจะใช้ใน ราชการ สงคราม ต่อไป อีกได้ ดังนั้น เขาจึงปลดอานและบังเหียนของมันออก แล้วทางทหารขา ก็ขายมันให้ ชาวนาเอาไปใช้ งานหนัก ต่อไป

ต่อมาไม่ช้า ลาตัวนั้นก็พบม้านั้นเข้าและจำได้ มันจึงร้องออกมาว่า "อ้าว นี่แกเองดอกหรือ ฉันนึกแล้วทีเดียวว่า สักวันหนึ่ง ความหยิ่งผยองของแกจะต้องอับแสงลงจนได้"

ความถ่อมตัวย่อมมีผลดีกว่าความวางตัวสูง

Humility often gains more than pride.

วัว, นางสิงห์, และพรานล่าหมูป่า

the Bull, the Lioness, and the Wild Boar Hunter

วัวตัวหนึ่งไปพบลูกสิงโตตัวหนึ่งนอนหลับอยู่ จึงกัมลงเอาเขาขวิดเสียจนตาย เมื่อนางสิงห์กลับมาเห็นลูกนอนตายอยู่ก็เศร้าโศกเสียใจเป็นอันมาก.

พรานล่าหมูป่าผู้หนึ่งยืนมองอยู่แต่ไกล เห็นนางสิงห์มีความทุกข์โศกมากมายเช่นนั้นก็กล่าวว่า

"ขอให้เจ้าคิดดูบ้างเถิดว่า ยังมีคนอีกสักกี่คนที่เขาพากันเศร้าโศก เสียใจ เพราะลูก ๆ ของเขาต้องตายเนื่องจากการกระทำของตัวเจ้า"

ความชั่วทุกชนิดย่อมต่อสู้กับธรรมชาติ

Every vice fights against nature.

หมอดู

The Prophet

พ่อมดผู้หนึ่ง นั่งทำนายโชคชะตาให้บรรดาผู้คนที่สัญจรไปมาอยู่ที่บริเวณตลาดแห่งหนึ่ง มีชายผู้หนึ่งวิ่งกระหืดกระหอบมาแจ้งให้พ่อมดผู้นั้นทราบว่า ประตูบ้านของพ่อมดถูกงัด ข้าวของต่าง ๆ ถูกขโมยไปจนเกลี้ยงแล้ว

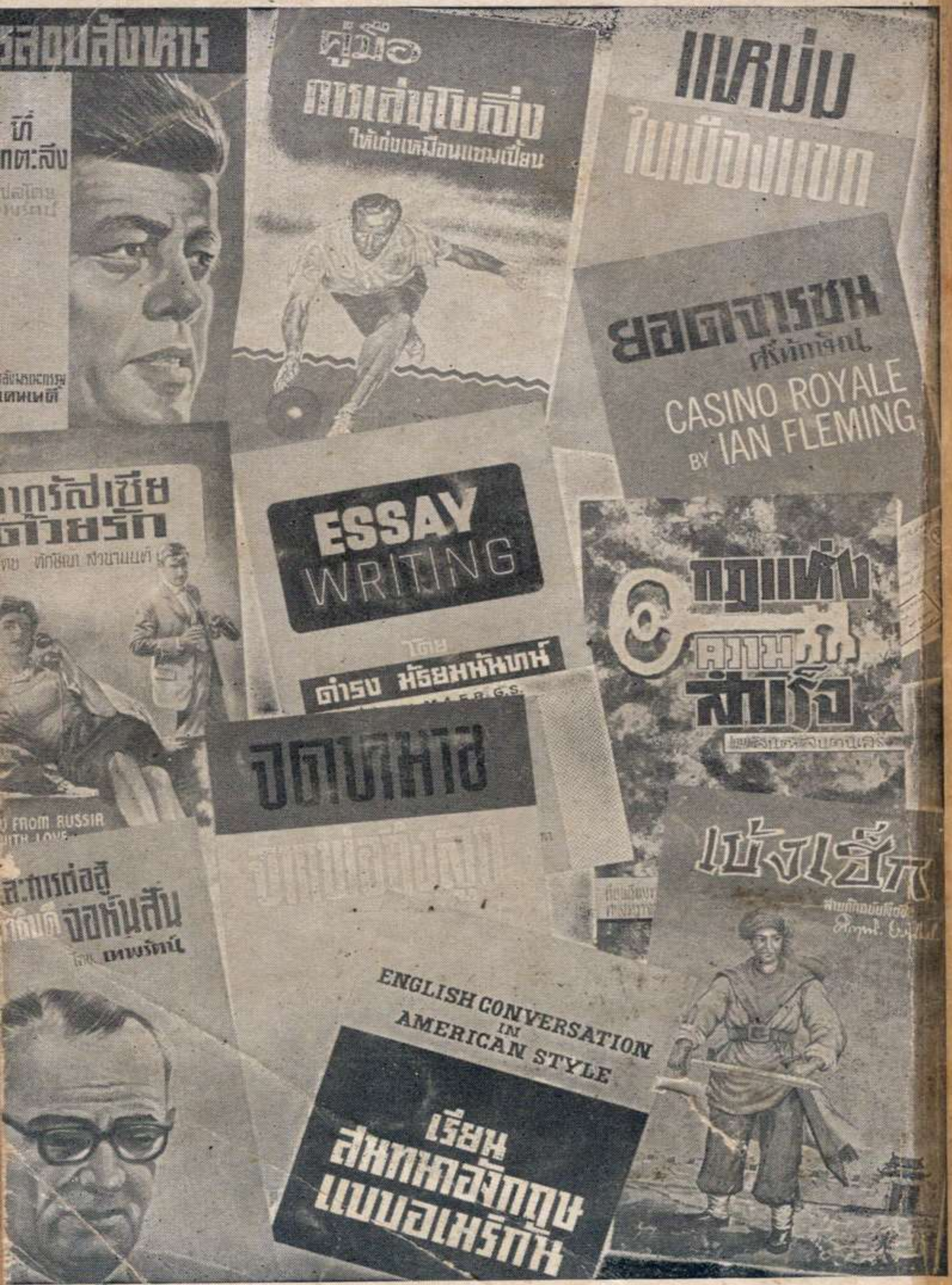
พ่อมดถอนหายใจเฮือกใหญ่ แล้ววิ่งพรวดพราดออกไปอย่างรวดเร็ว เพื่อนชาวร้านที่ใกล้เคียงผู้หนึ่งเห็นเข้าจึงกล่าวว่า

"พุทโธ่ ไอ้เพื่อนเกลอ แกบอกว่าแกสามารถทายโชคเคราะห์ของคนอื่นให้รู้ล่วงหน้าได้ แต่ทำไมแกถึงไม่รู้เหตุการณ์ที่จะเกิดกับแกล่วงหน้าบ้างเล่า"

ทุกคนยอมมีสวนทอออ

Every man has his weak side.

จบบริบูรณ์

หนังสือพ็อคเก็ตบุ๊คดังข้างบนนี้ กำลังมีผู้นิยมมาก เพราะล้วน
เป็นเรื่องดี ๆ บางเล่มเหลืออยู่น้อยมาก ควรรีบหาซื้อเสีย